Aprobat în ședința Guvernului din _____ 2026

Decizia protocolară nr._____/2026

Proiect

UE

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

privind piețele instrumentelor financiare și activitățile de investiții

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege:

- transpune Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Directivei 2002/92/CE și a Directivei 2011/61/UE (reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 173 din 12 iunie 2014, CELEX: 32014L0065, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2024/2811 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2024;

- transpune parțial Directiva delegată (UE) 2017/593 a Comisiei din 7 aprilie 2016 de completare a Directivei 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește protejarea instrumentelor financiare și a fondurilor care aparțin clienților, obligațiile de guvernanță a produsului și normele aplicabile la acordarea sau primirea de onorarii, comisioane sau alte tipuri de beneficii pecuniare sau nepecuniare, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 87 din 31 martie 2017, CELEX: 32017L0593, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva delegată (UE) 2021/1269 a Comisiei din 21 aprilie 2021,

- transpune parțial Regulamentul delegat (UE) 2017/565 al Comisiei din 25 aprilie 2016 de completare a Directivei 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele organizatorice și condițiile de funcționare aplicabile firmelor de investiții și termenii definiți în sensul directivei menționate, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 87 din 31 martie 2017, CELEX: 32017R0565, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2021/1254 al Comisiei din 21 aprilie 2021;

- transpune parțial Regulamentul (UE) nr. 600/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Regulamentului (UE) nr.648/2012, publicat în

Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 173 din 12 iunie 2014, CELEX: 32014R0600, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2025/1156 al Comisiei din 12 iunie 2025;

- transpune parțial Regulamentul (UE) nr. 236/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 martie 2012 privind vânzarea în lipsă și anumite aspecte ale swapurilor pe riscul de credit, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 86 din 24 martie 2012, CELEX: 32012R0236, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2023/2845 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 decembrie 2023;

- transpune parțial Regulamentul (UE) nr. 2015/2365 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind transparența operațiunilor de finanțare prin instrumente financiare și transparența reutilizării și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 337 din 23 decembrie 2015, CELEX: 32015R2365, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2023/2869 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 decembrie 2023.

TITLUL I
DISPOZIȚII GENERALE

Capitolul I
OBIECT, DEFINIȚII, DOMENIU DE APLICARE ȘI ALTE PREVEDERI GENERALE

Articolul 1. Obiectul

(1) Prezenta lege stabilește cadrul juridic aplicabil piețelor instrumentelor financiare și serviciilor și activităților de investiții desfășurate în Republica Moldova, în vederea asigurării integrității, funcționării ordonate și stabilității piețelor instrumentelor financiare, precum și a protecției investitorilor.

(2) În scopurile prevăzute la alin. (1), prezenta lege reglementează:

a) condițiile de acces la activitatea de prestare a serviciilor și de desfășurare a activităților de investiții, inclusiv de către firme de investiții și instituții de credit din statele membre sau de către societăți din țări terțe care își desfășoară activitatea pe teritoriul Republicii Moldova;

b) condițiile de autorizare, organizare, funcționare și supraveghere a firmelor de investiții și instituțiilor de credit din Republica Moldova, în legătură cu prestarea de către acestea a serviciilor de investiții sau activităților de investiții și serviciilor auxiliare;

c) condițiile de autorizare, organizare, funcționare și supraveghere a locurilor de tranzacționare și a operatorilor acestora;

d) măsurile privind administrarea specială, lichidarea și încetarea activității participanților la piețele instrumentelor financiare;

e) supravegherea, cooperarea și punerea în aplicare a prezentei legi de către autoritățile competente, inclusiv supravegherea activității firmelor de investiții desfășurate în afara Republicii Moldova;

f) condițiile de autorizare, organizare, funcționare și supraveghere a furnizorilor de servicii de raportare a datelor;

g) cerințele de transparență aplicabile operațiunilor de finanțare prin instrumente financiare și a reutilizării;

h) regimul juridic aplicabil vânzărilor în lipsă și swapurilor pe riscul de credit.

Articolul 2. Domeniul de aplicare și alte prevederi generale

(1) Prezenta lege se aplică:

a) firmelor de investiții;

b) operatorilor de piață;

c) locurilor de tranzacționare și operatorilor acestora;

d) firmelor de investiții din state membre care operează pe teritoriul Republicii Moldova în temeiul libertății de a presta servicii sau prin înființarea unei sucursale, în limitele și condițiile prevăzute de prezenta lege;

e) societăților din țări terțe care prestează servicii de investiții sau desfășoară activități de investiții în Republica Moldova prin înființarea unei sucursale, în limitele și condițiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Fără a aduce atingere altor prevederi ale prezentei legi, următoarele dispoziții ale acesteia se aplică în mod corespunzător instituțiilor de credit din Republica Moldova, în cazul în care acestea prestează unul sau mai multe servicii de investiții și/sau desfășoară una sau mai multe activități de investiții:

a) art.3 alin.(4);

b) condițiile prevăzute la art. 18 alin. (3)-(5), fără a aduce atingere prevederilor art. 41 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, precum și art. 33, art. 35-44;

c) condițiile de funcționare și normele de conduită profesională prevăzute în titlul II capitolul III, precum și art. 12;

d) condițiile de organizare și funcționare a sistemului multilateral de tranzacționare (în continuare - MTF) și sistemului organizat de tranzacționare (în continuare - OTF) prevăzute în titlul III capitolul II, în cazul în care instituțiile de credit exploatează un MTF sau OTF;

e) dispozițiile titlului II capitolul V privind regimul transfrontalier al prestării serviciilor și activităților de investiții, cu excepția art. 67 alin. (2)-(5), art. 68 alin. (2)-(7) și art. 68 alin. (14);

f) dispozițiile titlului I capitolul II, precum și art. 143-153, art. 160 și art. 165-166.

(3) Următoarele dispoziții se aplică, de asemenea, firmelor de investiții și instituțiilor de credit din Republica Moldova, atunci când vând clienților depozite structurate sau le prestează consultanță cu privire la acestea:

a) condițiile prevăzute la art.18 alin. (3)-(5), precum și art. 33, art. 35-44;

b) condițiile de funcționare și normele de conduită profesională prevăzute la art. 12, art. 46, art. 47, art. 50 alin. (5), art. 51-57, art. 59-60 și art. 62;

c) dispozițiile titlului I capitolul II, precum și art. 143-153.

(4) Dispozițiile art. 43-44 se aplică persoanelor exonerate în temeiul art. 3 alin. (1) pct. 1), 5), 9), și pct. 10), în cazul în care acestea sunt membri sau participanți la piețe reglementate și/sau MTF-uri.

(5) Dispozițiile art. 122-124 se aplică și persoanelor exonerate în temeiul art. 3.

(6) Dispozițiile art. 6, titlului II capitolul IV, titlului III capitolul III și titlului VI capitolul II și art. 143 lit. b) se aplică, în mod corespunzător, persoanelor prevăzute la alin. (1), precum și instituțiilor de credit, atunci când prestează servicii de investiții și/sau desfășoară activități de investiții.

(7) Prevederile prezentului articol și art. 3 se aplică fără a aduce atingere dispozițiilor speciale prevăzute în titlul VI.

(8) În procesele de autorizare, notificare, înregistrare și aprobare prevăzute de prezenta lege, prevederile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nu se aplică.

Articolul 3. Exceptări

(1) Prezenta lege nu se aplică:

1) societăților de asigurare sau reasigurare/asigurătorilor sau reasigurătorilor, în sensul definit în Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau reasigurare, atunci când desfășoară activitățile prevăzute de respectiva lege;

2) persoanelor care prestează servicii de investiții exclusiv societăților lor mamă, filialelor lor sau altor filiale ale societății lor mamă;

3) persoanelor care prestează servicii de investiții cu titlu ocazional în exercitarea unei activități profesionale, în cazul în care aceasta este reglementată de acte normative sau de un cod deontologic care nu exclude prestarea acestor servicii;

4) persoanelor care tranzacționează pe cont propriu instrumente financiare, altele decât instrumente financiare derivate pe mărfuri ori certificate de emisii sau instrumente derivate pe acestea, și care nu prestează niciun alt serviciu de investiții sau nu desfășoară nicio altă activitate de investiții cu instrumente financiare, altele decât instrumentele financiare derivate pe mărfuri, certificatele de emisii sau instrumentele financiare derivate pe acestea, cu excepția situației în care acestea:

a) sunt formatori de piață;

b) sunt participanți sau membri ai unei piețe reglementate sau ai unui MTF sau au acces electronic direct la un loc de tranzacționare, cu excepția entităților nefinanciare care execută, într-un loc de tranzacționare, tranzacții care pot fi măsurate în mod obiectiv ca reducând riscurile direct legate de activitatea

comercială sau de activitatea de finanțare a trezoreriei acestor entități nefinanciare sau ale grupurilor lor;

c) aplică o tehnică de tranzacționare algoritmică de mare frecvență; sau

d) tranzacționează pe cont propriu în executarea ordinelor clienților;

5) operatorilor care au obligații de conformitate în temeiul Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice care, atunci când tranzacționează certificate de emisii, nu execută ordine ale clienților și care nu prestează niciun alt serviciu de investiții și nu desfășoară nicio altă activitate de investiții decât tranzacționarea pe cont propriu, cu condiția ca persoanele respective să nu utilizeze o tehnică de tranzacționare algoritmică de mare frecvență;

6) persoanelor care prestează servicii de investiții ce constau exclusiv în gestionarea unui sistem de participare a angajaților;

7) persoanelor care prestează servicii de investiții care constau numai în gestionarea unui sistem de participare a angajaților și în prestarea de servicii de investiții exclusiv societății lor mamă, filialelor lor sau altor filiale ale societății lor mamă;

8) membrilor Sistemului European al Băncilor Centrale, denumit în continuare *SEBC*, Băncii Naționale a Moldovei și membrilor organismelor naționale cu funcții similare din Uniunea Europeană, denumită în continuare *UE*, Ministerului Finanțelor, altor organisme publice din UE cu atribuții de gestionare a datoriei publice sau care intervin în această gestionare și instituțiilor financiare internaționale înființate de două sau mai multe state membre cu scopul de a mobiliza fonduri și de a oferi asistență financiară în beneficiul membrilor lor care sunt afectați sau amenințați de probleme grave de finanțare;

9) organismelor de plasament colectiv și fondurilor de pensii, indiferent dacă sunt sau nu administrate la nivelul UE, și depozitarilor și administratorilor acestor organisme;

10) persoanelor:

a) care tranzacționează pe cont propriu instrumente financiare derivate pe mărfuri ori certificate de emisii sau instrumente financiare derivate pe acestea, inclusiv formatorii de piață, cu excepția persoanelor care tranzacționează pe cont propriu în executarea ordinelor clienților; sau

b) care prestează servicii de investiții, altele decât tranzacționarea pe cont propriu, privind instrumentele financiare derivate pe mărfuri sau certificatele de emisii sau instrumentele financiare derivate pe acestea, clienților sau furnizorilor activității lor principale, cu condiția ca:

(i) pentru fiecare dintre cazurile de mai sus, considerate în mod individual și agregat, aceste activități să fie auxiliare în raport cu activitatea lor principală la nivel de grup;

(ii) persoanele respective să nu facă parte dintr-un grup a cărui activitate principală constă în furnizarea de servicii de investiții în înțelesul prezentei legi, în desfășurarea unei activități enumerate la art. 14 din Legea nr. 202/2017 privind

activitatea băncilor, sau în activități de formator de piață pentru instrumente financiare derivate pe mărfuri;

(iii) persoanele respective să nu utilizeze o tehnică de tranzacționare algoritmică de mare frecvență; și

(iv) persoanele respective să raporteze, la cerere, Comisiei Naționale a Pieței Financiare, elementele pe baza cărora consideră că activitățile prevăzute la lit. a) și b) sunt auxiliare în raport cu activitatea lor principală;

11) persoanelor care prestează servicii de consultanță de investiții în cadrul exercitării unei alte activități profesionale care nu este prevăzută în prezenta lege, cu condiția ca prestarea acestor servicii de consultanță să nu fie remunerată în mod specific;

12) operatorilor de transport și de sistem, în sensul definit în Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică sau Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, atunci când aceștia își îndeplinesc sarcinile stabilite de legislația respectivă sau conexă sau de codurile de rețea sau orientările adoptate în temeiul acestei legislații, precum și oricăror persoane care acționează ca furnizori de servicii în numele acestora pentru a îndeplini sarcina care le revine în aceleași temeiuri și oricărui operator sau administrator al unui sistem de echilibrare a energiei, al unei rețele de conducte sau al unui sistem menit să echilibreze oferta și cererea de energie în momentul îndeplinirii acestor sarcini;

13) depozitarilor centrali de instrumente financiare, cu excepția cazului în care aceștia prestează unul sau mai multe servicii de investiții sau desfășoară una sau mai multe activități de investiții prevăzute la art. 5, pe lângă activitățile desfășurate în calitate de depozitar central;

14) furnizorilor de servicii de finanțare participativă, în sensul definit în Legea nr. 181/2023 privind serviciile de finanțare participativă.

(2) Exonerarea prevăzută la alin. (1) pct. 12) se aplică persoanelor care desfășoară activitățile prevăzute la acest punct numai atunci când acestea desfășoară activități de investiții sau prestează servicii de investiții legate de instrumentele financiare derivate pe mărfuri în vederea desfășurării activităților respective. Această exonerare nu se aplică exploatării unei piețe secundare, inclusiv a unei platforme de tranzacționare secundară cu drepturi financiare de transport.

(3) Persoanele exonerate în temeiul alin. (1) pct. 1), 9) sau 10) nu trebuie să întrunească condițiile prevăzute la alin. (1) pct. 4) pentru a fi exonerate.

(4) Drepturile conferite de prezenta lege nu se aplică furnizării de servicii în calitate de contraparte în tranzacțiile efectuate de autorități sau instituții publice împuternicite să gestioneze datoria publică sau cele efectuate de către Banca Națională a Moldovei, denumită în continuare *BNM*, membrii SEBC, în exercitarea atribuțiilor acestora de bancă centrală prevăzute de legislația aplicabilă.

(5) În sensul derogării prevăzute la art. 3 alin. (1) pct. 3), un serviciu de investiții se consideră prestat ocazional în cadrul unei activități profesionale dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) există o legătură strânsă și concretă între activitatea profesională și prestarea serviciului de investiții către același client, astfel încât serviciul de investiții poate fi considerat auxiliar activității profesionale principale;

b) prestarea serviciilor de investiții clienților activității profesionale principale nu are drept scop constituirea unei surse sistematice de venit pentru persoana care desfășoară activitatea profesională respectivă; și

c) persoana care desfășoară activitatea profesională respectivă nu comercializează și nici nu își promovează în alt mod capacitatea de a presta servicii de investiții, cu excepția cazului în care clienții sunt informați că aceste servicii sunt auxiliare activității profesionale principale.

Articolul 4. Noțiuni principale

(1) În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

1) *acces electronic direct* – procedură prin care un participant, un membru sau un client al unui loc de tranzacționare permite unei persoane să utilizeze codul său de tranzacționare pentru a putea transmite, în mod electronic, ordine referitoare la un instrument financiar direct către locul de tranzacționare și include acordurile care implică utilizarea de către persoana în cauză a infrastructurii participantului, membrului sau clientului respectiv sau a unui alt sistem de conectare pus la dispoziție de participant, membru sau client, pentru a transmite ordine, reprezentând accesul direct pe piață, precum și acordurile prin care respectiva infrastructură nu este folosită de o persoană, reprezentând accesul sponsorizat;

2) *achizitor potențial* – orice persoană fizică sau juridică ori grup de astfel de persoane care acționează concertat, care intenționează să dobândească, prin orice modalitate, direct sau indirect, inclusiv în calitate de beneficiar efectiv, acțiuni în capitalul unei firme de investiții;

3) *achiziție propusă* - decizia luată de un achizitor potențial cu scopul de a dobândi, direct sau indirect, prin orice modalitate, o participație calificată într-o firmă de investiții ori de a își majora participația calificată, astfel încât proporția drepturilor sale de vot sau a deținerii în capitalul social să atingă ori să depășească nivelul de 20 %, 33 % sau 50 %, ori astfel încât firma de investiții să devină o filială a sa;

4) *activ-suport* – un instrument financiar, un indice bursier sau curs valutar, o rată a dobânzii, o marfă, coșuri ori combinații formate din aceste instrumente sau valori, precum și orice alt activ, unitate de măsură sau indicator al cărui randament, valoare sau mărime stă la baza valorii unui instrument financiar derivat;

5) *administrare de portofolii* – administrarea discreționară și individualizată a portofoliilor care includ unul sau mai multe instrumente financiare, în conformitate cu mandatul acordat de client;

6) *administrator de fond de investiții alternative* sau *AFIA* – persoană juridică a cărei activitate curentă este administrarea unuia sau mai multor fonduri de investiții alternative;

7) *analist financiar* – persoană relevantă care întocmește partea esențială a cercetării pentru investiții;

8) *autoritate competentă* – autoritatea desemnată de fiecare stat membru în conformitate cu legislația statului respectiv, responsabilă pentru atribuțiile prevăzute de actele specificate la art. 8 alin. (1) lit. b), dacă prezenta lege nu prevede altfel;

9) *beneficiar efectiv* – beneficiar efectiv, astfel cum este definit la art. 5^2 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;

10) *certificate* – titluri de valoare negociabile pe piața de capital și care, în caz de rambursare a investiției de către emitent, sunt clasate deasupra acțiunilor, dar sub instrumentele de obligațiuni negarantate sau alte instrumente similare;

11) *certificate de depozit* – titluri de valoare negociabile pe piața de capital, care reprezintă proprietatea asupra titlurilor unui emitent străin și care pot fi admise la tranzacționare pe o piață reglementată și tranzacționate independent de titlurile de valoare ale emitentului străin;

12) *clauză de tip make-whole (cu plată integrală)* – clauză care urmărește să protejeze investitorul prin garantarea faptului că, în cazul răscumpărării anticipate a unei obligațiuni, emitentul este obligat să plătească investitorului care deține obligațiunea un cuantum egal cu suma dintre valoarea actualizată netă a plăților de cupoane rămase până la scadență și valoarea principală a obligațiunii care urmează să fie răscumpărată;

13) *client* – orice persoană fizică sau juridică căreia o firmă de investiții îi furnizează servicii de investiții sau servicii auxiliare;

14) *client profesionist* – client care întrunește criteriile prevăzute în art.48 sau art.49;

15) *client de retail* – client care nu este client profesionist;

16) *conducere superioară* – persoanele fizice care exercită funcții de membri ai organului executiv în cadrul unei firme de investiții, al unui operator de piață sau al unui furnizor de servicii de raportare a datelor, și care răspund în fața organului de conducere pentru managementul activităților curente ale entității, inclusiv pentru implementarea politicilor privind distribuția de servicii și produse clienților de către entitate și personalul acesteia;

17) *consultanță de investiții* – furnizarea de recomandări personale unui client, la cererea sa sau la inițiativa firmei de investiții, în ceea ce privește una sau mai multe tranzacții cu instrumente financiare;

18) *contraparte centrală* sau *CPC* – contraparte centrală, astfel cum este definită în art. 3 din Legea nr. 183/2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare;

19) *cumpărări și vânzări simultane pe cont propriu* – tranzacție în cadrul căreia însăși persoana care facilitează tranzacția se interpune în tranzacție între cumpărător și vânzător, în așa fel încât nu este în niciun moment expusă riscului de piață pe tot parcursul executării tranzacției, ambele laturi ale tranzacției fiind executate simultan, iar tranzacția este încheiată la un preț la care persoana care facilitează tranzacția nici nu realizează profit, nici nu suferă pierderi, cu excepția unui comision, a unei taxe sau a unei rețineri percepute pentru tranzacție și comunicate în prealabil;

20) *datorie suverană* – titlu de creanță emis de un emitent suveran;

21) *deținător indirect* – persoana care deține/dobândește o participație în capitalul social al firmei de investiții prin intermediul unei alte persoane asupra căreia aceasta exercită controlul;

22) *depozit structurat* – depozit, în sensul definit în Legea nr. 160/2023 cu privire la garantarea depozitelor în bănci, care este rambursabil integral la scadență în baza unor condiții potrivit cărora o dobândă sau o primă va fi plătită sau este supusă riscului, conform unei formule care implică factori, precum:

a) un indice sau o combinație de indici, excluzând depozitele cu rată variabilă a căror rentabilitate este direct legată de un indice al ratei dobânzii, precum Euribor;

b) un instrument financiar sau o combinație de instrumente financiare;

c) marfă sau o combinație de marfă sau alte active corporale sau incorporale nefungibile; sau

d) un curs de schimb valutar sau o combinație de cursuri de schimb valutar;

23) *depozitar central de instrumente financiare* sau *depozitar central* – depozitar central de instrumente financiare astfel cum este definit în legislația privind depozitarii centrali de instrumente financiare;

24) *derivate* – instrumentele financiare prevăzute la pct. 82) lit. c) al prezentului articol și art.5 lit. d)-j);

25) *emitent suveran* – oricare dintre următoarele entități care emit titluri de creanță:

a) Uniunea Europeană;

b) Republica Moldova, un stat membru, inclusiv un serviciu guvernamental, o agenție sau un vehicul investițional special al statului membru;

c) unul dintre membrii federației, în cazul unui stat membru federal;

d) un vehicul investițional special pentru mai multe state membre;

e) instituție financiară internațională instituită de două sau mai multe state membre, al cărei obiectiv este să mobilizeze fondurile necesare și să ofere asistență financiară membrilor săi care sunt afectați sau amenințați de probleme grave de finanțare;

f) Banca Europeană de Investiții;

26) *entitate financiară* – oricare dintre următoarele:

a) firmă de investiții;

b) instituție de credit;

c) societate de asigurare sau reasigurare;

d) un OPCVM și, după caz, societatea sa de administrare;

e) un fond de investiții alternativ, în sensul definit în legislația cu privire la fondurile de investiții, denumit în continuare *FIA*, administrat de AFIA;

f) un fond de pensii facultative sau o instituție pentru furnizarea de pensii ocupaționale;

g) contraparte centrală;

h) un depozitar central de instrumente financiare;

i) entitate dintr-o țară terță care, dacă și-ar avea sediu în Republica Moldova sau UE și ar face obiectul legislației Republicii Moldova sau UE, ar necesita autorizare, licențiere sau înregistrare pentru a desfășura activități echivalente cu cele ale entităților prevăzute la lit. a)-h);

27) *entitate-mamă* – entitate-mamă, în sensul definit în Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017;

28) *entitate nefinanciară* – o persoană fizică sau juridică, alta decât o entitate financiară.

29) *executarea ordinelor în numele clienților* – o acțiune în vederea încheierii de acorduri de cumpărare sau de vânzare a unuia sau mai multor instrumente financiare în numele clienților, precum și încheierea de acorduri pentru vânzarea unor instrumente financiare emise de o firmă de investiții sau de o instituție de credit la momentul emiterii acestora;

30) *externalizare* – un acord de orice tip încheiat între o firmă de investiții și un prestator de servicii, în temeiul căruia prestatorul de servicii desfășoară un proces, prestează un serviciu sau efectuează o activitate care, în alte circumstanțe, ar fi realizate de firmă de investiții;

31) *filială* – entitate-fiică, în sensul definit în Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, inclusiv orice filială a entității-mamă care le conduce;

32) *firmă de investiții* – orice persoană juridică a cărei ocupație sau activitate obișnuită constă în furnizarea unuia sau mai multor servicii de investiții pentru terți și/sau în desfășurarea uneia sau mai multor activități de investiții cu titlu profesional;

33) *fond tranzacționat la bursă* – fond care are cel puțin o clasă de unități sau de acțiuni tranzacționate pe toată durata zilei cel puțin într-un loc de tranzacționare și cu cel puțin un formator de piață care ia măsuri pentru a se asigura că prețul unităților sau al acțiunilor sale la locul de tranzacționare nu variază în mod semnificativ față de valoarea activului său net și, după caz, față de valoarea orientativă a activului net;

34) *format electronic* – orice suport durabil, altul decât hârtia;

35) *formator de piață* – persoană care este disponibilă în mod continuu pentru a tranzacționa pe cont propriu pe pieţele financiare, vânzând și cumpărând instrumente financiare prin angajarea capitalurilor proprii, la prețuri fixate de ea;

36) *grup* – astfel cum este definit de art. 3 alin. (1) din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017;

37) *grup predominant comercial* – orice grup a cărui activitate principală nu constă în:

a) prestarea de servicii de investiții în înțelesul prezentei legi;

b) desfășurarea oricăreia dintre activitățile prevăzute la art. 14 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor; sau

c) activități de formator de piață pentru instrumente financiare derivate pe mărfuri.

38) *instituție de credit* – oricare dintre următoarele:

a) bancă supravegheată în temeiul Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor denumită în continuare *instituție de credit din Republica Moldova*;

b) o entitate autorizată într-un stat membru ca instituție de credit, potrivit legislației aplicabile în statul membru respectiv;

39) *instrumente ale pieței monetare* – categoriile de instrumente tranzacționate în mod obișnuit pe piața monetară, precum certificatele de trezorerie, certificatele de depozit și efectele de comerț, cu excepția instrumentelor de plată;

40) *instrumente financiare* – instrumentele prevăzute la art. 5, inclusiv astfel de instrumente care sunt emise prin intermediul tehnologiei registrelor distribuite;

41) *instrumente financiare derivate* – instrumentele financiare prevăzute la pct. 82) lit. c) al prezentului articol care privesc o marfă sau un suport menționat la art. 5 lit. j) sau cele prevăzute la art. 5 lit. e), f), g) și j);

42) *instrumente financiare derivate pe mărfuri agricole* – contractele derivate referitoare la produsele agricole prevăzute de legislația națională privind organizarea piețelor produselor agricole, precum și la produsele pescărești și de acvacultură prevăzute în anexa la Legea nr. 288/2024 privind politica în sectorul acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură.

43) *întreprinderi mici și mijlocii* sau *IMM-uri* – societățile a căror capitalizare bursieră, pe baza cotațiilor de sfârșit de an din ultimii 3 ani, a fost mai mică decât echivalentul în lei moldovenești a 200 de milioane de euro. Cursul de schimb avut în vedere la stabilirea echivalentului în lei moldovenești al sumei de 200 de milioane de euro este cel valabil pentru data de 31 decembrie a fiecărui an din ultimii 3 ani;

44**)** *legături strânse* – situație în care cel puțin două persoane fizice sau juridice sunt legate între ele în oricare dintre următoarele modalități:

a) printr-o participație sub forma deținerii, direct sau prin intermediul controlului, a cel puțin 20 % din capitalul sau drepturile de vot ale unei societăți;

b) prin control, în sensul relației dintre o entitate-mamă și o filială, în toate cazurile prevăzute de Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017 sau o relație similară între orice persoană fizică sau juridică și o entitate, orice filială a unei entități filiale fiind considerată, de asemenea, ca filială a entității-mamă care le conduce;

c) printr-o legătură permanentă între ambele sau toate aceste persoane și aceeași persoană terță printr-o relație de control;

45) *loc de executare* – orice piață reglementată, MTF, OTF, operator independent, formator de piață sau un alt furnizor de lichiditate (inclusiv entități din țări terțe cu funcții analoge) care este identificat în politica de executare a unei firme de investiții ca fiind o destinație spre care firma de investiții direcționează ordinele clienților săi în scopul obținerii celui mai bun rezultat posibil.

46) *loc de tranzacționare* – o piață reglementată, un MTF sau un OTF;

47) *membri* sau *participanți* – persoanele care au acces la piețele reglementate sau la MTF-uri, cu excepția utilizatorilor care accesează locurile de tranzacționare exclusiv prin intermediul accesului electronic direct;

48) *operator de piață* – una sau mai multe persoane juridice care administrează și/sau exploatează activitatea unei piețe reglementate;

49) *ordin-limită* – ordinul de a cumpăra sau de a vinde un instrument financiar la limita de preț specificată sau mai avantajos și într-o cantitate precizată;

50) *organ de conducere* – organele unei firme de investiții, operator de piață sau furnizor de servicii de raportare a datelor, care sunt numite în conformitate cu legislația aplicabilă și sunt împuternicite să stabilească strategia, obiectivele și direcția generală a entității și care supraveghează și monitorizează procesul decizional și persoanele fizice care conduc în mod efectiv activitatea entității;

51) *participație calificată* – deținerea, directă sau indirectă, într-o firmă de investiții, a unei participații care reprezintă cel puțin 10 % din capital sau din drepturile de vot, astfel cum este prevăzut la art.125 din Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, având în vedere condițiile de agregare a acestor participații, sau care permite exercitarea unei influențe semnificative asupra administrării firmei de investiții sau a operatorului de piață în care este deținută participația respectivă;

52**)** *persoană relevantă*, cu referire la o firmă de investiții, are una dintre următoarele semnificații:

a) un administrator, un partener sau echivalentul acestuia, un director sau un agent delegat al firmei;

b) un administrator, un partener sau echivalentul acestuia, sau un director al unui agent delegat al firmei;

c) un angajat al firmei de investiții sau al unui agent delegat al firmei de investiții, precum și orice altă persoană fizică ale cărei servicii sunt puse la dispoziția și sub controlul firmei sau a unui agent delegat al acesteia și care este implicată în prestarea de servicii și activități de investiții de către firma de investiții;

d) persoană fizică care, pe baza unui acord de externalizare, este direct implicată în prestarea de servicii către firma de investiții sau agentul delegat al acesteia în scopul prestării de servicii și activități de investiții de către firma de investiții;

53) *persoane care acționează în mod concertat* – persoane care acționează în mod concertat, în sensul definit în Legea nr. 171/2012 privind piața de capital;

54) *persoane care dețin funcții-cheie* – membri ai personalului ale căror atribuții le conferă o influență semnificativă asupra realizării obiectivelor strategice ale firmei de investiții sau ale operatorului de piață, care nu fac parte din organul de conducere, îndeplinind în cadrul entității respective, după caz, atribuțiile de:

a) gestionare a riscurilor;

b) conformitate;

c) audit intern;

55) *piață de creștere pentru IMM-uri* – un MTF sau un segment dintr-un MTF înregistrat ca piață de creștere pentru IMM-uri în conformitate cu prevederile prezentei legi;

56) *piață lichidă* – piață a unui instrument financiar sau a unei clase de instrumente financiare pe care există în regim continuu persoane pregătite și dispuse să vândă și să cumpere, evaluată conform următoarelor criterii, ținând cont de structurile de piață specifice ale instrumentului financiar respectiv sau ale clasei de instrumente financiare respective:

a) frecvența medie și mărimea medie a tranzacțiilor în diverse condiții de piață, având în vedere natura și ciclul de viață al produselor în cadrul clasei respective de instrumente financiare;

b) numărul și tipul participanților pe piață, inclusiv raportul dintre participanții pe piață și instrumentele financiare tranzacționate pe piața unui anumit produs;

c) mărimea medie a spreadurilor, în cazul în care este disponibilă;

57) *piață reglementată* – un sistem multilateral, exploatat și/sau administrat de un operator de piață, care asigură sau facilitează reunirea, în cadrul sistemului și în conformitate cu regulile sale cu caracter nediscreționar, a unor interese multiple de vânzare și cumpărare de instrumente financiare ale unor părți terțe, într-un mod care conduce la încheierea de contracte cu instrumente financiare admise la tranzacționare pe baza regulilor și/sau a sistemelor sale și care este autorizat și funcționează în mod regulat și în conformitate cu prezenta lege;

58) *practici de vânzare încrucișată* – oferirea unui serviciu de investiții împreună cu un alt serviciu sau produs ca parte a unui pachet sau pentru a condiționa o înțelegere sau un pachet;

59) *produs de investiții individuale structurat și bazat pe asigurări* sau *PRIIP* – produsul care constituie un produs de investiții individual structurat (PRIP) sau un produs de investiții bazat pe asigurări sau un produs care reprezintă ambele caracteristici concomitent;

60) *produs de investiții individuale structurat* sau *PRIP* – o investiție, inclusiv instrumentele emise de vehiculele investiționale sau de entitățile cu scop special de securitizare, atunci când, indiferent de forma juridică a investiției, cuantumul plătibil investitorului individual este expus fluctuațiilor ca urmare a

expunerii la valori de referință sau la performanța unuia sau mai multor active care nu sunt cumpărate direct de investitorul individual;

61) *produs energetic angro* – produs energetic angro, în sensul art. 2 pct. 109 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică;

62) *produse financiare structurate* – acele titluri create în vederea securitizării și transferului riscului de credit asociat unui grup de active financiare care îl îndreptățesc pe titularul titlurilor să primească plăți regulate care depind de fluxurile de mijloace bănești provenind de la activele suport;

63) *realocarea instrumentelor financiare* – vânzarea unui instrument financiar și cumpărarea unui alt instrument financiar sau exercitarea unui drept de a face o modificare cu privire la un instrument financiar existent;

64) *remunerație* – toate formele de plăți sau beneficii financiare sau nefinanciare furnizate direct sau indirect de firmele de investiții persoanelor relevante atunci când furnizează servicii de investiții sau servicii auxiliare clienților;

65) *servicii și activități de investiții* – oricare dintre serviciile și activitățile prevăzute la art. 9 alin. (1) referitoare la instrumentele financiare prevăzute la art. 5;

66) *serviciu auxiliar* – orice serviciu prevăzut la art. 9 alin. (2);

67) *sistem multilateral* – orice sistem sau mecanism în cadrul căruia pot interacționa multiple interese de tranzacționare ale terțelor părți privind cumpărarea și vânzarea de instrumente financiare;

68) *sistem multilateral de tranzacționare* sau *MTF* – sistem multilateral operat de o firmă de investiții sau de un operator de piață care reunește, în cadrul sistemului și în conformitate cu regulile cu caracter nediscreționar ale sistemului, interese multiple de vânzare și cumpărare de instrumente financiare ale unor terțe părți, într-un mod care conduce la încheierea de contracte în conformitate cu prezenta lege;

69) *sistem organizat de tranzacționare* sau *OTF* – sistem multilateral care nu este o piață reglementată sau un MTF și în cadrul căruia pot interacționa multiple interese ale unor terțe părți de vânzare și cumpărare de obligațiuni, produse financiare structurate, certificate de emisii și instrumente financiare derivate, într-un mod care conduce la încheierea de contracte în conformitate cu prezenta lege;

70) *societate dintr-o țară terță* – societate care ar fi o instituție de credit ce oferă servicii de investiții sau desfășoară activități de investiții ori o firmă de investiții, dacă sediul său s-ar afla pe teritoriul UE;

71) *societăți de administrare a investițiilor a OPCVM* – societate a cărei activitate curentă o reprezintă administrarea organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare, denumite în continuare *OPCVM*, sub formă de fonduri deschise de investiții sau companii investiționale, în sensul definit în legislația cu privire la fondurile de investiții;

72) *spread* – diferența dintre cotațiile de vânzare și cele de cumpărare;

73) *stat membru* – orice stat membru al UE sau al Spațiului Economic European, denumit în continuare *SEE*;

74) *stat membru de origine*:

a) pentru o firmă de investiții:

1. statul membru în care este situat sediul principal, în cazul în care firma de investiții este persoană fizică;

2. statul membru în care este situat sediul social (înregistrat), în cazul în care firma de investiții este o persoană juridică;

3. statul membru în care este situat sediul principal, în cazul în care, în conformitate cu dreptul său intern, aceasta nu are sediu social;

b) pentru o piață reglementată – statul membru în care este înregistrată piața reglementată sau dacă, în conformitate cu dreptul intern al statului membru respectiv, aceasta nu are sediu social, statul membru în care este situat sediul său principal;

75) *stat membru gazdă* – statul membru, altul decât statul membru de origine, în care o firmă de investiții deține o sucursală sau furnizează servicii de investiții și/sau desfășoară activități de investiții ori statul membru în care o piață reglementată pune la dispoziție mecanisme adecvate pentru a permite membrilor sau participanților stabiliți în acest stat membru să participe la tranzacționare de la distanță în cadrul sistemului său;

76) *sucursală* – loc de desfășurare a activității, altul decât sediul principal sau social, care face parte dintr-o firmă de investiții, nu are personalitate juridică și prestează servicii de investiții și/sau desfășoară activități de investiții și care poate, de asemenea, presta servicii auxiliare pentru care firma de investiții a obținut o autorizație; toate locurile de desfășurare a activității stabilite în același stat membru de o firmă de investiții al cărei sediu se află într-un alt stat membru sunt considerate ca fiind o singură sucursală;

77) *suport durabil* – orice instrument care:

a) permite unui client să stocheze informații care îi sunt adresate personal, într-un mod care să permită ca informațiile respective să poată fi consultate ulterior pe o perioadă de timp adaptată scopului acestor informații și care

b) permite reproducerea fidelă a informațiilor stocate;

78) *tehnică de tranzacționare algoritmică de mare frecvență* – tehnică de tranzacționare algoritmică caracterizată prin:

a) infrastructură menită să minimizeze perioadele de latență ale rețelei sau de alte tipuri, care dispune de cel puțin una dintre următoarele dotări aferente introducerii algoritmice a ordinelor: colocare, hosting de proximitate sau acces electronic direct de mare viteză;

b) determinarea prin sistem a inițierii, generării, direcționării sau executării ordinelor fără intervenție umană pentru tranzacțiile sau ordinele individuale; și

c) rate intrazilnice ridicate de mesaje constituind ordine, cotații sau anulări;

79) *tranzacționare algoritmică* – tranzacționarea de instrumente financiare pe baza unui algoritm computerizat care stabilește în mod automat, cu intervenție umană minimă sau fără intervenție umană, unii parametri individuali ai ordinelor, precum inițierea ordinului, momentul inițierii, prețul sau cantitatea ordinului sau modul în care ordinul să fie gestionat după trimiterea lui, și nu include sistemele utilizate exclusiv în scopul direcționării ordinelor către unul sau mai multe locuri de tranzacționare, al procesării ordinelor care nu implică stabilirea unor parametrii de tranzacționare, al confirmării ordinelor sau al procesării post-tranzacționare a tranzacțiilor executate;

80) *tranzacționare pe cont propriu* – încheierea de tranzacții privind unul sau mai multe instrumente financiare prin angajarea capitalurilor proprii;

81) *țară terță* – orice stat care nu aparține UE sau SEE;

82) *valori mobiliare* – clasele de titluri de valoare care pot fi negociate pe piața de capital, cu excepția instrumentelor de plată, precum:

a) acțiunile deținute la societăți și alte titluri de valoare echivalente acțiunilor deținute la societăți, la societăți de tip parteneriat sau la alte entități, precum și certificatele de depozit pentru acțiuni;

b) obligațiunile și alte titluri de creanță securitizate, inclusiv certificatele de depozit pentru astfel de titluri;

c) orice alte titluri de valoare care conferă dreptul de a cumpăra sau de a vinde asemenea valori mobiliare sau care conduc la o decontare în mijloace bănești, stabilită în raport cu valori mobiliare, monede, rate ale dobânzii sau rentabilității, mărfuri sau alți indici ori unități de măsură.

(2) În măsura în care nu sunt prevăzuți de alin. (1), termenii și expresiile utilizate în prezenta lege au sensul prevăzut de Legea nr. 171/2012 privind piața de capital.

Articolul 5. Categorii de instrumente financiare

Serviciile și activitățile financiare reglementate de prezenta lege vizează următoarele instrumente financiare:

a) valorile mobiliare;

b) unitățile (titlurile) emise de organismele de plasament colectiv;

c) instrumentele pieței monetare;

d) contractele options, contractele futures, contractele swap, contractele forward pe rate și orice alte contracte derivate referitoare la titluri de valoare, valute, rate ale dobânzii sau ale rentabilității, certificate de emisii sau alte instrumente derivate, indici financiari sau indicatori financiari care pot fi decontate prin livrare fizică sau în mijloace bănești;

e) contractele options, contractele futures, contractele swap, contractele forward și orice alte contracte derivate referitoare la mărfuri care trebuie decontate în mijloace bănești sau pot fi decontate în mijloace bănești la cererea uneia dintre părți, altfel decât în caz de încălcare a obligațiilor sau de alt incident care conduce la reziliere;

f) contractele options, contractele futures, contractele swap, contractele forward și orice alt contract derivat referitor la mărfuri care poate fi decontat prin livrare fizică, cu condiția să fie tranzacționat pe o piață reglementată, pe un MTF sau un OTF, cu excepția produselor energetice angro tranzacționate pe un OTF care trebuie decontate prin livrare fizică;

g) contractele options, contractele futures, contractele swap, contractele forward și orice alte contracte derivate referitoare la mărfuri care pot fi decontate prin livrare fizică, care nu au fost specificate la lit. f) și neavând scopuri comerciale, care prezintă caracteristicile altor instrumente financiare derivate;

h) instrumentele derivate care servesc la transferul riscului de credit;

i) contractele financiare pentru diferențe;

j) contractele options, contractele futures, contractele swap, contractele forward pe rate și orice alte contracte derivate referitoare la variabile climatice, la taxe de navlu sau la rate ale inflației sau alte statistici economice oficiale care trebuie decontate în mijloace bănești sau pot fi decontate în mijloace bănești la cererea uneia dintre părți, altfel decât în caz de încălcare a obligațiilor sau de alt incident care conduce la reziliere, precum și orice alte contracte derivate privind active, drepturi, obligații, indici și indicatori care nu au fost specificați în alt mod în prezentul alineat, care prezintă caracteristicile altor instrumente financiare derivate ținând seama dacă, în special, sunt tranzacționate pe o piață reglementată, un OTF sau un MTF;

k) certificatele de emisii care constau în orice unități recunoscute ca fiind conforme cu cerințele Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice.

Articolul 6. Interdicții cu privire la unele instrumente financiare, depozite structurate și activități sau practici financiare

(1) În Republica Moldova sunt interzise marketingul, vânzarea și/sau distribuirea instrumentelor financiare derivate de tipul opțiunilor binare, care reprezintă un instrument financiar derivat decontat în mijloace bănești în care plata unei sume monetare fixe depinde de apariția unuia sau mai multor evenimente specificate în raport cu prețul, nivelul sau valoarea activului suport la data de scadență a instrumentului financiar derivat. Utilizarea instruirilor ca mijloc de marketing, de vânzare sau de distribuire a instrumentelor financiare derivate de tipul opțiunilor binare constituie încălcare a prevederilor prezentului alineat.

(2) În Republica Moldova sunt interzise marketingul, vânzarea și/sau distribuirea către unul sau mai mulți clienți de retail a instrumentelor financiare derivate tranzacționate prin intermediul unei platforme electronice de tranzacționare, care implică, direct sau indirect, efectul de levier, stabilit în funcție de activul suport, prin oricare din următoarele modalități:

a) acordarea de recompense de orice fel pentru clienții existenți, în cazul în care aceștia aduc noi clienți sau potențiali clienți ori recomandă altor persoane instrumentele financiare derivate oferite sau serviciile prestate în legătură cu instrumentele respective;

b) acordarea de cadouri sau bonusuri unui client ori acordarea oricărui alt avantaj, în cazul în care acordarea respectivă depinde de executarea tranzacțiilor cu instrumentele financiare derivate care au fost distribuite;

c) folosirea furnizorilor externi de servicii de intermediere telefonica de tipul "call center" în vederea contactării clienților sau potențialilor clienți;

d) folosirea oricărui software proiectat, dezvoltat sau vândut de către furnizori în scopul obținerii, directe sau indirecte, în totalitate sau parțial, a câștigurilor din pierderile suferite de clienți în cadrul distribuirii produselor în cauză sau al prestării serviciilor în legătură cu acestea;

e) acordarea către oricare parte terță, implicată, direct sau indirect, în distribuirea produselor în cauză sau în prestarea serviciilor în legătură cu acestea, a câștigurilor stabilite, direct sau indirect, în totalitate sau parțial, din pierderile suferite de clienți în cadrul distribuirii produselor în cauză sau al prestării serviciilor în legătură cu acestea;

f) asigurarea fondurilor necesare executării tranzacțiilor prin debitarea automată a unui card de plată, fără acordul clientului;

g) folosirea serviciilor de tipul trainingurilor, al instruirilor, precum și a platformelor de social media (rețelelor de socializare), a posturilor de radio, a televiziunilor, ca forme de promovare sau de distribuire a instrumentelor financiare menționate în prezentul alineat.

(3) Efectul de levier indicat la alin. (2) reprezintă orice procedură care permite creșterea expunerii la piață a clientului care nu este client profesionist peste suma pe care acesta a alocat-o pentru tranzacția respectivă.

(4) Marketingul, vânzarea sau distribuirea în Republica Moldova către clienții de retail a instrumentelor financiare derivate de tipul contractelor financiare pentru diferență, denumite în continuare *CFD*, se limitează la circumstanțele în care sunt îndeplinite toate condițiile următoare:

1) distribuitorul/vânzătorul CFD:

a) solicită clientului de retail sau consumatorului să plătească cel puțin marja inițială pentru protecție;

b) acordă clientului de retail sau consumatorului posibilitatea de închidere în marja de protecție;

c) acordă clientului de retail sau consumatorului clauza privind balanța negativă pentru protecție;

2) distribuitorul/vânzătorul CFD și orice altă persoană implicată în marketingul, vânzarea sau distribuirea CFD:

a) nu acordă clientului de retail sau consumatorului o plată, un beneficiu monetar sau un beneficiu nemonetar în relația cu marketingul, vânzarea sau distribuirea unui CFD, altul decât profitul obținut de orice CFD oferit;

b) nu transmite o comunicare sau nu publică informații accesibile unui client de retail sau unui consumator legate de marketingul, vânzarea sau distribuirea unui CFD decât dacă acestea includ un avertisment de risc având conținutul și forma conform actelor normative ale CNPF.

(5) În sensul alin. (4), termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1) *CFD* – un instrument financiar derivat, altul decât o opțiune, future, swap sau contract forward pe rate, indiferent dacă este sau nu tranzacționat pe un loc de tranzacționare, care îndeplinește următoarele condiții:

a) oferă deținătorului o poziție sau expunere lungă sau scurtă pe diferența dintre valoarea prețului, nivelului sau valorii unui activ-suport la începutul și la sfârșitul contractului; și

b) care trebuie decontat în fonduri bănești sau poate fi decontat în fonduri bănești la cererea uneia dintre părți, altfel decât în caz de încălcare a obligațiilor sau de alt incident care conduce la reziliere;

2) *beneficiu nemonetar* – orice beneficiu nemonetar, altul decât, în măsura în care au legătură cu CFD, informațiile și instrumentele de cercetare;

3) *marja inițială* – orice plată necesară pentru a iniția un CFD, excluzând comisioanele și onorariile de tranzacționare;

4) *marja inițială pentru protecție* – marja inițială determinată în funcție de activul-suport în conformitate cu actele normative ale CNPF;

5) *balanța negativă pentru protecție* – suma maximă totală pe care o poate pierde un client de retail sau consumator pentru toate CFD-urile asociate unui cont de tranzacționare CFD deschis la un distribuitor/vânzător de CFD până la:

a) în ceea ce privește toate respectivele CFD-uri, sumele disponibile rămase în respectivul cont de tranzacționare din marja inițială și marja variabilă; și

b) în ceea ce privește toate respectivele CFD-uri care sunt deschise, profiturile, iar în ceea ce privește toate respectivele CFD-uri care sunt închise, sumele disponibile rămase în respectivul cont de tranzacționare din profiturile realizate;

6) *marja variabilă* – orice plată necesară pentru a tranzacționa un CFD, excluzând comisioanele și onorariile de tranzacționare.

(6) Prevederile prezentului articol nu se aplică în cazul instrumentelor financiare derivate admise la tranzacționare pe o piață reglementată sau în cadrul unui MTF sau OTF.

(7) Încălcarea prevederilor alin. (1)-(3) constituie infracțiune și se pedepsește conform prevederilor Codului penal.

(8) Publicitatea difuzată în sensul prezentului articol se prezumă publicitate înșelătoare, astfel cum este definită aceasta la art.3 din Legea nr.62/2022 cu privire la publicitate, până la proba contrarie, rezultată din investigațiile desfășurate în acest sens de către organele competente.

(9) În scopul constatării și/sau prevenirii de către Comisia Națională a Pieței Financiare, denumită în continuare *CNPF*, a încălcării prevederilor prezentului articol, prevederile art. 143, art. 148 și art. 149 se aplică în mod corespunzător.

(10) În scopul exercitării atribuțiilor de intervenție asupra produselor, CNPF poate stabili, prin acte normative, restricții sau interdicții cu privire la:

a) comercializarea, distribuirea ori vânzarea anumitor instrumente financiare sau, prin coordonare cu BNM, a depozitelor structurate sau a unor instrumente financiare sau depozite structurate cu anumite caracteristici specificate; sau

b) desfășurarea/utilizarea unui tip de activitate sau practică financiară.

Capitolul II
AUTORITĂȚI COMPETENTE

Articolul 7. Competențele autorităților competente

(1) CNPF este autoritatea competentă care aplică prevederile prezentei legi și ale actelor normative aprobate pentru executarea acesteia. În acest sens, CNPF exercită competențele de reglementare, supraveghere și control potrivit prevederilor prezentei legi și Legii nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare.

(2) Pentru executarea prezentei legi, CNPF:

a) aprobă, în condițiile legii, acte administrative normative;

b) emite acte administrative individuale; și

c) emite, din oficiu sau la cererea unei părți interesate, scrisori cu caracter explicativ și de recomandare.

(3) CNPF exercită competențele de reglementare, supraveghere și control prevăzute de prezenta lege, prin coordonare cu BNM în legătură cu următoarele:

a) prestarea de către instituțiile de credit din Republica Moldova a serviciilor și activităților prevăzute în art.9 alin.(1) și (2), realizate cu instrumentele financiare prevăzute la alin.(4);

b) locurile de tranzacționare organizate de instituțiile de credit din Republica Moldova sub forma MTF și OTF-urilor în cadrul cărora se tranzacționează exclusiv instrumentele prevăzute la alin. (4);

c) vânzarea de către instituțiile de credit din Republica Moldova a depozitelor structurate în legătură cu instrumentele prevăzute la alin. (4) și prestarea serviciilor de consultanță în legătură cu acestea conform prevederilor art.2 alin.(3);

d) monitorizarea pieței depozitelor structurate comercializate, distribuite sau vândute în sau din Republica Moldova.

(4) Intră sub incidența prevederilor alin. (3):

a) instrumentele pieței monetare;

b) valorile mobiliare de stat;

c) instrumentele financiare derivate prevăzute la art. 5 lit. d), h) și i) care se referă la instrumente ale pieței monetare, monede, rate ale dobânzii sau ale randamentului și cursuri/indici publicați de BNM și Banca Centrală Europeană.

(5) Pentru a facilita o supraveghere eficientă a dispozițiilor prezentei legi, BNM și CNPF încheie acorduri scrise de cooperare.

(6) Acordurile de cooperare prevăzute la alin. (5) trebuie să cuprindă mecanismul de cooperare între CNPF și BNM cu privire la cel puțin următoarele aspecte:

a) verificarea îndeplinirii condițiilor necesare prevăzute de prezenta lege, de actele normative emise sau aprobate pentru executarea prezentei legi, incidente prestării serviciilor și activităților de investiții și asistență în procedura de autorizare a instituțiilor de credit din Republica Moldova;

b) măsurile necesare pentru realizarea schimbului reciproc de orice informații esențiale sau pertinente pentru exercitarea funcțiilor și sarcinilor prevăzute de prezenta lege.

(7) În exercitarea competențelor prevăzute de Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieții Financiare, și de prezenta lege, CNPF poate fi prestator de servicii de formare, pregătire și perfecționare profesională, respectiv evaluator de competențe profesionale în domeniul pieței financiare.

(8) În scopul executării prezentei legi și a altor acte normative care reglementează serviciile și activitățile de investiții, CNPF ține Registrul public al CNPF, în format electronic, denumit în continuare *Registrul CNPF*, care are caracter public, este plasat pe pagina web oficială a CNPF și se actualizează în mod regulat. Structura, conținutul, modalitatea de administrare și publicare a Registrului CNPF se stabilesc prin actele normative ale CNPF.

(9) CNPF notifică Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe, denumită în continuare *ESMA*, Comisia Europeană și autoritățile competente din state membre cu privire la autoritățile competente din Republica Moldova și repartizarea atribuțiilor stabilită prin prezentul articol.

Articolul 8. Competențe suplimentare

(1) CNPF este desemnată ca:

a) autoritate competentă, în sensul Regulamentului (UE) nr. 600/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Regulamentului (UE) nr.648/2012 (JO L 173, 12.6.2014, p.84), denumit în continuare *Regulamentul (UE) nr. 600/2014*, responsabilă pentru supravegherea aplicării prevederilor acestuia și ale reglementărilor UE emise în aplicarea Directivei 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Directivei 2002/92/CE și a Directivei 2011/61/UE (JO L 173, 12.6.2014), denumită în continuare *Directiva 2014/65/UE*, și a Regulamentului (UE) nr. 600/2014, prin exercitarea competențelor prevăzute de prezenta lege și Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare;

b) autoritate competentă unică, pentru a servi ca punct de contact în conformitate cu art. 166 și Regulamentul (UE) nr. 600/2014;

c) autoritate competentă, în sensul Regulamentului (UE) nr. 236/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 martie 2012 privind vânzarea în lipsă și anumite aspecte ale swapurilor pe riscul de credit (JO L 86, 24.3.2012,

pp.1-24), denumit în continuare *Regulamentul (UE) nr.236/2012*, responsabilă pentru supravegherea aplicării prevederilor acestuia și ale reglementărilor UE emise în aplicarea lui;

d) autoritate competentă în sensul prevederilor Regulamentului (UE) 1286/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind documentele cu informații esențiale referitoare la produsele de investiții individuale structurate și bazate pe asigurări (PRIIP) (JO L 352, 9.12.2014, PP.1-23), denumit în continuare *Regulamentul (UE) nr. 1286/2014*, responsabilă pentru supravegherea respectării cerințelor impuse de acesta creatorilor de PRIIP și persoanelor care oferă consultanță cu privire la PRIIP sau vând PRIIP.

(2) În exercitarea prerogativelor care îi revin potrivit alin.(1), CNPF adoptă acte normative în limitele competențelor sale, pentru a asigura punerea în executare a actelor specificate în alin. (1), a standardelor tehnice de reglementare sau de aplicare adoptate de Comisia Europeană în baza competențelor conferite acesteia, precum și a orientărilor emise de ESMA.

(3) CNPF are toate competențele de supraveghere stabilite prin prezenta lege și prin actele specificate la alin. (1), inclusiv:

a) competența de a cerceta orice încălcări ale actelor specificate la alin. (1), precum și ale actelor normative emise sau aprobate pentru executarea acestora;

b) competența de a impune măsuri de supraveghere, inclusiv cele prevăzute de art. 144; și

c) competența de a aplica sancțiuni și măsuri sancționatoare, potrivit prevederilor prezentei legi, în cazul încălcării prevederilor actelor specificate la alin. (1).

(4) În cazul în care încălcarea oricăror prevederi ale actelor specificate în alin.(1) sau ale actelor normative emise sau aprobate pentru executarea acestora cauzează un prejudiciu patrimonial și/sau moral, persoana prejudiciată este în drept să se adreseze instanței de judecată competente cu o acțiune în răspundere civilă, cu excepția situațiilor în care actele specificate în alin. (1) prevăd altfel.

(5) CNPF notifică fără întârzieri nejustificate Comisiei Europene și ESMA dispozițiile care stabilesc regimul sancțiunilor și măsurilor de supraveghere care se aplică în cazul încălcării actelor specificate în alin. (1) precum și orice modificare a acestor dispoziții.

TITLUL II
FIRMELE DE INVESTIȚII

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE PRIVIND SERVICIILE ȘI ACTIVITĂȚILE DE INVESTIȚII

Articolul 9. Tipuri de servicii și activități de investiții

(1) Serviciile și activitățile de investiții reglementate prin prezenta lege includ:

a) primirea și transmiterea ordinelor privind unul sau mai multe instrumente financiare;

b) executarea ordinelor privind instrumentele financiare în numele clienților;

c) tranzacționarea pe cont propriu;

d) administrarea de portofolii;

e) consultanța de investiții;

f) subscrierea de instrumente financiare și/sau plasarea de instrumente financiare cu angajament ferm;

g) plasarea de instrumente financiare fără angajament ferm;

h) exploatarea unui MTF;

i) exploatarea unui OTF.

(2) În sensul prezentei legi, serviciile auxiliare serviciilor și activităților de investiții reglementate prin prezenta lege includ (în continuare – *servicii auxiliare*):

a) păstrarea și administrarea instrumentelor financiare în contul clienților, inclusiv custodia și serviciile auxiliare, precum gestionarea fondurilor bănești/garanțiilor și excluzând serviciul de deschidere și administrare a conturilor de valori mobiliare la nivelul cel mai înalt („serviciu de administrare centralizată”) menționat în legislația privind depozitarii centrali de instrumente financiare;

b) acordarea de credite sau împrumuturi unui investitor pentru a-i permite efectuarea unei tranzacții cu unul sau mai multe instrumente financiare, tranzacție în care este implicată firma de investiții care acordă creditul sau împrumutul;

c) servicii de consultanță prestate societăților în ceea ce privește structura capitalului, strategia industrială și aspectele conexe; consultanță și servicii în materie de fuziuni și achiziții de societăți;

d) servicii de schimb valutar în cazul în care acestea sunt legate de prestarea serviciilor de investiții;

e) cercetarea în domeniul investițiilor și analiza financiară sau orice altă formă de recomandare generală privind tranzacțiile cu instrumente financiare;

f) servicii legate de subscrierea de instrumente financiare;

g) serviciile și activitățile de investiții menționate în alin. (1), precum și serviciile auxiliare menționate în prezentul alineat, privind activele suport ale instrumentelor derivate menționate la art. 5 lit. e), f), g) și j), în cazul în care acestea sunt legate de prestarea serviciilor de investiții sau a serviciilor auxiliare.

Articolul 10. Accesul la activitatea de prestare a serviciilor și de desfășurare a activităților de investiții

(1) Fără a aduce atingere prevederilor art. 3, serviciile de investiții și/sau activitățile de investiții prevăzute la art. 9 alin. (1), precum și serviciile auxiliare

prevăzute la art. 9 alin. (2), pot fi prestate și/sau desfășurate, cu titlu profesional, de firmele de investiții și instituțiile de credit din Republica Moldova autorizate de către CNPF în condițiile prezentei legi.

(2) Prin derogare de la alin. (1), serviciile de investiții și/sau activitățile de investiții pot fi prestate și/sau desfășurate și de:

a) consultanții de investiții, în temeiul aprobării acordate de CNPF, în limitele și condițiile prevăzute de prezenta lege;

b) agenții delegați, în temeiul aprobării acordate de către CNPF, în numele persoanelor specificate la alin. (1) sau alin. (2) lit. d) din prezentul articol, în limitele și condițiile prevăzute de prezenta lege;

c) operatorii de piață autorizați în conformitate cu prezenta lege, în limitele și condițiile prevăzute la art. 13 alin. (2);

d) firmele de investiții și instituțiile de credit autorizate de autoritățile competente din statele membre să furnizeze servicii de investiții sau să exercite activități de investiții, în condițiile prezentei legi;

e) sucursalele societăților din țări terțe, în temeiul autorizației acordate de CNPF, în limitele și condițiile prevăzute de prezenta lege;

f) societățile din țări terțe, în limitele și condițiile prevăzute de prezenta lege;

g) alte persoane, în limitele și condițiile prevăzute de legislația care reglementează statutul și activitatea acestora.

(3) Firmele de investiții sunt în drept să presteze servicii de investiții și să desfășoare activități de investiții, să presteze servicii auxiliare în mod direct sau prin intermediul sucursalelor, pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

(4) Deschiderea unei sucursale pe teritoriul Republicii Moldova se notifică CNPF cu cel puțin 30 de zile înainte de data preconizată pentru începerea activității acesteia, în conformitate cu cerințele stabilite prin actele normative emise pentru executarea prezentei legi.

(5) Firmele de investiții sunt în drept să presteze servicii de investiții și să desfășoare activități de investiții, să presteze servicii auxiliare pe teritoriul altui stat, în mod direct sau prin intermediul sucursalelor, în condițiile prevăzute de Capitolul V din prezentul titlu.

(6) Operațiunile de schimb valutar specificate la art. 9 alin. (2) lit. d) se efectuează de către firma de investiții, cu respectarea prevederilor legislației.

(7) Prestarea serviciilor și activităților de investiții clienților care cad sub incidența Acordului de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Statelor Unite ale Americii pentru facilitarea implementării prevederilor Actului privind îndeplinirea obligațiilor fiscale cu privire la conturile străine (FATCA) este permisă doar în cazul în care firmele de investiții sunt înregistrate în sistemul *Internal Revenue Service* al Statelor Unite ale Americii, au obținut numărul global intermediar de identificare în conformitate cu prevederile Acordului de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Statelor Unite ale Americii pentru facilitarea implementării prevederilor Actului privind

îndeplinirea obligațiilor fiscale cu privire la conturile străine (FATCA) și respectă cerințele stabilite în acest acord.

(8) Serviciile și activitățile de investiții specificate la art.9 sunt reglementate de actele normative emise pentru executarea prezentei legi.

(9) Se interzice oricărei persoane, alta decât o persoană autorizată sau înregistrată în conformitate cu prezenta lege, să utilizeze sintagmele „servicii de investiții" „activități de investiții", „firmă de investiții", „sistem multilateral de tranzacționare", „MTF", „sistem organizat de tranzacționare", „OTF" și derivatele acestora cu referire la instrumentele financiare în denumirile proprii, în sistemele multilaterale create, în mărcile și materialele sale promoționale, cu excepția cazului în care această utilizare este stabilită sau recunoscută prin lege ori printr-un acord internațional sau când din contextul în care este utilizată denumirea respectivă rezultă neîndoielnic că nu este vorba despre desfășurarea unei activități specifice unei firme de investiții sau unui loc de tranzacționare.

Articolul 11. Consultantul de investiții

(1) Se consideră consultant de investiții și nu necesită autorizație de firmă de investiții persoana fizică sau juridică autorizată de către CNPF, care desfășoară, cu titlu profesional, următoarele servicii și activități de investiții:

a) primirea și transmiterea ordinelor privind valori mobiliare și unități de fond (acțiuni) ale organismelor de plasament colectiv; și/sau

b) consultanță în investiții în privința instrumentelor financiare specificate la lit.a).

(2) Consultantul de investiții nu poate deține fonduri sau valori mobiliare ale clienților și nu poate presta sau desfășura alte servicii sau activități de investiții decât cele specificate la alin. (1).

(3) În cadrul desfășurării serviciilor și activităților de investiții prevăzute la alin.(1) lit.a), consultantul de investiții poate transmite ordine exclusiv către:

a) firmele de investiții autorizate în conformitate cu prezenta lege;

b) instituțiile de credit din Republica Moldova care prestează servicii, activități de investiții și/sau servicii auxiliare;

c) organismele de plasament colectiv autorizate conform legislației Republici Moldova să vândă publicului unități de fond (acțiuni), precum și administratorii acestora;

d) firmele de investiții autorizate în temeiul dreptului unui stat membru, supuse unui regim echivalent celui aplicabil firmelor de investiții;

e) instituțiile de credit autorizate în temeiul dreptului unui stat membru;

f) organismele de plasament colectiv autorizate în temeiul dreptului unui stat membru să vândă publicului unități de fond, precum și administratorii acestor organisme;

g) sucursalele persoanelor specificate la lit. a)-e) autorizate într-o țară terță și cărora li se aplică și care respectă un regim prudențial considerat de CNPF cel puțin echivalent celui prevăzut de legislația Republicii Moldova.

(4) Persoanele specificate la alin. (1) din prezentul articol sunt aprobate de CNPF în conformitate cu actele normative emise pentru executarea prezentei legi. Fără a aduce atingere aplicării proporționale prevăzute la alin. (12), consultanților de investiții li se aplică, după caz,, cerințe echivalente celor prevăzute la următoarele dispoziții:

a) condițiile și procedurile de autorizare și supraveghere continuă prevăzute la art. 13 alin. (1), alin. (11), alin. (12), alin. (14), alin. (16) și alin. (17), art. 15, art. 16, art. 18-21, art. 45 și art. 46, precum și cele prevăzute de actele normative emise pentru executarea prezentei legi;

b) normele de conduită profesională prevăzute la art. 50 alin. (5), art.51 alin. (1), (4)-(9), (11) și alin. (12), art. 55 alin. (1)-(3), art. 57 alin. (1)-(4), precum și cele prevăzute de actele normative emise pentru executarea prezentei legi;

c) cerințele organizatorice prevăzute la art. 35 alin. (11) și alin. (12), art. 38, art. 41 alin. (1)-(9), precum și cele prevăzute de actele normative emise pentru executarea prezentei legi.

(5) CNPF acordă calitatea de consultant de investiții sau respinge cererea depusă în termen de cel mult 60 de zile lucrătoare de la data expedierii de către CNPF a notificării privind caracterul complet al cererii, însoțite de documentele și informațiile care asigură constatarea corespunderii cu cerințele alin. (4). Prin derogare de la art. 60 alin. (2) lit. c) din Codul administrativ, în termen de 15 zile lucrătoare, CNPF informează solicitantul despre caracterul complet al cererii sau necesitatea completării acesteia, stabilind un termen în acest sens. Decizia de acordare a calității de consultant de investiții va include mențiunea privind interdicția prevăzută la alin. (10).

(6) Consultantul de investiții este obligat:

a) să adere la Fondul de compensare a investitorilor în termen de cel mult 30 de zile lucrătoare de la data aprobării deciziei de acordare a calității de consultant de investiții; sau

b) să dețină o asigurare de răspundere civilă profesională care să asigure clienților un nivel de protecție echivalent cu cel prevăzut la lit.a).

(7) La acordarea calității de consultant de investiții, CNPF include informația privind persoana respectivă în Registrul CNPF.

(8) Taxa de înregistrare a consultanților de investiții în Registrul CNPF se stabilește prin actele normative ale CNPF și se achită de consultantul de investiții în termen de 10 zile lucrătoare de la data aprobării deciziei privind acordarea calității de consultant de investiții.

(9) Calitatea de consultant de investiții se acordă pentru o perioadă nelimitată.

(10) Consultantul de investiții nu beneficiază de dreptul de a presta, în mod liber, servicii în statele membre ale UE sau de a înființa sucursale în aceste state în conformitate cu dispozițiile legislației care transpun prevederile art. 34 și, respectiv, art. 35 din Directiva 2014/65/UE.

(11) CNPF notifică Comisia Europeană și informează ESMA cu privire la exercitarea opțiunii de exonerare prevăzute de prezentul articol, precum și asupra conținutului dispozițiilor acestuia.

(12) CNPF stabilește, prin acte normative, condițiile, procedura, forma și conținutul documentației aferente procesului de aprobare în calitate de consultant de investiții, precum și alte măsuri necesare pentru punerea în aplicare a prezentului articol. Prevederile alin.(4) se aplică în mod proporțional, CNPF stabilind, prin acte normative, cerințele aplicabile consultanților de investiții persoane fizice și, respectiv, persoane juridice.

(13) Prezentul articol nu afectează dreptul consultantului de investiții de a desfășura alte activități nereglementate prin prezenta lege, în măsura în care:

a) acestea sunt permise de legislația aplicabilă;

b) după caz, sunt obținute autorizațiile, notificările sau înregistrările necesare potrivit legislației aplicabile; și

c) desfășurarea activităților nu afectează respectarea obligațiilor prevăzute de prezentul articol, inclusiv a interdicțiilor prevăzute la alin.(2).

Articolul 12. Agentul delegat

(1) Agent delegat este persoana fizică sau juridică care activează în numele și/sau în interesul unei singure firme de investiții și, sub responsabilitatea deplină și necondiționată a acesteia, promovează clienților sau clienților potențiali serviciile prestate de firma de investiții, primește și transmite instrucțiuni sau ordine de la clienți referitoare la instrumentele financiare sau la serviciile de investiții, plasează instrumentele financiare sau oferă clienților sau clienților potențiali servicii de consultanță privind aceste instrumente ori servicii.

(2) Pentru a obține calitatea de agent delegat, solicitantul prezintă CNPF o cerere în acest sens și o recomandare din partea firmei de investiții în al cărei nume și/sau interes va activa.

(3) CNPF aprobă calitatea de agent delegat al persoanei sau respinge cererea depusă în termen de cel mult 30 de zile lucrătoare de la data expedierii de către CNPF a notificării privind caracterul complet al cererii. Prin derogare de la art.60 alin.(2) lit. c) din Codul administrativ, în termen de 10 zile lucrătoare, CNPF informează solicitantul despre caracterul complet al cererii sau necesitatea completării acesteia, stabilind un termen în acest sens. Aprobarea calității de agent delegat se realizează, cu condiția constatării îndeplinirii cerințelor de bună reputație, precum și a cunoștințelor și competențelor generale, comerciale și profesionale necesare pentru a presta serviciul de investiții sau serviciul auxiliar și pentru a comunica precis oricărui client sau oricărui potențial client toate informațiile adecvate privind serviciul propus.

(4) La aprobarea calității de agent delegat, CNPF include informația privind persoana în cauză în Registrul CNPF.

(5) CNPF refuză acordarea calității de agent delegat în cazul în care există cel puțin una dintre următoarele circumstanțe:

a) în ultimii 5 ani acestei persoane i-a fost retrasă calitatea de agent delegat ca urmare a nerespectării prevederilor legislației și a actelor normative ale CNPF;

b) recomandarea prezentată de solicitant este emisă de o firmă de investiții care în ultimii 5 ani a emis 3 recomandări similare pentru persoane cărora ulterior le-a fost retrasă calitatea de agent delegat pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi și a actelor normative ale CNPF;

c) persoana nu îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (3).

(6) Calitatea de agent delegat se aprobă pentru o perioadă nelimitată. Taxa de înregistrare a agenților delegați în Registrul CNPF se stabilește prin actele normative ale CNPF și se achită de agentul delegat în termen de 10 zile lucrătoare de la data aprobării deciziei privind acordarea calității de agent delegat.

(7) Calitatea de agent delegat se retrage prin decizia CNPF în următoarele cazuri:

a) agentul delegat sau firma de investiții încalcă prevederile prezentei legi sau ale actelor normative ale CNPF;

b) agentul delegat nu întrunește condițiile prevăzute la alin. (3).

c) persoana nu a activat în calitate de agent delegat pe parcursul a 12 luni consecutive;

d) la cererea agentului delegat sau a firmei de investiții ce a contractat agentul delegat.

(8) Firmele de investiții pot contracta agenți delegați pentru a-și promova serviciile, pentru a atrage clienți sau potențiali clienți, pentru a primi ordinele acestora și a le transmite, pentru a plasa instrumente financiare, precum și pentru a presta servicii de consultanță privind aceste instrumente financiare și serviciile pe care le propun.

(9) Firmele de investiții care apelează la un agent delegat își asumă responsabilitatea totală și necondiționată a oricărei acțiuni efectuate sau a oricărei omisiuni comise de acel agent delegat în cazul în care acționează în numele firmei de investiții. Corespunzător, firma de investiții se asigură că agentul delegat dezvăluie calitatea în care acționează, precum și denumirea firmei de investiții pe care o reprezintă în cazul în care contactează orice client sau client potențial sau înainte de a tranzacționa cu acesta.

(10) Firmele de investiții au obligația de a controla activitățile agenților lor delegați și de a asigura conformitatea acestora cu prevederile prezentei legi atunci când acționează prin intermediul lor, inclusiv de a verifica că agenții delegați îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (3), atât anterior emiterii recomandării, cât și pe parcursul întregii perioade în care firmele de investiții acționează prin intermediul agenților delegați.

(11) Firmele de investiții care apelează la agenți delegați trebuie să adopte măsuri adecvate pentru a evita ca activitățile agenților delegați care nu intră în sfera de aplicare a prezentei legi să aibă un impact negativ asupra activităților desfășurate de agenții delegați în numele firmei de investiții.

(12) Firmele de investiții nu pot contracta decât agenții delegați înregistrați în Registrul CNPF.

(13) CNPF stabilește, prin acte normative, condițiile, procedura, forma și conținutul documentației aferente procesului de aprobare în calitate de agent delegat, precum și alte măsuri necesare pentru punerea în aplicare a prezentului articol.

Capitolul II
CONDIȚII ȘI PROCEDURA DE AUTORIZARE A FIRMELOR DE INVESTIȚII

Secțiunea 1
Autorizarea, modificarea și retragerea autorizației

Articolul 13. Autorizația de firmă de investiții

(1) Prestarea de servicii de investiții și/sau desfășurarea activităților de investiții, precum și a serviciilor auxiliare prevăzute la art.9 de către firmele de investiții se fac numai în baza și în limita autorizației acordate în prealabil de către CNPF.

(2) Operatorul de piață autorizat pentru administrarea unei piețe reglementate în conformitate cu prezenta lege poate exploata un MTF sau un OTF, fără a fi necesară obținerea autorizației de firmă de investiții, cu condiția ca CNPF să fi verificat în prealabil că operatorul respectă prevederile prezentului capitol și că sunt respectate prevederile corespunzătoare din titlul III capitolul II.

(3) Firmele de investiții autorizate de CNPF au sediul în Republica Moldova și se constituie sub forma juridică de societate pe acțiuni conform legislației cu privire la societățile pe acțiuni și prezentei legi. Dispozițiile Legii nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni și ale altor legi pot fi aplicate firmelor de investiții doar în măsura în care nu contravin normelor stabilite de prezenta lege.

(4) Pentru obținerea autorizației de firmă de investiții, solicitantul depune la CNPF, în modul stabilit prin actele normative emise pentru executarea prezentei legi, o cerere scrisă, la care anexează documentele și informațiile aferente solicitantului, după cum urmează:

a) documentele de constituire;

b) informații și documente privind capitalul inițial, care trebuie să fie cel puțin egal cu nivelul minim stabilit prin prezenta lege;

c) programul de activitate, aprobat de organul competent al solicitantului, care să includă structura organizatorică a firmei, tipurile de servicii și de activități de investiții preconizate, modul de luare a deciziilor, regulile interne de organizare și de prestare a serviciilor și alte aspecte privind activitățile planificate, suficiente pentru a permite CNPF să verifice dacă solicitantul a luat toate măsurile necesare pentru respectarea obligațiilor prevăzute de prezentul capitol și actele normative emise pentru executarea prezentei legi;

d) informații privind identitatea membrilor organului de conducere și documente care atestă îndeplinirea cerințelor de calificare, experiență profesională și reputație prevăzute de prezenta lege și actele normative emise pentru executarea prezentei legi;

e) informații și documente privind identitatea acționarilor, direcți și indirecți, inclusiv beneficiari efectivi, persoane fizice sau juridice, care vor avea participații calificate, precum și cu privire la mărimea acestora;

f) angajamentul de a deveni membru al Fondului de compensare a investitorilor în termen de cel mult 30 de zile de la data obținerii autorizației;

g) orice alte informații și documente prevăzute în actele normative emise pentru executarea prezentei legi.

(5) CNPF acordă autorizația de firmă de investiții numai dacă este pe deplin convinsă că solicitantul satisface cel puțin cerințele prevăzute de dispozițiile adoptate în temeiul prezentei legi.

(6) CNPF acordă autorizația de firmă de investiție sau respinge cererea în termen de cel mult 6 luni de la data expedierii de către CNPF a notificării privind caracterul complet al cererii, însoțite de documentele și informațiile prevăzute la alin.(4).

(7) În sensul alin.(6), prin derogare de la art.60 alin. (2) lit. c) din Codul administrativ, cererea se consideră completă la data confirmării de către CNPF a caracterului complet al acesteia, cu respectarea următoarelor condiții:

a) în termen de 20 de zile lucrătoare de la înregistrarea cererii de autorizare, CNPF o verifică sub aspectul plenitudinii (totalității) documentelor și informațiilor prezentate;

b) dacă cererea este incompletă, CNPF propune solicitantului să prezinte documentele și informațiile lipsă și stabilește un termen în acest sens. În cazul în care solicitantul nu prezintă sau prezintă incomplet documentele și informațiile solicitate în termenul stabilit, CNPF informează solicitantul despre încetarea procedurii administrative fără a iniția procedura de examinare în fond a cererii de autorizare;

c) după constatarea caracterului complet al cererii, CNPF comunică solicitantului data la care cererea este considerată completă, precum și data expirării termenului prevăzut la alin.(6).

(8) CNPF solicită în scris, orice informații sau documente suplimentare necesare pentru finalizarea examinării cererii de autorizare, dar nu mai târziu de expirarea a 4 luni de la data stabilită conform alin. (7) lit. c).

(9) Solicitantul transmite informațiile sau documentele suplimentare solicitate de CNPF conform alin.(8) în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare de la data expedierii sau înmânării de către CNPF a solicitării. Curgerea termenului de examinare prevăzut la alin.(6) se suspendă de drept de la data expedierii sau înmânării de către CNPF a solicitării, pe durata acestui termen. Solicitările ulterioare ale CNPF de completare sau de clarificare a informațiilor primite nu suspendă termenul de examinare.

(10) Aplicarea prevederilor prezentului articol și a cerințelor privind autorizarea instituțiilor de credit din Republica Moldova se realizează ținând cont de art. 17 alin. (8) și art. 23 alin. (7).

(11) Cererea de eliberare a autorizației poate fi retrasă de solicitant înainte de eliberarea autorizației sau de respingerea cererii.

(12) Autorizația de firmă de investiții se eliberează pe un termen nedeterminat și nu poate fi transferată unei alte persoane.

(13) Taxa de eliberare a autorizației de firmă de investiții este de 10 000 de lei moldovenești, care se varsă în bugetul CNPF în termen de cel mult 10 zile de la data aprobării deciziei de eliberare a autorizației.

(14) La eliberarea autorizației de firmă de investiții, CNPF include informația respectivă în Registrul CNPF. Registrul se publică pe pagina web oficială a CNPF, se actualizează în mod regulat și conține informații privind serviciile și/sau activitățile pentru care firmele de investiții sunt autorizate.

(15) CNPF notifică ESMA cu privire la fiecare autorizație eliberată firmelor de investiții.

(16) În toate documentele oficiale, firma de investiții trebuie să precizeze, pe lângă datele proprii de identificare, numărul și data înscrierii în Registrul CNPF. În cazul instituțiilor de credit din Republica Moldova, această obligație se aplică în măsura în care documentele respective sunt emise în legătură cu prestarea serviciilor și/sau desfășurarea activităților de investiții ori a serviciilor auxiliare.

(17) Activitățile firmei de investiții ce țin de prelucrarea datelor cu caracter personal se desfășoară în conformitate cu prevederile Legii nr.195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal și ale altor prevederi legale în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

(18) CNPF stabilește, prin acte normative, condițiile, procedura, forma și conținutul documentației aferente procesului de autorizare, precum și alte măsuri necesare pentru punerea în aplicare a prezentului articol.

Articolul 14. Domeniul de aplicare a autorizației și activitățile permise firmelor de investiții

(1) Autorizația eliberată de CNPF indică în mod expres serviciile sau activitățile de investiții, precum și serviciile auxiliare pentru care firma de investiții este autorizată și nu poate cuprinde exclusiv serviciile auxiliare.

(2) Firmele de investiții, pot presta, în baza autorizației, pe lângă serviciile și activitățile de investiții pentru care sunt autorizate, unul sau mai multe servicii aferente unui APA sau ARM, potrivit prezentei legi și actelor normative emise în aplicarea acesteia.

(3) Instituțiile de credit din Republica Moldova prestează servicii de investiții și desfășoară activități de investiții în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(4) Firma de investiții care intenționează să își extindă sau să își restrângă activitatea autorizată, prin includerea unor noi servicii și/sau activități de investiții

ori servicii auxiliare sau prin eliminarea lor, este obligată, în termen de 10 zile lucrătoare de la data înregistrării de stat a modificărilor operate, să depună la CNPF o cerere de modificare a autorizației cu documentele și/sau informațiile aferente conform actelor normative ale CNPF.

(5) CNPF decide asupra cererii depuse în temeiul alin.(4) în termen de cel mult 6 luni de la data expedierii de către CNPF a notificării privind caracterul complet al cererii însoțită de documentele și/sau informațiile prevăzute de actele sale normative. Dispozițiile art. 13 alin. (7) se aplică în mod corespunzător.

(6) Modificările și completările efectuate se introduc în Registrul CNPF.

(7) Firma de investiții este în drept să presteze servicii sau să desfășoare activități de investiții suplimentare pentru care a solicitat modificarea autorizației, începând cu data eliberării autorizației modificate de către CNPF.

(8) Autorizația eliberată de CNPF este valabilă în UE și permite unei firme de investiții să presteze serviciile de investiții sau să desfășoare activitățile de investiții pentru care a fost autorizată în UE, fie prin dreptul de stabilire, inclusiv prin intermediul unei sucursale, fie în temeiul libertății de a presta servicii.

(9) Fără a aduce atingere prevederilor alin.(4), firmele de investiții pot desfășura și alte activități decât serviciile și activitățile de investiții pentru care au fost autorizate în temeiul prezentei legi, cu condiția ca aceste servicii sau activități să fie permise de legislația specială aplicabilă și, după caz, să fie obținute autorizațiile, notificările, sau înregistrările necesare potrivit acesteia. CNPF stabilește, prin actele sale normative, categoriile de servicii și activități care pot fi desfășurate de firmele de investiții și cerințele aplicabile acestora.

(10) Firmele de investiții notifică CNPF în prealabil despre intenția de a desfășura activitățile prevăzute la alin.(9).

(11) CNPF supraveghează firmele de investiții numai cu privire la obiectul de activitate ce intră în sfera sa de competență, astfel cum aceasta este prevăzută prin prezenta lege, legislația privind supravegherea prudențială a firmelor de investiții și Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare.

(12) Prestarea serviciilor și desfășurarea activităților de investiții se realizează prin persoane fizice, angajate ale firmei de investiții, care își desfășoară activitatea în numele unei singure firme de investiții și care nu pot presta servicii și activități de investiții în nume propriu.

(13) Persoanele fizice prevăzute la alin. (12) se înregistrează în Registrul CNPF sau se notifică CNPF, în funcție de serviciile și activitățile de investiții prestate, și trebuie să îndeplinească, după caz, criteriile de experiență și pregătire profesională stabilite de CNPF.

(14) Prevederile alin. (1) și alin. (4) se aplică în mod corespunzător instituțiilor de credit din Republica Moldova.

Articolul 15. Respingerea cererii de acordare a autorizației

(1) CNPF respinge o cerere de acordare a autorizației de firmă de investiții dacă:

a) documentația prezentată nu este întocmită în conformitate cu dispozițiile legale ori este incompletă și/sau informațiile furnizate sunt insuficiente pentru evaluarea respectării condițiilor prevăzute pentru acordarea autorizației;

b) din evaluarea programului de activitate prezentat rezultă că firma de investiții nu poate asigura realizarea obiectivelor propuse în condițiile respectării cerințelor cuprinse în prezenta lege și în actele normative emise pentru executarea acesteia;

c) CNPF constată că guvernanța internă a firmei de investiții nu permite o administrare corectă și eficace a riscurilor de către firma respectivă sau nu permite realizarea eficientă a supravegherii firmei de investiții de către CNPF;

d) CNPF nu este satisfăcută de calitatea membrilor organului de conducere al firmei de investiții sau, după caz, a persoanelor care dețin funcții-cheie, întrucât reputația, cunoștințele, competențele sau experiența profesională a acestora nu este adecvată naturii, volumului și complexității activității firmei de investiții sau nu corespunde necesității asigurării unei administrări corecte și prudente, conform art.20;

e) CNPF nu este satisfăcută de calitatea acționarilor direcți sau indirecți, inclusiv a beneficiarului efectiv al firmei de investiții, întrucât aceștia nu corespund cerințelor prevăzute de prezenta lege și actele normative emise pentru executarea acesteia;

f) există legături strânse între firma de investiții și alte persoane fizice sau juridice de natură să împiedice exercitarea eficientă de CNPF a competențelor sale de supraveghere;

g) există măsuri de natură administrativă din jurisdicția unui alt stat ce guvernează una sau mai multe persoane fizice sau juridice cu care firma de investiții are legături strânse sau există dificultăți în aplicarea acestor dispoziții sau măsuri, de natură să împiedice exercitarea eficientă de CNPF a competențelor sale de supraveghere;

h) solicitantul se află în proces de insolvabilitate sau de reorganizare;

i) solicitantului anterior i-a fost retrasă autorizația (licența) pe piața financiară ca urmare a încălcării legislației;

j) nu sunt respectate alte condiții prevăzute de prezenta lege sau actele emise pentru executarea acesteia.

(2) În cazul respingerii cererii de eliberare a autorizației, CNPF informează în scris solicitantul și comunică motivele de neeliberare a autorizației.

Articolul 16. Retragerea autorizației

(1) CNPF retrage autorizația de firmă de investiții în cazul în care:

a) retragerea autorizației este solicitată de firma de investiții;

b) firma de investiții, din motive neîntemeiate, nu utilizează autorizația în termen de 12 luni sau a încetat să mai presteze servicii de investiții sau să exercite activitate de investiții în ultimele 6 luni;

c) autorizația a fost obținută în temeiul unor informații false sau prin orice alt mijloc ilegal;

d) firma de investiții nu mai îndeplinește condițiile care au stat la baza acordării autorizației, cum ar fi, fără a se limita, la cerințele cu privire la nivelul capitalului minim, fondurile proprii sau alte cerințe prudențiale aplicabile firmelor de investiții potrivit legislației;

e) firma de investiții a încălcat în mod grav și sistematic dispozițiile prezentei legi sau cadrului normativ aplicabil activității sale;

f) deținătorii direcți sau indirecți de acțiuni ai firmei de investiții, inclusiv beneficiarul efectiv, nu respectă condițiile prevăzute de lege pentru asigurarea unei administrări corecte, prudente și eficiente a firmei de investiții ori nu permit efectuarea unei supravegheri eficiente;

g) firma de investiții nu a executat, în mod corespunzător, două prescripții consecutive sau două dispoziții consecutive emise de CNPF în temeiul art.144;

h) există un pericol real și iminent pentru executarea obligațiilor firmei de investiții față de clienții săi, în special pentru siguranța activelor sau instrumentelor financiare încredințate acesteia, iar acest pericol nu poate fi înlăturat prin aplicarea altor măsuri prevăzute de prezenta lege;

i) firma de investiții își încetează existența în urma reorganizării acesteia;

j) firma de investiții este lichidată conform hotărârii luate de acționarii săi;

k) în privința firmei de investiții a fost emisă o hotărâre judecătorească de intentare a procedurii de insolvabilitate;

l) firma de investiții este implicată în activități de spălare a banilor sau încalcă cerințele de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului;

m) în cazul instituțiilor de credit din Republica Moldova, ca urmare a retragerii actului permisiv de către BNM;

n) firma de investiții a săvârșit alte încălcări pentru care legea prevede retragerea autorizației.

(2) În aprecierea caracterului grav și sistematic al încălcării prevăzute la alin.(1) lit. e), în vederea retragerii autorizației, CNPF ia în considerare, după caz, fără a se limita la acestea, următoarele criterii:

a) numărul, natura sancțiunilor și valoarea amenzilor aplicate firmei de investiții sau membrilor organelor de conducere, în ultimele 36 luni, raportat la momentul realizării analizei;

b) frecvența și durata încălcării;

c) măsura în care, prin acțiunile/inacțiunile întreprinse, firma de investiții a indus un risc sistemic sau a afectat încrederea investitorilor;

d) măsura în care faptele constatate au facilitat sau au contribuit la facilitarea unor fapte încadrate în categoria abuzului de piață;

e) măsura în care, prin acțiunile/inacțiunile întreprinse, firma de investiții a cauzat prejudicii asupra activelor investitorilor sau patrimoniului participanților la piață;

f) cuantumul profiturilor realizate sau al pierderilor evitate ca urmare a încălcării, în măsura în care acestea pot fi determinate.

(3) La solicitarea expresă a unei firme de investiții, formulată în temeiul hotărârii adunării generale a acționarilor, CNPF retrage autorizația de a presta servicii și activități de investiții, în conformitate cu prevederile prezentei legi și a actelor normative emise în aplicarea acesteia. Din momentul publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a hotărârii adunării generale a acționarilor și până la data retragerii de către CNPF a autorizației, firma de investiții poate desfășura exclusiv operațiuni necesare finalizării procedurii de retragere a autorizației.

(4) În perioada prevăzută la alin.(3), firma de investiții este exonerată de la îndeplinirea cerințelor de capital.

(5) Retragerea autorizației la solicitarea firmei de investiții are loc numai după prezentarea de către aceasta a confirmării privind stingerea tuturor obligațiilor contractuale asumate în cadrul desfășurării activităților autorizate, la care se anexează documentele justificative.

(6) Decizia CNPF de retragere a autorizației va cuprinde motivele de retragere a autorizației. Despre retragerea autorizației este notificată firma de investiții respectivă, Fondul de compensare a investitorilor și Serviciul Fiscal de Stat.

(7) Decizia CNPF de retragere a autorizației se publică, în cel mult 7 zile lucrătoare de la adoptare, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Un anunț privind retragerea autorizației se publică, în termenul indicat, pe pagina web oficială a CNPF.

(8) Titularul de autorizație față de care a fost adoptată decizia cu privire la retragerea autorizației este obligat:

a) să înceteze imediat desfășurarea activității pe piața instrumentelor financiare; și

b) să întreprindă toate măsurile necesare întru asigurarea protecției intereselor clienților, creditorilor și ale altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate prin retragerea autorizației.

(9) Entitățile cărora li s-a retras autorizația au obligația de a comunica CNPF adresa locului de păstrare a arhivei, precum și datele de identificare și de contact ale persoanei sau entității responsabile de administrarea acesteia, în vederea asigurării accesului CNPF la înregistrările aferente serviciilor prestate, activităților desfășurate și tranzacțiilor efectuate, inclusiv după retragerea autorizației.

(10) CNPF dispune radierea firmei de investiții din Registrul CNPF după confirmarea stingerii de către aceasta a tuturor obligațiilor contractuale, asumate în cadrul desfășurării activității pe piețele instrumentelor financiare și conformarea cu prevederile alin. (9).

(11) CNPF asigură publicarea informației privind retragerea autorizației pe o perioadă de 5 ani de la data radierii din Registru conform alin. (10).

(12) CNPF notifică ESMA cu privire la orice retragere a unei autorizații conform prevederilor prezentului articol. De asemenea, CNPF informează autoritățile competente ale statelor în care firma de investiții a înființat sucursale sau a prestat servicii în regim de liberă prestare a serviciilor.

Secțiunea a 2-a
Cerințe privind organul de conducere al firmelor de investiții

Articolul 17. Organul de conducere

(1) Fără a aduce atingere prevederilor art. 4 alin. (1) pct. 50), organul de conducere al unei firme de investiții este reprezentat de consiliul și organul executiv al acesteia.

(2) Consiliul firmei de investiții este format dintr-un număr impar de membri persoane fizice, dar nu mai puțin de trei.

(3) Organul executiv al firmei de investiții poate fi colegial (comitet de conducere, direcție) sau unipersonal (director general, director). În cazul unui organ executiv colegial, acesta este format din minimum trei membri, iar în cazul unui organ executiv unipersonal, fără a aduce atingere prevederilor art. 19 alin. (5) și alin.(6), firma de investiții desemnează cel puțin o persoană (director) care asigură administrarea firmei de investiții.

(4) Atribuțiile consiliului și organului executiv se stabilesc în statutul firmei de investiții și reglementările interne ale acesteia, cu respectarea prevederilor prezentei legi și ale actelor normative ale CNPF emise în aplicarea acesteia, și nu pot fi delegate altor persoane.

(5) Fără a aduce atingere responsabilității colective a organului de conducere pentru administrarea firmei de investiții, firma de investiții are obligația de a întocmi, menține și actualiza declarații individuale privind rolurile și atribuțiile fiecărui membru al consiliului, organului executiv și ale persoanelor care dețin funcții-cheie, precum și un document privind repartizarea atribuțiilor în cadrul firmei de investiții, care trebuie să includă, cel puțin, informații privind liniile de raportare, delimitarea responsabilităților, persoanele care fac parte din cadrul de administrare a activității firmei de investiții și atribuțiile acestora.

(6) Declarațiile individuale privind responsabilitățile și documentul privind repartizarea atribuțiilor se păstrează actualizate și se pun la dispoziția CNPF, la solicitare, inclusiv se prezintă CNPF odată cu depunerea cererii de eliberare a autorizației firmei de investiții.

(7) Firma de investiții este obligată să informeze CNPF cu privire la orice modificare a componenței organului său de conducere înainte ca o astfel de modificare să se producă.

(8) Prevederile prezentei secțiuni nu se aplică instituțiilor de credit din Republica Moldova, cu excepția:

a) art. 18 alin. (3)-(5), fără a aduce atingere prevederilor art. 41 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;

b) art. 20, care se aplică exclusiv în raport cu conducătorul subdiviziunii responsabile de activitatea pe piețele instrumentelor financiare.

(9) În scopul prezentei legi, inclusiv art. 145, și fără a aduce atingere dreptului CNPF de a aplica sancțiuni și măsuri sancționatoare membrilor organului de conducere al instituției de credit din Republica Moldova în cazurile prevăzute de prezenta lege, conducătorul subdiviziunii acesteia specificat la alin. (8) lit. b) este asimilat unui membru al organului de conducere al firmei de investiții.

Articolul 18. Consiliul firmei de investiții

(1) Consiliul firmei de investiții îndeplinește rolul de supraveghere și monitorizare a procesului decizional de conducere și este responsabil de activitatea firmei de investiții per ansamblu și de soliditatea financiară a acesteia.

(2) Consiliul firmei de investiții trebuie să definească și să supravegheze implementarea unui cadru de guvernanță internă care să asigure administrarea efectivă și prudentă a firmei de investiții, inclusiv separarea responsabilităților în cadrul organizației și prevenirea conflictelor de interese. Membrii consiliului contribuie la o guvernanță corporativă corectă în cadrul firmei de investiții, inclusiv prin comportamentul personal, și, în realizarea atribuțiilor lor, trebuie să țină cont de interesele legale ale firmei de investiții, clienților și acționarilor acesteia. Consiliul trebuie să asigure colaborarea eficientă a firmei de investiții cu CNPF.

(3) Consiliul firmei de investiții are următoarele atribuții principale:

a) este responsabil pe deplin în ceea ce privește firma de investiții, aprobă și supraveghează implementarea obiectivelor strategice, a strategiei privind administrarea riscurilor și a guvernanței interne a firmei de investiții;

b) definește, supraveghează și este responsabil de implementarea mecanismelor de guvernanță care trebuie să asigure gestionarea eficientă și prudentă a firmei de investiții, inclusiv separarea sarcinilor în cadrul firmei de investiții și prevenirea conflictelor de interese, într-un mod care promovează integritatea pieței și interesele clienților săi;

c) selectează, numește și revocă membrii organului executiv și stabilește atribuțiile acestora;

d) exercită supravegherea efectivă și eficientă a organului executiv;

e) raportează, cel puțin o dată pe an, adunării generale a acționarilor cu privire la activitatea de supraveghere desfășurată;

f) analizează în mod critic, dezbate și discută, într-o manieră constructivă, propunerile, explicațiile și informațiile furnizate de către membrii organului executiv, putând să se opună deciziilor acestora;

g) aprobă situațiile financiare anuale și asigură integritatea sistemelor contabile și de raportare financiară, inclusiv controalele financiare și operaționale și conformarea cu legislația și standardele relevante;

h) monitorizează și evaluează periodic eficacitatea mecanismelor de guvernanță a firmei și adoptă măsuri adecvate pentru remedierea eventualelor deficiențe;

i) monitorizează și evaluează periodic caracterul adecvat și punerea în aplicare a obiectivelor strategice ale firmei de investiții în ceea ce privește prestarea serviciilor de investiții și exercitarea de activități de investiții, precum și de servicii auxiliare și caracterul adecvat al politicilor privind prestarea de servicii clienților și adoptă măsuri adecvate pentru remedierea eventualelor deficiențe;

j) decide cu privire la stabilirea unor comitete specializate, inclusiv numirea membrilor consiliului în componența acestora, funcționarea și atribuțiile cărora sunt prevăzute de prezenta lege și actele normative emise pentru executarea acesteia;

k) adoptă și revizuiește, cel puțin o dată pe an, principiile generale ale politicii de remunerare și este responsabil cu supravegherea implementării acesteia;

l) supraveghează procesul de publicare a informațiilor și de comunicare;

m) îndeplinește atribuțiile prevăzute de art.48 alin. (4) și art. 64 din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni;

n) îndeplinește orice alte atribuții care decurg din Legea nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, prezenta lege sau din actele normative emise pentru executarea acesteia.

(4) Fără a aduce atingere altor prevederi ale alin. (3), mecanismele de guvernanță prevăzute la alin. (3) lit. b) trebuie să includă următoarele principii:

a) președintele consiliului firmei de investiții nu poate exercita simultan și funcția de director general (executiv) al firmei de investiții;

b) firma de investiții asigură documentarea corespunzătoare a împrumuturilor acordate membrilor organului de conducere și persoanelor afiliate acestora și pune aceste informații la dispoziția CNPF, la cerere;

c) definirea, aprobarea și supravegherea organizării firmei de investiții, în vederea prestării de servicii de investiții și a desfășurării de activități de investiții, precum și de servicii auxiliare, inclusiv competențele, cunoștințele și experiența necesare personalului, resursele, procedurile și mecanismele de prestare a serviciilor și de desfășurare a activităților, ținând cont de natura, amploarea și complexitatea profilului de activitate al firmei de investiții, precum și cerințele pe care aceasta trebuie să le îndeplinească;

d) definirea, aprobarea și supravegherea politicilor referitoare la servicii, activități, produse și operațiuni oferite sau prestate în conformitate cu nivelul de toleranță la risc al firmei de investiții, cu profilul și nevoile clienților firmei de investiții cărora acestea le sunt oferite sau prestate, inclusiv, dacă este cazul, prin simulări de criză;

e) definirea, aprobarea și supravegherea politicii de remunerare a persoanelor implicate în prestarea de servicii clienților, vizând încurajarea unei

conduite profesionale responsabile, tratamentul echitabil al clienților, precum și evitarea conflictelor de interese în relațiile cu clienții.

(5) Consiliul are acces adecvat la informațiile și documentele necesare pentru supravegherea și monitorizarea procesului decizional al organului de conducere.

Articolul 19. Organul executiv al firmei de investiții

(1) Organul executiv exercită funcția de conducere curentă a firmei de investiții sub supravegherea directă a consiliului și gestionează eficient și prudent activitatea firmei de investiții într-un mod corespunzător cu strategia și cadrul de guvernanță internă a firmei de investiții, aprobate de consiliu.

(2) Organul executiv al firmei de investiții are următoarele atribuții principale:

a) implementează obiectivele strategice, strategia privind administrarea riscurilor și cadrul de guvernanță internă a firmei de investiții, inclusiv codul de guvernanță corporativă, aprobate de consiliul firmei de investiții;

b) asigură o structură organizatorică adecvată și transparentă pentru firma de investiții, inclusiv separarea responsabilităților în cadrul acesteia;

c) realizează monitorizarea adecvată a personalului din subordine;

d) asigură repartizarea sarcinilor și responsabilităților ce revin personalului firmei de investiții și stabilește o structură de gestionare care promovează în cadrul firmei de investiții o activitate responsabilă și transparentă;

e) îndeplinește atribuțiile prevăzute de art. 68 și 69 din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni;

f) îndeplinește orice alte atribuții ce decurg din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, prezenta lege sau din actele normative emise pentru executarea acesteia.

(3) Organul executiv este obligat să informeze regulat consiliul, cel puțin, despre:

a) situațiile care pot influența strategia și/sau cadrul de guvernanță internă a firmei de investiții;

b) performanța financiară a firmei de investiții;

c) încălcarea unor limite aferente riscurilor sau regulilor de conformare;

d) deficiențele sistemului de control intern.

(4) În exercitarea atribuțiilor conferite, membrii organului executiv pot acționa împreună sau separat, astfel cum este prevăzut în reglementările interne ale firmei de investiții.

(5) Administrarea efectivă a unei firme de investiții este asigurată de cel puțin două persoane care îndeplinesc cerințele prevăzute la art. 20.

(6) Prin derogare de la prevederile alin. (5) și art. 17 alin. (3), CNPF autorizează administrarea unei firme de investiții de către o singură persoană fizică, în condițiile stabilite prin actele normative emise pentru executarea prezentei legi, cu respectarea cumulativă a cel puțin următoarelor cerințe:

a) firma de investiții implementează măsuri organizatorice și de control intern suplimentare pentru a garanta administrarea corectă și prudentă, cu protejarea corespunzătoare a intereselor clienților și a integrității pieței;

b) persoana fizică care asigură administrarea firmei de investiții îndeplinește în mod permanent cerințele privind buna reputație, cunoștințele, competențele și experiența adecvată și dedică suficient timp pentru exercitarea atribuțiilor sale.

(7) Persoanele specificate la alin. (5) și (6) sunt acele persoane care, potrivit actelor constitutive, hotărârilor organelor statutare sau actelor firmei de investiții, exercită atribuții de conducere executivă și coordonare a activității curente a acesteia și sunt învestite cu competența de a angaja juridic firma de investiții în raporturile cu terții.

(8) În cazul sucursalelor firmelor de investiții, instituțiilor de credit sau firmelor din țări terțe care prestează servicii și activități de investiții pe teritoriul Republicii Moldova, persoanele specificate la alin. (5) și (6) sunt persoanele desemnate de entitatea respectivă să asigure conducerea executivă a activității sucursalei și să angajeze juridic, pe teritoriul Republicii Moldova, firma de investiții, instituția de credit sau societatea din țara terță.

(9) Persoanele specificate la alin. (5) și (6) vor asigura și vor supraveghea respectarea prevederilor prezentei legi, fiind obligate:

a) să verifice și să evalueze periodic respectarea cerințelor de administrare prudențială stabilite conform legislației;

b) să adopte măsurile necesare pentru conformarea activității firmei de investiții cu prevederile prezentei legi;

c) anual, să primească de la persoanele responsabile rapoartele scrise și să întreprindă măsurile corespunzătoare ce derivă din aceste rapoarte;

d) să prezinte consiliului rapoarte scrise referitoare la activitatea firmei de investiții și la executarea cerințelor de administrare prudențială stabilite în conform legislației.

Articolul 20. Aplicarea principiilor de guvernanță

(1) Fiecare dintre membrii organului de conducere și persoanele care dețin funcții-cheie trebuie să dispună, în orice moment, de o bună reputație, de cunoștințe, competențe și experiență adecvate naturii, extinderii și complexității activității firmei de investiții și responsabilităților încredințate și trebuie să își desfășoare activitatea în conformitate cu regulile unei practici de administrare prudente și eficiente.

(2) Fiecare membru al organului de conducere al unei firme de investiții trebuie să își exercite responsabilitățile cu onestitate, integritate și în baza unei gândiri independente pentru a putea evalua și pune în discuție, în mod eficace, deciziile luate de către organul executiv, atunci când este necesar, și pentru a controla și monitoriza, în mod eficace, procesul de luare a respectivelor decizii.

(3) Organul de conducere trebuie să posede la nivel colectiv cunoștințe, competențe și experiență adecvate pentru a putea înțelege activitățile firmei de

investiții, precum și riscurile asociate la care este expusă și impactul pe care îl generează pe termen scurt, mediu și lung, ținând seama de factorii de mediu, sociali și de guvernanță (ESG). Componența organului de conducere al firmei de investiții trebuie să reflecte în ansamblu o gamă suficient de largă de experiențe profesionale relevante.

(4) Firmele de investiții evaluează adecvarea membrilor organului de conducere înainte de preluarea funcției și periodic pe parcursul exercitării mandatului, în conformitate cu prezenta lege și actele normative emise pentru executarea acesteia.

(5) Firma de investiții trebuie să se asigure că persoanele înaintate în funcția de membru al organului de conducere și în funcțiile-cheie îndeplinesc permanent cerințele de adecvare prevăzute de prezenta lege și de actele normative emise pentru executarea acesteia.

(6) În cazul în care firma de investiții, pe baza evaluării interne a adecvării menționate la alin.(4), constată că persoana prevăzută la alin. (1) sau candidatul potențial nu îndeplinește cerințele stabilite la prezentul articol, aceasta este obligată, după caz, să:

a) asigure că respectivul candidat nu preia funcția vizată, în cazul în care evaluarea este finalizată înainte de preluarea funcției;

b) revoce persoana din funcție, în termene rezonabil; sau

c) adopte, în termen rezonabil, măsurile necesare pentru a asigura că această persoană este sau devine adecvată pentru funcția respectivă.

(7) Fiecare dintre persoanele prevăzute la alin. (1) este supusă procedurii de notificare către CNPF anterior începerii exercitării atribuțiilor, notificarea urmând a fi depusă cu cel puțin 45 de zile lucrătoare înainte de data preluării efective a funcției. În cazul în care, din motive întemeiate, notificarea nu poate fi efectuată înainte de data preluării efective a funcției, aceasta trebuie depusă în termen de 10 zile lucrătoare de la data respectivă.

(8) În termen de 30 de zile lucrătoare de la data depunerii notificării prevăzute la alin. (7), însoțite de toate documentele și informațiile prevăzute de actele normative emise pentru executarea prezentei legi, CNPF poate formula obiecții față de numirea persoanei în funcție și poate dispune aplicarea uneia sau mai multe măsuri de supraveghere necesare pentru asigurarea conformității cu prevederile prezentei legi și ale actelor normative emise în aplicarea acesteia. Dacă este necesară o examinare suplimentară sau este nevoie de mai mult timp pentru prelucrarea informațiilor și documentelor, termenul prevăzut de prezentul alineat poate fi prelungit cu cel mult 15 zile lucrătoare, cu notificarea firmei de investiții. În lipsa formulării unor obiecții în termenul prevăzut la prezentul alineat, persoana notificată poate prelua și exercita atribuțiile aferente funcției.

(9) CNPF monitorizează în mod continuu respectarea de către persoanele prevăzute la alin.(1) a cerințelor de adecvare pe întreaga durată a exercitării funcției. În acest scop, CNPF verifică dacă cerințele de adecvare prevăzute de prezentul articol continuă să fie îndeplinite, în special în cazul în care există motive

întemeiate de a se suspecta că se săvârșește sau s-a săvârșit o faptă ori o tentativă de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, potrivit legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, ori că există un risc sporit în acest sens în legătură cu firma de investiții.

(10) CNPF analizează în ce măsură sunt respectate condițiile minime prevăzute în prezenta lege și în actele normative emise pentru executarea acesteia, evaluează toate circumstanțele și informațiile legate de activitatea, reputația și experiența persoanelor prevăzute la alin. (1) și decide dacă cerințele prevăzute de prezenta lege sunt îndeplinite atât la nivel individual, cât și la nivel colectiv.

(11) În cazul în care, în orice moment, CNPF constată că persoanele prevăzute la alin. (1) nu îndeplinesc cerințele de adecvare stabilite de prezentul articol, aceasta dispune, după caz, una sau mai multe din următoarele măsuri de supraveghere:

a) interzice numirea persoanei vizate în funcție, în cazul în care constatarea are loc anterior preluării efective a funcției;

b) solicită firmei de investiții revocarea persoanei din funcție, în termenul stabilit de CNPF;

c) solicită firmei de investiții adoptarea măsurilor suplimentare necesare pentru a asigura că persoana respectivă este sau devine adecvată pentru exercitarea funcției respective.

(12) În cazul în care apar fapte noi sau alte circumstanțe care ar putea afecta adecvarea persoanelor prevăzute la alin. (1), firma de investiții este obligată să reevalueze adecvarea acestora și să informeze CNPF, fără întârzieri nejustificate, cu privire la rezultatul reevaluării.

(13) În situația în care CNPF constată că informațiile relevante privind adecvarea persoanelor prevăzute la alin.(1) s-au modificat și că aceste modificări pot afecta îndeplinirea cerințelor prevăzute de prezentul articol, CNPF procedează la reevaluarea adecvării persoanelor în cauză. CNPF nu este obligată să reevalueze adecvarea persoanelor prevăzute la alin. (1) cu ocazia reînnoirii mandatului acestora, cu excepția cazului în care au intervenit modificări ale unor informații relevante, cunoscute de CNPF, care pot afecta adecvarea persoanei respective.

(14) În cadrul exercitării competențelor prevăzute de prezentul articol, CNPF poate solicita autorității competente în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului informații relevante referitoare la persoanele prevăzute la alin. (1), în măsura necesară evaluării adecvării acestora și în funcție de riscurile identificate.

(15) Toți membrii organului de conducere trebuie să dedice suficient timp pentru a-și îndeplini atribuțiile în cadrul firmei de investiții.

(16) În aplicarea alin. (15), numărul funcțiilor pe care o persoană le poate deține în alte entități în același timp se stabilește în funcție de circumstanțele individuale, precum și de natura, dimensiunea și complexitatea activităților firmei de investiții.

(17) În cazul firmelor de investiții considerate semnificativă din punctul de vedere al dimensiunii, al organizării interne și al naturii, amplorii și complexității activităților desfășurate, persoanele prevăzute la alin.(15), atunci când cumulează mai multe funcții, nu se pot afla în mai mult de una dintre următoarele situații:

a) exercită o funcție de membru al organului executiv sau altă funcție de conducere similară concomitent cu două funcții de membru al consiliului sau alte două funcții neexecutive similare;

b) exercită concomitent patru funcții de membru al consiliului sau alte patru funcții neexecutive similare.

Prevederile prezentului alineat nu se aplică persoanelor desemnate în calitate de reprezentanți ai statului sau ai statelor membre în organele de conducere ale persoanelor juridice.

(18) În scopul aplicării alin. (16) și alin. (17):

1) se consideră ca fiind o singură funcție de conducere toate funcțiile de membru al organului executiv sau de membru al consiliului ori similare acestora, deținute în cadrul:

a) aceluiași grup;

b) entităților în care firma de investiții deține o participație calificată; sau

c) sistemelor de protecție contractuală sau instituțională care constau într-un acord de stabilire contractuală sau legală a responsabilităților care protejează firmele de investiții;

2) funcțiile deținute în organizații sau entități care nu urmăresc, în mod predominant, obiective comerciale nu trebuie avute în vedere.

(19) La cererea justificată a firmei de investiții, CNPF poate aproba deținerea unei funcții suplimentare de membru al consiliului sau a unei funcții neexecutive similare de către membrii organului de conducere al unei firme de investiții, ținându-se cont de complexitatea atribuțiilor conferite de toate funcțiile deținute de aceste persoane.

(20) CNPF informează periodic ESMA în legătură cu aprobările eliberate în condițiile prevederilor alin. (19) din prezentul articol.

(21) Firma de investiții trebuie să includă în contractele, inclusiv în contractele individuale de muncă încheiate cu membrii organelor de conducere și persoanele care dețin funcții-cheie clauze care să asigure posibilitatea respectării de către firma de investiții a cerințelor prevăzute la prezentul articol, inclusiv fără plata salariului suplimentar și altor plăți de stimulare și compensare în astfel de cazuri.

(22) Cerințele aplicabile membrilor organului de conducere și persoanelor care dețin funcții-cheie, precum și alte condiții necesare pentru punerea în aplicare a prezentului articol se stabilesc prin actele normative ale CNPF.

Articolul 21. Persoanele care dețin funcții-cheie

(1) Firma de investiții instituie și menține o funcție de conformitate, independentă de funcțiile și activitățile pe care le monitorizează, responsabilă

pentru identificarea, prevenirea și monitorizarea riscului de neconformitate, precum și pentru supravegherea respectării de către firma de investiții și personalul acesteia a legislației aplicabile pieței instrumentelor financiare și a reglementărilor interne și căreia îi revin următoarele responsabilități:

a) monitorizarea permanentă și evaluarea periodică a caracterului adecvat și a eficacității măsurilor, politicilor și procedurilor aplicate în conformitate cu art.36 alin.(1), precum și a acțiunilor întreprinse pentru remedierea deficiențelor în materie de respectare de către firmă a obligațiilor care îi revin;

b) consilierea și oferirea de asistență persoanelor relevante responsabile pentru prestarea de servicii și desfășurarea de activități de investiții în ceea ce privește respectarea obligațiilor firmei prevăzute de prezenta lege;

c) elaborarea unui raport în atenția organului de conducere, cel puțin o dată pe an, referitor la punerea în aplicare și la eficacitatea cadrului de control general pentru servicii și activități de investiții, cu privire la riscurile care au fost identificate și la raportarea privind soluționarea reclamațiilor, precum și cu privire la măsurile corective întreprinse sau care urmează să fie întreprinse;

d) monitorizarea operațiunilor aferente procesului de soluționare a reclamațiilor și considerarea reclamațiilor drept o sursă de informații pertinente în cadrul responsabilităților sale generale de monitorizare

(2) După caz și în funcție de natura, dimensiunea și complexitatea activităților pe care le desfășoară, precum și de natura și gama serviciilor și a activităților de investiții întreprinse în cadrul obiectului de activitate respectiv, firma de investiții instituie și menține o funcție de gestionare a riscurilor, independentă de funcțiile și activitățile pe care le monitorizează, responsabilă pentru identificarea, gestionarea și monitorizarea riscurilor aferente activităților firmei de investiții și căreia îi revin următoarele responsabilități:

a) punerea în aplicare a politicii și a procedurilor menționate la art. 37 alin. (1);

b) furnizarea de rapoarte și de consultanță organelor de conducere în conformitate cu art. 35 alin. (8).

(3) După caz și în funcție de natura, dimensiunea și complexitatea activităților pe care le desfășoară, precum și de natura și gama serviciilor și activităților de investiții întreprinse în cadrul activităților respective, firma de investiții instituie și menține o funcție de audit intern separată și independentă de celelalte funcții și activități ale firmei de investiții și căreia îi revin următoarele responsabilități:

a) stabilirea, aplicarea și menținerea unui plan de audit pentru examinarea și evaluarea caracterului adecvat și a eficacității sistemelor, a mecanismelor de control intern și a măsurilor instituite de firma de investiții;

b) formularea de recomandări pe baza rezultatelor activității efectuate în conformitate cu lit. a) și verificarea respectării recomandărilor respective;

c) furnizarea de rapoarte cu privire la aspectele de audit intern în conformitate cu art. 35 alin. (8).

Articolul 22. Comitetele specializate ale consiliului firmei de investiții

(1) Consiliul firmei de investiții este în drept, iar în cazurile prevăzute de lege și actele normative emise pentru executarea acesteia, este obligat să înființeze și să dispună de comitete specializate.

(2) Comitetele specializate trebuie să fie formate exclusiv din membri ai consiliului firmei de investiții și cel puțin 1/3 din membrii acestora trebuie să fie independenți. Comitetele specializate prevăzute la prezentul articol raportează direct consiliului firmei de investiții.

(3) Firmele de investiții care sunt semnificative din punctul de vedere al mărimii și organizării interne, precum și al naturii, extinderii și complexității activității lor trebuie să înființeze și să dispună de un comitet de nominalizare.

(4) Fără a aduce atingere responsabilităților atribuite membrilor consiliului firmei de investiții, comitetul de nominalizare are, cel puțin, următoarele atribuții:

a) identifică și recomandă spre aprobare organului de conducere sau adunării generale a acționarilor candidați pentru ocuparea posturilor vacante din cadrul organului de conducere, evaluează echilibrul de cunoștințe, competențe, diversitate și experiență în cadrul organului de conducere, pregătește o descriere a rolurilor și a capacităților în vederea numirii pe un anumit post și evaluează așteptările în ceea ce privește timpul alocat în acest sens;

b) evaluează periodic, cel puțin o dată pe an, structura, mărimea, componența și performanța organului de conducere și formulează recomandări acestuia cu privire la eventuale modificări;

c) evaluează periodic, cel puțin o dată pe an, cunoștințele, competențele și experiența fiecărui membru al organului de conducere și al organului de conducere în ansamblul său și raportează organului de conducere în mod corespunzător;

d) revizuiește periodic politica organului de conducere în ceea ce privește selecția și numirea membrilor organului executiv și face recomandări consiliului.

(5) În îndeplinirea atribuțiilor sale, comitetul de nominalizare ține cont, în măsura în care este posibil și în mod permanent, de necesitatea asigurării faptului că procesul decizional al organului de conducere nu poate fi dominat de nicio persoană sau de niciun grup mic de persoane într-un mod care este în detrimentul intereselor firmei de investiții în ansamblu.

(6) Comitetul de nominalizare poate utiliza orice tip de resurse pe care le consideră corespunzătoare, inclusiv consultanță externă, și beneficiază de finanțare corespunzătoare în acest sens.

Secțiunea a 3-a
Cerințe privind acționariatul firmelor de investiții

Articolul 23. Acționari

(1) CNPF acordă autorizație unei firme de investiții solicitante doar dacă firma de investiții respectivă a prezentat informația cu privire la identitatea acționarilor, direcți și indirecți, inclusiv beneficiarii efectivi ai acestora, persoane

fizice sau juridice, care vor avea participații calificate, precum și cu privire la cuantumul participațiilor acestora, iar în cazul în care nu există participații calificate, firma de investiții solicitantă prezintă o informație cu privire la identitatea celor mai mari 20 de acționari, direcți și indirecți, inclusiv beneficiari efectivi, persoane fizice sau juridice.

(2) CNPF acordă autorizația numai dacă este pe deplin convinsă că, din perspectiva necesității asigurării unei administrări corecte, prudente și eficiente a firmei de investiții, calitatea persoanelor prevăzute la alin. (1) este în corespundere cu prevederile art. 28.

(3) În cazul în care există legături strânse între firma de investiții și oricare alte persoane fizice sau juridice, CNPF acordă autorizația numai în cazul în care legăturile respective nu împiedică exercitarea funcției sale de supraveghere.

(4) CNPF refuză unei firme de investiții acordarea autorizației în cazul în care actele cu putere de lege sau actele autorităților publice din alt stat, care reglementează activitatea uneia sau mai multor persoane fizice sau juridice cu care firma de investiții respectivă are legături strânse, sau dificultățile prezentate de punerea în aplicare a respectivelor acte împiedică exercitarea funcției de supraveghere a CNPF.

(5) În cazul în care influența exercitată de persoanele prevăzute la alin. (1) prejudiciază sau poate prejudicia administrarea corectă și prudentă a unei firme de investiții, CNPF dispune măsuri de supraveghere și alte măsuri prevăzute de prezenta lege pentru a stopa această situație, inclusiv, fără a limita la, refuzul eliberării aprobării prealabile pentru achiziția propusă sau aplicarea de sancțiuni și măsuri sancționatorii.

(6) CNPF solicită firmelor de investiții să-i furnizeze informațiile necesare pentru a monitoriza în mod continuu respectarea condițiilor menționate la alin. (3) și (4) și a prevederilor art. 32 alin. (3).

(7) Prevederile prezentei secțiuni nu se aplică acționarilor instituțiilor de credit din Republica Moldova și achiziției de cote în capitalul instituțiilor de credit care dețin sau solicită autorizație de firmă de investiții.

Articolul 24. Obligația privind obținerea unei aprobări prealabile și restricții

(1) Orice persoană este obligată, până la achiziționarea/dobândirea acțiunilor unei firme de investiții, să obțină de la CNPF aprobarea prealabilă, în condițiile prevăzute la art. 26-28, dacă, în calitate de achizitor potențial, intenționează să achiziționeze, prin orice modalitate, direct sau indirect, inclusiv în calitate de beneficiar efectiv, o participație calificată într-o firmă de investiții ori să își majoreze, direct sau indirect, inclusiv în calitate de beneficiar efectiv, participația calificată astfel încât proporția drepturilor sale de vot sau a participației să atingă ori să depășească nivelul de 20 %, 33% sau 50 % ori astfel încât firma de investiții să devină o filială a sa.

(2) Exercițiul dreptului de vot, al dreptului de convocare și desfășurare a adunării generale a acționarilor, al dreptului de a introduce chestiuni pe ordinea de zi, al dreptului de a propune candidați pentru membrii organului de conducere, al dreptului de a primi dividende este suspendat de drept din data deciziei CNPF prin care se constată achiziția/dobândirea realizată cu încălcarea prevederilor alin. (1). CNPF notifică achizitorul potențial/dobânditorul și firma de investiții, în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care a aflat despre achiziția/dobândirea realizată cu încălcarea prevederilor alin. (1), despre incidența prevederilor vizând suspendarea exercițiului drepturilor indicate în prezentul alineat.

(3) Acțiunile cu drept de vot suspendat nu se exclud din calcul la convocarea adunării generale a acționarilor și la stabilirea cvorumului. Dacă acțiunile cu drept de vot suspendat constituie 50 % sau mai mult din acțiunile cu drept de vot ale firmei de investiții, prin derogare de la art. 57 alin. (1) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, se consideră că adunarea generală a acționarilor are cvorum dacă la aceasta participă acționari care dețin cel puțin 25 % din acțiunile cu drept de vot ale firmei de investiții. Acțiunile cu drept de vot suspendat nu participă la adoptarea hotărârilor privind chestiunile incluse pe ordinea de zi a adunării generale a acționarilor.

(4) Persoanele care au încălcat prevederile alin. (1) vor înstrăina, în termen de 3 luni de la data notificării deciziei CNPF prin care s-a constatat achiziția/dobândirea realizată cu încălcarea prevederilor alin. (1) din prezentul articol, acțiunile aferente participației astfel achiziționate/dobândite.

(5) Pentru a se stabili dacă au fost respectate criteriile privind participația calificată nu se iau în considerare drepturile de vot sau de acțiunile deținute de firma de investiții ca urmare a subscrierii de instrumente financiare și/sau a plasării instrumentelor financiare în baza unui angajament ferm, în sensul art.9 lit. f), cu condiția ca aceste drepturi să nu fie exercitate sau utilizate în vreun alt mod pentru a interveni în administrarea activității emitentului, pe de o parte, și cedate în termen de un an de la data achiziției, pe de altă parte.

Articolul 25. Exceptarea de la obligația de solicitare în prealabil a aprobării

(1) Prevederile art. 24 alin. (1) nu se aplică în circumstanțe obiective, stabilite prin actele normative ale CNPF. În acest caz, exercițiul dreptului de vot, al dreptului de convocare și desfășurare a adunării generale a acționarilor, al dreptului de a introduce chestiuni în ordinea de zi, al dreptului de a propune candidați pentru membrii organului de conducere, al dreptului de a primi dividende este suspendat de drept de la data achiziției până la data eliberării de către CNPF a aprobării prealabile în condițiile prezentei legi. CNPF informează acționarul achizitor, în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care a aflat despre achiziția realizată în condițiile prezentului alineat, despre incidența prevederilor ce vizează suspendarea exercițiului drepturilor menționate.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1), acționarii achizitori informează CNPF despre achiziția realizată în termen de 15 zile de la data achiziției și solicită aprobarea prealabilă a CNPF în termen de 60 de zile de la data achiziției.

(3) La solicitarea și eliberarea aprobării prealabile se aplică prevederile art. 26-28.

(4) Dacă acționarii nu solicită aprobarea prealabilă a CNPF în termenul prevăzut la alin. (2) sau dacă, în urma evaluării efectuate, CNPF refuză eliberarea aprobării prealabile, acționarii vor înstrăina, în termen de 3 luni de la data achiziției sau, după caz, de la data la care a fost emis acest refuz, acțiunile aferente participației calificate astfel achiziționate.

Articolul 26. Colaborarea cu alte autorități competente în cadrul evaluării achizitorului potențial

(1) În realizarea evaluării CNPF colaborează, prin consultare reciprocă, în toate privințele cu alte autorități competente naționale sau din alte state implicate în cazurile în care achizitorul potențial este:

a) o instituție de credit, un asigurător care desfășoară activitatea de asigurare de viață și/sau activitatea de asigurări generale, un reasigurător, o firmă de investiții sau o societate de administrare a investițiilor, autorizat/autorizată într-un alt stat sau într-un alt sector decât cel vizat de achiziția propusă/dobândirea;

b) o entitate-mamă a unei entități din categoria celor prevăzute la lit. a) care sunt autorizate într-un alt stat sau în alt sector al sistemului financiar;

c) o persoană fizică sau juridică care controlează o entitate din categoria celor prevăzute la lit. a), autorizată într-un alt stat sau într-un alt sector decât cel vizat de achiziția propusă.

(2) În sensul prevederilor alin. (1), CNPF asigură, fără întârziere, schimbul de informații care sunt esențiale și relevante pentru realizarea evaluării cu autoritățile de supraveghere implicate. În calitate de autoritate competentă a firmei de investiții vizate de achiziția propusă/dobândirea, CNPF ia în considerare toate informațiile esențiale furnizate de autoritățile de supraveghere în cauză și poate solicita acestora toate informațiile pe care le consideră relevante pentru realizarea evaluării. Decizia CNPF cu privire la achiziția propusă/dobândirea trebuie să indice orice opinie sau rezervă exprimată de autoritatea competentă a achizitorului potențial/dobânditorului.

(3) CNPF ia toate măsurile pentru a verifica informațiile/documentele furnizate de achizitorul potențial/dobânditorul în cadrul solicitării cu autoritățile competente naționale și din alte state implicate. Autoritățile competente naționale vor furniza informațiile solicitate de CNPF.

(4) Informațiile solicitate în cadrul colaborării trebuie să fie proporționale și adaptate la natura achizitorului potențial/dobânditorului și a achiziției propuse/dobândirii și să prezinte relevanță din perspectiva unei evaluări prudențiale.

(5) Schimbul de informații potrivit prezentului articol poate fi realizat cu sau fără încheierea unor acorduri de colaborare, însă în oricare din aceste situații trebuie să se asigure respectarea prevederilor privind secretul profesional din prezenta lege.

Articolul 27. Procesul de solicitare a aprobării prealabile

(1) Achizitorul potențial/dobânditorul va solicita aprobarea prealabilă a CNPF pentru dobândirea sau majorarea participației, după caz, participației calificate într-o firmă de investiții în situația prevăzută la art. 24 alin. (1), cu indicarea mărimii participației, care constituie obiectul dobândirii, și furnizarea documentelor și a informațiilor relevante prevăzute la art. 28 alin. (4).

(2) Pentru solicitarea aprobării prealabile prevăzute la art. 28 alin. (1), achizitorul potențial/dobânditorul prezintă documentele și informațiile relevante, conform actelor normative ale CNPF, inclusiv cele prevăzute de legislația în domeniul concurenței, care se examinează în termenele prevăzute la alin. (4)-(7).

(3) CNPF confirmă în scris achizitorului potențial/dobânditorului primirea solicitării, în temeiul alin. (1), sau a informațiilor suplimentare, în temeiul alin. (5), imediat și, în orice caz, în termen de 2 zile lucrătoare de la primire.

(4) CNPF realizează evaluarea prevăzută la art. 28 alin. (1) în termen de cel mult 60 de zile lucrătoare de la data expedierii de către CNPF a notificării privind caracterul complet al cererii și a tuturor documentelor care trebuie transmise acesteia, conform actelor normative ale CNPF la care se face referire la art. 28 alin. (4). Prin derogare de la art.60 alin.(1) și alin.(2) lit. c) din Codul administrativ, în termen de 20 de zile lucrătoare de la înregistrarea cererii, CNPF o verifică sub aspectul plenitudinii (totalității) documentelor și informațiilor prezentate. În momentul expedierii confirmării caracterului complet al cererii, CNPF notifică achizitorului potențial/dobânditorului data de expirare a termenului de evaluare. CNPF refuză eliberarea aprobării prealabile până la începerea evaluării dacă dispune de documente, informații ce atestă necorespunderea achizitorului potențial/dobânditorului cel puțin unuia din criteriile stabilite la art. 28.

(5) În perioada termenului de evaluare prevăzut la alin. (4), dar nu mai târziu de cea de a 50-a zi lucrătoare a termenului respectiv, CNPF solicită, dacă este necesar, informații suplimentare necesare pentru finalizarea evaluării. O astfel de solicitare se face în scris, precizând-se informațiile suplimentare necesare.

(6) Achizitorul potențial/dobânditorul transmite informațiile suplimentare solicitate de CNPF în termen de 20 de zile lucrătoare de la data notificării de către CNPF a solicitării. În cazul neîndeplinirii acestei obligații, se aplică prevederile art. 28 alin. (2). Pe durata termenului respectiv, termenul de evaluare prevăzut la alin. (4) din prezentul articol se suspendă de drept din momentul expedierii de către CNPF a solicitării. Orice solicitări suplimentare formulate de CNPF de completare sau de clarificare a informațiilor primite nu suspendă termenul de evaluare. Prin derogare de la art. 60 alin. (4) din Codul administrativ, CNPF poate decide prelungirea termenului de prezentare a informațiilor suplimentare necesare

evaluării până la 30 de zile lucrătoare dacă achizitorul potențial/dobânditorul este situat ori reglementat într-o țară terță sau acesta este o persoană care nu face obiectul supravegherii de către o autoritate competentă similară BNM sau CNPF în temeiul cadrului normativ al UE relevant. Termenul de evaluare se suspendă inclusiv pe durata prelungirii termenului de prezentare a informațiilor suplimentare necesare evaluării.

(7) Dacă CNPF emite decizia cu privire la refuzul sau acceptarea eliberării aprobării prealabile, notifică achizitorului potențial/dobânditorului hotărârea sa în termen de 2 zile lucrătoare de la data adoptării acesteia, fără a depăși termenul prevăzut pentru realizarea evaluării, iar în cazul refuzului, va indica motivele acestuia.

(8) La cererea achizitorului potențial/dobânditorului, CNPF pune la dispoziția publicului o motivare corespunzătoare a deciziei. Aceasta nu împiedică CNPF să publice motivele refuzului, chiar dacă achizitorul potențial/dobânditorul nu a formulat o cerere în acest sens.

(9) În cazul eliberării aprobării prealabile, CNPF stabilește un termen maxim, care nu poate fi mai mic de 3 luni, pentru finalizarea achiziției propuse/dobândirii și prelungește acest termen dacă este necesar.

(10) În cazul în care CNPF nu adoptă și nu comunică o decizie de refuz în termenul de evaluare calculat potrivit prezentului articol, aprobarea prealabilă se consideră acordată achizitorului potențial/dobânditorului.

(11) CNPF stabilește, prin acte normative, lista documentelor și informațiilor care trebuie prezentate în scopul prezentului articol.

Articolul 28. Evaluarea achizitorului potențial/dobânditorului

(1) La examinarea solicitării și a informațiilor prevăzute la art. 27 alin. (1) și (2), în vederea asigurării administrării corecte, prudente și eficiente a firmei de investiții vizate de achiziție și luând în considerare posibila influență a achizitorului potențial asupra firmei de investiții respective, CNPF evaluează adecvarea achizitorului potențial, precum și soliditatea financiară în raport cu achiziția propusă prin examinarea cumulativă a următoarelor criterii:

a) reputația achizitorului potențial;

b) reputația, cunoștințele, competențele și experiența oricărui membru al organului de conducere care va conduce activitatea firmei de investiții ca rezultat al achiziției propuse;

c) soliditatea financiară a achizitorului potențial, în special în raport cu tipul de activitate desfășurată de firma de investiții în prezent și cu cea preconizată a fi desfășurată de firma de investiții, vizată de achiziția propusă;

d) capacitatea firmei de investiții de a respecta și de a continua să respecte cerințele prudențiale prevăzute de legislație, inclusiv de prezenta lege;

e) existența unor motive rezonabile de a suspecta că, în ceea ce privește achiziția propusă, este sau a fost săvârșită o infracțiune ori o tentativă a infracțiunii de spălare a banilor sau de finanțare a actelor de terorism, în sensul prevederilor

legislației în domeniu, sau că, prin achiziția propusă, un asemenea risc ar putea crește.

(2) CNPF va elibera aprobarea prealabilă doar dacă:

a) este pe deplin convinsă că calitatea achizitorului potențial, inclusiv soliditatea financiară a acestuia în raport cu achiziția propusă, este potrivită și adecvată prin examinarea cumulativă a criteriilor prevăzute la alin. (1);

b) nu suspectează că beneficiarul efectiv al achiziției propuse este o altă persoană decât cea declarată acesteia în cadrul solicitării;

c) informațiile și documentele furnizate de achizitorul potențial sunt complete și/sau nu conțin date eronate.

(3) CNPF nu poate impune nicio condiție prealabilă privind cota de participație care trebuie să fie achiziționată și nici nu poate evalua achiziția propusă din punctul de vedere al necesităților economice ale pieței.

(4) Criteriile și condițiile prevăzute la alin. (1) și (2), elementele care se au în vedere la evaluarea îndeplinirii acestora, lista de informații și documente pentru realizarea evaluării se detaliază prin actele normative emise pentru executarea prezentei legi. Informațiile și documentele solicitate sunt proporționale și adaptate naturii achizitorului potențial/dobânditorului și achiziției propuse/dobândirii. CNPF nu solicită informații care nu prezintă relevanță din perspectiva unei evaluări prudențiale.

(5) Fără a aduce atingere prevederilor art. 27 alin. (3)-(6), în cazul în care aprobarea prealabilă a CNPF este solicitată în legătură cu două sau mai multe achiziții propuse ale unor participații calificate sau de majorare a unor astfel de participații în aceeași firmă de investiții, aceasta asigură tratament nediscriminatoriu tuturor achizitorilor potențiali.

Articolul 29. Notificarea înstrăinării sau reducerii deținerii calificate

Orice persoană fizică sau juridică care a decis să înstrăineze, direct ori indirect, inclusiv în calitate de beneficiar efectiv, o participație calificată într-o firmă de investiții sau să își reducă participația calificată astfel încât proporția drepturilor sale de vot ori a participației în capitalul social să se situeze sub nivelurile de 20 %, 33 % sau 50 % sau astfel încât firma de investiții în cauză să înceteze să mai fie o filială a persoanei respective trebuie să notifice în prealabil, în scris, CNPF și firma de investiții în legătură cu această decizie, conform actelor normative emise în acest sens.

Articolul 30. Nerespectarea cerințelor privind calitatea acționariatului

(1) În cazul în care deținătorul, direct sau indirect, al unei participații calificate, inclusiv beneficiarul efectiv, nu mai îndeplinește cerințele prevăzute de prezenta lege și actele normative emise pentru executarea acesteia privind calitatea acționariatului unei firme de investiții sau exercită asupra acesteia o influență de natură să pericliteze administrarea corectă, prudentă și eficientă a firmei de investiții, precum și în cazul în care deținătorul, direct sau indirect, inclusiv

beneficiarul efectiv al acestuia, nu a furnizat CNPF informații care relevă cu certitudine identitatea beneficiarului efectiv sau în cazul în care CNPF constată acțiunea concertată a acționarilor cu participații calificate fără aprobarea prealabilă a acesteia, CNPF dispune, după caz, una sau mai multe dintre următoarele măsuri și sancțiuni:

a) suspendarea exercitării drepturilor de vot aferente acțiunilor deținute, a dreptului de convocare și desfășurare a adunării generale a acționarilor, a dreptului de a introduce chestiuni în ordinea de zi, a dreptului de a propune candidați pentru membrii organului de conducere, a dreptului de a primi dividende sau doar a unora dintre aceste drepturi;

b) înstrăinarea de către persoana al cărei drept de vot a fost suspendat a acțiunilor deținute, în condițiile alin. (2) și (3) din prezentul articol;

c) retragerea aprobării prealabile acordată în temeiul art.24;

d) suspendarea autorizației de firmă de investiții acordată anterior;

e) aplicarea altor măsuri și/sau sancțiuni conform art. 144 și art. 146 alin. (1) și (2).

(2) În termen de 3 luni de la data retragerii aprobării prealabile, deținătorii de participații calificate vizați trebuie să înstrăineze acțiunile. În cazul în care, în cadrul termenului menționat, CNPF îi este înaintată o solicitare conform art. 27 de către un nou achizitor potențial/dobânditor cu referire la participația pentru care a fost suspendat dreptul de vot conform alin. (1), pe perioada de evaluare prevăzută la art. 28, termenul de 3 luni de înstrăinare a acțiunilor se suspendă pe perioada examinării solicitării.

(3) Persoanele față de care s-au dispus măsurile prevăzute la art. 24 alin. (2) și la alin. (1) din prezentul articol nu mai pot deține, direct sau indirect, noi acțiuni ale firmelor de investiții respective, precum și în alte firme de investiții.

(4) CNPF dispune prelungirea termenului de 3 luni prevăzut la art. 24 alin.(4), la art.25 alin.(4) și la alin.(2) din prezentul articol cu perioade a câte cel mult 3 luni, în cazul în care prelungirea este necesară în vederea neadmiterii periclitării stabilității financiare, în cazul în care există un interes public în a dispune prelungirea sau în cazul în care a fost identificat de către firma de investiții ori CNPF, în baza notificării achizitorului potențial/dobânditorului de acțiuni în modul prevăzut de actele normative ale CNPF, fără efectuarea unei evaluări prealabile de către CNPF, un achizitor potențial/dobânditor al acțiunilor expuse spre vânzare, al cărui caracter potrivit și adecvat nu comportă suspiciuni întemeiate la data emiterii deciziei de prelungire.

(5) CNPF informează firma de investiții și deținătorii de participații calificate vizați cu privire la prelungirea termenului conform alin. (4) până la expirarea termenului precedent stabilit pentru vânzarea acțiunilor.

Articolul 31. Informări subsecvente

(1) Firma de investiții trebuie să identifice și să informeze CNPF, de îndată ce ia cunoștință, despre orice achiziție sau înstrăinare, directă sau indirectă,

inclusiv de către beneficiarul efectiv, a participațiilor în capitalul ei care depășește nivelurile de 20%, 33% și 50% sau ca urmare a căreia firma de investiții devine filială, respectiv se situează sub nivelurile menționate, precum și despre orice fapte sau circumstanțe care generează suspiciunea că asemenea achiziție/dobândire sau înstrăinare a avut loc fără respectarea prezentei legi și a actelor normative ale CNPF.

(2) Firma de investiții informează CNPF, la solicitarea acesteia, dar în orice caz cel puțin o dată pe an, despre identitatea deținătorilor direcți și indirecți de participații calificate, inclusiv a beneficiarului efectiv, și despre nivelul acestor participații, conform informațiilor de care dispune, în modul și în condițiile prevăzute de actele normative emise pentru executarea prezentei legi.

Articolul 32. Transparența deținătorilor de participații

(1) Orice deținător, direct sau indirect, inclusiv beneficiarul efectiv, al unei participații în capitalul unei firme de investiții prezintă CNPF, la cererea acesteia, informația aferentă activității sale, inclusiv situațiile financiare anuale, declarațiile de venituri, precum și altă informație necesară efectuării cercetărilor sau verificării corespunderii criteriilor de la art. 28 alin. (1) și (2), în modul și în condițiile prevăzute de actele normative ale CNPF. Orice deținător, direct sau indirect, al unei participații în capitalul social al unei firme de investiții prezintă acestei firme de investiții, la solicitarea acesteia, informația cu privire la identitatea sa și a persoanelor sale afiliate, precum și informația cu privire la persoanele cu care acest deținător acționează concertat față de firma de investiții.

(2) Orice deținător, direct sau indirect, inclusiv beneficiar efectiv, este obligat să notifice CNPF și firma de investiții despre efectuarea achiziției/dobândiri pentru care a obținut aprobarea prealabilă în temeiul art. 24 alin. (1), în termen de 10 zile de la data efectuării acesteia.

(3) CNPF trebuie să fie informată despre orice acord, indiferent de forma în care a fost încheiat, care are drept obiect sau efect:

a) exercitarea concertată a dreptului de vot în cadrul adunărilor generale ale acționarilor firmei de investiții sau în cadrul adunărilor generale ale persoanelor care exercită controlul asupra firmei de investiții;

b) activitatea concertată în cadrul administrării firmei de investiții sau a persoanelor care exercită controlul asupra acesteia; sau

c) exercitarea dreptului de a desemna majoritatea membrilor organului de conducere al firmei de investiții sau al persoanelor care exercită controlul asupra acesteia.

(4) Obligația de informare prevăzută la alin. (3) revine participanților la acord și organului de conducere al firmei de investiții sau al persoanelor la care acest acord se referă, urmând a fi executată în termen de 5 zile lucrătoare de la semnarea acordului sau, dacă acordul nu este încheiat în formă scrisă, din data la care devin cunoscute circumstanțele care relevă existența acestuia.

(5) CNPF asigură urmărirea respectării în mod permanent a cerințelor prevăzute la art.28 și poate solicita, în acest sens, de la firma de investiții și/sau de la orice deținător, direct și/sau indirect, inclusiv beneficiarul efectiv de participație într-o firmă de investiții, orice informații pe care le consideră necesare, de asemenea poate aplica firmei de investiții, conducătorilor acesteia și deținătorului, direct și indirect, inclusiv beneficiarului efectiv, al unei participații în capitalul social al unei firme de investiții măsuri de supraveghere, sancțiuni și/sau măsuri sancționatoare corespunzătoare, conform prezentei legi.

(6) Informațiile prezentate conform acestui articol pot fi verificate de CNPF în condițiile art. 26.

Secțiunea a 4-a
Alte cerințe privind organizarea internă și sistemele de control

Articolul 33. Aderarea la Fondul de compensare al investitorilor

(1) Orice persoană care solicită autorizarea ca firmă de investiții este obligată să adere la Fondul de compensare al investitorilor și să respecte obligațiile care îi revin potrivit regulilor aplicabile membrilor acestuia.

(2) Obligația prevăzută la alin. (1) se consideră îndeplinită în legătură cu depozitele structurate emise de instituțiile de credit din Republica Moldova care sunt membre ale unei scheme de garantare a depozitelor recunoscută în temeiul Legii nr. 160/2023 cu privire la garantarea depozitelor în bănci.

(3) Firmele de investiții sunt obligate să instituie și aplice măsurile necesare pentru a pune la dispoziția clienților și clienților potențiali informații cu privire la apartenența la Fondul de compensare a investitorilor și datele de contact ale acestuia.

Articolul 34. Cerințe privind capitalul inițial

(1) Orice entitate care solicită autorizația de firmă de investiții trebuie să dispună de capital inițial suficient, potrivit prevederilor legislației privind supravegherea prudențială a firmelor de investiții, ținând seama de natura serviciului sau a activității de investiții avute în vedere.

(2) Prevederile prezentului articol nu se aplică instituțiilor de credit din Republica Moldova.

Articolul 35. Cerințe organizatorice generale

(1) Orice entitate care solicită autorizația de firmă de investiții trebuie să prezinte CNPF informații cu privire la organizarea sa, inclusiv:

1) un program de activitate inițială pentru următorii 3 ani, inclusiv informații privind activitățile planificate reglementate și nereglementate, informații detaliate cu privire la distribuția geografică și activitățile care urmează să fie desfășurate de firma de investiții;

2) informații despre auditorii firmei de investiții, dacă sunt disponibile în momentul depunerii cererii de autorizare;

3) structura organizatorică și sistemele de control intern ale firmei, care trebuie să cuprindă:

a) informații despre conducătorii funcțiilor interne (de conducere și de supraveghere), inclusiv un *curriculum vitae* detaliat, în care să se precizeze studiile și cursurile de formare relevante și experiența profesională;

b) informații privind resursele (în special umane și tehnice) alocate diverselor activități planificate;

c) informații legate de deținerea de instrumente financiare și fonduri ale clienților, precizându-se eventualele mecanisme de protejare a activelor clienților (în special, în cazul în care instrumentele financiare și fondurile sunt deținute la un custode, denumirea custodelui și contractele aferente);

d) descrierea modului în care firma va îndeplini cerințele prudențiale și de conduită care i se aplică;

4) informații despre stadiul în care se află cererea depusă de firma de investiții pentru a deveni membră a Fondului de compensare a investitorilor sau, după caz, dovada calității de membru;

5) o listă cu funcțiile, serviciile sau activitățile externalizate (sau care se intenționează să fie externalizate) și o listă a contractelor încheiate sau prevăzute să se încheie cu prestatori de servicii externi și a resurselor (în special resursele umane și tehnice, precum și sistemul de control intern) alocate pentru controlul funcțiilor, serviciilor sau activităților externalizat;

6) măsurile pentru identificarea și prevenirea sau gestionarea conflictelor de interese care apar cu ocazia furnizării de servicii de investiții și de servicii auxiliare și o descriere a mecanismelor de guvernanță a produsului;

7) o descriere a sistemelor de monitorizare a activităților firmei, inclusiv a sistemelor de rezervă, în cazul în care sunt disponibile, precum și a sistemelor și a mecanismelor de control al riscului în cazul în care firma de investiții dorește să efectueze tranzacții algoritmice și/sau să ofere acces electronic direct;

8) informații privind sistemele de conformitate, de audit intern și de gestionare a riscurilor (sistemul de monitorizare, auditul intern și funcțiile de consiliere și de asistență);

9) informații privind sistemele de evaluare și de gestionare a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului;

10) planurile de continuitate a activității, inclusiv sistemele și resursele umane (personalul-cheie);

11) politicile în materie de gestionare a evidențelor, de ținere a evidențelor și de păstrare a evidențelor;

12) o descriere a manualului de proceduri a firmei de investiții.

(2) Firmele de investiții sunt obligate să respecte, pe întreaga durată a desfășurării activității, cerințele organizatorice prevăzute de prezenta secțiune, precum și de actele normative emise pentru executarea prezentei legi.

(3) Firmele de investiții trebuie să instituie politici și proceduri adecvate care să garanteze că firma de investiții, precum și membrii organului executiv, angajații și agenții săi delegați respectă obligațiile prevăzute de prezenta lege, precum și normele adecvate aplicabile tranzacțiilor personale efectuate de aceste persoane.

(4) Firma de investiții este obligată să îndeplinească următoarele cerințe:

a) să stabilească, să aplice și să mențină proceduri decizionale și o structură organizatorică care să specifice în mod exact și documentat structurile ierarhice și să repartizeze funcții și responsabilități;

b) să garanteze că persoanele relevante ale firmei de investiții cunosc procedurile ce trebuie urmate pentru îndeplinirea adecvată a responsabilităților ce le revin;

c) să stabilească, să aplice și să mențină mecanisme adecvate de control intern concepute pentru a asigura respectarea deciziilor și procedurilor existente la toate nivelurile firmei de investiții;

d) să angajeze și să mențină personal care posedă cunoștințe, experiență și competențe profesionale, conform cerințelor stabilite prin actele normative emise pentru executarea prezentei legi;

e) să stabilească, să aplice și să mențină la toate nivelurile importante ale firmei de investiții un sistem eficient de raportare internă și de comunicare a informațiilor;

f) să păstreze o înregistrare adecvată și ordonată a activității desfășurate și a organizării interne;

g) să garanteze că îndeplinirea de către persoanele competente a mai multor funcții nu împiedică și nu este probabil să împiedice persoanele respective să îndeplinească o anumită funcție în mod corect, onest și profesionist;

h) la cererea CNPF sau periodic, să efectueze, în conformitate cu legislația aplicabilă, auditul sistemelor de tehnologie a informației și comunicațiilor, denumite în continuare *TIC*.

(5) Pentru îndeplinirea cerințelor stabilite la alin.(4), firmele de investiții iau în considerare natura, dimensiunea și complexitatea activităților desfășurate de ele, precum și natura și gama serviciilor și activităților de investiții întreprinse în cadrul activităților respective. Firmele de investiții iau în considerare, de asemenea, riscurile legate de durabilitate în cadrul sistemelor și procedurilor instituite pentru conformarea cu cerințele aplicabile.

(6) Firma de investiții este obligată să stabilească, să aplice și să mențină:

a) sisteme și proceduri adecvate pentru păstrarea securității, integrității și confidențialității informațiilor, ținând seama de natura informațiilor în cauză;

b) o politică adecvată de continuitate a activității comerciale pentru a asigura, în caz de întrerupere a sistemelor și a procedurilor lor, conservarea datelor și funcțiilor fundamentale, precum și continuarea serviciilor și activităților de investiții sau, în cazul când acest lucru nu este posibil, recuperarea la timp a datelor și a funcțiilor respective și reluarea în timp util a serviciilor și a activităților de

investiții; firma de investiții adoptă măsuri rezonabile, utilizând, în acest scop, sisteme adecvate și proporționate, inclusiv sisteme TIC instituite și gestionate în conformitate cu legislația în materie de reziliență operațională digitală a sectorului financiar;

c) politici și proceduri contabile sigure care să le permită, inclusiv, să furnizeze, în timp util, CNPF, la cererea acesteia, situațiile financiare ce ar reflecta imaginea fidelă și onestă a situației financiare a firmelor respective, întocmite conform legislației contabile aplicabile.

(7) Firmele de investiții sunt obligate să monitorizeze și să evalueze periodic caracterul adecvat și eficiența sistemelor și mecanismelor lor de control intern și ale acordurilor încheiate în conformitate cu alin. (4) și (6) și să adopte măsuri adecvate pentru remedierea eventualelor deficiențe.

(8) Organul executiv și consiliul firmei de investiții trebuie să evalueze și să verifice periodic eficiența politicilor, dispozițiilor și procedurilor puse în aplicare și să adopte măsurile adecvate pentru remedierea eventualelor deficiențe. Această evaluare și/sau verificare se va efectua în temeiul rapoartelor scrise prezentate de către persoanele responsabile cel puțin o dată pe an. Firma de investiții se asigură că persoanele care dețin funcții-cheie raportează direct consiliului societății, care primește, în mod regulat, rapoarte scrise privind aspectele prevăzute la art. 21 alin. (1)-(3).

(9) O firmă de investiții care creează instrumente financiare pentru a le vinde clienților este obligată:

a) să întrețină, utilizeze și revizuiască periodic un proces pentru aprobarea fiecărui instrument financiar și să producă adaptări semnificative ale instrumentelor financiare existente înainte de comercializarea sau distribuirea acestora către clienți. Procesul respectiv de aprobare a produselor trebuie să specifice, pentru fiecare instrument financiar, o piață-țintă identificată de clienți finali din cadrul categoriei relevante de clienți și să garanteze că toate riscurile relevante pentru respectiva piață-țintă identificată sunt evaluate și că strategia de distribuție avută în vedere este în concordanță cu piața-țintă identificată; și

b) să pună la dispoziția oricărui distribuitor toate informațiile adecvate cu privire la instrumentul financiar și la procesul de aprobare a produsului, inclusiv la piața-țintă identificată a instrumentului financiar

(10) Firma de investiții revizuiește, de asemenea, cu regularitate instrumentele financiare oferite sau vândute, ținând seama de orice eveniment care ar putea afecta în mod semnificativ riscul potențial pentru piața-țintă identificată, pentru a evalua cel puțin dacă instrumentul financiar este în continuare în concordanță cu nevoile pieței-țintă identificate și dacă strategia de distribuție avută în vedere este în continuare adecvată; și

(11) În cazul în care o firmă de investiții oferă sau recomandă instrumente financiare pe care nu le creează, aceasta instituie mecanisme adecvate pentru a obține informațiile prevăzute la alin. (9) lit. b) și pentru a înțelege caracteristicile și piața-țintă identificată pentru fiecare instrument financiar.

(12) Politicile, procesele și mecanismele prevăzute la alin. (9)-(11) se aplică fără a aduce atingere altor cerințe ale legislației, inclusiv celor referitoare la obligațiile de informare, evaluarea caracterului adecvat, identificarea și gestionarea conflictelor de interese, precum și cele referitoare la stimulente.

(13) În cazul în care instrumentele financiare create de firma de investiții sunt comercializate clienților de retail, procesul de aprobare a produsului prevăzut la alin.(9) pct.1) include elaborarea documentului cu informații esențiale, denumit în continuare *KID*, în conformitate cu cadrul normativ aplicabil privind documentele cu informații esențiale referitoare la PRIIP și cele bazate pe asigurări.

(14) Se interzice utilizarea KID pe teritoriul Republicii Moldova până la notificarea prealabilă a CNPF cu 20 de zile lucrătoare înainte de punere în aplicare.

(15) În cazul firma de investiții externalizează unei terțe părți executarea funcțiilor operaționale critice sau esențiale pentru prestarea unui serviciu continuu și satisfăcător pentru clienți și pentru desfășurarea de activități de investiții în mod continuu și satisfăcător, aceasta este obligată să adopte măsuri rezonabile pentru a evita o agravare nejustificată a riscului operațional. Externalizarea funcțiilor operaționale importante nu poate fi realizată într-un mod care să dăuneze semnificativ calității controlului intern al firmei de investiții sau care să împiedice CNPF să verifice respectarea tuturor obligațiilor care îi revin firmei de investiții.

(16) Fără a aduce atingere capacității CNPF de a cere accesul la comunicările realizate conform prevederilor prezentei legi, firma de investiții trebuie să mențină în permanență confidențialitatea datelor, instituind mecanisme de securitate solide destinate să:

a) asigure, în conformitate cu cerințele prevăzute de legislația în vigoare în materie de reziliență operațională digitală a sectorului financiar, securitatea și autentificarea mijloacelor de transmitere a informațiilor,

b) reducă la minimum riscul de corupere a datelor și de acces neautorizat, și

c) prevină scurgerile de informații.

(17) Fără a aduce atingere altor obligații prevăzute de prezenta lege, firmele de investiții, identificate în calitate de furnizori de servicii în conformitate cu Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, sunt responsabile de îndeplinirea obligațiilor privind asigurarea securității cibernetice prevăzute de legea respectivă.

(18) Supravegherea și controlul de stat al respectării de către firmele de investiții a obligațiilor menționate la alin. (17) din prezentul articol sunt exercitate de către autoritatea competentă la nivel național în domeniul securității cibernetice în conformitate cu Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică.

(19) Firma de investiții este exceptată de la aplicarea cerințelor prevăzute la alin.(9) și (10) din prezentul articol, precum și a celor prevăzute la art. 51 alin. (2) și (3), în cazul în care serviciul de investiții pe care îl prestează se referă la obligațiuni care nu încorporează niciun alt instrument derivat decât o clauză de tip make-whole sau în cazul în care instrumentele financiare sunt comercializate sau distribuite exclusiv părților eligibile.

(20) În scopul oferirii investitorilor individuali a posibilității de a înțelege și de a compara caracteristicile esențiale și riscurile aferente PRIIP, CNPF stabilește, prin acte normative, formatul și conținutul documentului cu informații esențiale elaborat de creatorii de PRIIP, precum și cerințele privind prezentarea acestuia investitorilor individuali.

Articolul 36. Cerințe privind asigurarea conformității

(1) Firma de investiții este obligată:

a) să stabilească, să aplice și să mențină politici și proceduri interne adecvate concepute să depisteze orice risc de nerespectare de către firmă a obligațiilor sale, conform prezentei legi, precum și riscurile asociate;

b) să adopte măsuri și proceduri adecvate pentru minimizarea riscurilor respective; și

c) să permită CNPF să-și exercite efectiv atribuțiile existente în temeiul prezentei legi.

(2) În executarea obligațiilor prevăzute la alin. (1), firma de investiții ia în considerare natura, dimensiunea și complexitatea activităților desfășurate de ele, precum și natura și gama serviciilor și activităților de investiții întreprinse în cadrul activităților respective.

(3) Pentru asigurarea respectării prevederilor art. 21 alin. (1) lit. a) și b) din prezenta lege, persoana cu funcția de asigurare a conformității efectuează o evaluare pe baza căreia stabilește un program de monitorizare bazat pe riscuri care ia în considerare toate categoriile de servicii, activități și servicii auxiliare relevante pe care le desfășoară firma de investiții, inclusiv informațiile pertinente colectate în ceea ce privește monitorizarea procesului de soluționare a reclamațiilor. Programul de monitorizare stabilește priorități determinate prin evaluarea riscului de asigurare a conformității, care garantează monitorizarea globală a riscului de conformitate.

(4) Pentru a permite persoanelor cu funcție de asigurare a conformității să își îndeplinească responsabilitățile în mod corespunzător și independent, firma de investiții urmează să asigure că respectă următoarele condiții:

a) persoana cu funcție de asigurare a conformității trebuie să dețină autoritatea, resursele și experiența necesare și să aibă acces la toate informațiile pertinente;

b) este numit un responsabil de verificarea conformității și de întocmirea oricăror rapoarte legate de verificarea conformității prevăzute la art. 35 alin. (8);

c) persoana cu funcție de asigurare a conformității trebuie să aibă posibilitatea să informeze ad-hoc și direct organul de conducere atunci când detectează un risc major de neîndeplinire de către firmă a obligațiilor ce îi revin în temeiul prezentei legi;

d) persoanele relevante implicate în verificarea conformității nu se vor implica în furnizarea serviciilor sau a activităților pe care le monitorizează;

e) metoda de stabilire a remunerației persoanelor relevante responsabile de asigurarea conformității nu va compromite obiectivitatea acestora și nu va fi susceptibilă de a o compromite.

(5) Firma de investiții poate să nu se conformeze obligațiilor prevăzute la alin. (4) lit. d) sau lit. e) în cazul în care poate demonstra că, în funcție de natura, dimensiunea și complexitatea activităților sale și în funcție de natura și gama serviciilor și activităților de investiții, obligația impusă de litera respectivă nu este proporțională, iar funcția de asigurare a conformității continuă să fie eficientă. În acest caz, firma de investiții trebuie să evalueze dacă eficacitatea funcției de asigurare a conformității este compromisă. Evaluarea se revizuiește periodic.

(6) Persoanele cu funcția de asigurare a conformității din cadrul firmelor de investiții sunt obligate să analizeze reclamațiile și datele referitoare la soluționarea reclamațiilor, pentru a se asigura că identifică și iau în calcul eventualele riscuri sau probleme.

Articolul 37. Măsuri de gestionare a riscurilor

(1) Firmele de investiții sunt obligate să întreprindă următoarele acțiuni:

1) să stabilească, să aplice și să mențină politici și proceduri adecvate de gestionare a riscurilor prin care să identifice riscurile legate de activitățile, procesele și sistemele firmei și, după caz, să fixeze nivelul riscului tolerat de firmă. În cadrul acestui proces, firmele de investiții trebuie să țină cont de riscurile legate de durabilitate;

2) să adopte dispoziții, procese și mecanisme eficiente de gestionare a riscurilor legate de activitățile, procesele și sistemele firmei, luând în considerare nivelul stabilit de toleranță la riscuri;

3) să monitorizeze:

a) caracterul adecvat și eficiența politicilor și procedurilor acestora de gestionare a riscurilor;

b) gradul de respectare de către firma de investiții și persoanele relevante a dispozițiilor, procedurilor și mecanismelor adoptate conform pct. 2);

c) caracterul adecvat și eficiența măsurilor adoptate pentru remedierea oricăror deficiențe din politicile, procedurile, dispozițiile, procesele și mecanismele respective, inclusiv nerespectarea de către persoanele relevante a dispozițiilor, proceselor și mecanismelor menționate anterior sau nerespectarea politicilor și procedurilor.

(2) În cazul în care firma de investiții nu este obligată să stabilească și să mențină o funcție independentă de gestionare a riscurilor potrivit art. 21 alin. (2), aceasta urmează să demonstreze că politicile și procedurile adoptate conform alin. (1) îndeplinesc cerințele prevăzute la alineatul respectiv și sunt pe deplin eficiente.

(3) Firma de investiții asigură alocarea unor resurse adecvate în vederea administrării tuturor riscurilor semnificative.

Articolul 38. Măsuri de prevenire și gestionare a conflictelor de interese

(1) Firma de investiții este obligată să stabilească, să aplice și să mențină o politică eficientă în materie de conflicte de interese, în vederea adoptării tuturor măsurilor rezonabile destinate a preveni prejudicierea intereselor clienților săi de conflicte de interese, astfel cum sunt definite la art. 46.

(2) Politica privind conflictele de interese corespunde dimensiunii și modului de organizare al firmei, precum și naturii, amplorii și complexității activității pe care o desfășoară. Atunci când firma face parte dintr-un grup, politica respectivă ia, de asemenea, în considerare împrejurările pe care firma le cunoaște sau ar trebui să le cunoască și care pot genera un conflict de interese ca rezultat al structurii și al activităților desfășurate de ceilalți membri ai grupului.

(3) Politica privind conflictele de interese trebuie să:

a) identifice, legat de serviciile și activitățile specifice de investiții și de serviciile auxiliare furnizate de firmă sau în numele firmei de investiții, circumstanțele care constituie sau care pot genera un conflict de interese cu un risc considerabil de prejudiciere a intereselor unuia sau a mai multor clienți;

b) specifice procedurile care trebuie urmate și măsurile care trebuie adoptate pentru prevenirea sau gestionarea unor astfel de conflicte.

(4) Firmele de investiții evaluează și revizuiesc periodic, cel puțin o dată pe an, politica privind conflictele interese și iau toate măsurile adecvate pentru a soluționa eventualele deficiențe. Bazarea excesivă pe divulgarea conflictelor de interese este considerată o deficiență a politicii în materie de conflicte de interese adoptate în cadrul firmei de investiții.

(5) Firma de investiții care pe propria răspundere sau pe răspunderea unui membru al grupului din care face parte elaborează sau dispune realizarea unor cercetări pentru investiții care sunt destinate sau care ar putea să fie ulterior difuzate clienților firmei sau publicului, este obligată să aplice măsuri organizatorice și proceduri adecvate pentru a asigura respectarea următoarelor cerințe:

a) analiștii financiari și alte persoane relevante nu sunt în drept să efectueze, cu excepția situației în care acționează în calitate de formatori de piață care acționează cu bună credință și în timpul desfășurării normale a procesului de formare a pieței, sau pentru executarea unui ordin spontan al unui client, tranzacții personale sau operațiuni în numele oricărei alte persoane, inclusiv al firmei de investiții, cu instrumente financiare la care se referă cercetarea pentru investiții sau cu alte instrumente financiare conexe, atunci când respectivele persoane cunosc data probabilă de difuzare sau conținutul probabil al respectivei cercetări pentru investiții, iar aceste informații nu sunt accesibile publicului sau clienților și nu pot fi ușor deduse din informațiile disponibile, atât timp cât destinatarii cercetării pentru investiții nu au avut oportunitatea rezonabilă de a acționa pe baza acestora;

b) în alte cazuri decât cele prevăzute la lit. a), analiștii financiari și orice alte persoane relevante care participă la realizarea cercetării pentru investiții nu sunt în drept să efectueze tranzacții personale cu instrumente financiare la care se referă

cercetarea pentru investiții sau cu alte instrumente financiare conexe, contrar recomandărilor actuale, exceptând situațiile excepționale și cu aprobarea prealabilă a unui membru al serviciului juridic al firmei sau al funcției de asigurare a conformității;

c) se asigură separarea fizică între analiștii financiari implicați în realizarea de cercetare pentru investiții și alte persoane relevante ale căror responsabilități sau interese comerciale pot intra în conflict cu interesele persoanelor în atenția cărora se diseminează cercetările pentru investiții sau, dacă această separare nu este adecvată din cauza dimensiunii și a modului de organizare a firmei, precum și a naturii, dimensiunii și complexității activității sale, se instituie bariere informaționale alternative adecvate;

d) analiștii financiari, alte persoane relevante implicate în producerea cercetării pentru investiții și însăși firma de investiții nu sunt în drept să accepte stimulente financiare sau de altă natură din partea persoanelor care au un interes semnificativ în subiectul respectivei cercetări pentru investiții;

e) analiștii financiari, alte persoane relevante implicate în producerea cercetării pentru investiții și însăși firma de investiții nu sunt în drept să promită emitenților că cercetarea le va fi favorabilă;

f) înainte de diseminarea cercetării pentru investiții, emitenții, persoanele relevante, altele decât analiștii financiari, și orice altă persoană nu sunt autorizate să examineze proiectul de cercetare pentru investiții în scopul de a verifica acuratețea declarațiilor factuale formulate în respectiva cercetare sau în alte scopuri decât cele de asigurare a conformității cu obligațiile legale ale firmei, atunci când proiectul include o recomandare sau un preț indicativ.

(6) În sensul alin. (5), instrumentul financiar conex înseamnă un instrument financiar al cărui preț este îndeaproape influențat de variația prețului altui instrument financiar care face obiectul cercetării pentru investiții și include un instrument derivat al celuilalt instrument financiar.

Articolul 39. Regimul tranzacțiilor personale

(1) Persoanele relevante sunt obligate să informeze firma de investiții privind intenția de a efectua o tranzacție personală.

(2) O tranzacție personală poate fi efectuată de persoana relevantă doar cu autorizarea preliminară a comisiei interne create în acest scop de firma de investiții.

(3) Persoana relevantă nu este în drept să efectueze o tranzacție personală în cazul în care:

a) efectuarea tranzacției ar constitui sau ar putea constitui o încălcare a legislației aplicabile în materie de abuz de piață;

b) presupune utilizarea neautorizată sau divulgarea necorespunzătoare a informațiilor confidențiale ori privilegiate; sau

c) tranzacția intră sau poate intra în conflict cu obligațiile care revin firmei de investiții potrivit prezentei legi sau actelor normative ale CNPF.

(4) Persoana relevantă nu este în drept să ofere consiliere sau recomandări unei alte persoane în vederea efectuării unei tranzacții cu instrumente financiare care, dacă ar fi vorba de o tranzacție personală a persoanei relevante:

a) ar intra sub incidența alin. (3),

b) ar intra sub incidența art. 38 alin. (5) lit. a) sau b), sau

c) ar implica folosirea abuzivă a informațiilor privind ordinele în așteptare ale clienților firmei de investiții.

(5) Persoana relevantă nu este în drept să divulge, în afara cadrului normal al atribuțiilor de serviciu sau al executării contractului de servicii, informații sau opinii unei alte persoane, atunci când persoana relevantă cunoaște sau ar trebui, în mod rezonabil, să cunoască faptul că, în urma divulgării, cealaltă persoană va acționa sau este posibil să acționeze într-unul din următoarele moduri:

a) să efectueze o tranzacție cu instrumente financiare care, dacă ar fi vorba de o tranzacție personală a persoanei relevante, ar fi interzisă potrivit alin. (3) sau (4);

b) să ofere consiliere sau asistență unei alte persoane în vederea efectuării unei tranzacții prevăzute la lit. a);

(6) Firmele de investiții sunt obligate să stabilească și să aplice măsuri care:

a) să prevină și să excludă tranzacțiile sau comportamentele specificate la alin. (3)-(5) de către persoanele relevante;

b) să asigure cunoașterea de către persoanele relevante a restricțiilor referitoare la efectuarea de tranzacții personale, precum și a măsurile adoptate de firma de investiții în ceea ce privește tranzacțiile personale și divulgarea informațiilor;

c) să asigure că firma de investiții este informată cu promptitudine cu privire la orice tranzacție personală efectuată de o persoană relevantă, fie prin notificarea tranzacției respective, fie prin alte proceduri care îi permit firmei să identifice tranzacțiile respective;

d) să asigure evidența tranzacțiilor personale notificate firmei de investiții sau identificate de aceasta, care trebuie să includă orice aprobare sau interdicție privind tranzacția în cauză;

e) să asigure firma de investiții, în cazul acordurilor de externalizare, că firma căreia i se externalizează activitatea păstrează o evidență a tranzacțiilor personale încheiată de orice persoană relevantă și, la cerere, îi furnizează cu promptitudine firmei de investiții informațiile respective.

(7) Prevederile alin. (1)-(6) nu se aplică în cazul în care:

a) tranzacția personală este efectuată în cadrul unui serviciu de administrare discreționară a portofoliului pentru care nu există o comunicare prealabilă privind tranzacția între administratorul portofoliului și persoana relevantă sau o altă persoană în contul căreia se efectuează tranzacția;

b) tranzacția personală implică tranzacționarea unităților de fond (acțiunilor) emise de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM) sau cu organisme de plasament colectiv alternative (OPCA) care fac

obiectul unei supravegheri în conformitate cu legislația unui stat membru care impune un nivel echivalent de repartizare a riscurilor pentru activele lor, atunci când persoana relevantă și orice altă persoană în contul căreia se efectuează tranzacțiile nu sunt implicate în administrarea organismului respectiv.

Articolul 40. Măsuri de gestionare a reclamațiilor

(1) Firmele de investiții stabilesc, aplică și mențin politici și proceduri eficace și transparente de soluționare a reclamațiilor care să permită soluționarea promptă a reclamațiilor depuse de clienți sau de potențialii clienți. Firmele de investiții țin evidența reclamațiilor primite și a măsurilor luate pentru soluționarea acestora.

(2) Politica de soluționare a reclamațiilor trebuie să ofere informații clare, precise și actualizate cu privire la procesul de soluționare a reclamațiilor. Această politică este aprobată de organul de conducere al firmei de investiții.

(3) Firmele de investiții publică detalii privind procedura care trebuie urmată în cazul soluționării unei reclamații. Printre aceste detalii se numără informații cu privire la politica de soluționare a reclamațiilor și datele de contact ale funcției de soluționare a reclamațiilor. Informațiile se furnizează clienților sau potențialilor clienți, la cerere sau atunci când

se confirmă primirea unei reclamații. Firmele de investiții iau măsurile necesare care să le permită clienților și potențialilor clienți să depună reclamații în mod gratuit.

(4) Firmele de investiții trebuie să instituie o funcție responsabilă de soluționarea reclamațiilor. Această funcție poate fi îndeplinită de către funcția de asigurare a conformității.

(5) Atunci când soluționează o reclamație, firmele de investiții comunică cu clienții sau cu potențialii clienții în mod clar, într-un limbaj simplu și ușor de înțeles și răspund reclamațiilor fără întârzieri nejustificate.

(6) Firmele de investiții trebuie să informeze clienții sau potențialii clienți cu privire la poziția firmei în legătură cu reclamațiile formulate și le comunică opțiunile de care dispun, inclusiv:

a) opțiunea de a depune reclamații prin proceduri de soluționare alternativă a litigiilor de către entitățile de soluționare alternativă a litigiilor privind protecția consumatorilor, denumite în continuare *entități SAL*, înființate și reglementate în conformitate Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, inclusiv le comunică conținutul prevederilor art. 62 alin. (2) și (3) din această lege; sau

b) opțiunea de a formula o acțiune civilă.

(7) Firmele de investiții sunt obligate să furnizeze informații privind reclamațiile și procesul de soluționare a reclamațiilor către CNPF și, dacă este aplicabil, entității SAL.

Articolul 41. Cerințe privind păstrarea înregistrărilor

(1) Firmele de investiții asigură păstrarea înregistrărilor referitoare la toate serviciile prestate și la toate activitățile și tranzacțiile efectuate, care să fie suficiente pentru a permite CNPF să își îndeplinească atribuțiile prevăzute de legislație și, în special, care să ateste respectarea tuturor obligațiilor firmei de investiții respective, inclusiv în ceea ce privește clienții sau clienții potențiali și integritatea pieței.

(2) Înregistrările prevăzute la alin. (1) includ cel puțin înregistrările convorbirilor telefonice sau ale corespondenței electronice referitoare la tranzacțiile încheiate pe cont propriu și prestarea de servicii aferente ordinelor clienților referitoare la primirea, transmiterea și executarea ordinelor clienților. Obligația de înregistrare se extinde și asupra convorbirilor telefonice și corespondenței electronice care au ca scop încheierea unor tranzacții, fie prin tranzacționări pe cont propriu, fie prin prestarea de servicii aferente ordinelor clienților referitoare la primirea, transmiterea și executarea ordinelor clienților, chiar dacă respectivele convorbiri și respectiva corespondență nu se finalizează prin încheierea unor astfel de tranzacții sau la prestarea de servicii aferente ordinelor clienților.

(3) În scopul alin. (1) și (2), firma de investiții este obligată să ia toate măsurile necesare pentru înregistrarea convorbirilor telefonice și a corespondenței electronice relevante, care sunt desfășurate, transmise sau primite prin intermediul echipamentelor sau dispozitivelor furnizate de firma de investiții angajaților ori contractanților săi, precum și prin intermediul echipamentelor sau dispozitivelor a căror utilizare de către aceștia a fost acceptată sau permisă de firma de investiții.

(4) Firma de investiții informează clienții noi și pe cei existenți cu privire la faptul că convorbirile telefonice sau corespondența electronică dintre firmă și clienții săi, care au drept rezultat sau pot avea drept rezultat efectuarea unor tranzacții, vor fi înregistrate și pot fi transmise către CNPF în temeiul prezentei legi. O astfel de informare poate fi efectuată o singură dată, înainte de prestarea serviciilor de investiții către clienții noi și către cei existenți.

(5) Firma de investiții nu poate presta prin telefon servicii de investiții și nu poate desfășura prin telefon activități de investiții pentru clienții care nu au fost informați în prealabil cu privire la înregistrarea convorbirilor lor telefonice sau a corespondenței lor electronice, în cazul în care astfel de servicii și activități de investiții sunt legate de primirea, transmiterea și executarea ordinelor clienților.

(6) Ordinele pot fi transmise de clienți și prin alte modalități, cu condiția ca acestea să fie efectuate pe un suport durabil, precum prin poștă, fax, e-mail sau prin intermediul documentației aferente ordinelor clienților întocmite în cadrul întrevederilor. Conținutul conversațiilor relevante purtate față în față cu un client poate fi înregistrat prin utilizarea proceselor-verbale sau a notelor scrise. Ordinele transmise în condițiile prezentului alineat sunt considerate echivalente ordinelor primite prin telefon.

(7) Firma de investiții trebuie să ia toate măsurile necesare pentru a împiedica angajații sau contractanții să efectueze, să transmită sau să primească apeluri telefonice și corespondență electronică relevante prin echipamente private pe care firma de investiții nu le poate înregistra sau copia.

(8) Înregistrările efectuate în conformitate cu prezentul articol sunt puse la dispoziția clienților implicați, la cererea acestora sau la dispoziția CNPF și sunt păstrate timp de 7 ani.

(9) Aplicarea prevederilor alin. (2)-(8) se face cu respectarea prevederilor Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal și a Legii comunicațiilor electronice nr. 72/2025 în sectorul comunicațiilor electronice.

(10) În cazul sucursalei stabilite în Republica Moldova a unei firme de investiții din alt stat membru, CNPF controlează respectarea obligațiilor prevăzute la prezentul articol în ceea ce privește tranzacțiile efectuate de sucursală, fără a aduce atingere posibilității de acces direct al autorității competente a statului membru de origine a firmei de investiții la înregistrările în cauză.

(11) În cazul sucursalei stabilite în Republica Moldova a unei instituții de credit din alt stat membru, controlul respectării obligațiilor prevăzute la prezentul articol în ceea ce privește tranzacțiile efectuate de sucursală se realizează de către CNPF, fără a aduce atingere posibilității de acces direct al autorității competente a statului membru de origine a instituției de credit la înregistrările în cauză.

Articolul 42. Mecanisme de protejare a instrumentelor financiare și a fondurilor clienților

(1) În cazul în care o firmă de investiții deține instrumente financiare aparținând clienților, aceasta este obligată să instituie mecanisme adecvate pentru a proteja drepturile de proprietate ale clienților respectivi, în special în caz de insolvabilitate a acesteia și pentru a împiedica utilizarea instrumentelor financiare ale clienților pe cont propriu sau în contul altui client, cu excepția cazurilor în care există consimțământul expres, prealabil și informat al clientului.

(2) În cazul în care o firmă de investiții deține fonduri aparținând clienților, aceasta este obligată să instituie mecanisme adecvate pentru a proteja drepturile clienților respectivi și, cu excepția instituțiilor de credit, pentru a împiedica utilizarea acestor fonduri pe cont propriu.

(3) Firmelor de investiții le este interzis să încheie contracte de garanție financiară cu transfer de proprietate cu clienți de retail în scopul garantării unor obligații prezente sau viitoare ale clienților, indiferent dacă aceste obligații sunt existente, condiționate sau potențiale.

(4) Pentru asigurarea protecției instrumentelor financiare și a fondurilor clienților, firmele de investiții asigură respectarea următoarelor cerințe:

a) păstrează înregistrările și evidența conturilor astfel încât să poată în orice moment și fără întârziere să distingă activele deținute pentru un client atât de activele deținute pentru un alt client, cât și de activele proprii;

b) păstrează înregistrările și evidența conturilor într-un mod care să asigure acuratețea și, în special, corespondența acestora cu instrumentele financiare și fondurile deținute pentru clienți, precum și posibilitatea ca acestea să fie utilizate ca o modalitate prin care auditorii firmei de investiții să poată verifica în orice moment succesiunea oricărei operațiuni efectuate;

c) efectuează reconcilieri periodice între conturile și înregistrările proprii și cele ale tuturor părților terțe care dețin activele respective;

d) adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că toate instrumentele financiare ale clienților depuse la o parte terță pot fi identificate separat de instrumentele financiare care aparțin firmei de investiții și de instrumentele financiare care aparțin părții terțe în cauză, fie prin intermediul conturilor intitulate diferit în registrele părții terțe, fie prin alte măsuri echivalente care asigură același nivel de protecție;

e) adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că fondurile clienților depuse la o bancă centrală, o instituție de credit sau la o bancă autorizată dintr-o țară terță ori la un fond specializat în instrumente ale pieței monetare sunt păstrate într-un cont sau în conturi identificate separat de conturile utilizate pentru păstrarea fondurilor care aparțin firmei de investiții;

f) instituie și aplică mecanisme organizatorice adecvate pentru reducerea la minimum a riscului de pierdere sau diminuare a valorii activelor clienților sau a drepturilor aferente respectivelor active, ca urmare a utilizării necorespunzătoare a activelor, a fraudei, a administrării necorespunzătoare, a modului inadecvat de păstrare a registrelor sau a neglijenței.

(5) Firmele de investiții sunt obligate să desemneze o persoană responsabilă unică care trebuie să dispună de competențe profesionale adecvate, precum și de autoritatea necesară, și care să fie responsabilă de supravegherea respectării obligațiilor firmei de investiții privind protejarea instrumentelor financiare și a fondurilor clienților. În acest sens, firmele de investiții sunt în drept să decidă, cu respectarea legislației, dacă responsabilul numit urmează să se dedice exclusiv sarcinii menționate sau dacă acesta își poate îndeplini responsabilitățile cu eficacitate chiar dacă preia și alte responsabilități.

(6) Creditorii firmei de investiții, alții decât clienții specificați la alin. (1) și (2) în privința instrumentelor financiare și fondurilor care le aparțin, nu pot obține grevarea/sechestrarea, prin aplicarea măsurilor de asigurare a executării, asupra instrumentelor financiare și a fondurilor specificate la alin. (1) și (2), precum și nu pot proceda la executarea acestora, inclusiv prin executare silită sau compensare, sub nici o formă, inclusiv în cazul insolvabilității firmei de investiții.

(7) Prevederile alin. (6) nu sunt aplicabile în oricare dintre următoarele cazuri:

a) contractul încheiat între firma de investiții și client prevede dreptul firmei de investiții de a constitui drepturi de proprietate, de garanție, de retenție ori de compensare asupra instrumentelor financiare sau fondurilor clientului;

b) legislația aplicabilă a jurisdicției țării terțe în care sunt păstrate fondurile sau instrumentele financiare ale clienților permite aplicarea grevărilor, sechestrelor sau compensării în privința acestora.

(8) Firmele de investiții sunt obligate să informeze în prealabil clienții în cazul în care sunt obligate să încheie acorduri care constituie sau permit constituirea unor drepturi de proprietate, de garanție, de retenție ori de compensare asupra instrumentelor financiare sau fondurilor clienților și să le comunice riscurile asociate acestor acorduri.

(9) În cazul în care firma de investiții acordă sau i se aduce la cunoștință existența unor drepturi de proprietate, de garanție, de retenție ori de compensare asupra instrumentelor financiare sau fondurilor clienților, drepturile respective se consemnează în contractele încheiate cu clienții și se înregistrează în contabilitatea internă a firmei de investiții, astfel încât să fie asigurată identificarea clară a titularului fiecărui activ și a regimului juridic aplicabil, inclusiv în caz de insolvabilitate.

(10) În scopul alin. (6)-(9) din prezentul articol, firmele de investiții sunt obligate să pună la dispoziția organelor competente, administratorilor insolvabilității, și autorităților responsabile cu rezoluția instituțiilor care se confruntă cu dificultăți, într-un format ușor accesibil și structurat, informațiile relevante privind instrumentele financiare și fondurile specificate la alin. (1) și (2), care trebuie să includă următoarele:

a) înregistrările și conturile interne aferente care permit identificarea cu ușurință a soldurilor fondurilor și a instrumentelor financiare deținute pentru fiecare client;

b) date despre conturile în care sunt deținute fondurile clienților și despre acordurile relevante încheiate cu societățile, instituțiile de credit sau alte instituții implicate;

c) date despre părțile terțe care efectuează sarcini conexe (externalizate) și date despre eventualele sarcini externalizate;

d) principalele persoane din firma de investiții implicate în procesele conexe, inclusiv persoanele responsabile de supravegherea respectării obligațiilor firmei de investiții privind protejarea instrumentelor financiare și a fondurilor clienților; și

e) acordurile care sunt relevante pentru stabilirea dreptului de proprietate al clienților asupra activelor.

(11) Firmele de investiții sunt obligate să asigure că auditorii externi ai acestora prezintă CNPF, cel puțin o dată pe an, un raport cu privire la caracterul adecvat al măsurilor luate de firma de investiții în temeiul prezentului articol.

Articolul 43. Tranzacționarea algoritmică

(1) Firma de investiții care utilizează tranzacționarea algoritmică trebuie să dispună de:

a) sisteme eficiente și mecanisme de control al riscului adecvate activităților pe care le desfășoară, pentru a avea garanția că sistemele sale de tranzacționare sunt reziliente, au capacitate suficientă, în conformitate cu cerințele de gestionare a riscurilor TIC prevăzute de legislația în materie de reziliență operațională digitală a sectorului financiar, și funcționează pe baza unor praguri și limite adecvate în vederea prevenirii transmiterii unor ordine eronate sau a funcționării necorespunzătoare a sistemelor susceptibile să genereze sau să contribuie la perturbări ale pieței;

b) sisteme eficiente și mecanisme de control al riscului pentru a garanta că sistemele sale de tranzacționare nu pot fi utilizate în scopuri care contravin cerințelor legislației privind abuzul de piață sau regulilor locului de tranzacționare la care este conectată firma respectivă;

c) mecanisme eficace de asigurare a continuității activităților pentru a putea face față oricărei disfuncții a sistemului său de tranzacționare, inclusiv de o politică și planuri de continuitate a activității TIC și de planuri de răspuns și de recuperare în domeniul TIC pentru tehnologia informației și comunicațiilor elaborate în conformitate cu cerințele de răspuns și recuperare prevăzute de legislația în materie de reziliență operațională digitală a sectorului financiar, și a asigura că sistemele sale sunt suficient testate și monitorizate corespunzător pentru a răspunde cerințelor prevăzute la prezentul alineat și oricăror cerințe de gestionare a riscurilor TIC sau de testare a rezilienței operaționale digitale prevăzute de legislația în materie de reziliență operațională digitală a sectorului financiar.

(2) Firma de investiții care efectuează tranzacții algoritmice într-un stat membru notifică acest fapt CNPF și autorității competente a locului de tranzacționare în care firma de investiții își desfășoară activitatea de tranzacționare algoritmică în calitate de membru sau participant.

(3) O firmă de investiții din alt stat membru care desfășoară activități de tranzacționare algoritmică în calitate de membru sau participant la un loc de tranzacționare din Republica Moldova trebuie să notifice acest fapt CNPF înainte de începerea activității.

(4) CNPF poate solicita firmei de investiții:

a) să furnizeze, în mod periodic sau ad-hoc, o descriere a naturii strategiilor sale de tranzacționare algoritmică, detalii referitoare la parametrii de tranzacționare sau limitele la care se supune funcționarea sistemului, principalele mecanisme de control al riscului și al conformității de care dispune firma de investiții pentru a asigura îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1), precum și detalii privind testarea sistemelor sale;

b) informații suplimentare privind activitățile sale de tranzacționare algoritmică și sistemele utilizate în acest scop.

(5) În cazul tranzacțiilor algoritmice realizate de o firmă de investiții, în calitate de membru sau participant în cadrul unui loc de tranzacționare situat într-un stat membru, CNPF comunică fără întârzieri nejustificate, la solicitarea

autorității competente a locului de tranzacționare respectiv, informațiile obținute în temeiul alin. (4).

(6) Firma de investiții ia măsuri pentru a asigura păstrarea înregistrărilor privind aspectele prevăzute la alin. (2)-(5) și se asigură că acestea sunt suficiente pentru a permite CNPF să monitorizeze respectarea cerințelor prezentei legi.

(7) Firma de investiții care utilizează o tehnică de tranzacționare algoritmică de mare frecvență trebuie să păstreze înregistrări precise și ordonate cronologic ale tuturor ordinelor sale plasate, inclusiv anulările de ordine, ordinele executate și cotațiile de la locurile de tranzacționare, într-o formă stabilită potrivit actelor normative ale CNPF și să le pună la dispoziția CNPF la solicitarea acesteia.

(8) Firma de investiții care utilizează tranzacționarea algoritmică urmărind aplicarea unei strategii de formare a pieței, ținând seama de lichiditatea, dimensiunea și natura pieței respective și de caracteristicile instrumentului financiar tranzacționat trebuie să:

a) realizeze această activitate de formare a pieței în mod continuu pe parcursul unei proporții determinate din programul de tranzacționare al locului de tranzacționare, cu excepția unor circumstanțe excepționale, asigurând astfel furnizarea de lichiditate în mod regulat și previzibil către locul respectiv de tranzacționare;

b) încheie un acord scris cu caracter obligatoriu cu locul de tranzacționare, în care să fie specificate, cel puțin, obligațiile firmei de investiții în conformitate cu lit. a); și

c) dispună de sisteme și de mecanisme eficiente de control pentru a asigura că își poate îndeplini, în orice moment, obligațiile care îi revin în temeiul acordului menționat la lit. b).

(9) În sensul prezentului articol și al prevederilor art. 91 din prezenta lege, se consideră că o firmă de investiții care efectuează tranzacții algoritmice aplică o strategie de formare a pieței atunci când, în calitate de membru sau participant la unul sau mai multe locuri de tranzacționare, strategia sa, în cazul tranzacționării pe cont propriu, implică comunicarea fermă, simultană a unor cotații bilaterale de dimensiuni comparabile, la prețuri competitive, referitoare la unul sau mai multe instrumente financiare într-un singur loc de tranzacționare sau în cadrul unor locuri de tranzacționare diferite, având drept rezultat furnizarea de lichiditate, în mod periodic și frecvent pentru piața în ansamblu.

Articolul 44. Accesul electronic direct

(1) Firma de investiții care furnizează acces electronic direct la un loc de tranzacționare trebuie să dispună de sisteme și mecanisme eficiente de control care:

a) să asigure o evaluare și analiză corespunzătoare a caracterului adecvat al clienților care utilizează acest serviciu;

b) să asigure că respectivilor clienți nu li se permite să depășească pragurile prestabilite de tranzacționare și de creditare;

c) să asigure monitorizarea corespunzătoare a activității de tranzacționare desfășurate de acești clienți; și

d) să împiedice, prin mecanisme adecvate de control al riscului, activități de tranzacționare care pot genera riscuri pentru firma de investiții, care pot genera sau contribui la o funcționare dezordonată a pieței sau care pot fi contrare regulilor locului de tranzacționare ori legislației aplicabile, inclusiv în materie de abuz de piață.

(2) Accesul electronic direct în lipsa sistemelor și mecanismelor de control specificate la alin. (1) este interzis.

(3) Firma de investiții care furnizează acces electronic direct clienților săi are următoarele obligații:

a) să asigure și să rămână responsabilă de respectarea de către clienți a cerințelor prezentei legi și a regulilor locului de tranzacționare;

b) să monitorizeze tranzacțiile pentru a identifica încălcările regulilor locului de tranzacționare, condițiile de tranzacționare de natură să afecteze piața sau comportamentele care pot implica un abuz de piață și să le raporteze CNPF sau, după caz, autorității competente a locului de tranzacționare;

c) să încheie cu clienții respectivi un acord scris, cu caracter obligatoriu, care să stabilească principalele drepturi și obligații ce decurg din furnizarea serviciului și să se asigure că, potrivit acestui acord, firma de investiții rămâne responsabilă pentru respectarea prevederilor prezentei legi.

(4) Firma de investiții care furnizează acces electronic direct la un loc de tranzacționare trebuie să notifice acest fapt CNPF și, în cazul în care locul de tranzacționare este situat într-un stat membru, autorității competente a locului de tranzacționare respectiv.

(5) Firma de investiții furnizează CNPF, în mod periodic sau la cererea acesteia, o descriere a sistemelor și a mecanismelor de control prevăzute la alin. (1), precum și dovezi privind aplicarea acestora.

(6) CNPF comunică, fără întârzieri nejustificate, la solicitarea autorității competente a locului de tranzacționare la care firma de investiții furnizează acces electronic direct, informațiile prevăzute la alin. (5), primite de la firma de investiții respectivă.

(7) Firma de investiții trebuie să asigure păstrarea înregistrărilor privind aspectele prevăzute la alin. (1)-(6), precum și faptul că aceste înregistrări sunt suficiente pentru a permite CNPF să monitorizeze respectarea cerințelor prezentei legi.

(8) Firma de investiții care acționează în calitate de membru compensator general pentru alte persoane trebuie să:

a) dispună de sisteme și mecanisme eficiente de control care să asigure că serviciile de compensare sunt prestate exclusiv persoanelor adecvate, care îndeplinesc criterii clare și cărora li se impun cerințe adecvate pentru atenuarea riscurilor pentru firma de investiții și pentru piață;

b) încheie cu persoanele prevăzute la lit. a) un acord scris, cu caracter obligatoriu, care să stabilească principalele drepturi și obligații ce decurg din prestarea acestor servicii.

Capitolul III
CONDIȚII DE FUNCȚIONARE

Secțiunea 1
Dispoziții generale

Articolul 45. Obligații generale ale firmei de investiții

Pe întreaga perioadă de desfășurare a activității, firmele de investiții au următoarele obligații:

a) să respecte în permanență condițiile care au stat la baza acordării autorizației, precum și cerințele prevăzute de prezenta lege și de actele normative emise pentru executarea acesteia;

b) să notifice CNPF, fără întârzieri nejustificate, orice modificare semnificativă a circumstanțelor sau informațiilor care au stat la baza acordării autorizației;

c) să transmită CNPF rapoartele și informațiile prevăzute de prezenta lege și de actele normative emise pentru executarea acesteia, în termenele și condițiile stabilite de acestea;

d) să asigure publicarea informațiilor în conformitate cu cerințele prevăzute de prezenta lege;

e) să informeze de îndată CNPF cu privire la orice încălcare semnificativă a legislației aplicabile pieței instrumentelor financiare, inclusiv fapte susceptibile de a constitui manipulare a pieței, abuz de piață sau alte practici care pot afecta integritatea, funcționarea ordonată ori stabilitatea pieței.

Articolul 46. Regimul conflictelor de interese în raport cu clienții

(1) Firmele de investiții trebuie să adopte toate măsurile corespunzătoare pentru a identifica și preveni conflictele de interese care apar între acestea, inclusiv între administratorii (directorii), angajații sau agenții lor delegați, sau orice persoană direct sau indirect legată de ele printr-o relație de control și clienții lor sau între 2 sau mai mulți clienți cu ocazia prestării oricărui serviciu de investiții și a oricărui serviciu auxiliar sau a unei combinații a acestor servicii, inclusiv conflictele generate de primirea de stimulente de la terți sau de politica sau structura firmei de investiții în privința remunerării sau stimulentelor.

(2) În cazul în care măsurile organizatorice și administrative adoptate de o firmă de investiții în conformitate cu art.38 pentru a preveni situația în care conflictele de interese afectează negativ interesele clientului nu sunt suficiente pentru a garanta, cu o certitudine rezonabilă, că riscul de a afecta interesele clienților va fi evitat, firma de investiții informează în mod clar clienții, înainte de

a acționa în numele acestora, cu privire la natura generală și/sau sursele conflictelor de interese și la măsurile luate în scopul diminuării riscurilor respective.

(3) Informarea prevăzută la alin. (2) trebuie:

a) să fie efectuată pe un suport durabil; și

b) să includă suficiente detalii, ținând seama de natura clientului, pentru a-i permite acestuia să ia o decizie în cunoștință de cauză cu privire la serviciul în cadrul căruia apare conflictul de interese.

Secțiunea a 2-a
Protejarea intereselor clienților firmelor de investiții

Articolul 47. Clasificarea clienților

(1) Firmele de investiții sunt obligate să stabilească, aplice și mențină politici și proceduri interne scrise adecvate pentru clasificarea clienților.

(2) Firma de investiții stabilește, înainte de prestarea serviciilor de investiții sau a serviciilor auxiliare, categoria în care este încadrat clientul, respectiv client de retail, client profesionist ori contraparte eligibilă, potrivit prezentei legi.

(3) Fără a aduce atingere prevederilor art. 48 alin. (2)-(5), sunt considerați clienți profesioniști persoanele și instituțiile specificate la art.48 alin. (1), precum și persoanele care obțin această calitate la cerere, în condițiile art.49 alin. (1).

(4) În sensul prezentului articol și art.62, sunt recunoscute drept contrapărți eligibile:

a) firmele de investiții;

b) instituțiile de credit;

c) societățile de asigurare;

d) OPCVM și societățile de administrare ale acestora;

e) fondurile de pensii și societățile de administrare a acestora;

f) alte instituții financiare autorizate și reglementate în conformitate cu dreptul UE sau cu dreptul intern al unui alt stat membru;

g) guvernele naționale și serviciile/structurile stabilite conform dreptului intern al fiecărui stat, inclusiv organismele publice cu atribuții de gestionare a datoriei publice la nivel național;

h) băncile centrale;

i) organizațiile supranaționale;

j) societățile care se încadrează în una dintre categoriile de clienți considerați profesioniști potrivit art. 48 alin. (1) pct. 1)-3) și/sau, după caz, alte societăți care îndeplinesc cerințe proporționate stabilite în prealabil, inclusiv praguri cantitative, potrivit legislației aplicabile;

k) entitățile din țări terțe echivalente categoriilor de entități prevăzute la lit. a)-i); și

l) entitățile din țări terțe echivalente societăților prevăzute la lit. j).

(5) În cazul unei tranzacții în care contrapartea potențială prevăzută la alin.(4) lit.j) este stabilită într-un stat membru, firma de investiții ține seama de statutul acesteia potrivit dreptului sau măsurilor aplicabile în statul membru în care aceasta este stabilită.

(6) Firma de investiții care încheie tranzacții în conformitate cu art. 62 alin.(1) cu contrapărțile prevăzute la alin. (4) lit. j) și lit. l) trebuie să obțină, în prealabil, confirmarea expresă a acestora că acceptă să fie tratate ca și contrapărți eligibile. Confirmarea poate fi acordată fie printr-un acord general, fie pentru fiecare tranzacție în parte.

(7) Clasificarea în calitate de contraparte eligibilă potrivit alin.(4) nu aduce atingere dreptului entităților respective de a solicita, fie în mod general, fie pentru fiecare tranzacție, să fie tratate în calitate de clienți ale căror relații de afaceri cu firma de investiții trebuie să intre sub incidența prevederilor art. 51-58.

(8) În cazul prevăzut la alin. (7):

a) cererea contrapărții eligibile se formulează în scris și indică dacă solicitarea de a fi tratată ca și client de retail sau client profesionist se referă la unul sau mai multe servicii de investiții ori tranzacții sau la unul sau mai multe tipuri de tranzacții ori de produse; și

b) în lipsa unei solicitări exprese de a fi tratată drept client de retail, firma de investiții tratează contrapartea eligibilă ca și client profesionist.

(9) În cazul în care contrapartea eligibilă solicită în mod expres să fie tratată ca un client de retail, firma de investiții va trata contrapartea eligibilă ca un client de retail, aplicând corespunzător dispozițiile art. 48 alin. (2)-(5).

(10) Firma de investiții poate, din proprie inițiativă sau la solicitarea clientului, să trateze:

a) o contraparte eligibilă ca client profesionist sau client de retail;

b) un client profesionist ca client de retail.

(11) Firma de investiții este obligată să informeze clientul, pe un suport durabil, cu privire la:

a) dreptul acestuia de a solicita o clasificare diferită;

b) condițiile și procedura aplicabile reclasificării; și

c) nivelul de protecție și eventualele limitări ale protecției care decurg din noua clasificare.

(12) În cazul în care o firmă de investiții constată că un client nu mai întrunește condițiile care au stat la baza calificării sale în calitate de client profesionist, aceasta este obligată să întreprindă măsurile necesare pentru a aplica regimul de protecție corespunzător situației reale a clientului.

(13) Clienții profesioniști sunt obligați să informeze firma de investiții în legătură cu orice modificare care poate afecta clasificarea acestora.

Articolul 48. Clienții considerați clienți profesioniști

(1) Următoarele categorii de clienți sunt considerați profesioniști pentru toate serviciile și activitățile de investiții și instrumentele financiare în sensul prezentei legi:

1) entitățile care trebuie autorizate sau reglementate pentru a opera pe piețele financiare, indiferent de jurisdicția în care sunt autorizate sau reglementate, inclusiv entitățile care exercită activități caracteristice:

a) instituțiilor de credit;

b) firmelor de investiții;

c) altor instituții financiare autorizate sau reglementate;

d) societăților de asigurare;

e) organismelor de plasament colectiv și societăților de administrare ale acestora;

f) fondurilor de pensii și societăților de administrare ale acestora;

g) entităților care efectuează tranzacții cu mărfuri și instrumente derivate pe mărfuri;

h) societăților locale;

i) altor investitori instituționali;

2) persoanele juridice care întrunesc cel puțin 2 din următoarele criterii, la nivel individual:

a) totalul bilanțului constituie echivalentul în lei moldovenești a cel puțin 20 milioane euro calculat la cursul oficial al leului moldovenesc;

b) cifra de afaceri netă constituie echivalentul în lei moldovenești a cel puțin 40 milioane euro calculat la cursul oficial al leului moldovenesc;

c) capitalurile proprii constituie echivalentul în lei moldovenești a cel puțin 2 milioane euro calculat la cursul oficial al leului moldovenesc;

3) guvernele naționale și regionale, inclusiv organismele (autoritățile) publice care gestionează datoria publică la nivel național sau regional, băncile centrale, instituțiile internaționale și supranaționale, precum Banca Mondială, Fondul Monetar Internațional, Banca Centrală Europeană, Banca Europeană de Investiții și alte organizații internaționale similare;

4) alți investitori instituționali a căror activitate principală constă în investiții în instrumente financiare, inclusiv entitățile care se ocupă cu securizarea activelor sau alte operațiuni de finanțare.

(2) Entitățile specificate la alin. (1) pot solicita să nu fie tratate în calitate de clienți profesioniști, iar firmele de investiții pot accepta acordarea unui nivel de protecție mai ridicat.

(3) Firma de investiții este obligată ca, anterior furnizării serviciilor sale, să informeze clientul care este o entitate prevăzută la alin. (1) că:

a) pe baza informațiilor de care dispune, este considerat client profesionist și va fi tratat ca atare, cu excepția cazului în care acordul dintre firma de investiții și client prevede altfel; și

b) are dreptul să solicite modificarea termenilor acordului, în vederea beneficierii de un nivel de protecție.

(4) Clientului considerat ca profesionist îi revine responsabilitatea de a solicita acordarea unui nivel de protecție mai ridicat în cazul în care apreciază că nu este în măsură să evalueze sau să gestioneze corect riscurile implicate.

(5) Nivelul de protecție mai ridicat este acordat în cazul în care un client considerat profesionist încheie în scris cu firma de investiții un acord care prevede că nu trebuie să fie tratat în calitate de client profesionist în sensul normelor de conduită profesională aplicabile. Acest acord specifică serviciile sau tranzacțiile sau tipurile de produse sau de tranzacții cărora li se aplică.

Articolul 49. Clienți considerați profesioniști la cerere

(1) Pot obține calitatea de client profesionist, la cerere, și, respectiv, pot renunța la o parte din nivelul de protecție conferit de normele de conduită profesională, persoanele fizice sau juridice care nu se încadrează în criteriile prevăzute de art. 48 alin. (1), inclusiv organismele din sectorul public, autoritățile publice locale, municipalitățile și investitorii privați, dacă întrunesc cel puțin 2 din următoarele criterii:

a) au efectuat pe piața respectivă în medie 10 tranzacții de o mărime semnificativă pe trimestru în ultimele 4 trimestre anterioare;

b) dețin un portofoliu de instrumente financiare al clientului compus din instrumente financiare și depozite bancare care are o valoare ce depășește echivalentul în lei moldovenești a 500 000 de euro calculat la cursul oficial al leului moldovenesc;

c) au activat sau activează în sectorul financiar de cel puțin un an, deținînd o funcție ce necesită cunoștințe în domeniul tranzacțiilor cu instrumente financiare sau al serviciilor și activităților de investiții.

(2) Firmele de investiții pot trata oricare dintre clienții specificați la alin. (1) în calitate de clienți profesioniști, cu condiția respectării criteriilor și procedurii stabilite prin prezentul articol. Cu toate acestea, nu trebuie să se presupună că acești clienți posedă cunoștințe și experiență de piață comparabile cu cele ale clienților specificați la art. 48 alin. (1).

(3) Renunțarea la protecția permisă de normele standard de conduită profesională este valabilă numai cu condiția ca o evaluare adecvată, efectuată de firma de investiții, a competenței, experienței și cunoștințelor clientului să ofere o garanție rezonabilă, în lumina naturii tranzacțiilor sau serviciilor avute în vedere, că acesta este în măsură să ia decizii de investiții și să înțeleagă riscurile la care poate fi expus. Criteriile de aptitudine aplicate administratorilor și directorilor entităților autorizate în temeiul legislației din domeniul financiar pot fi considerate unul dintre mijloacele de evaluare a competenței și a cunoștințelor clientului. În cazul unei entități mici, evaluarea respectivă se referă la persoana autorizată să efectueze tranzacții în numele acesteia.

(4) CNPF poate stabili criterii specifice pentru evaluarea competenței și a cunoștințelor reprezentanților municipalităților și autorităților publice locale care solicită să fie tratați drept clienți profesioniști.

(5) Clienții specificați la alin. (1) pot renunța la protecția acordată de normele de conduită în modul următor:

a) solicitantul adresează firmei de investiții o cerere scrisă, cu indicarea faptului că dorește să fie considerat client profesionist, fie în general, fie pentru un anumit serviciu de investiții sau o anumită tranzacție, fie pentru un tip de tranzacții sau de produse; solicitantul anexează la cerere documentele relevante ce confirmă corespunderea lui cu prevederile prezentului articol;

b) firma de investiții prezintă o informație clară, în formă scrisă, privind drepturile și protecțiile pe care riscă să le piardă solicitantul la obținerea calității de client profesionist;

c) clientul prezintă firmei de investiții o declarație în scris, separată de contractele încheiate între solicitant și firma de investiții, că este conștient de consecințele obținerii calității de client profesionist și renunțării la protecțiile menționate anterior.

(6) Înainte de a decide acceptarea solicitării prevăzute la alin. (5), firmele de investiții adoptă toate măsurile rezonabile pentru a se asigura că clientul care dorește să fie tratat drept client profesionist îndeplinește cerințele prevăzute la alin. (1)-(4).

Articolul 50. Contractul de intermediere

(1) Prestarea serviciilor și activităților de investiții, în contul investitorilor, se realizează în baza unui contract încheiat în formă scrisă sau pe suport durabil, iar un exemplar sau o copie a acestuia se pune la dispoziția clientului.

(2) Conținutul și clauzele minime ale contractelor încheiate cu investitorii, inclusiv ale contractelor la distanță, sunt stabilite prin actele normative ale CNPF și prin Legea nr. 157/2014 despre încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum.

(3) Prin contract la distanță, în sensul prezentei legi, se înțelege orice contract privind prestarea de servicii și activități de investiții, încheiat între o firmă de investiții, în calitate de ofertant, și un client, în calitate de beneficiar de servicii și activități de investiții, în cadrul unui sistem de vânzări sau prestări de servicii și activități de investiții la distanță, organizat de către ofertant care, în sensul contractului în cauză, utilizează exclusiv unul sau mai multe mijloace de comunicare la distanță până la momentul și, inclusiv, la momentul încheierii contractului.

(4) În cazul exercitării dreptului de revocare în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (3) din Legea nr. 157/2014 despre încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum, clientul poate fi obligat să plătească serviciile prestate până la data notificării de revocare, în conformitate cu clauzele contractului.

(5) Firma de investiții trebuie să întocmească și să păstreze un dosar care să includă contractul încheiat între firma de investiții și client, precum și alte documente convenite între părți, care stabilesc drepturile și obligațiile acestora, precum și celelalte condiții în temeiul cărora firma de investiții prestează servicii clientului. Drepturile și obligațiile părților la contract pot fi incorporate prin trimitere la alte documente sau texte juridice.

Articolul 51. Principii și informații generale care trebuie furnizate clienților

(1) Firma de investiții este obligată să presteze serviciile de investiții și serviciile auxiliare în mod onest, echitabil și profesionist, care să corespundă cel mai bine intereselor clienților și să respecte în special principiile prevăzute de prezentul articol, precum și a dispozițiilor art. 50 alin. (5) și 52-57.

(2) Firmele de investiții care produc instrumente financiare pentru a le vinde clienților se asigură că:

a) instrumentele financiare respective sunt concepute pentru a răspunde nevoilor unei piețe-țintă identificate de clienți finali din cadrul categoriei relevante de clienți;

b) strategia de distribuție a instrumentelor financiare este compatibilă cu piața-țintă identificată,

c) adoptă măsuri rezonabile pentru a garanta că instrumentul financiar este distribuit către piața-țintă identificată, și, în cazul distribuirii către clienți de retail, că sunt respectate obligațiile privind furnizarea KID.

(3) Firma de investiții este obligată:

a) să înțeleagă instrumentele financiare pe care le oferă sau le recomandă;

b) să evalueze compatibilitatea instrumentelor financiare cu nevoile clienților cărora le oferă servicii de investiții, luând în considerare și piața-țintă identificată de clienți finali specificată la art. 35 alin. (9);

c) să se asigure că instrumentele financiare sunt oferite sau recomandate numai în cazul în care acest lucru este în interesul clientului.

(4) În vederea asigurării respectării prevederilor alin. (1), înainte de a presta servicii sau activități în interesul clientului, firma de investiții este obligată să-i comunice acestuia sau clientului potențial, în timp util, informații adecvate privind firma de investiții și serviciile sale, instrumentele financiare și strategiile de investiții propuse, locurile de executare, precum și informații privind toate costurile și cheltuielile aferente. Informațiile prevăzute la prezentul alineat includ, după caz, următoarele:

1) în cazul în care se oferă consultanță de investiții, firma de investiții informează clientul, cu suficient timp înainte de furnizarea consultanței de investiții, cu privire la următoarele aspecte:

a) dacă consultanța este sau nu este furnizată în mod independent;

b) dacă consultanța se bazează pe o analiză extinsă sau pe o analiză mai restrânsă a diferitelor tipuri de instrumente financiare și, în special, dacă gama acestora este limitată la instrumentele financiare emise sau furnizate de entitățile

care au cu firma de investiții legături strânse sau orice alte relații juridice și economice, cum ar fi relațiile contractuale suficient de strânse încât să poată afecta independența consultanței oferite;

c) dacă firma de investiții va furniza clientului o evaluare periodică a caracterului adecvat al instrumentelor financiare recomandate acestuia;

2) informațiile privind instrumentele financiare și strategiile de investiții propuse includ orientări și avertizări adecvate privind riscurile asociate investiției în aceste instrumente sau anumitor strategii de investiții și să precizeze dacă instrumentul financiar este destinat clienților de retail sau clienților profesioniști, ținând seama de piața-țintă identificată în conformitate cu prevederile alin. (2) și (3);

3) informațiile privind costurile și cheltuielile aferente trebuie să includă informații referitoare atât la serviciile de investiții, cât și la serviciile auxiliare, inclusiv costurile consultanței, dacă este cazul, costurile instrumentului financiar recomandat sau vândut clientului și modalitățile de plată de care dispune clientul, menționând, de asemenea, orice plăți efectuate de terți.

(5) Informațiile despre toate costurile și cheltuielile, inclusiv cele aferente serviciului de investiții și instrumentului financiar, care nu sunt generate de materializarea riscului de piață al activului-suport, trebuie prezentate în mod agregat, astfel încât să permită clientului să înțeleagă costul total, precum și efectul cumulativ al acestora asupra randamentului investiției. La cererea clientului, firma de investiții prezintă o defalcare detaliată a costurilor pe componente. După caz, informațiile prevăzute la prezentul alineat trebuie furnizate clientului periodic, cel puțin anual, pe durata investiției.

(6) În cazul în care contractul de cumpărare sau de vânzare a unui instrument financiar este încheiat prin intermediul unor mijloace de comunicare la distanță care împiedică furnizarea prealabilă a informațiilor privind costurile și cheltuielile, firma de investiții poate furniza aceste informații fie în format electronic, sau la solicitarea clientului de retail, pe suport de hârtie, fără întârzieri nejustificate după încheierea tranzacției, cu condiția îndeplinirii următoarelor condiții:

a) clientul și-a exprimat acordul de a primi informațiile fără întârzieri nejustificate după încheierea tranzacției;

b) firma de investiții a oferit clientului posibilitatea de a amâna încheierea tranzacției până la primirea informațiilor.

(7) Suplimentar prevederilor alin. (6), firma de investiții are obligația să ofere clientului opțiunea de a primi, prin telefon, informațiile privind costurile și cheltuielile înainte de încheierea tranzacției.

(8) Informațiile prevăzute la alin. (4)-(7) și art. 52 se furnizează într-o formă comprehensibilă, astfel încât clienții sau potențialii clienți să poată înțelege natura serviciului de investiții sau a tipului specific de instrument financiar propus, precum și riscurile aferente acestora și să poată lua decizii de investiții în

cunoștință de cauză. Aceste informații pot fi furnizate într-o formă standardizată, inclusiv în formă scrisă.

(9) Toate informațiile, inclusiv cele cu caracter publicitar, adresate de firma de investiții clienților sau potențialilor clienți trebuie să fie corecte, clare și neînșelătoare și realizate în conformitate cu prevederile Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate. Comunicările publicitare sunt clar identificabile ca atare și se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate.

(10) În cazul în care un serviciu de investiții este propus ca parte a unui produs financiar care face deja obiectul altor dispoziții legale specifice privind instituțiile de credit și creditele de consum, în ceea ce privește cerințele de informare, serviciului respectiv nu i se aplică obligațiile de informare prevăzute la alin.(4)-(8) din prezentul articol.

(11) În cazul în care firma de investiții informează clientul că serviciul de consultanță de investiții este furnizat în mod independent, aceasta trebuie să:

1) efectueze o analiză a unei game suficient de mari de instrumente financiare disponibile pe piață, care trebuie să fie suficient de diversificată din punctul de vedere al tipului și al emitenților sau al furnizorilor de produse, pentru a garanta că obiectivele de investiții ale clientului pot fi atinse în mod corespunzător și să nu se limiteze la instrumente financiare emise sau furnizate de:

a) firma de investiții însăși sau de entități care au legături strânse cu aceasta; sau

b) alte entități cu care firma de investiții are legături de natură juridică și economică, cum ar fi relații contractuale suficient de strânse încât să poată afecta independența consultanței oferite;

2) să nu accepte și să nu rețină niciun fel de onorarii, comisioane sau alte beneficii pecuniare sau nepecuniare plătite sau acordate de terți sau de persoane care acționează în numele unor acestora în legătură cu furnizarea serviciului respectiv către client, cu excepția beneficiilor nepecuniare minore care pot îmbunătăți calitatea serviciului furnizat unui client și care, prin dimensiunea și natura lor, nu pot fi considerate ca fiind în măsură să afecteze obligația firmei de investiții de a acționa în interesul clientului, acestea urmând a fi comunicate în mod clar clientului.

(12) Firma de investiții care prestează clienților servicii de investiții se asigură că nu remunerează și nu evaluează performanța personalului său într-un mod incompatibil cu obligația sa de a acționa în interesul clienților. În special, firma de investiții nu trebuie să stabilească măsuri care, prin intermediul remunerării sau al obiectivelor în materie de vânzări ori prin alte mijloace, să stimuleze personalul să recomande unui client de retail un anumit instrument financiar atunci când firma de investiții ar putea oferi un alt instrument financiar care ar răspunde mai bine nevoilor clientului respectiv.

(13) În cazul în care un serviciu de investiții este oferit împreună cu un alt serviciu sau produs, ca parte a unui pachet sau ca o condiție pentru încheierea sau

executarea unei înțelegeri sau a unui pachet, firma de investiții este obligată să informeze clientul cu privire la posibilitatea de a achiziționa componentele pachetului în mod separat și să-i furnizeze o evidență separată a costurilor și cheltuielilor aferente fiecărei componente.

(14) În cazul în care există probabilitatea ca riscurile aferente unei înțelegeri sau unui pachet prevăzut la alin. (13), oferit unui client de retail, să difere de riscurile asociate componentelor luate separat, firma de investiții trebuie să furnizeze o descriere adecvată a diferitelor componente ale înțelegerii sau ale pachetului și să explice modalitatea în care riscurile se modifică prin interacțiunea acestora.

(15) Firma de investiții trebuie să furnizeze clienților sau clienților potențiali, în format electronic, toate informațiile care trebuie comunicate potrivit prezentei legi, cu excepția cazului în care clientul sau clientul potențial este client de retail și solicită primirea informațiilor pe suport de hârtie, caz în care informațiile respective trebuie furnizate pe suport de hârtie, în mod gratuit.

(16) Firma de investiții trebuie să informeze:

1) clienții de retail sau clienții de retail potențiali cu privire la dreptul acestora de a primi informațiile pe suport de hârtie;

2) clienții de retail existenți care primesc pe suport de hârtie informațiile a căror comunicare este impusă prin prezenta lege că:

a) aceste informații vor fi comunicate în format electronic, cu cel puțin opt săptămâni înainte de aplicarea acestei modificări; și

b) au posibilitatea de a alege fie să primească în continuare informații pe suport de hârtie, fie să opteze pentru primirea informațiilor în format electronic, iar în cazul în care aceștia nu solicită continuarea furnizării informațiilor pe suport de hârtie în termenul de opt săptămâni, informațiile le vor fi trimise automat în format electronic; prezenta cerință nu este aplicabilă clienților de retail existenți care primesc deja informațiile în format electronic.

Articolul 52. Regimul stimulentelor acordate de terți

(1) Firma de investiții care prestează un serviciu de administrare de portofoliu, nu poate accepta și reține, în legătură cu furnizarea serviciului respectiv către client, niciun fel de onorarii, comisioane sau alte tipuri de beneficii pecuniare sau nepecuniare plătite sau acordate de terți ori de persoane care acționează în numele unor terți. Beneficiile nepecuniare minore care pot îmbunătăți calitatea serviciului furnizat unui client și care, prin dimensiunea și natura lor, nu pot fi considerate ca fiind în măsură să afecteze respectarea obligației firmei de investiții de a acționa în interesul clientului sunt comunicate în mod clar clientului și nu intră sub incidența prezentului alineat.

(2) Firma de investiții nu poate fi considerată ca respectând obligațiile prevăzute la art. 46 sau la art. 51 alin. (1) în cazul în care aceasta plătește sau percepe orice taxă sau comision ori oferă sau beneficiază de orice fel de beneficii nemonetare în legătură cu furnizarea unui serviciu de investiții sau a unui serviciu

auxiliar către sau de la orice persoană, alta decât clientul sau o persoană care acționează în numele acestuia, cu excepția cazului în care plata sau beneficiul:

a) are scopul de a îmbunătăți calitatea serviciului în cauză destinat clientului; și

b) nu aduce atingere obligației firmei de investiții de a acționa într-un mod onest, echitabil și profesionist, în conformitate cu cele mai bune interese ale clienților săi.

(3) Existența, natura și cuantumul plății sau beneficiului prevăzute la alin. (2) sau, în cazul în care cuantumul nu poate fi stabilit, metoda de calculare a cuantumului respectiv se comunică cu claritate clientului, în mod complet, fiabil și inteligibil, înainte de furnizarea serviciului de investiții sau a serviciului auxiliar în cauză. După caz, firma de investiții informează clientul despre mecanismele de transfer către acesta a taxelor, comisioanelor și beneficiilor monetare sau nemonetare primite în legătură cu furnizarea serviciului de investiții sau a serviciului auxiliar.

(4) Plățile sau beneficiile care permit sau sunt necesare pentru furnizarea serviciilor de investiții, cum ar fi costurile de custodie, de decontare și de schimb valutar, impozitele reglementate și onorariile juridice, și care, prin natura lor, nu pot genera conflicte cu obligațiile firmei de investiții de a acționa într-un mod onest, echitabil și profesionist, care să corespundă cel mai bine intereselor clienților săi nu intră sub incidența cerințelor prevăzute la alin. (2).

Articolul 53. Realizarea și distribuirea cercetării pentru investiții

(1) Cercetarea pentru investiții reprezintă cercetarea sau alte informații care recomandă sau propun, explicit sau implicit, o strategie de investiții cu privire la unul sau mai multe instrumente financiare sau la emitenții instrumentelor financiare, inclusiv orice opinie privind valoarea sau prețul actual sau viitor al instrumentelor respective, care se adresează canalelor de distribuție sau publicului și în legătură cu care sunt întrunite următoarele condiții:

a) cercetarea sau informațiile sunt denumite sau descrise ca cercetare pentru investiții sau în termeni similari ori sunt prezentate ca explicație obiectivă sau independentă a conținutului recomandării;

b) în cazul în care recomandarea în cauză este făcută de o firmă de investiții unui client, atunci recomandarea nu este considerată consultanță de investiții în sensul prezentei legi.

(2) O recomandare de investiții, în sensul definit conform legislației privind abuzul de piață, care nu îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (1) se consideră comunicare publicitară în sensul art. 51 alin. (9), iar firma de investiții care o realizează sau o diseminează urmează să o identifice în mod clar ca atare. Firma de investiții asigură că orice astfel de recomandare conține o declarație clară și evidentă că (sau, în cazul unei recomandări orale, o declarație în acest sens) nu a fost realizată în conformitate cu cerințele legale destinate promovării

independenței cercetării pentru investiții și că nu este supusă interdicțiilor privind difuzarea cercetării pentru investiții.

(3) Cercetarea realizată de firma de investiții sau de terți și utilizată de firma de investiții, de clienții sau potențialii clienți sau distribuită către aceștia trebuie să fie corectă, clară și neînșelătoare. Cercetarea trebuie identificată în mod clar ca atare sau printr-o denumire echivalentă sau similară, cu respectarea cerințelor prevăzute la alin.(1) și legislației aplicabile.

(4) Firma de investiții care oferă servicii de administrare a portofoliului sau alte servicii de investiții sau servicii auxiliare se asigură că cercetarea pe care o distribuie clienților sau clienților potențiali și care este plătită, integral sau parțial, de un emitent se denumește „cercetare sponsorizată de emitent” numai în cazul în care aceasta este realizată în conformitate cu Codul de conduită al UE pentru cercetarea sponsorizată de emitent. Codul de conduită menționat este disponibil public pe pagina web a ESMA.

(5) Firma de investiții care realizează sau distribuie cercetare sponsorizată de emitent trebuie să dispună de mecanisme organizatorice pentru a asigura că această cercetare este realizată în conformitate cu Codul de conduită al UE pentru cercetarea sponsorizată de emitent și că sunt respectate prevederile alin. (3), (4) și (8).

(6) Orice emitent își poate transmite cercetarea sponsorizată de emitent, astfel cum este menționată la alin.(4) din prezentul articol, unui organism de colectare relevant, definit potrivit legislației aplicabile. O astfel de cercetare nu constituie o informație reglementată în sensul Legii nr. 171/2012 privind piața de capital, și nici cercetare pentru investiții în sensul prezentei legi și nu este supusă acelorași cerințe de supraveghere și control aplicabile „informațiilor reglementate” sau „cercetării pentru investiții”.

(7) La transmiterea cercetării potrivit alin.(6), emitentul trebuie să asigure că aceasta este însoțită de metadate care să ateste că informațiile respectă Codul de conduită al UE pentru cercetarea sponsorizată de emitent.

(8) Cercetarea denumită „cercetare sponsorizată de emitent” trebuie să includă pe prima pagină, într-un mod clar și vizibil, mențiunea că a fost elaborată în conformitate cu Codul de conduită al UE pentru cercetarea sponsorizată de emitent. Orice alt material de cercetare plătit integral sau parțial de către emitent, dar care nu este realizat în conformitate cu respectivul cod de conduită se denumește „informație publicitară”.

Articolul 54. Utilizarea cercetării furnizate de terți

(1) Furnizarea de cercetare efectuată de către terți unei firme de investiții care oferă clienților servicii de administrare a portofoliului sau alte servicii de investiții sau servicii auxiliare se consideră că îndeplinește obligațiile prevăzute la art. 51 alin. (1), cu condiția îndeplinirii cumulative a următoarelor cerințe:

1) este încheiat un acord între firma de investiții și furnizorul terț de servicii de executare și de cercetare, prin care se stabilește o metodologie de remunerare,

inclusiv modul în care costul total al cercetării este luat în considerare, în general, la stabilirea cheltuielilor totale pentru serviciile de investiții;

2) firma de investiții trebuie să informeze clienții cu privire la alegerea sa de a plăti fie în comun, fie separat pentru servicii de executare și pentru cercetare și trebuie să le pună la dispoziție politica sa privind plățile pentru serviciile de executare și pentru cercetare, inclusiv tipul de informații care pot fi furnizate în funcție de alegerea firmei de investiții în ceea ce privește metoda de plată și, după caz, modul în care firma de investiții previne sau gestionează conflictele de interese în temeiul art.46 atunci când aplică o metodă de plată comună pentru servicii de executare și pentru cercetare;

3) firma de investiții trebuie să evalueze anual calitatea, utilizabilitatea și valoarea cercetării utilizate, precum și capacitatea cercetării utilizate de a contribui la luarea unor decizii de investiții mai bune;

4) în cazul în care firma de investiții alege să plătească separat pentru serviciile de executare și pentru cercetarea efectuată de terți, furnizarea de cercetare efectuată de terți către firma de investiții este primită în schimbul oricăreia dintre următoarele:

a) plăți directe efectuate de firma de investiții din resursele sale proprii;

b) plăți dintr-un cont de plăți pentru cercetare separat, controlat de firma de investiții.

(2) În sensul prezentului articol, cercetarea include:

a) materialele sau serviciile de cercetare referitoare la unul sau mai multe instrumente financiare sau alte active, la emitenții sau potențialii emitenți de instrumente financiare, la materialele sau serviciile de cercetare strâns legate de un anumit sector sau de o anumită piață, care contribuie la formarea unor opinii cu privire la instrumentele financiare, activele sau emitenții din sectorul sau piața respectivă;

b) materialele sau serviciile prin care se recomandă sau se sugerează, în mod explicit sau implicit, o strategie de investiții și se exprimă o opinie motivată asupra valorilor sau prețurilor prezente sau viitoare ale instrumentelor financiare ori ale activelor sau se oferă o analiză și informații originale și se formulează concluzii întemeiate pe informații noi sau existente, care pot fi utilizate în cadrul unei strategii de investiții și care ar putea să aibă relevanță și valoare adăugată pentru deciziile luate de firma de investiții în numele clienților care sunt taxați pentru respectiva cercetare.

(3) În sensul prezentului articol, comentariile de tranzacționare și alte servicii personalizate de consultanță comercială legate în mod intrinsec de executarea unei tranzacții cu instrumente financiare nu sunt considerate cercetare.

(4) Atunci când o firmă de investiții primește cercetare de la un furnizor de cercetare care nu este implicat în servicii de executare și nu face parte dintr-un grup de servicii financiare care include o firmă de investiții care oferă servicii de executare sau de brokeraj, se consideră că furnizarea de astfel de cercetare către

firma de investiții îndeplinește obligațiile prevăzute la art. 51 alin. (1). În astfel de cazuri, firma de investiții trebuie să respecte cerința prevăzută la alin. (1) pct. 3).

(5) În cazul în care le cunosc, firmele de investiții păstrează o evidență a costurilor totale care pot fi atribuite cercetării efectuate de terți care le este furnizată. La cerere, aceste informații sunt puse anual la dispoziția clienților firmei de investiții.

Articolul 55. Evaluarea caracterului adecvat

(1) În cazul în care firma de investiții prestează servicii de consultanță de investiții sau de administrare de portofoliu, aceasta trebuie să obțină informațiile necesare privind cunoștințele și experiența clientului sau ale potențialului client în materie de investiții, în raport cu tipul specific de produs sau de serviciu, situația sa financiară, inclusiv capacitatea acestuia de a suporta pierderi, toleranța la risc și obiectivele de investiții, astfel încât să îi poată recomanda servicii de investiții și instrumente financiare adecvate și, în special, care corespund toleranței sale la risc și capacității clientului de a suporta pierderi.

(2) În cazul în care firma de investiții prestează consultanță de investiții prin care recomandă un pachet de servicii sau de produse combinate în conformitate cu art. 51 alin. (13) și alin. (14), aceasta trebuie să verifice dacă pachetul combinat, în ansamblul său, este adecvat.

(3) În cazul prestării serviciilor de consultanță de investiții sau serviciilor de administrare de portofoliu care implică realocarea instrumentelor financiare, firma de investiții este obligată să:

a) obțină informațiile necesare despre investiția clientului;

b) analizeze costurile și beneficiile realocării instrumentelor financiare; și

c) în cazul prestării de servicii de consultanță de investiții, să informeze clientul dacă beneficiile realocării instrumentelor financiare sunt sau nu mai mari decât costurile implicate de această realocare.

(4) În situația în care un contract de credit pentru un bun imobil rezidențial, care intră sub incidența dispozițiilor privind evaluarea bonității potrivit legislației privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale, prevede, ca și condiție prealabilă, prestarea către respectivul client a unui serviciu de investiții în legătură cu obligațiuni ipotecare emise în mod specific pentru a asigura finanțarea respectivului contract de credit și având termeni identici cu cei ai respectivului contract, astfel încât împrumutul să poată fi rambursat, refinanțat sau răscumpărat, serviciul de investiții respectiv nu face obiectul obligațiilor prevăzute de prezentul articol și de art.56 și 57 din prezenta lege.

Articolul 56. Evaluarea caracterului corespunzător

(1) În cazul în care firma de investiții prestează alte servicii de investiții decât cele prevăzute la art. 55 alin. (1)-(3), aceasta trebuie să solicite de la client sau potențialul client informații privind cunoștințele și experiența sa în materie de

investiții în raport cu tipul specific de produs sau de serviciu propus ori solicitat, pentru a evalua dacă serviciul sau produsul de investiții avut în vedere este corespunzător pentru client. În cazul în care se are în vedere un pachet de servicii sau de produse combinate în conformitate cu art. 51 alin. (13) și alin. (14), evaluarea trebuie să analizeze inclusiv dacă pachetul combinat, în ansamblul său, este corespunzător.

(2) În cazul în care firma de investiții estimează, pe baza informațiilor primite în conformitate cu prevederile alin. (1) că produsul sau serviciul nu este corespunzător pentru client sau pentru potențialul client, aceasta trebuie să-l avertizeze cu privire la acest fapt.

(3) Avertismentul specificat la alin. (2) poate fi transmis într-o formă standardizată și trebuie să conțină mențiunea expresă că produsul sau serviciul nu este corespunzător pentru client și justificarea acestei concluzii. Firma de investiții trebuie să asigure existența unei confirmări privind recepționarea avertismentului de către client.

(4) În cazul în care clientul sau potențialul client nu furnizează informațiile necesare pentru evaluarea caracterului corespunzător potrivit alin. (1) sau în cazul în care acesta furnizează informații insuficiente privind cunoștințele și experiența sa, firma de investiții trebuie să-l avertizeze că se află în imposibilitatea determinării dacă serviciul sau produsul avut în vedere este corespunzător pentru acesta.

(5) Avertismentul specificat la alin. (4) poate fi transmis într-o formă standardizată și trebuie să conțină mențiunea privind imposibilitatea evaluării caracterului adecvat, precum și indicarea informațiilor lipsă. Firma de investiții trebuie să asigure existența unei confirmări privind recepționarea avertismentului de către client.

(6) În cazul în care firmă de investiții prestează unui client servicii de investiții care constau exclusiv în executarea sau primirea și transmiterea ordinelor, cu sau fără servicii auxiliare, exceptând acordarea de credite sau împrumuturi prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. b), care nu includ limitele de creditare existente pentru împrumuturi, conturile curente și facilitățile de descoperire de cont ale clienților, aceasta poate presta respectivele servicii de investiții fără a fi necesar să obțină informațiile prevăzute la alin. (1) și fără a efectua evaluarea caracterului corespunzător prevăzută la prezentul articol, cu condiția îndeplinirii cumulative a următoarelor cerințe:

1) serviciile sunt legate de oricare dintre următoarele instrumente financiare:

a) acțiuni admise la tranzacționare pe o piață reglementată sau pe o piață echivalentă a unei țări terțe sau în cadrul unui MTF, în cazul în care acestea sunt acțiuni la companii, cu excepția acțiunilor la organisme de plasament colectiv de alt tip decât OPCVM, și a acțiunilor care încorporează un instrument derivat;

b) obligațiuni sau alte forme de titluri de creanță admise la tranzacționare pe o piață reglementată sau pe o piață echivalentă a unei țări terțe sau în cadrul

unui MTF, cu excepția celor care încorporează un instrument derivat sau o structură care face dificilă înțelegerea de către client a riscurilor implicate;

c) instrumente ale pieței monetare, cu excepția celor care încorporează un instrument financiar derivat sau o structură care face dificilă înțelegerea de către client a riscurilor implicate;

d) acțiuni sau unități de fond ale unor OPCVM, cu excepția OPCVM-urilor structurate;

e) depozite structurate, cu excepția celor care încorporează o structură care face dificilă înțelegerea de către client a riscurilor legate de rentabilitate sau a costurilor renunțării la produs înainte de scadență;

f) alte instrumente financiare care nu sunt complexe în sensul prezentului alineat;

2) serviciul este prestat la inițiativa clientului sau a clientului potențial;

3) clientul sau potențialul client a fost informat în mod clar că, la prestarea acestui serviciu, firma de investiții nu este obligată să evalueze dacă instrumentul financiar sau serviciul prestat sau propus este corespunzător și că acesta nu beneficiază de protecția aferentă normelor respective de conduită. Un astfel de avertisment poate fi transmis într-o formă standardizată;

4) firma de investiții își respectă obligațiile prevăzute la art.37.

(7) În sensul alin. (6) pct. 1), o piață a unei țări terțe este considerată ca fiind echivalentă cu o piață reglementată în cazul în care, în conformitate cu legislația aplicabilă a UE, Comisia Europeană a adoptat o decizie de echivalare a cadrului juridic și de supraveghere al respectivei țări terțe cu cerințele prevăzute de dreptul UE aplicabil piețelor reglementate și locurilor de tranzacționare.

Articolul 57. Raportarea către clienți și competența profesională a personalului

(1) Firma de investiții trebuie să furnizeze clientului, pe un suport durabil, rapoarte adecvate privind serviciile prestate, care trebuie să includă comunicări periodice către clienți, ținând cont de tipul și complexitatea instrumentelor financiare implicate și de natura serviciului prestat clientului. Rapoartele includ, după caz, informații privind costurile aferente tranzacțiilor efectuate și activităților desfășurate în numele clientului.

(2) În cazul prestării serviciului de consultanță de investiții, înainte de încheierea tranzacției, firma de investiții trebuie să furnizeze clientului, pe un suport durabil, o declarație privind caracterul adecvat, în care se precizează în ce constă consultanța oferită și modul în care aceasta corespunde preferințelor, obiectivelor și altor caracteristici ale clientului de retail.

(3) În cazul în care acordul de a cumpăra sau de a vinde un instrument financiar este încheiat prin intermediul unui mijloc de comunicare la distanță care împiedică furnizarea prealabilă a declarației privind caracterul adecvat, firma de investiții poate furniza declarația scrisă privind caracterul adecvat pe un suport

durabil imediat după ce clientul își asumă obligații în temeiul unui acord, cu condiția să fie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) clientul a consimțit să primească declarația privind caracterul adecvat fără întârzieri nejustificate după încheierea tranzacției; și

b) firma de investiții i-a oferit clientului opțiunea de a amâna încheierea tranzacției până după primirea declarației privind caracterul adecvat.

(4) În cazul în care firma de investiții prestează servicii de administrare a portofoliului sau în cazul în care a informat clientul că va realiza o evaluare periodică a caracterului adecvat, raportul periodic trebuie să conțină o declarație actualizată cu privire la modul în care investiția corespunde preferințelor, obiectivelor și altor caracteristici ale clientului de retail.

(5) Firma de investiții trebuie să asigure și, la solicitarea CNPF, să prezinte dovada, că persoanele fizice care prestează clienților consultanță de investiții sau informații privind instrumente financiare, servicii de investiții sau servicii auxiliare în numele firmei de investiții dețin cunoștințele și competențele necesare pentru îndeplinirea obligațiilor care le revin potrivit prevederilor prezentului articol și art. 50 alin. (5) și art. 51-56.

Articolul 58. Obligația de a executa ordinele în condițiile cele mai favorabile pentru client

(1) Firma de investiții trebuie să instituie și aplice măsuri suficiente pentru a obține, la executarea ordinelor, cel mai bun rezultat posibil pentru clienții săi, ținând seama de prețul, costurile, rapiditatea, probabilitatea de executare și de soluționare, mărimea, natura ordinului sau de orice alte considerente privind executarea ordinului. Cu toate acestea, atunci când există o instrucțiune specifică furnizată de clienți, firma de investiții execută ordinul respectând această instrucțiune.

(2) În cazul în care firma de investiții execută un ordin în numele unui client de retail, cel mai bun rezultat posibil se stabilește în funcție de prețul total, care reprezintă prețul instrumentului financiar și costurile asociate executării, care includ, la rândul lor, toate cheltuielile suportate de client legate direct de executarea ordinului, inclusiv taxele locului de tranzacționare, comisioanele de compensare și de decontare și alte cheltuieli achitate terților implicați în executarea ordinului.

(3) În scopul asigurării celui mai bun rezultat în conformitate cu alin. (1), în cazul în care există cel puțin două locuri de tranzacționare concurente pentru executarea unui ordin pentru un instrument financiar și pentru a putea evalua și compara rezultatele care ar putea fi realizate pentru client în urma executării ordinului respectiv în fiecare din locurile de tranzacționare eligibile indicate în politica firmei de investiții de executare a ordinelor, evaluarea ia în considerare comisioanele și costurile firmei de investiții percepute pentru executarea ordinului în fiecare dintre locurile eligibile de tranzacționare.

(4) În cazul instrumentelor financiare pentru care, potrivit legislației aplicabile, există o obligație de tranzacționare în cadrul unui operator independent sau într-un anumit loc de tranzacționare, firma de investiții trebuie să informeze clientul, după executarea tranzacției în numele acestuia, cu privire la locul în care a fost executat ordinul.

(5) Firma de investiții trebuie să instituie și să aplice dispoziții adecvate pentru a respecta prevederile alin. (1)-(3). În special, firma de investiții trebuie să instituie și să aplice o politică de executare a ordinelor care să îi permită să obțină, pentru ordinele clienților săi, cel mai bun rezultat posibil în conformitate cu prevederile alin. (1)-(3).

(6) Politica de executare a ordinelor trebuie să includă, în legătură cu fiecare categorie de instrumente financiare, informații privind diferitele locuri de executare în care firma de investiții execută ordinele clienților săi și factorii care influențează alegerea locului de executare. Politica de executare a ordinelor include, cel puțin, locurile de executare care permit firmei de investiții să obțină, în majoritatea cazurilor, cel mai bun rezultat posibil în executarea ordinelor clienților. Firma de investiții trebuie să revizuiască, cel puțin o dată pe an, politica de executare, precum și măsurile instituite în materie de executare a ordinelor.

(7) Firma de investiții este obligată să:

a) furnizeze clienților săi informații adecvate privind politica de executare a ordinelor; aceste informații trebuie să conțină explicații clare și suficient de detaliate cu privire la modul în care firma de investiții va executa ordinele acestora, astfel încât acestea să poată fi înțelese cu ușurință de către clienți;

b) obțină consimțământul prealabil al clienților săi privind politica de executare a ordinelor.

(8) În cazul în care politica de executare a ordinelor prevede posibilitatea executării acestora în afara unui loc de tranzacționare, firma de investiții trebuie să își informeze în mod special clienții în legătură cu această posibilitate și să obțină consimțământul prealabil expres al clienților înainte de a începe executarea ordinelor lor în afara unui loc de tranzacționare. Respectivul consimțământ poate fi obținut fie sub forma unui acord general, fie pentru anumite tranzacții.

(9) Firma de investiții care execută ordine ale clienților monitorizează eficacitatea dispozițiilor proprii în materie de executare a ordinelor și a politicii sale în acest domeniu pentru a identifica lacunele și a le remedia, dacă este cazul. În special, firma de investiții este obligată să analizeze în mod regulat dacă locurile de executare prevăzute de politica sa de executare a ordinelor permit obținerea celui mai bun rezultat posibil pentru client sau dacă trebuie să opereze modificări ale dispozițiilor sale în materie de executare. Corespunzător, firma de investiții trebuie să semnaleze persoanelor care dețin calitatea de client la momentul respectiv orice modificare importantă a dispozițiilor sale în materie de executare a ordinelor sau a politicii proprii în acest domeniu.

(10) Firma de investiții trebuie să fie în măsură să demonstreze, la cererea clientului, că a executat ordinul acestuia în conformitate cu politica sa de executare

a ordinelor. De asemenea, la solicitarea CNPF, firma de investiții trebuie să demonstreze că a respectat prevederile prezentei legi și ale actelor normative emise în aplicarea acesteia referitoare la obligația de a obține cel mai bun rezultat posibil pentru client la executarea ordinelor.

(11) Executarea ordinelor privind valorile mobiliare în afara pieței reglementate, MTF și OTF are loc în conformitate cu actele normative ale CNPF.

Articolul 59. Prelucrarea ordinelor clienților

(1) Firma de investiții autorizată pentru executarea ordinelor în numele clienților trebuie să aplice proceduri și angajamente interne care să garanteze executarea promptă, echitabilă și rapidă a ordinele clienților, în raport cu alte ordine ale clienților sau cu interesele de proprii de tranzacționare ale firmei de investiții. Respectivele proceduri și angajamente trebuie să asigure că ordinele comparabile ale clienților sunt executate în ordinea cronologică a primirii lor de către firma de investiții.

(2) În cazul unui ordin-limită al unui client privind acțiuni admise la tranzacționare pe o piață reglementată sau tranzacționate într-un loc de tranzacționare, care nu este executat imediat în condițiile predominante de pe piață, firma de investiții trebuie să adopte, cu excepția situației în care clientul a formulat o instrucțiune contrară în mod expres, măsuri care să faciliteze executarea cât mai rapidă ordinului, prin publicarea acestuia de îndată, într-o formă ușor accesibilă celorlalți participanți de pe piață. Această obligație se consideră îndeplinită atunci când ordinul-limită al clientului este transmis către un loc de tranzacționare.

(3) CNPF acordă, la solicitarea firmei de investiții, derogări de la obligația prevăzută la alin. (2) în cazul ordinelor-limită cu un volum mare în comparație cu volumele existente în mod uzual pe piață, în condițiile stabilite de legislație.

Articolul 60. Furnizarea de servicii prin intermediul unei alte firme de investiții

(1) Firma de investiții care primește, prin intermediul altei firme de investiții, instrucțiunea de a presta servicii de investiții sau servicii auxiliare în numele unui client se poate baza pe informațiile referitoare la client comunicate acesteia. Firma de investiții care a transmis instrucțiunea este răspunzătoare de caracterul exhaustiv și exact al informațiilor transmise.

(2) Firma de investiții care primește în acest mod instrucțiunea de a presta servicii în numele unui client se poate baza, de asemenea, pe orice recomandare aferentă serviciului sau tranzacției în cauză oferită clientului de o altă firmă de investiții. Firma de investiții sau firma de investiții care a transmis instrucțiunea este răspunzătoare de caracterul adecvat al recomandărilor sau consultației furnizate clientului respectiv.

(3) Firma de investiții care primește instrucțiunea sau ordinul unui client prin intermediul altei firme de investiții este răspunzătoare de prestarea serviciului

sau de executarea tranzacției în cauză, pe baza informațiilor sau recomandărilor prevăzute la alin.(2), în conformitate cu dispozițiile prezentului titlu.

Articolul 61. Servicii prestate clienților profesioniști

(1) Cerințele prevăzute la art. 51 alin. (4) pct. 3) nu se aplică serviciilor prestate clienților profesioniști, cu excepția serviciilor de consultanță de investiții și de administrare de portofoliu.

(2) Cerințele prevăzute la art. 55 alin. (3) și art. 57 alin. (1)-(4) nu se aplică serviciilor prestate clienților profesioniști, cu excepția cazului în care aceștia informează firma de investiții, în format electronic sau pe suport de hârtie, că doresc să beneficieze de drepturile prevăzute în respectivele dispoziții.

(3) Firma de investiții trebuie să păstreze evidența comunicărilor cu clienții prevăzute la alin. (2).

Articolul 62. Tranzacții cu contrapărți eligibile

(1) Firma de investiții autorizată să execute ordine în numele clienților, să tranzacționeze pe cont propriu și/sau să primească și să transmită ordine poate intermedia tranzacții între contrapărți eligibile sau poate încheia tranzacții cu aceste contrapărți, fără a fi obligată să respecte obligațiile prevăzute la art. 51-52, art. 55-58 și art. 59 alin. (1), cu excepția art. 51 alin. (15) și (16), în ceea ce privește respectivele tranzacții sau orice serviciu auxiliar direct legat de aceste tranzacții.

(2) În relația cu contrapărțile eligibile, firma de investiții trebuie să acționeze în mod onest, echitabil și profesionist și să comunice într-o manieră corectă, clară și neînșelătoare, ținând cont de natura contrapărții eligibile și de activitățile desfășurate de aceasta.

Capitolul IV
CERINȚE PRIVIND TRANSPARENȚA ȘI INTEGRITATEA PIEȚEI APLICABILE FIRMELOR DE INVESTIȚII

Articolul 63. Obligația de tranzacționare și integritatea executării ordinelor

(1) Firmele de investiții trebuie să asigure că tranzacțiile pe care le efectuează cu acțiuni care au un număr internațional de identificare a valorilor mobiliare, denumit în continuare *ISIN* din SEE și care sunt tranzacționate într-un loc de tranzacționare se desfășoară pe o piață reglementată, în cadrul unui MTF ori al unui operator independent sau într-un loc de tranzacționare dintr-o țară terță considerat echivalent în conformitate cu art. 56 alin. (7), după caz, cu excepția situațiilor în care:

a) acțiunile respective sunt tranzacționate într-un loc de tranzacționare dintr-o țară terță în moneda locală ori într-o monedă din afara SEE; sau

b) tranzacțiile respective se desfășoară între contrapărți eligibile și/sau profesionale și nu contribuie la procesul de descoperire a prețurilor.

(2) Firma de investiții care exploatează un sistem de corelare la nivel intern care execută ordinele clienților privind acțiuni, certificate de depozit, fonduri tranzacționate la bursă, certificate și alte instrumente financiare asemănătoare pe bază multilaterală trebuie să se asigure că este autorizată ca MTF, în condițiile prezentei legi, și că respectă toate dispozițiile aplicabile acesteia în legătură cu această autorizare.

(3) Firmele de investiții care acționează în numele clienților de retail sau a clienților profesioniști, în sensul art.49, nu pot percepe niciun onorariu sau comision și nu pot beneficia de niciun beneficiu nemonetar de la niciun terț pentru executarea ordinelor de la clienții respectivi într-un anumit loc de executare sau pentru transmiterea ordinelor clienților respectivi către orice terț în vederea executării lor într-un anumit loc de executare, denumită]n continuare *plată pentru fluxul de ordine*.

(4) Prevederile alin. (3) nu se aplică rabaturilor sau reducerilor taxelor de tranzacționare ale locurilor de executare, în cazul în care acest lucru este permis în temeiul structurii tarifare aprobate și publice a unui loc de tranzacționare din Republica Moldova, UE sau a unui loc de tranzacționare dintr-o țară terță, în cazul în care acestea sunt în beneficiul exclusiv al clientului. Aceste reduceri sau rabaturi nu pot avea ca rezultat un beneficiu monetar pentru firma de investiții.

(5) Dispozițiile prezentului articol și art. 64-65 nu se aplică operațiunilor de finanțare prin instrumente financiare.

(6) Dispozițiile alin. (3)-(4) se aplică, de asemenea, firmelor din țări terțe care prestează servicii de investiții sau desfășoară activități de investiții în Republica Moldova.

Articolul 64. Operatorii independenți și cerințe privind transparența pre-tranzacționare

(1) În sensul prezentei legi, se consideră un operator independent firma de investiții care, în mod organizat, frecvent și sistematic, efectuează tranzacții pe cont propriu cu instrumente de capitaluri proprii prin executarea ordinelor clienților în afara unei piețe reglementate, a unui MTF sau a unui OTF, fără a administra un sistem multilateral, sau care optează pentru statutul de operator independent.

(2) Firma de investiții notifică CNPF, fără întârzieri nejustificate, în cazul în care dobândește sau optează pentru statutul de operator independent.

(3) Firmele de investiții fac publice cotații ferme referitoare la acțiunile, certificatele de depozit, fondurile tranzacționate la bursă, certificatele și celelalte instrumente financiare similare tranzacționate într-un loc de tranzacționare pentru care acestea sunt operatori independenți și pentru care există o piață lichidă.

(4) În cazul în care nu există o piață lichidă pentru instrumentele financiare prevăzute la alin. (3), operatorul independent comunică cotațiile clienților săi la cerere.

(5) Prezentul articol se aplică operatorilor independenți în cazul efectuării tranzacțiilor a căror mărime nu depășește pragul stabilit prin actele normative emise pentru executarea prezentei legi.

(6) Mărimea minimă a cotației operatorilor independenți poate fi stabilită prin actele normative emise pentru executarea prezentei legi. Pentru fiecare acțiune, certificat de depozit, fond tranzacționat la bursă, certificat sau alt instrument financiar similar tranzacționat într-un loc de tranzacționare, fiecare cotație trebuie să includă un preț ferm de cumpărare și de vânzare pentru o mărime care poate fi mai mică sau egală cu pragul prevăzut la alin. (5). Prețul trebuie să reflecte condițiile de piață predominante pentru acțiunea, certificatul de depozit, fondul tranzacționat la bursă, certificatul sau instrumentul financiar similar în cauză.

(7) Instrumentele financiare prevăzute la alin. (3) sunt grupate pe clase pe baza mediei aritmetice a valorii ordinelor executate pe piață pentru instrumentul financiar respectiv. Mărimea standard de piață pentru fiecare clasă de acțiuni, certificate de depozit, fonduri tranzacționate la bursă, certificate sau alte instrumente financiare similare este o mărime care reprezintă media aritmetică a valorii ordinelor executate pe piață pentru instrumentele financiare incluse în fiecare categorie.

(8) Operatorul independent își face publice cotațiile în mod regulat și continuu în timpul programului normal de tranzacționare. Acesta poate actualiza cotațiile în orice moment și le poate retrage în condiții de piață excepționale.

(9) Operatorul independent poate face publice cotațiile ferme prin intermediul infrastructurii oricărei piețe reglementate care a admis la tranzacționare instrumentul financiar în cauză, printr-un APA sau prin mecanisme proprii.

(10) Operatorii independenți sunt autorizați să selecteze, în funcție de politica lor comercială și în mod obiectiv și nediscriminatoriu, clienții cărora le permit accesul la cotațiile lor. În acest scop, ei pot stabili și aplica norme clare care să reglementeze accesul la cotațiile acestora.

(11) Operatorii independenți sunt în drept să:

a) refuze stabilirea unei relații comerciale sau continuarea unei astfel de relații cu clienții, pe baza unor considerații de ordin comercial, precum solvabilitatea clientului, riscul de contraparte și decontarea finală a tranzacției;

b) restrânge, în mod nediscriminatoriu, numărul de tranzacții ale aceluiași client pe care se angajează să le încheie în condițiile publicate, pentru a limita riscul de expunere la tranzacții multiple din partea aceluiași client;

c) limiteze, în mod nediscriminatoriu și în conformitate cu prevederile art.59, numărul total de tranzacții simultane ale diferiților clienți, însă doar în măsura în care numărul și/sau volumul ordinelor depuse de clienți depășește semnificativ norma.

(12) Operatorii independenți trebuie să stabilească și să aplice norme transparente și nediscriminatorii și criterii obiective pentru buna executare a

ordinelor. În acest scop, aceștia trebuie să introducă măsuri pentru administrarea sănătoasă a propriilor operațiuni tehnice, inclusiv proceduri expeditive pentru situații excepționale, pentru a contracara riscurile de perturbare a sistemelor.

(13) Operatorul independent execută ordinele clienților referitoare la instrumentele financiare prevăzute la alin. (3) și pentru care sunt operatori independenți la prețurile afișate în momentul primirii ordinului, cu respectarea prevederilor art.58. Cu toate acestea, în cazuri justificate, operatorul independent poate executa ordinele la un preț mai bun, cu condiția ca acest preț să se înscrie într-un interval public apropriat de condițiile de piață.

(14) Operatorul independent poate executa ordinele primite de la clienții săi profesioniști la prețuri diferite de propriile cotații, fără a fi obligat să respecte cerințele prevăzute la alin. (13), în cazul tranzacțiilor în cadrul cărora executarea pentru mai multe valori mobiliare reprezintă o tranzacție unică sau în cazul ordinelor care se supun altor condiții decât prețul de piață în vigoare.

(15) Cotațiile comunicate de operatorii independenți, variațiile de preț și prețurile de executare ale acestora trebuie să respecte pasurile de cotare prevăzute art.92.

(16) Dispozițiile alin. (13) și (15) nu aduc atingere dreptului operatorului independent de a corela ordinele cu punctul de mijloc dintre prețul curent de vânzare și cel de cumpărare.

(17) CNPF stabilește, prin acte normative, condițiile, criteriile și alte aspecte necesare pentru executarea prezentului articol, inclusiv modul și procedura de notificare în temeiul alin. (2) și modul de determinare a pieței lichide și pragurile aplicabile.

Articolul 65. Entitățile de publicare a datelor și cerințe privind transparența post-tranzacționare

(1) Firmele de investiții care, pe cont propriu sau în numele clienților, încheie tranzacții cu acțiuni, certificate de depozit, fonduri tranzacționate la bursă, certificate și alte instrumente similare tranzacționate într-un loc de tranzacționare trebuie să publice volumul, prețul și momentul încheierii tranzacțiilor.

(2) Firmele de investiții care, pe cont propriu sau în numele clienților, încheie tranzacții cu obligațiuni, produse financiare structurate și certificate de emisii tranzacționate într-un loc de tranzacționare sau cu instrumente financiare extrabursiere menționate la art. 113 alin. (5) trebuie să publice volumul, prețul și momentul încheierii tranzacțiilor. Firmele de investiții pot decala publicarea acestor informații în cazurile stabilite prin actele normative emise pentru executarea prezentei legi.

(3) Publicarea prevăzută la alin. (1) și (2) se realizează prin intermediul unui APA, iar fiecare tranzacție este publicată o singură dată printr-un singur APA.

(4) CNPF acordă, la cererea firmei de investiții, statutul de entitate de publicare desemnată pentru anumite categorii de instrumente financiare.

(5) În sensul prezentei legi, prin entitate de publicare desemnată se înțelege o firmă de investiții responsabilă de publicarea tranzacțiilor printr-un APA în conformitate cu alin. (1) și (2).

(6) În cazul în care numai o singură parte la o tranzacție este o entitate de publicare desemnată în temeiul alin.(4), partea respectivă este responsabilă de publicarea tranzacțiilor printr-un APA în conformitate cu alin. (1) sau (2).

(7) În cazul în care niciuna dintre părțile la o tranzacție nu este o entitate de publicare desemnată sau ambele părți la o tranzacție sunt entități de publicare desemnate în temeiul alin.(4), numai entitatea care vinde instrumentul financiar în cauză este responsabilă de publicarea tranzacției printr-un APA în conformitate cu alin.(1) sau (2).

(8) Fără a aduce atingere dispozițiilor art. 63 alin. (1) și art.125, obligațiile privind transparența post-tranzacționare prevăzute de prezentul articol se aplică firmelor de investiții în cazul în care acestea încheie tranzacții cu instrumente financiare în afara unui sistem multilateral sau a unui operator independent. În sensul prezentului alineat, prin sistem multilateral se înțelege orice sistem sau mecanism în cadrul căruia pot interacționa multiple interese de tranzacționare ale terților privind cumpărarea și vânzarea de instrumente financiare.

(9) CNPF stabilește, prin acte normative, modalitatea, formatul și condițiile de publicare a informațiilor de transparență post-tranzacționare și alte aspecte necesare pentru punerea în executare a prezentului articol.

Articolul 66. Evidența și raportarea tranzacțiilor

(1) CNPF monitorizează activitatea firmelor de investiții pentru a se asigura că acestea acționează cu onestitate, corectitudine, profesionalism și într-un mod care promovează integritatea pieței.

(2) Firmele de investiții trebuie să mențină la dispoziția CNPF, pe o perioadă de 5 ani, datele pertinente referitoare la toate ordinele și la toate tranzacțiile cu instrumente financiare pe care le-au încheiat pe cont propriu sau în numele unui client. În cazul tranzacțiilor încheiate în numele clienților, înregistrările trebuie să conțină toate informațiile și detaliile privind identitatea clientului, precum și informațiile necesare în temeiul legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

(3) Firmele de investiții prezintă CNPF rapoarte privind tranzacțiile efectuate cu instrumente financiare, care trebuie să conțină informații complete și precise ale acestor tranzacții, nu mai târziu de ziua lucrătoare imediat următoare zilei în care a avut loc tranzacția.

(4) Obligația prevăzută la alin. (3) se aplică:

a) instrumentelor financiare care sunt admise la tranzacționare sau sunt tranzacționate într-un loc de tranzacționare sau pentru care s-a depus o cerere de admitere la tranzacționare, indiferent dacă astfel de tranzacții sunt efectuate în locul de tranzacționare, cu excepția tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate

extrabursiere diferite de cele menționate la art. 113 alin. (5), pentru care obligația se aplică numai atunci când sunt efectuate într-un loc de tranzacționare;

b) instrumentelor financiare bazate pe un instrumente financiar tranzacționat într-un loc de tranzacționare, indiferent dacă aceste tranzacții se desfășoară sau nu în locul de tranzacționare;

c) instrumentelor financiare bazate pe un indice sau coș compus din instrumente financiare tranzacționate într-un loc de tranzacționare, indiferent dacă aceste tranzacții se desfășoară sau nu în locul de tranzacționare;

d) instrumentelor financiare derivate extrabursiere menționate la art. 113 alin. (5), indiferent dacă aceste tranzacții se desfășoară sau nu în locul de tranzacționare.

(5) Rapoartele prevăzute la alin. (3) cuprind în special detalii despre denumirea și numărul instrumentelor financiare cumpărate sau vândute, cantitatea, datele și orele de executare, datele efective, prețurile tranzacțiilor, o denumire de identificare a părților în numele cărora firma de investiții a efectuat tranzacția respectivă, o denumire de identificare a persoanelor și a algoritmilor electronici din cadrul firmei de investiții responsabili pentru decizia de investiție și executarea tranzacției, o denumire de identificare a entității care face obiectul obligației de raportare și mijloacele de identificare a firmelor de investiții în cauză. Rapoartele privind o tranzacție efectuată la locul de tranzacționare includ un cod de identificare a tranzacției pe care locul de tranzacționare îl generează și îl difuzează atât membrilor cumpărători, cât și membrilor vânzători ai locului de tranzacționare.

(6) Pentru tranzacțiile care nu sunt efectuate într-un loc de tranzacționare, rapoartele prevăzute la alin. (3) includ o denumire de identificare a tipului de tranzacții în conformitate cu actele normative emise pentru executarea prezentei legi. Pentru instrumentele financiare derivate pe mărfuri, rapoartele indică dacă tranzacția reduce riscul într-un mod măsurabil obiectiv, în conformitate cu prevederile art. 122-123.

(7) Firmele de investiții care transmit ordinele includ toate informațiile specificate la alin. (3) și alin. (5) în transmiterea ordinelor respective. În loc să includă detaliile menționate la transmiterea ordinelor, o firmă de investiții poate alege să raporteze ordinul transmis, dacă este executat, ca tranzacție în conformitate cu cerințele de la alin. (3). În acest caz, raportul privind tranzacția realizat de firma de investiții precizează că se referă la un ordin transmis.

(8) CNPF stabilește, prin actele sale normative, condițiile și cerințele necesare pentru punerea în executare a prezentului articol.

Capitolul V
REGIMUL TRANSFRONTALIER AL PRESTĂRII SERVICIILOR ȘI ACTIVITĂȚILOR DE INVESTIȚII

Secțiunea 1
Prestarea serviciilor și activităților de investiții în raport cu statele membre

Articolul 67. Dreptul firmelor de investiții de a presta servicii și activități fără sucursală

(1) Orice firmă de investiții autorizată sau instituție de credit din Republica Moldova poate presta liber servicii și/sau desfășura liber activități de investiții, precum și servicii auxiliare, pe teritoriul unui stat membru al UE, fără a înființa o sucursală, cu condiția ca respectivele servicii și activități să fie incluse în autorizația acordată de CNPF. Serviciile auxiliare pot fi prestate numai împreună cu un serviciu de investiții și/sau o activitate de investiții.

(2) Firma de investiții care intenționează să presteze, pentru prima dată, servicii și/sau să desfășoare activități pe teritoriul unui alt stat membru sau să modifice gama serviciilor și/sau activităților de investiții prestate pe teritoriul respectivului stat membru trebuie să notifice în prealabil CNPF:

a) statul membru în care intenționează să opereze;

b) un program de activitate care trebuie să includă, în special, serviciile și/sau activitățile de investiții, precum și serviciile auxiliare pe care intenționează să le furnizeze pe teritoriul respectivului stat membru și dacă intenționează să facă acest lucru prin intermediul unor agenți delegați stabiliți în Republica Moldova.

(3) CNPF transmite autorității competente din statul membru gazdă desemnată ca punct de contact potrivit legislației relevante de transpunere a Directivei 2014/65/UE, informațiile comunicate de firma de investiții în conformitate cu alin. (2), în termen de o lună de la primirea acestora și informează firma de investiții în acest sens.

(4) Firma de investiții poate începe prestarea serviciilor și/sau desfășurarea activităților notificate potrivit alin. (2) în statul membru gazdă de la data transmiterii de către CNPF a informațiilor în conformitate cu alin. (3).

(5) În cazul modificării oricăreia dintre informațiile comunicate potrivit alin. (2), firma de investiții este obligată de a notifica în scris CNPF cu cel puțin o lună înainte de implementarea modificării. CNPF transmite aceste informații autorității competente a statului membru gazdă în legătură cu această modificare.

(6) Instituția de credit din Republica Moldova care intenționează să presteze servicii de investiții și servicii auxiliare sau să desfășoare activități de investiții potrivit alin. (1) prin intermediul agenților delegați trebuie să notifice în prealabil CNPF statul membru în care intenționează să presteze servicii prin intermediul agenților delegați și identitatea acestora.

(7) CNPF transmite autorității competente a statului membru gazdă desemnată ca punct de contact potrivit legislației relevante de transpunere a Directivei 2014/65/UE, identitatea agenților delegați în conformitate cu alin. (6), în termen de o lună de la primirea tuturor informațiilor.

(8) Firmele de investiții și operatorii de piață care exploatează MTF-uri sau OTF-uri autorizate în Republica Moldova în conformitate cu prezenta lege, pot

pune la dispoziție, pe teritoriul statelor membre, mecanisme adecvate pentru a facilita accesul și tranzacționarea în cadrul sistemelor respective de către membrii, participanții sau utilizatorii la distanță stabiliți în statele membre respective.

(9) În scopul alin.(8), firma de investiții sau operatorul de piață care intenționează să instituie astfel de mecanisme pe teritoriul unui stat membru este obligată să notifice în prealabil CNPF statul membru în care se intenționează a fi prevăzute mecanisme de facilitare a accesului la MTF/OTF.

(10) La cererea autorității competente din statul membru gazdă al MTF-ului și, fără întârzieri nejustificate, CNPF, în calitatea sa de autoritate competentă pentru respectivul MTF, comunică identitatea membrilor sau participanților la distanță la MTF stabiliți în acel stat membru.

Articolul 68. Dreptul firmelor de investiții de a înființa sucursale

(1) O firmă de investiții autorizată sau instituție de credit din Republica Moldova poate presta servicii și/sau desfășura activități de investiții, precum și servicii auxiliare, pe teritoriul unui stat membru al UE, fie prin înființarea unei sucursale, fie prin utilizarea unui agent delegat stabilit într-un alt stat membru decât Republica Moldova, cu condiția ca respectivele servicii și activități să fie incluse în autorizația acordată de CNPF. Serviciile auxiliare pot fi prestate numai împreună cu un serviciu de investiții și/sau o activitate de investiții.

(2) Firma de investiții care dorește să înființeze o sucursală pe teritoriul unui alt stat membru sau să utilizeze agenți delegați stabiliți într-un alt stat membru în care nu a înființat o sucursală, trebuie să notifice în prealabil CNPF:

a) statul membru pe teritoriul căruia intenționează să înființeze o sucursală sau statele membre în care nu a înființat o sucursală, dar în care intenționează să utilizeze agenți delegați stabiliți pe teritoriul acestora;

b) un program de activitate care precizează, printre altele, serviciile și/sau activitățile de investiții, precum și serviciile auxiliare pe care le va presta;

c) în cazul în care este înființată, structura organizatorică a sucursalei, indicând dacă sucursala intenționează să apeleze la agenți delegați, precum și identitatea respectivilor agenți delegați;

d) în cazul în care se utilizează agenți delegați într-un stat membru în care firma de investiții nu a înființat o sucursală, o descriere a utilizării preconizate a agentului/agenților delegat/delegați și o structură organizatorică, inclusiv lanțul ierarhic, precizând modul în care agentul/agenții se încadrează în structura corporativă a firmei de investiții;

e) adresa de la care pot fi obținute documente în statul membru gazdă;

f) identitatea persoanelor responsabile de administrarea sucursalei sau a agentului delegat.

(3) În cazul în care firma de investiții utilizează un agent delegat stabilit în alt stat membru decât Republica Moldova, acest agent delegat este asimilat sucursalei, în cazul în care aceasta a fost constituită, și este supus, în orice situație, dispozițiilor legislației referitoare la sucursale din statul membru gazdă.

(4) Cu excepția cazului în care, ținând seama de activitățile avute în vedere de firma de investiții, CNPF are motive să considere că structura administrativă sau situația financiară a firmei de investiții nu este adecvată, CNPF este obligată să comunice informațiile prevăzute la alin.(2), în termen de 3 luni de la primirea acestora, autorității competente a statului membru gazdă desemnate ca punct de contact potrivit legislației relevante de transpunere a Directivei 2014/65/UE și să informeze firma de investiții în acest sens.

(5) Pe lângă informațiile prevăzute la alin.(2), CNPF comunică autorității competente a statului membru gazdă informații detaliate privind sistemul de compensare a investitorilor la care participă firma de investiții, iar în cazul modificării acestor informații, CNPF informează autoritatea competentă a statului membru gazdă în legătură cu aceasta.

(6) În cazul în care CNPF refuză comunicarea informațiilor către autoritatea competentă în conformitate cu alin. (4), aceasta comunică firmei de investiții motivele refuzului în termen de 3 luni de la primirea tuturor informațiilor.

(7) Sucursala firmei de investiții poate fi înființată și își poate începe activitatea pe teritoriul statului membru notificat conform alin. (2) lit. a) de la data primirii de către firma de investiții a unei comunicări din partea autorității competente a statului membru gazdă sau, în absența unei astfel de comunicări, în termen de cel mult două luni de la data transmiterii informațiilor de către CNPF în conformitate cu alin. (4).

(8) Orice instituție de credit din Republica Moldova care intenționează să utilizeze un agent delegat stabilit în alt stat membru decât Republica Moldova pentru a presta servicii și/sau activități de investiții, precum și servicii auxiliare în conformitate cu prezenta lege este obligată să notifice și să furnizeze CNPF informațiile prevăzute la alin. (2).

(9) Cu excepția cazului în care CNPF, după consultarea cu BNM, are motive să considere că structura administrativă sau situația financiară a instituției de credit din Republica Moldova nu este adecvată, CNPF este obligată să comunice informațiile prevăzute la alin. (8), în termen de 3 luni de la primirea acestora, autorității competente a statului membru gazdă desemnate ca punct de contact potrivit legislației relevante de transpunere a Directivei 2014/65/UE și să informeze instituția de credit în acest sens.

(10) În cazul în care CNPF refuză comunicarea informațiilor către autoritatea competentă în conformitate cu alin. (9), aceasta comunică instituția de credit motivele refuzului în termen de 3 luni de la primirea tuturor informațiilor.

(11) Agentul delegat notificat de către instituția de credit în conformitate cu alin. (8) își poate începe activitatea de la data primirii unei comunicări din partea autorității competente a statului membru gazdă sau, în absența unei astfel de comunicări, în termen de cel mult două luni de la data transmiterii informațiilor de către CNPF în conformitate cu alin. (9). Unui astfel de agent delegat i se aplică dispozițiile legislației referitoare la sucursale din statul membru gazdă.

(12) În scopul prezentului articol și art. 67, firmele de investiții și instituțiile de credit din Republica Moldova nu pot utiliza decât agenții delegați înregistrați în registrul public din statul membru în care aceștia sunt stabiliți.

(13) În cazul modificării uneia dintre informațiile comunicate în conformitate cu alin. (2), firma de investiții anunță în scris CNPF, cu cel puțin o lună înainte de aplicarea modificării respective, iar CNPF ulterior informează autoritatea competentă a statului membru gazdă în legătură cu această modificare.

(14) CNPF poate proceda, în exercitarea responsabilităților sale și după ce a informat autoritatea competentă a statului membru gazdă, la efectuarea de controale, inclusiv inspecții a sucursalei unei firme de investiții înființate pe teritoriul altui stat membru conform prevederilor prezentului articol.

Articolul 69. Dreptul firmelor de investiții și instituțiilor de credit de a presta servicii și activități în Republica Moldova fără sucursală

(1) Orice firmă de investiții și instituție de credit, autorizată și supravegheată de autoritățile competente ale unui alt stat membru în conformitate cu legislația aplicabilă, poate presta liber servicii de investiții și/sau poate desfășura liber activități de investiții, precum și servicii auxiliare pe teritoriul Republicii Moldova, cu condiția ca aceste servicii și activități să fie incluse în autorizația sa. Serviciile auxiliare pot fi prestate numai împreună cu un serviciu de investiții și/sau o activitate de investiții.

(2) CNPF nu poate impune firmelor de investiții sau instituțiilor de credit prevăzute la alin. (1) obligații suplimentare acestora pentru aspectele reglementate de prezenta lege

(3) Firmele de investiții și instituțiile de credit prevăzute la alin. (1) se înscriu în Registrul CNPF, ulterior transmiterii de către autoritatea competentă din statul membru de origine al firmei de investiții sau al instituției de credit către CNPF a unei notificări însoțite de informații similare celor prevăzute la art. 67 alin. (2) sau alin.(6). CNPF ține un registru al agenților delegați stabiliți în alte state membre, utilizați de instituții de credit și de firme de investiții din respectivele state membre pentru prestarea serviciilor și desfășurarea activităților de investiții pe teritoriul Republicii Moldova.

(4) Firmele de investiții prevăzute la alin. (1) pot începe prestarea serviciilor și/sau desfășurarea activităților în Republica Moldova de la data la care CNPF primește notificarea prevăzută la alin. (3).

(5) CNPF, în calitate de autoritate competentă a statului membru gazdă, publică pe pagina sa web informațiile primite de la autoritățile competente din statele membre de origine ale firmelor de investiții sau ale instituțiilor de credit care utilizează agenți delegați stabiliți în statul acestora de origine și care urmează a presta servicii de investiții și/sau activități de investiții pe teritoriul Republicii Moldova.

(6) Firmele de investiții și operatorii de piață care exploatează MTF-uri și OTF-uri autorizate în alte state membre, pot pune la dispoziție, pe teritoriul

Republicii Moldova, mecanisme adecvate pentru a facilita accesul și tranzacționarea în cadrul sistemelor respective de către membrii, participanții sau utilizatorii la distanță stabiliți în Republica Moldova.

(7) Firmele de investiții, instituțiile de credit și operatorii de piață prevăzuți la alin. (1) și alin. (6), precum și persoanele prevăzute la art. 70 alin. (1) își pot promova serviciile prin toate mijloacele de comunicare disponibile în Republica Moldova, cu respectarea regulilor de publicitate stabilite de legislație, inclusiv își pot efectua publicitate prin intermediul unor pagini web aflate în proprietatea unei alte persoane și care permit redirecționarea potențialului client către pagina web proprie.

Articolul 70. Dreptul firmelor de investiții și instituțiilor de credit de a înființa o sucursală în Republica Moldova

(1) Orice firmă de investiții și instituție de credit, autorizată și supravegheată de autoritățile competente ale unui alt stat membru în conformitate cu legislația aplicabilă, poate presta servicii și/sau desfășura activități de investiții, precum și servicii auxiliare, pe teritoriul Republicii Moldova prin dreptul de stabilire, fie prin înființarea unei sucursale, fie prin utilizarea unui agent delegat stabilit în Republica Moldova, în conformitate cu prevederile prezentei legi și, după caz, Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, cu condiția ca respectivele servicii și activități să fie incluse în autorizația acordată firmei de investiții sau instituției de credit în statul membru de origine. Serviciile auxiliare pot fi prestate numai împreună cu un serviciu de investiții și/sau o activitate de investiții.

(2) CNPF nu poate impune firmelor de investiții sau instituțiilor de credit prevăzute la alin. (1) obligații suplimentare acestora în ceea ce privește organizarea și funcționarea sucursalei unei firme de investiții sau a unei instituții de credit pentru care a primit notificare însoțită de informații similare celor prevăzute la art. 68 alin. (2) sau alin. (8) de la o autoritate competentă din alt stat membru, cu condiția respectării cerințelor prevăzute de prezentul articol.

(3) Firmele de investiții și instituțiile de credit din statele membre prevăzute la alin.(1) se înscriu în Registrul CNPF.

(4) În cazul în care firma de investiții dintr-un stat membru apelează la un agent delegat situat în Republica Moldova, acesta este asimilat sucursalei firmei de investiții de pe teritoriul Republicii Moldova, în cazul în care aceasta a fost înființată, și este supus, în orice situație, dispozițiilor prezentei legi referitoare la sucursale.

(5) Sucursala firmei de investiții prevăzute la alin. (1) poate fi înființată și își poate începe activitatea pe teritoriul Republicii Moldova de la data primirii de către firma de investiții a unei comunicări din partea CNPF sau, în absența unei astfel de comunicări, în termen de cel mult două luni de la data transmiterii către CNPF a comunicării prevăzute la alin. (2) de către autoritatea competentă a statului membrului de origine. Aceeași regulă se aplică agenților delegați utilizați de instituțiile de credit prevăzute la alin. (1).

(6) Sucursala unei firme de investiții sau a unei instituții de credit dintr-un stat membru trebuie să respecte obligațiile de conduită și cerințele prevăzute la art. 50 alin. (5), art. 51-59 din prezenta lege, precum și la art. 14-26 din Regulamentul (UE) nr. 600/2014. CNPF trebuie să se asigure că sucursala își îndeplinește aceste obligații.

(7) CNPF este abilitată să examineze măsurile instituite de sucursală și să solicite modificarea lor, dacă o asemenea modificare este strict necesară pentru a permite CNPF să verifice respectarea de către sucursala din Republica Moldova a unei firme de investiții sau a unei instituții de credit dintr-un stat membru a obligațiilor prevăzute la alin. (6) în ceea ce privește serviciile prestate și/sau activitățile desfășurate pe teritoriul Republicii Moldova.

(8) În cazul în care o firmă de investiții autorizată într-un alt stat membru și-a înființat o sucursală pe teritoriul Republicii Moldova, ulterior notificării către CNPF, autoritatea competentă a statului membru de origine a acestei firme de investiții poate proceda, în exercitarea responsabilităților sale, la verificări la fața locului la această sucursală.

Secțiunea a 2-a
Prestarea serviciilor și activităților de investiții în raport cu țările terțe

Articolul 71. Autorizarea și înregistrarea societăților din țări terțe

(1) O societate dintr-o țară terță care intenționează să presteze servicii de investiții sau să desfășoare activități de investiții, cu sau fără servicii auxiliare, pentru clienți de retail sau clienții profesioniști, în sensul art.49, pe teritoriul Republicii Moldova, este obligată să constituie o sucursală în Republica Moldova și să obțină în prealabil autorizația eliberată de CNPF în condițiile prevăzute de prezentul articol.

(2) Sucursala prevăzută la alin. (1) poate fi autorizată de CNPF în baza unei cereri depuse de societatea din țara terță și cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) serviciile pentru care se solicită autorizarea sunt supuse autorizării și supravegherii în țara terță în care este stabilită societatea, iar societatea solicitantă este autorizată în mod corespunzător, CNPF ținând seama de recomandările Grupului de Acțiune Financiară Internațională – GAFI – în contextul combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului;

b) între CNPF și autoritățile de supraveghere competente din țara terță în care este stabilită societatea există acorduri de cooperare care includ dispoziții ce reglementează schimbul de informații în scopul menținerii integrității pieței și protejării investitorilor;

c) sucursala deține nivelul capitalului minim inițial prevăzut de legislația privind supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare, de care dispune liber;

d) sunt numite una sau mai multe persoane responsabile cu administrarea sucursalei, care respectă cerințele prevăzute la art. 20;

e) țara terță în care este stabilită societatea a semnat un acord cu Republica Moldova, care respectă pe deplin standardele prevăzute la art. 26 din Convenția-model a Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică pentru evitarea dublei impuneri cu privire la impozitele pe venit și pe capital și asigură un schimb de informații eficiente în domeniul fiscal, inclusiv, dacă există, acorduri fiscale multilaterale;

f) societatea aparține unui sistem de compensare pentru investitori autorizat sau recunoscut în statele membre.

(3) Serviciile sau activitățile de investiții care pot fi prestate prin intermediul sucursalei din Republica Moldova sunt prevăzute în autorizația acordată de CNPF și nu pot excede obiectul de activitate a societății din țara terță autorizată de autoritatea competentă din țara terță.

(4) Sucursala societății dintr-o țară terță autorizată în conformitate cu prevederile prezentei legi este înscrisă în Registrul CNPF.

(5) Fără a aduce atingere prevederilor prezentului articol, serviciile sau activitățile de investiții, cu sau fără servicii auxiliare, pot fi prestate în beneficiul contrapărților eligibile și al clienților profesioniști stabiliți în Republica Moldova de către o societate dintr-o țară terță, cu sau fără înființarea unei sucursale, în cazul în care este înregistrată în registrul societăților din țările terțe ținut de CNPF. CNPF stabilește, prin acte normative, condițiile și procedura de înregistrare, precum și obligațiile aplicabile persoanelor înregistrate potrivit prezentului alineat.

Articolul 72. Obligația de a furniza informații

Societatea dintr-o țară terță care intenționează să obțină autorizația pentru prestarea oricăror servicii de investiții și/sau desfășurarea activităților de investiții, cu sau fără servicii auxiliare, pe teritoriul Republicii Moldova prin înființarea unei sucursale, trebuie să furnizeze CNPF următoarele informații și documente:

a) denumirea autorității competente responsabile cu supravegherea societății în țara terță; în cazul în care supravegherea este exercitată de mai multe autorități, se furnizează detalii privind competențele fiecăreia;

b) informații complete privind societatea, inclusiv denumirea, forma juridică, sediul social și adresa, membrii organului de conducere, acționarii semnificativi, precum și un program de activitate care să indice serviciile și/sau activitățile de investiții și serviciile auxiliare care urmează a fi prestate sau desfășurate și structura organizatorică a sucursalei, inclusiv descrierea tuturor externalizărilor către terți a unor funcții operaționale esențiale;

c) identitatea persoanelor responsabile cu administrarea sucursalei și documentele justificative care atestă îndeplinirea cerințelor prevăzute la art. 20;

d) informații privind capitalul inițial de care dispune liber sucursala.

Articolul 73. Acordarea autorizației și condiții de desfășurare a activității

(1) CNPF acordă autorizația sucursalei unei societăți dintr-o țară terță care și-a înființat sau intenționează să își înființeze sucursala în Republica Moldova numai în cazul în care constată că:

a) sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 71;

b) sucursala societății dintr-o țară terță va putea să respecte prevederile alin. (3)-(7).

(2) CNPF acordă autorizația sucursalei unei societăți dintr-o țară terță sau respinge cererea în termen de cel mult 6 luni de la data expedierii de către CNPF a notificării privind caracterul complet al cererii. Dispozițiile art. 13 alin. (7)-(9) se aplică în mod corespunzător.

(3 Sucursala societății dintr-o țară terță autorizată potrivit alin.(1) este obligată să respecte obligațiile prevăzute la articolele 35-58, art. 59 alin.(1), art. 101-110 din prezenta lege, inclusiv prevederile capitolului IV din prezentul titlu și capitolului III din titlul III. Sucursala trebuie să respecte, de asemenea, măsurile și actele normative adoptate în conformitate cu aceste dispoziții. Sucursala este supravegheată de către CNPF în ceea ce privește respectarea acestor obligații.

(4) CNPF nu impune obligații suplimentare în ceea ce privește organizarea și funcționarea sucursalei pentru aspectele reglementate prin prezenta lege și nu oferă sucursalelor societăților din țări terțe un tratament mai favorabil decât societăților din statele membre.

(5) Sucursala societății dintr-o țară terță autorizată în conformitate cu prevederile alin. (1) își poate promova serviciile prin toate mijloacele de comunicare disponibile în Republica Moldova, cu respectarea regulilor de publicitate stabilite de legislație, inclusiv poate efectua publicitate prin intermediul unor pagini web aflate în proprietatea unei alte persoane decât societatea din țara terță și care permit redirecționarea potențialului client către pagina web a sucursalei.

(6) CNPF notifică anual ESMA lista sucursalelor societăților din țări terțe care își desfășoară activitatea pe teritoriul Republicii Moldova.

(7) Sucursala societății dintr-o țară terță care este autorizată în conformitate cu prevederile alin. (1) este obligată să raporteze anual CNPF următoarele informații:

a) amploarea și sfera de cuprindere ale serviciilor și activităților desfășurate de sucursala din Republica Moldova;

b) în cazul societăților dintr-o țară terță care desfășoară activitatea de tranzacționare pe cont propriu – expunerea lor lunară minimă, medie și maximă la contrapărți din UE;

c) în cazul societăților dintr-o țară terță care furnizează unul sau ambele servicii prevăzute la art. 9 lit. f) – valoarea totală a instrumentelor financiare care provin de la contrapărți din UE și care au fost subscrise sau plasate cu angajament ferm în ultimele 12 luni;

d) cifra de afaceri și activele totale corespunzătoare serviciilor și activităților prevăzute la lit. a);

e) o descriere detaliată a măsurilor de protecție a investitorilor de care beneficiază clienții sucursalei, inclusiv a drepturilor clienților care rezultă din sistemul de compensare a investitorilor prevăzut la art. 71 alin. (2) lit. f);

f) politica lor de gestionare a riscurilor și măsurile aplicate de sucursală pentru serviciile și activitățile prevăzute la lit. a);

g) mecanismele de guvernanță, inclusiv persoanele care dețin funcții-cheie pentru activitățile sucursalei;

h) orice altă informație pe care CNPF o consideră necesară pentru facilitarea monitorizării cuprinzătoare a activităților sucursalei.

(8) La cererea acesteia, CNPF comunică ESMA următoarele informații:

a) toate autorizațiile pentru sucursalele autorizate în conformitate cu prevederile alin. (1) și eventualele modificări ulterioare ale acestor autorizații;

b) amploarea și sfera de cuprindere ale serviciilor și activităților desfășurate de o sucursală autorizată din Republica Moldova;

c) cifra de afaceri și activele totale corespunzătoare serviciilor și activităților prevăzute la lit. b);

d) numele grupului dintr-o țară terță din care face parte o sucursală autorizată.

(9) CNPF, autoritățile competente ale entităților care fac parte din același grup ca sucursalele societăților din țări terțe autorizate în conformitate cu prevederile alin. (1), ESMA și Autoritatea Bancară Europeană cooperează îndeaproape pentru a se asigura că toate activitățile grupului respectiv în UE sunt supuse unei supravegheri cuprinzătoare, coerente și eficace.

Articolul 74. Retragerea autorizațiilor

(1) CNPF retrage autorizația sucursalei unei societăți dintr-o țară terță în cazul în care:

a) societatea din țara terță, din motive neîntemeiate, nu utilizează autorizația în termen de 12 luni;

b) societatea din țara terță renunță în mod expres la autorizație;

c) societatea din țara terță nu a furnizat niciun serviciu de investiții sau nu a desfășurat nicio activitate de investiții în ultimele 6 luni;

d) autorizația sucursalei a fost obținută de societatea din țara terță în temeiul unor informații false sau prin orice alt mijloc ilegal;

e) societatea din țara terță sau sucursala nu mai îndeplinește condițiile care au stat la baza acordării autorizației;

f) societatea din țara terță sau sucursala a încălcat grav și sistematic dispozițiile prezentei legi în ceea ce privește condițiile de funcționare pentru firmele de investiții aplicabile societăților dintr-o țară terță;

g) societatea din țara terță hotărăște dizolvarea și lichidarea sucursalei respective;

h) sucursala sau societatea din țara terță este implicată în activități de spălare a banilor sau sucursala încalcă cerințele de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului;

i) în privința societății din țara terță a fost emisă o hotărâre judecătorească sau un act echivalent de intentare a procedurii de insolvabilitate;

j) societatea a săvârșit alte încălcări pentru care legea prevede retragerea autorizației.

(2) La aprecierea caracterului grav și sistematic al încălcării prevăzute la alin. (1) lit. f), CNPF ia în considerare, fără a se limita la acestea, următoarele:

a) numărul, natura sancțiunilor și valoarea amenzilor aplicate sucursalei sau membrilor organelor de conducere din cadrul acesteia, în ultimele 36 luni, raportat la momentul realizării analizei;

b) frecvența încălcării;

c) măsura în care, prin acțiunile/inacțiunile întreprinse, sucursala a indus risc sistemic sau a afectat încrederea investitorilor;

d) măsura în care faptele constatate au facilitat sau au contribuit la facilitarea unor fapte încadrate în categoria abuz de piață;

e) măsura în care, prin acțiunile/inacțiunile întreprinse, sucursala a cauzat prejudicii asupra activelor investitorilor;

f) cuantumul profiturilor realizate sau al pierderilor evitate ca urmare a încălcării, în măsura în care acestea pot fi determinate.

Articolul 75. Furnizarea de servicii la inițiativa exclusivă a clientului

(1) În cazul în care un client de retail sau un client profesionist, în sensul art.49, stabilit sau situat pe teritoriul Republicii Moldova, inițiază la inițiativa sa exclusivă furnizarea unui serviciu sau desfășurarea unei activități de investiții de către o societate dintr-o țară terță, cerința privind autorizația prevăzută la art. 71 nu se aplică furnizării serviciului sau desfășurării activității respective de către societatea din țara terță pentru persoana în cauză, nici unei relații legate în mod specific de furnizarea serviciului sau desfășurarea activității respective.

(2) Fără a aduce atingere relațiilor intragrup, în cazul în care o societate dintr-o țară terță, inclusiv prin intermediul unei entități care acționează în numele acesteia sau care are legături strânse cu o astfel de societate dintr-o țară terță sau cu orice altă persoană care acționează în numele unei astfel de entități, contactează clienți sau clienți potențiali din Republica Moldova, aceasta nu se consideră a fi un serviciu furnizat la inițiativa exclusivă a clientului.

(3) O inițiativă a unui client, astfel cum se menționează la alin. (1), nu îndreptățește societatea dintr-o țară terță să comercializeze noi categorii de produse de investiții sau de servicii de investiții către respectivul client în alt mod decât prin sucursală.

Articolul 76. Înființarea sucursalelor pe teritoriul unui stat terț

(1) Firma de investiții poate presta serviciile și/sau activitățile de investiții, precum și serviciile auxiliare prevăzute în autorizația eliberată de CNPF într-o țară terță, prin înființarea unei sucursale. Pentru scopurile prezentei legi, toate sediile înființate pe teritoriul unei țări terțe sunt considerate o singură sucursală.

(2) Înființarea unei sucursale într-o țară terță este supusă aprobării prealabile a CNPF, conform actelor normative emise de aceasta.

(3) CNPF respinge cererea de aprobare a înființării sucursalei dacă, pe baza informațiilor deținute și a documentației prezentate de firma de investiții, consideră că:

a) firma de investiții nu dispune de un management adecvat sau de o situație financiară corespunzătoare, în raport cu activitatea propusă a fi desfășurată prin intermediul sucursalei;

b) cadrul normativ existent în țara terță și/sau modul de aplicare a acestuia împiedică exercitarea de către CNPF a funcțiilor sale de supraveghere;

c) firma de investiții nu îndeplinește cerințele prevăzute de prezenta lege sau de actele normative emise pentru executarea acesteia.

(4) Orice modificare a elementelor examinate de CNPF la aprobarea înființării sucursalei este supusă aprobării prealabile a CNPF.

TITLUL III
LOCURILE DE TRANZACȚIONARE

Capitolul I
PIEȚE REGLEMENTATE ȘI OPERATORII DE PIAȚĂ

Secțiunea 1
Autorizarea și retragerea autorizației

Articolul 77. Dispoziții generale privind piețele reglementate și operatorii de piață

(1) Piețele reglementate pot fi administrate și/sau exploatate de operatorii de piață în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale actelor normative ale CNPF.

(2) CNPF reglementează și supraveghează activitatea operatorului de piață și a piețelor reglementate, inclusiv activitățile aferente administrării și exploatării piețelor reglementate, pentru a verifica corespunderea cu prevederile prezentei legi și ale actelor normative ale CNPF.

(3) Operatorul de piață are obligația de a asigura și de a supraveghea respectarea, de către piața reglementată pe care o administrează, a cerințelor aplicabile prevăzute de prezenta lege și actele normative emise pentru executarea acesteia. Operatorul de piață este abilitat să exercite drepturile corespunzătoare pieței reglementate pe care o administrează în temeiul prezentei legi.

(4) Operatorii de piață se constituie sub forma juridică de organizare de societăți pe acțiuni conform legislației cu privire la societățile pe acțiuni și prezentei legi. Dispozițiile Legii nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni și ale altor legi pot fi aplicate operatorilor de piață doar în măsura în care nu contravin normelor stabilite de prezenta lege.

(5) Sediul operatorului de piață trebuie să fie situat pe teritoriul Republicii Moldova și indicat în statutul său.

(6) Se interzice oricărei persoane, alta decât o persoană autorizată sau înregistrată în conformitate cu prezenta lege, să utilizeze sintagmele „bursă", „piață reglementată", „sistem de tranzacționare" și derivatele acestora cu referire la instrumentele financiare în denumirile proprii, în sistemele multilaterale create, în mărcile și materialele sale promoționale, cu excepția cazului în care această utilizare este stabilită sau recunoscută prin lege ori printr-un acord internațional sau când din contextul în care este utilizată denumirea respectivă rezultă neîndoielnic că nu este vorba despre desfășurarea unei activități specifice unui operator de piață.

(7) Prevederile alin. (6) nu se aplică relațiilor reglementate de legislația cu privire la bursele de mărfuri.

(8) Fără a aduce atingere dispozițiilor legislației privind prevenirea și sancționarea abuzului de piață, dispozițiile legale imperative care reglementează tranzacțiile efectuate în cadrul sistemelor pieței reglementate sunt cele ale statului membru de origine al pieței reglementate respective.

(9) Operatorii de piață, identificați în calitate de furnizori de servicii în conformitate cu Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, sunt responsabili de îndeplinirea obligațiilor privind asigurarea securității cibernetice prevăzute de legea respectivă.

(10) Supravegherea și controlul de stat al respectării de către operatorii de piață a obligațiilor menționate la alin. (9) din prezentul articol sunt exercitate de către autoritatea competentă la nivel național în domeniul securității cibernetice în conformitate cu Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică.

(11) Pe toată durata desfășurării activității sale, operatorul de piață este obligat:

a) să respecte condițiile de autorizare;

b) să informeze CNPF despre orice modificare semnificativă a condițiilor inițiale de autorizare;

c) să prezinte CNPF datele, rapoartele, informațiile și documentele solicitate de CNPF, periodic sau la cerere, în termenele stabilite de legislația aplicabilă;

d) să dezvăluie public informația necesară, în conformitate cu condițiile și termenele stabilite de legislația aplicabilă;

e) să informeze imediat CNPF despre orice încălcare semnificativă a legislației referitoare la operațiuni și/sau la activități de manipulare, de abuz de piață sau de altă natură care poate afecta stabilitatea pieței.

Articolul 78. Autorizarea ca piață reglementată

(1) Administrarea și exploatarea unei piețe reglementate sunt permise operatorului de piață doar dacă acesta a obținut, înainte de începerea activității, autorizația de piață reglementată, eliberată de CNPF.

(2) Autorizația de piață reglementată se eliberează operatorului de piață separat pentru fiecare piață reglementată pe care acesta o administrează sau exploatează.

(3) CNPF acordă autorizația de piață reglementată numai dacă este pe deplin convinsă că atât operatorul, cât și sistemele pieței reglementate satisfac cel puțin cerințele prevăzute în dispozițiile prezentei legi și ale actelor normative emise în aplicarea acesteia.

(4) Pentru obținerea autorizației de piață reglementată, solicitantul depune la CNPF, în modul stabilit prin actele normative emise pentru executarea prezentei legi, o cerere scrisă, la care anexează documentele și informațiile aferente solicitantului, după cum urmează:

a) documentele de constituire ale operatorului de piață;

b) informații și documente privind capitalul propriu, respectiv capitalul inițial al operatorului de piață, care trebuie să fie cel puțin egal cu nivelul minim stabilit prin actele normative emise pentru executarea acesteia. Acest nivel nu poate fi mai mic de echivalentul în lei moldovenești a 1 milion de euro calculat la cursul oficial al leului moldovenesc la data depunerii cererii;

c) programul de activitate, din care să rezulte, printre altele, tipurile de operațiuni avute în vedere și structura organizatorică, precum și procedurile, mecanismele, dotarea tehnică și sistemele instituite, pentru a permite CNPF să poată verifica dacă piața reglementată a adoptat toate măsurile necesare pentru respectarea obligațiilor prevăzute de prezenta lege;

d) informații și documente privind structura de proprietate a operatorului de piață, inclusiv identitatea persoanelor care sunt în măsură să exercite o influență semnificativă asupra administrării pieței reglementate, precum și mărimea participațiilor acestora;

e) informații privind identitatea persoanelor din cadrul operatorului de piață care vor conduce efectiv activitățile și operațiunile pieței reglementate și documentele care atestă îndeplinirea cerințelor de calificare, experiență profesională și reputație prevăzute de prezenta lege și actele normative emise pentru executarea acesteia;

f) proiectul regulilor pieței reglementate;

g) orice alte informații și documente prevăzute în actele normative emise pentru executarea prezentei legi.

(5) În procesul de autorizare a unei piețe reglementate, persoana sau persoanele din cadrul operatorului de piață care conduc efectiv activitățile și operațiunile unei piețe reglementate deja autorizate în conformitate cu prezenta lege sau legislația unui stat membru, este considerată/sunt considerate că respectă cerințele prevăzute la art. 85 alin. (1).

(6) CNPF acordă autorizația de piață reglementată sau respinge cererea în termen de cel mult 6 luni de la data expedierii de către CNPF a notificării privind caracterul complet al cererii, însoțite de documentele și informațiile prevăzute la alin.(4). Dispozițiile art. 13 alin. (7)-(9) se aplică în mod corespunzător.

(7) În scopul prezentei legi, inclusiv art. 145, și fără a aduce atingere dreptului CNPF de a aplica sancțiuni și măsuri sancționatoare membrilor organului de conducere al operatorului de piață în cazurile prevăzute de prezenta lege, persoanele care asigură conducerea efectivă a activității pieței reglementate specificate la alin. (4) lit. e) sunt asimilate membrilor organului de conducere al operatorului de piață.

(8) Cererea de eliberare a autorizației poate fi retrasă de solicitant înainte de eliberarea autorizației sau de respingerea cererii.

(9) Autorizația de piață reglementată se eliberează pe un termen nedeterminat și nu poate fi transferată unei alte persoane.

(10) Taxa de eliberare a autorizației de piață reglementată este de 20 000 de lei moldovenești, care se varsă în bugetul CNPF de către operatorul de piață în termen de cel mult 10 zile de la data aprobării deciziei de eliberare a autorizației.

(11) Conform deciziei operatorului de piață, se admite acordarea unei denumiri generice pieței reglementate, diferite sau identice cu denumirea operatorului de piață. Denumirea pieței reglementate se indică în autorizația de piață reglementată.

(12) La eliberarea autorizației de piață reglementată, CNPF include informația respectivă în Registrul CNPF.

(13) CNPF verifică, în mod regulat și în orice moment, dacă operatorul de piață și piața reglementată îndeplinesc condițiile care au stat la baza autorizării.

(14) CNPF stabilește, prin acte normative, condițiile, procedura, forma și conținutul documentației aferente procesului de autorizare, precum și alte măsuri necesare pentru punerea în aplicare a prezentului articol.

Articolul 79. Respingerea cererii de acordare a autorizației

Dispozițiile art. 15 se aplică în mod corespunzător cererii de acordare a autorizației de piață reglementată.

Articolul 80. Retragerea autorizației

(1) Dispozițiile art. 16 se aplică în mod corespunzător autorizațiilor de piață reglementată și operatorilor de piață.

(2) Decizia de retragere a autorizației intră în vigoare la data și ora exactă a adoptării deciziei, prevăzute în aceasta.

(3) De la data și ora intrării în vigoare a deciziei de retragere a autorizației, nu mai pot fi efectuate operațiuni cu instrumente financiare pe piața respectivă. Ordinele de tranzacționare înregistrate de participanți și încă neexecutate până la acel moment devin nule de drept, iar instrumentele financiare, sumele cuvenite și comisioanele încasate se restituie.

(4) Tranzacțiile executate până la data și ora precizată în decizia de retragere a autorizației operatorului de piață sunt finalizate la scadențele lor, participanții fiind ținuți să respecte clauzele contractelor încheiate cu investitorii acestora.

(5) CNPF notifică ESMA cu privire la orice retragere a unei autorizații de piață reglementată.

Articolul 81. Registrul piețelor reglementate

(1) CNPF întocmește, menține, și actualizează Registrul piețelor reglementate pentru care este autoritate competentă și îl publică pe pagina sa web.

(2) Registrul prevăzut la alin. (1), precum și orice modificare a acestuia, se comunică celorlalte autorități competente ale statelor membre și ESMA.

Secțiunea a 2-a
Cerințe privind organul de conducere și acționariatul operatorului de piață

Articolul 82. Organul de conducere

Dispozițiile art.17 alin.(1)-(4) se aplică în mod corespunzător operatorilor de piață.

Articolul 83. Consiliul operatorului de piață

(1) Consiliul operatorului de piață îndeplinește rolul de supraveghere și monitorizare a procesului decizional de conducere și este responsabil de activitatea operatorului de piață per ansamblu.

(2) Consiliul operatorului de piață:

a) trebuie să definească și să supravegheze implementarea mecanismelor de guvernanță care să asigure administrarea eficientă și prudentă a operatorului de piață, inclusiv separarea responsabilităților în cadrul acestuia și prevenirea conflictelor de interese, într-un mod care să promoveze integritatea pieței. Consiliul trebuie să asigure colaborarea eficientă a operatorului de piață cu CNPF;

b) monitorizează și evaluează periodic eficacitatea mecanismelor de guvernanță ale operatorului de piață și adoptă măsurile corespunzătoare pentru a remedia eventualele deficiențe;

c) îndeplinește orice alte atribuții care decurg din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, prezenta lege sau din actele normative emise pentru executarea acesteia.

(3) Consiliul are acces adecvat la informațiile și documentele necesare pentru supravegherea și monitorizarea procesului decizional al organului de conducere.

Articolul 84. Organul executiv al operatorului de piață

(1) Organul executiv exercită funcția de conducere curentă a operatorului de piață sub supravegherea directă a consiliului și gestionează eficient și prudent activitatea operatorului de piață, în conformitate cu Legea nr. 1134/1997 privind

societățile pe acțiuni, prezenta lege sau actele normative emise pentru executarea acesteia.

(2) În exercitarea atribuțiilor conferite, membrii organului executiv pot acționa împreună sau separat, astfel cum este prevăzut în reglementările interne ale operatorului de piață.

Articolul 85. Aplicarea principiilor de guvernanță

(1) Fiecare dintre membrii organului de conducere al oricărui operator de piață trebuie să dispună, în orice moment, de o reputație suficient de bună, să posede suficiente cunoștințe, competențe și experiență pentru îndeplinirea sarcinilor lor.

(2) Componența organului de conducere trebuie să reflecte în ansamblu o gamă suficient de largă de experiențe profesionale relevante.

(3) Operatorul de piață trebuie să se asigure că persoanele desemnate în funcția de membru al organului de conducere îndeplinesc permanent cerințele prevăzute de prezenta lege și de actele normative emise pentru executarea acesteia.

(4) Membrii organului de conducere îndeplinesc în special următoarele cerințe:

a) toți membrii organului de conducere trebuie să aloce timp suficient pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin;

b) organul de conducere posedă, în ansamblul său, cunoștințele, competențele și experiența adecvate pentru a putea înțelege activitățile operatorului de piață, inclusiv principalele riscuri;

c) fiecare membru al organului de conducere acționează cu onestitate, integritate și gândire independentă pentru a evalua și a contesta în mod eficient deciziile conducerii superioare atunci când este necesar și pentru a superviza și monitoriza în mod eficient procesul decizional.

(5) În aplicarea alin. (4) lit. a), numărul funcțiilor pe care o persoană le poate deține în alte entități în același timp se stabilește în funcție de circumstanțele individuale, precum și de natura, amploarea și complexitatea activităților operatorului de piață.

(6) În cazul operatorilor de piață considerați semnificativi din punctul de vedere al dimensiunii, al organizării interne, precum și al naturii, amplorii și complexității activităților desfășurate, membrii organului de conducere, atunci când cumulează mai multe funcții, nu se pot afla în mai mult de una dintre următoarele situații:

a) exercită o funcție de membru al organului executiv sau altă funcție de conducere similară concomitent cu două funcții de membru al consiliului sau alte două funcții neexecutive similare;

b) exercită concomitent patru funcții de membru al consiliului sau alte patru funcții neexecutive similare.

Prevederile prezentului alineat nu se aplică persoanelor desemnate în calitate de reprezentanți ai statului sau a statelor membre în organele de conducere ale persoanelor juridice.

(7) În scopul aplicării alin. (5) și (6):

a) se consideră ca fiind o singură funcție de conducere toate funcțiile de membru al organului executiv sau de membru al consiliului ori similare acestora, deținute în cadrul aceluiași grup sau în cadrul entităților în care operatorul de piață deține o participație calificată;

b) funcțiile deținute în organizații sau entități care nu urmăresc, în mod predominant, obiective comerciale nu trebuie avute în vedere.

(8) La cererea justificată a operatului de piață, CNPF poate aproba deținerea unei funcții suplimentare de membru al consiliului sau a unei funcții neexecutive similare de către membrii organului de conducere al unui operator de piață, ținându-se cont de complexitatea atribuțiilor conferite de toate funcțiile deținute de aceste persoane.

(9) CNPF informează periodic ESMA în legătură cu aprobările eliberate în condițiile prevederilor alin. (8).

(10) Operatorii de piață alocă resurse umane și financiare adecvate pentru integrarea și formarea membrilor organului de conducere.

(11) Operatorul de piață trebuie să folosească o gamă largă de calități și competențe în cazul în care recrutează membrii organului de conducere și, în acest sens, să elaboreze și să pună în aplicare o politică de promovare a diversității în cadrul organului de conducere.

(12) Fiecare dintre membrii organului de conducere al unui operator de piață este supus procedurii de notificare către CNPF anterior începerii exercitării atribuțiilor, notificarea urmând a fi depusă cu cel puțin 45 de zile lucrătoare înainte de data preluării efective a funcției, în condițiile și potrivit procedurii stabilite prin actele normative emise pentru executarea prezentei legi.

(13) În termen de 30 de zile lucrătoare de la data depunerii notificării prevăzute la alin. (12), însoțite de toate documentele și informațiile prevăzute de actele normative emise pentru executarea prezentei legi, CNPF poate formula obiecții față de numirea persoanei în funcție și poate dispune aplicarea uneia sau mai multor măsuri de supraveghere necesare pentru asigurarea conformității cu prevederile prezentei legi și ale actelor normative emise în aplicarea acesteia. Prin derogare de la art. 60 alin. (4) din Codul administrativ, dacă este necesară o examinare suplimentară sau este nevoie de mai mult timp pentru prelucrarea informațiilor și documentelor, termenul prevăzut de prezentul alineat poate fi prelungit cu cel mult 15 de zile lucrătoare, cu notificarea operatorului de piață. În lipsa formulării unor obiecții în termenul prevăzut la prezentul alineat, persoana notificată poate prelua și exercita atribuțiile aferente funcției.

(14) CNPF analizează în ce măsură sunt respectate condițiile minime prevăzute în prezenta lege și în actele normative emise pentru executarea acesteia, evaluează toate circumstanțele și informațiile legate de activitatea, reputația și de

experiența membrilor organului de conducere al unui operator de piață și decide dacă cerințele prevăzute de prezenta lege sunt îndeplinite atât la nivel individual, cât și la nivel colectiv.

(15) În cazul în care, în orice moment, CNPF constată că oricare dintre membrii organului de conducere al unui operator de piață nu îndeplinesc cerințele stabilite de prezentul articol, aceasta dispune, după caz, una sau mai multe dintre următoarele măsuri de supraveghere necesare, precum:

a) interzice numirea persoanei vizate în funcție, în cazul în care constatarea are loc anterior preluării efective a funcției;

b) solicită operatorului de piață revocarea persoanei din funcție, în termenul stabilit de CNPF;

c) solicită operatorului de piață adoptarea măsurilor suplimentare necesare pentru a asigura că persoana respectivă este sau devine adecvată pentru exercitarea funcției respective.

(16) Operatorul de piață trebuie să includă în contractele, inclusiv în contractele individuale de muncă încheiate cu membrii organelor de conducere, clauze care să asigure posibilitatea respectării de către operatorul de piață a cerințelor prevăzute la prezentul articol, inclusiv fără plata salariului suplimentar și altor plăți de stimulare și compensare în astfel de cazuri.

(17) Cerințele aplicabile membrilor organului de conducere și persoanelor care dețin funcții-cheie, procedura de notificare, precum și alte condiții necesare pentru punerea în aplicare a prezentului articol se stabilesc prin actele normative ale CNPF.

Articolul 86. Comitetele specializate ale consiliului operatorului de piață

(1) Consiliul operatorului de piață este în drept, iar în cazurile prevăzute de lege și actele normative emise pentru executarea acesteia, este obligat să înființeze și să dispună de comitete specializate.

(2) Operatorii de piață care sunt semnificativi din punctul de vedere al dimensiunii, organizării interne, precum și al naturii, amplorii și complexității activităților lor trebuie să înființeze și să dispună de un comitet de nominalizare compus din membri ai organului de conducere care nu îndeplinesc nicio funcție executivă în cadrul operatorului de piață respectiv.

(3) Fără a aduce atingere responsabilităților atribuite membrilor consiliului operatorilor de piață, comitetul de nominalizare are, cel puțin, următoarele atribuții:

a) identifică și recomandă spre aprobare organului de conducere sau adunării generale a acționarilor candidați pentru ocuparea posturilor vacante din cadrul organului de conducere;

b) evaluează periodic, cel puțin o dată pe an, structura, mărimea, componența și performanța organului de conducere și formulează recomandări acestuia cu privire la eventuale modificări;

c) evaluează periodic, cel puțin o dată pe an, cunoștințele, competențele și experiența fiecărui membru al organului de conducere și al organului de conducere în ansamblul său și raportează organului de conducere în mod corespunzător;

d) revizuiește periodic politica organului de conducere în ceea ce privește selecția și numirea membrilor organului executiv și face recomandări consiliului;

e) elaborează și pune în aplicare politica de promovare a diversității în cadrul organului executiv și al consiliului operatorului de piață;

(4) În scopul îndeplinirii atribuției prevăzute la alin. (3) lit. a) și b), comitetul de nominalizare:

a) evaluează echilibrul de cunoștințe, competențe, diversitate și experiență în cadrul organului de conducere;

b) pregătește o descriere a rolurilor și a capacităților în vederea numirii într-un anumit post și evaluează așteptările în ceea ce privește timpul alocat în acest sens;

c) decide cu privire la un obiectiv de reprezentare a genului subreprezentat în cadrul organului de conducere și elaborează reguli privind modul de creștere a reprezentării genului subreprezentat în cadrul organului de conducere pentru a atinge respectivul obiectiv.

(5) În îndeplinirea sarcinilor sale, comitetul de nominalizare:

a) ține cont, în limitele posibilităților și pe o bază continuă, de necesitatea asigurării faptului că procesul decizional al organului de conducere nu este dominat de nicio persoană sau grup mic de persoane într-un mod care este în detrimentul intereselor operatorului de piață în ansamblu;

b) poate utiliza orice tip de resurse pe care le consideră adecvate, inclusiv consultanță externă.

(6) Alte atribuții, funcțiile și responsabilitățile comitetului de nominalizare, precum și cerințele față de membrii comitetului pot fi stabilite în actele normative ale CNPF.

Articolul 87. Cerințe aplicabile persoanelor care exercită o influență semnificativă asupra administrării pieței reglementate

(1) Persoanele care sunt în măsură să exercite, direct sau indirect, individual sau în comun cu persoanele cu care acționează în mod concertat, o influență semnificativă asupra administrării pieței reglementate trebuie să respecte criteriile prevăzute de prezenta lege și actele normative emise pentru executarea acesteia privind evaluarea caracterului adecvat al potențialului achizitor.

(2) Se prezumă că exercită o influență semnificativă asupra administrării pieței reglementate persoanele care, în mod individual sau acționând concertat, dețin, direct ori indirect, cel puțin 10 % din capitalul social sau din drepturile de vot ale operatorului de piață.

(3) Prevederile art. 23-32 se aplică corespunzător acționarilor operatorului de piață și procedurii de evaluare și aprobare prealabilă a persoanelor care pot exercita o influență semnificativă asupra administrării pieței reglementate.

(4) Fără a aduce atingere prevederilor art. 27, CNPF refuză, prin decizie motivată, aprobarea propunerilor de modificare a participațiilor deținute de persoanele care controlează operatorul de piață în cazul în care există motive obiective și probate de a estima că schimbarea propusă ar risca să compromită administrarea corectă și prudentă a pieței reglementate.

(5) Operatorul de piață al pieței reglementate:

a) furnizează CNPF și face publice informații privind structura acționariatului operatorului de piață și în special informații cu privire la datele de identificare ale persoanelor care sunt în măsură să exercite o influență semnificativă asupra organului de conducere al operatorului de piață, precum și valoarea participațiilor deținute de aceste persoane;

b) trebuie să identifice și să informeze CNPF, de îndată ce ia cunoștință, despre orice transfer de proprietate care antrenează o schimbare a identității persoanelor care exercită o influență semnificativă asupra funcționării pieței reglementate.

Secțiunea a 3-a
Organizarea și funcționarea operatorilor de piață și a piețelor reglementate

Articolul 88. Cerințe generale privind activitatea operatorilor de piață

(1) Operatorul de piață care administrează o piață reglementată este obligat să:

a) adopte măsuri pentru a identifica în mod clar și a gestiona efectele potențial dăunătoare pentru funcționarea pieței reglementate sau pentru membrii ori participanții la aceasta, ale oricărui conflict de interese apărut între interesele operatorului de piață, acționarilor săi și, respectiv, a organului de conducere al operatorului de piață și funcționarea corectă a pieței reglementate, în special în cazul în care un astfel de conflict de interese riscă să compromită exercitarea oricăror funcții delegate pieței reglementate de CNPF;

b) se asigure că piață reglementată este dotată în mod corespunzător pentru gestionarea riscurilor la care este expusă, inclusiv pentru gestionarea riscurilor TIC, în conformitate cu cerințele legislației în materie de reziliență operațională digitală a sectorului financiar;

c) instituie măsuri și sisteme adecvate pentru identificarea tuturor riscurilor semnificative care îi pot compromite funcționarea și să aplice măsuri eficiente de diminuare a riscurilor respective;

d) adopte reguli și proceduri transparente și nediscreționare care să asigure o tranzacționare echitabilă și ordonată și care să fixeze criterii obiective în vederea executării eficiente a ordinelor;

e) instituie mecanisme ce vizează facilitarea finalizării eficiente și la timp a tranzacțiilor executate în cadrul sistemelor sale;

f) dispună, în momentul autorizării și ulterior în orice moment, de resurse financiare suficiente pentru a facilita funcționarea ordonată a pieței, ținând seama

de natura și de amploarea tranzacțiilor încheiate pe piața reglementată, precum și de gama și de nivelul riscurilor la care aceasta este expusă;

g) dispună de mecanisme prin care să se asigure că îndeplinește standardele de calitate a datelor, în conformitate cu prevederile actelor normative ale CNPF;

h) aibă cel puțin trei membri sau utilizatori activi în mod real, fiecare dintre aceștia având posibilitatea de a interacționa cu toți ceilalți în ceea ce privește formarea prețurilor;

i) respecte cerințele impuse de actele normative emise pentru executarea prezentei legi, inclusiv cerințele cu privire la condițiile generale în care se vor desfășura tranzacțiile cu instrumente financiare admise la tranzacționare pe piața reglementată, precum și regulile privind transparența și protecția investitorilor.

(2) Se interzice operatorilor de piață să execute ordinele unui client prin angajarea capitalurilor proprii și să se implice în cumpărări și vânzări simultane pe cont propriu pe pieţele reglementate pe care aceștia le exploatează.

(3) Operatorul de piață care administrează o piață reglementată are obligația să transmită CNPF:

a) în prealabil, cu cel puțin 5 zile lucrătoare până la ținerea adunărilor generale ale acționarilor și a ședințelor consiliului societății, ordinea de zi propusă, documentele ce confirmă convocarea adunării generale a acționarilor sau a ședinței consiliului societății, cu anexarea documentelor necesare aferente ordinii de zi,

b) copia procesului-verbal al adunării generale a acționarilor sau al ședinței consiliului societății, întocmite în conformitate cu cerințele stabilite de Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni.

Articolul 89. Regulile pieței reglementate

(1) Modul de organizare și funcționare a pieței reglementate este stabilit prin reguli proprii emise de către operatorul de piață și acceptate de către CNPF, în conformitate cu prevederile prezentei legi și actele normative emise pentru executarea acesteia.

(2) Operatorul de piață trebuie să asigure că regulile pieței reglementate pe care o administrează stabilesc condiții clare, și norme transparente, nediscriminatorii și nediscreționare privind:

a) procedurile de admitere, aderare, excludere și suspendare a calității de membru sau participant la și de la sistemul de tranzacționare;

b) procedurile de tranzacționare, precum și obligațiile ce trebuie îndeplinite de membri sau participanți și de persoanele din cadrul acestora care efectuează operațiuni pe piața reglementată;

c) tipurile de tranzacții și de ordine privind instrumentele financiare tranzacționate, precum și modul de executare a ordinelor de tranzacționare;

d) tipurile de instrumente financiare și cerințele față de instrumentele financiare și față de emitenți pentru admiterea instrumentelor financiare la

tranzacționare, precum și regulile de suspendare sau retragere a instrumentelor financiare de la tranzacționare a acestora;

e) drepturile și obligațiile emitenților de instrumente financiare admiși la tranzacționare;

f) modul de determinare și publicare a prețurilor și a cotațiilor, cu respectarea prevederilor prezentei legi și ale actelor normative ale CNPF;

g) administrarea și diseminarea informațiilor către public;

h) standardele contractuale și depozitarul central sau, după caz, CPC cu care s-a încheiat contractul în vederea decontării/compensării operațiunilor desfășurate pe piața reglementată;

i) mecanismele de securitate și control al sistemelor informatice, pentru asigurarea păstrării în siguranță a datelor și informațiilor stocate, inclusiv în situația unor evenimente de risc;

j) regimuri de pasuri de cotare în cazul acțiunilor, al certificatelor de depozit, al unităților de fond tranzacționate la bursă, al certificatelor și al altor instrumente financiare similare, precum și în cazul oricărui alt instrument financiar,

k) condițiile examinării încălcărilor admise de membrii sau participanții pieței reglementate și de către emitenții ale căror instrumente financiare sunt admise spre tranzacționare,

l) condițiile examinării și arbitrării litigiilor dintre membrii și/sau participanții pieței reglementate și/sau emitenții ale căror instrumente financiare sunt admise la tranzacționare pe piața reglementată;

m) modul de contestare a deciziilor operatorului de piață.

(3) Prevederile regulilor pieței reglementate trebuie să cuprindă toate drepturile și obligațiile care le revin membrilor sau participanților în temeiul:

a) actelor de constituire, organizare și administrare ale pieței reglementate;

b) regulilor aplicabile activităților de tranzacționare de pe această piață;

c) standardelor profesionale impuse personalului firmelor de investiții sau instituțiilor de credit care operează pe piață;

d) condițiilor aplicabile altor membri sau participanți decât firmele de investiții sau instituțiile de credit, prevăzuți la art. 94 alin. (3) din prezenta lege;

e) regulilor și procedurilor privind compensarea și decontarea tranzacțiilor încheiate pe piața reglementată;

f) prevederilor actelor legislative și ale actelor normative ale CNPF referitoare la piețele reglementate;

(4) Operatorul pieței reglementate este obligat să modifice, în mod corespunzător, regulile pieței reglementate la solicitarea motivată a CNPF, formulată în cadrul procedurii de autorizare sau ulterior, în cazul în care regulile nu corespund prevederilor prezentei legi sau altor dispoziții normative aplicabile.

(5) Regulile pieței reglementate, modificările și completările operate la aceste reguli pot fi aplicate numai după acceptarea lor de către CNPF.

(6) Operatorul de piață este obligat să prezinte CNPF pentru coordonare orice modificări sau completări la regulile pieței reglementate în termen de cel târziu 3 zile lucrătoare de la data aprobării acestora.

Articolul 90. Monitorizarea respectării regulilor pieței reglementate și a altor obligații legale

(1) Operatorul de piață instituie și menține mecanisme și proceduri eficiente, inclusiv asigură resursele necesare, pentru monitorizarea regulată a respectării regulilor pieței reglementate și a celorlalte obligații care le revin membrilor sau participanților acesteia.

(2) Operatorul de piață este obligat să:

1) monitorizeze ordinele plasate (inclusiv anulările de ordine) și tranzacțiile încheiate de membrii sau participanții pieței reglementate, în vederea identificării:

a) încălcărilor regulilor pieței;

b) condițiilor de tranzacționare de natură să afecteze funcționarea ordonată a pieței;

c) conduitei care poate sugera un comportament care este interzis în temeiul legislației privind abuzul de piață; precum și

d) oricăror disfuncționalități ale sistemului în legătură cu un instrument financiar;

2) informeze imediat CNPF cu privire la orice încălcare gravă a regulilor pieței sau la orice situație prevăzută la pct. 1) lit. b)-d).

(3) CNPF transmite informațiile prevăzute la alin. (2) pct. 2) către ESMA și autoritățile competente ale statelor membre. În cazul comportamentului prevăzut la alin. (2) pct. 1) lit. c), CNPF transmite informațiile către autoritățile competente ale statelor membre și ESMA numai dacă, pe baza informațiilor disponibile, este convinsă că un astfel de comportament are loc sau a avut loc.

(4) Operatorii de piață trebuie să furnizeze CNPF, organelor de anchetă și altor organe competente, fără întârziere nejustificată, toate informațiile pertinente autorităților pentru investigarea abuzurilor de piață în cadrul pieței reglementate și să acorde CNPF și organelor competente întregul sprijin pentru investigarea abuzurilor de piață comise în cadrul sau prin intermediul sistemelor pieței reglementate.

(5) Operatorul de piață este în drept să efectueze controale periodice ale membrilor sau a participanților pieței reglementate în vederea:

a) verificării corespunderii acestora cu cerințele legislației;

b) verificării respectării de către aceștia a regulilor și a altor norme interne ale pieței reglementate;

c) monitorizării condițiilor de efectuare a unor operațiuni și/sau activități de manipulare, de abuz de piață sau de altă natură ce pot afecta stabilitatea pieței.

Articolul 91. Reziliența sistemelor și mecanisme de întrerupere a tranzacționării

(1) Operatorul de piață este obligat să își construiască și să mențină reziliența operațională în conformitate cu legislația în materie de reziliență operațională digitală a sectorului financiar, astfel încât sistemele sale de tranzacționare:

a) să fie reziliente;

b) să aibă capacitate suficientă pentru a face față volumului maxim de ordine și de mesaje preconizat;

c) să poată asigura o tranzacționare ordonată chiar și în condiții de tensiuni majore pe piață;

d) să fie pe deplin testate pentru a asigura întrunirea condițiilor menționate în prezentul articol; și

e) să facă obiectul unor măsuri eficace de asigurare a continuității activității, care să cuprindă o politică și planuri de continuitate a activității și planuri de răspuns și de recuperare în domeniul TIC, instituite în conformitate cu legislația în materie de reziliență operațională digitală a sectorului financiar, pentru a asigura continuitatea serviciilor în cazul în care survine o defecțiune a sistemelor sale de tranzacționare.

(2) Operatorul de piață trebuie să instituie pentru piața reglementată pe care o administrează:

a) acorduri scrise cu toate firmele de investiții care urmăresc aplicarea unei strategii de formare a pieței (market making) pe piața reglementată;

b) programe, strategii sau planuri pentru a se asigura că un număr suficient de firme de investiții participă la astfel de acorduri care le obligă să ofere cotații ferme la prețuri competitive, cu scopul de a furniza lichiditate pieței într-un mod regulat și previzibil, în cazul în care o astfel de obligație corespunde naturii și dimensiunii activității de tranzacționare de pe piața reglementată respectivă.

(3) Acordul menționat la alin. (2) trebuie să prevadă cel puțin:

a) obligațiile firmelor de investiții în legătură cu furnizarea de lichiditate și, dacă este cazul, orice altă obligație care decurge din participarea la programele, strategiile sau planurile menționate la alin. (2) lit. b);

b) orice stimulente în materie de reduceri sau de alt tip de stimulente oferite de către piața reglementată firmei de investiții cu scopul de a furniza lichiditate pieței într-un mod regulat și previzibil și, dacă este cazul, orice alte drepturi acumulate de firmele de investiții drept urmare a participării la programele/strategiile/planurile menționate la alin. (2) lit. b).

(4) Operatorul de piață, pentru piața reglementată pe care o administrează:

a) monitorizează și asigură respectarea de către firmele de investiții a cerințelor acordurilor menționate la alin. (2);

b) informează CNPF cu privire la conținutul acordurilor și furnizează CNPF, la cerere, informații detaliate pentru a-i permite acesteia să se asigure de faptul că piața reglementată respectă cerințele prezentului articol.

(5) Regulile unei piețe reglementate trebuie să conțină prevederi care să instituite sisteme, proceduri și mecanisme eficiente pentru a refuza ordinele care depășesc pragurile prestabilite de volum și de preț sau care sunt în mod evident eronate.

(6) Operatorul de piață este obligat:

a) să se asigure că poate întrerupe sau restricționa temporar tranzacționarea în situații de urgență sau dacă există o evoluție semnificativă a prețurilor unui instrument financiar pe piața respectivă sau pe o piață conexă în decursul unei perioade scurte de timp și, în cazuri excepționale, poate anula, modifica sau corecta orice tranzacție;

b) să asigure că parametrii operațiunilor de întrerupere sau restricționare a tranzacționării sunt calibrați într-un mod adecvat, astfel încât iau în considerare lichiditatea diferitelor categorii și subcategorii de active, modelul de piață și tipurile de utilizatori și sunt suficienți pentru a evita întreruperile semnificative ale continuității activității de tranzacționare;

c) să raporteze CNPF parametrii pentru oprirea tranzacționării și orice modificări semnificative ale acestor parametri;

d) să publice pe pagina sa web informații cu privire la împrejurările care conduc la întreruperea sau limitarea tranzacționării și la principiile pe baza cărora se stabilesc principalii parametri tehnici utilizați în acest scop.

(7) CNPF va raporta către ESMA informațiile obținute conform alin. (6) lit. c).

(8) Suplimentar obligațiilor stabilite la alin. (6), operatorul de piață care administrează o piață reglementată semnificativă din punctul de vedere al lichidității pentru un anumit instrument financiar se asigură că respectiva piață reglementată dispune de procedurile și sistemele necesare pentru a asigura notificarea autorităților competente ale statelor membre pentru ca acestea să coordoneze un răspuns la nivelul întregii piețe și să stabilească dacă este oportună întreruperea tranzacționării în alte locuri în care este tranzacționat instrumentul financiar respectiv, până la reluarea tranzacționării pe piața inițială.

(9) În cazul în care operatorul pieței reglementate nu întrerupe sau nu restricționează tranzacționarea astfel cum se menționează la alin.(6), în pofida unei variații semnificative a prețurilor care afectează un instrument financiar sau instrumentele financiare conexe și care creează condiții de tranzacționare de natură să perturbe stabilitatea unei sau mai multor piețe, CNPF ia toate măsurile necesare pentru a restabili funcționarea normală a piețelor, inclusiv exercită competențele de supraveghere menționate în prezenta lege.

(10) Operatorul pieței reglementate are obligația de a institui sisteme, proceduri și mecanisme eficiente pentru a se asigura că sistemele de tranzacționare algoritmică nu pot crea sau contribui la condiții de tranzacționare de natură să afecteze funcționarea ordonată a pieței și pentru a gestiona orice condiții de tranzacționare de natură să afecteze funcționarea ordonată a pieței care sunt

generate de astfel de sisteme de tranzacționare algoritmică, inclusiv este obligat să:

a) instituie, în sarcina membrilor sau participanților, cerința efectuării unor teste adecvate ale algoritmilor și să asigure cadrul necesar pentru facilitarea acestor teste, în conformitate cu cerințele privind gestionarea riscurilor TIC și testarea rezilienței operaționale digitale stabilite conform legislației în materie de reziliență operațională digitală a sectorului financiar;

b) instituie sisteme de limitare a raportului dintre numărul ordinelor neexecutate și numărul ordinelor executate (sau a volumului tranzacționat) care pot fi introduse în sistem de un membru sau de un participant, pentru a putea încetini fluxul de ordine dacă există riscul de atingere a capacității maxime a sistemului său și a limita și a impune pasul de cotare minim care poate fi executat pe piață.

(11) Operatorul de piață trebuie să se asigure că piața reglementată pe care o administrează dispune de reguli și mecanisme prin care să poată fi identificate, prin intermediul marcajelor efectuate de membri sau participanți, ordinele generate de tranzacțiile algoritmice, diferitele tipuri de algoritmi utilizați la crearea ordinelor și persoanele relevante care inițiază aceste ordine. La cerere, aceste informații trebuie puse la dispoziția autorităților competente.

(12) Operatorul de piață are obligația să pună la dispoziția CNPF, la cererea acesteia, datele privind registrul de ordine sau să acorde CNPF acces la registrul de ordine astfel încât aceasta să poată monitoriza activitatea de tranzacționare.

(13) Operatorul pieței reglementate care permite accesul electronic direct trebuie să:

a) instituie sisteme, proceduri și mecanisme eficace pentru a se asigura că membrii sau participanții sunt autorizați să furnizeze asemenea servicii doar dacă sunt firme de investiții sau instituții de credit autorizate de către o autoritate competentă din Republica Moldova sau, după caz, UE;

b) stabilească și să aplice criterii corespunzătoare privind eligibilitatea persoanelor cărora le poate fi furnizat un asemenea acces și să se asigure că membrul sau participantul respectiv își asumă responsabilitatea pentru toate ordinele și tranzacțiile executate prin intermediul acestui serviciu în raport cu cerințele prezentei legi;

c) stabilească standarde corespunzătoare pentru controlul riscurilor și pragurile de tranzacționare printr-un astfel de acces;

d) instituie mecanisme pentru identificarea și, dacă este necesar, sistarea ordinelor sau tranzacțiilor oricărei persoane care utilizează accesul electronic direct, separat de alte ordine sau tranzacții ale membrului sau participantului care furnizează accesul;

e) instituie mecanisme pentru a suspenda sau a pune capăt accesului electronic direct pe care un membru sau participant îl furnizează unui client, în cazul încălcării dispozițiilor prezentului alineat sau a regulilor pieței reglementate.

(14) Operatorul de piață care administrează o piață reglementată se asigură că regulile pieței reglementate cu privire la serviciile de colocare sunt transparente, echitabile și nediscriminatorii.

Articolul 92. Pasuri de cotare

(1) Regulile pieței reglementate trebuie să cuprindă regimuri de pasuri de cotare în ceea ce privește acțiunile, certificatele de depozit, unitățile de fond tranzacționate la bursă, certificatele și alte instrumente financiare similare.

(2) Aplicarea de pasuri de cotare nu împiedică piețele reglementate să coreleze ordinele de dimensiuni mari la punctul de mijloc între prețul actual de cumpărare și cel de vânzare.

(3) Regimurile de pasuri de cotare menționate la alin. (1) trebuie să:

a) fie calibrate, pentru a reflecta profilul de lichiditate al instrumentului financiar pe diverse piețe și valoarea medie a spreadului dintre prețurile de cumpărare și cele de vânzare;

b) adapteze în mod adecvat pasul de cotare pentru fiecare instrument financiar.

(4) Pentru acțiunile cu un ISIN eliberat în afara SEE sau pentru acțiunile cu un ISIN din cadrul SEE care sunt tranzacționate într-un loc de tranzacționare dintr-o țară terță în moneda locală sau într-o monedă din afara SEE, pentru care locul de tranzacționare care este piața cea mai relevantă din punctul de vedere al lichidității se află într-o țară terță, piețele reglementate pot prevedea același pas de cotare care se aplică locului de tranzacționare respectiv.

Articolul 93. Comisioane, taxe și alte plăți

(1) Operatorul de piață este obligat să aprobe lista de comisioane și taxe aplicate pentru serviciile prestate pe o piață reglementată. Lista de comisioane și taxe se plasează pe pagina web a operatorului de piață și se notifică CNPF.

(2) Operatorul pieței reglementate se asigură că regulile pieței reglementate referitoare la aplicarea de taxe și comisioane, inclusiv taxe și comisioane de executare, taxe și comisioane auxiliare și eventualele reduceri, sunt transparente, echitabile și nediscriminatorii și nu creează stimulente pentru plasarea, modificarea sau anularea ordinelor sau executarea tranzacțiilor într-un mod care contribuie la crearea de condiții de tranzacționare de natură să afecteze funcționarea ordonată a pieței sau care ar putea conduce la abuzuri de piață.

(3) Operatorul pieței reglementate este obligat să includă în regulile pieței prevederi privind acordarea de reduceri de taxe și comisioane, în schimbul îndeplinirii obligației de formare a pieței pentru anumite acțiuni sau un coș adecvat de acțiuni.

(4) Operatorul pieței poate:

a) să își ajusteze taxele pentru ordinele anulate în funcție de durata de timp pentru care ordinul a fost menținut în piață și să își calibreze taxele în funcție de fiecare instrument financiar căruia i se aplică,

b) să aplice o taxă mai mare pentru introducerea unui ordin care este ulterior anulat decât pentru un ordin care este executat și să aplice comisioane/taxe majorate participanților care plasează un procentaj ridicat de ordine anulate raportat la numărul ordinelor executate, sau celor care utilizează o tehnică de tranzacționare algoritmică de mare frecvență.

Secțiunea a 4-a
Accesul la piața reglementată.
Tranzacționarea instrumentelor financiare pe piața reglementată

Articolul 94. Membrii și participanții pieței reglementate

(1) Operatorul pieței reglementate are obligația de a institui, aplica și menține, pentru piața reglementată pe care o administrează sau exploatează, reguli transparente, obiective și nediscriminatorii, bazate pe criterii obiective, care să reglementeze admiterea sau aderarea membrilor sau participanților la piața reglementată.

(2) Pot avea calitatea de membri sau participanți ai pieței reglementate, în condițiile prezentei legi și conform regulilor pieței reglementate:

a) firmele de investiții și instituțiile de credit cu sediul în Republica Moldova autorizate să presteze servicii de investiții sau să exercite activități de investiții;

b) firmele de investiții și instituțiile de credit autorizate de autoritățile competente din statele membre să presteze servicii de investiții sau să exercite activități de investiții.

(3) Regulile pieței reglementate pot prevedea că și alte persoane decât cele prevăzute la alin. (2) pot fi admise sau pot adera la piața reglementată în calitate de membru sau participant, cu condiția ca acestea să îndeplinească cumulativ următoarele cerințe:

a) să aibă o reputație suficient de bună;

b) să demonstreze un nivel suficient de aptitudine, competență și experiență pentru desfășurarea activităților de tranzacționare;

c) să dispună, dacă este cazul, de o organizare internă corespunzătoare naturii și complexității activităților desfășurate;

d) să dețină resurse suficiente corespunzătoare rolului asumat, ținând seama de mecanismele financiare pe care piața reglementată le-ar putea avea pentru garantarea decontării tranzacțiilor.

(4) Membrii și participanții unei piețe reglementate sunt obligați să aplice obligațiile prevăzute la art.50 alin. (5) și art. 51-59 din prezenta lege în cazul în care execută ordine pe piața reglementată în numele clienților lor. Membrii și participanții nu sunt obligați să își impună reciproc aceste obligații în ceea ce privește tranzacțiile încheiate pe o piață reglementată.

(5) Regulile pieței reglementate trebuie să prevadă pentru persoanele indicate în alin. (2) posibilitatea de acces direct și acces de la distanță la tranzacționarea instrumentelor financiare admise spre tranzacționare.

(6) Operatorii de piață sau piețele reglementate din alte state membre pot să adopte, pe teritoriul Republicii Moldova, în baza unei notificări prealabile transmise CNPF în acest sens de către autoritatea competentă din statul membru de origine, fără a fi necesare alte cerințe juridice sau administrative, dispozițiile necesare pentru a permite membrilor sau participanților stabiliți în Republica Moldova să aibă acces la distanță la aceste piețe și să tranzacționeze pe acestea. CNPF poate solicita autorității competente a statului membru de origine al pieței reglementate să comunice identitatea membrilor sau participanților pieței reglementate stabiliți în Republica Moldova.

(7) Operatorul de piață din Republica Moldova care adoptă dispoziții de natura celor prevăzute la alin. (6) pentru a permite accesul de la distanță a unor membri sau participanți din statele membre este obligat să comunice CNPF statul membru pe teritoriul căruia intenționează să ofere astfel de facilități. În astfel de cazuri, CNPF:

a) transmite, în termen de o lună de la primirea notificării, informația comunicată de operatorul de piață către autoritatea competentă din statul membru gazdă indicat de acesta;

b) furnizează, la solicitarea ESMA, informația comunicată de operatorul de piață către ESMA, și

c) furnizează, la solicitarea autorității competente din statul membru gazdă al pieței reglementate și fără întârzieri nejustificate, identitatea membrilor sau participanților pieței reglementate stabiliți în respectivul stat membru.

(8) Operatorul pieței reglementate are dreptul să suspende sau să retragă calitatea de membru sau participant al pieței reglementate ori să aplice alte măsuri de penalizare la încălcarea de către aceștia a regulilor pieței reglementate.

(9) În cazul în care operatorul de piață nu întreprinde măsurile specificate la alin.(8), CNPF solicită operatorului de piață, după caz, suspendarea sau retragerea calității de membru/participant al pieței reglementate.

(10) Operatorul de piață comunică CNPF, semestrial, în termen de 10 zile de la expirarea perioadei de raportare, lista membrilor și a participanților pieței reglementate administrate sau exploatate de acesta.

(11) Operatorul pieței reglementate notifică CNPF, cel târziu în ziua lucrătoare următoare:

a) cererile depuse pentru admiterea sau retragerea calității de membru ori participant și deciziile adoptate în legătură cu acestea, termenul curgând de la data adoptării deciziei;

b) situațiile în care un membru sau participant nu își mai îndeplinește ori riscă să nu își mai poată îndeplini obligațiile financiare, termenul curgând de la data la care operatorul a luat sau, în mod rezonabil, ar fi trebuit să ia cunoștință despre această situație.

Articolul 95. Accesul la piața reglementată al firmelor de investiții din statele membre

(1) Firmele de investiții din statele membre care sunt autorizate pentru executarea ordinelor clienților sau tranzacționarea pe cont propriu au dreptul de a deveni membre ale pieţelor reglementate stabilite pe teritoriul Republicii Moldova sau de a avea acces la aceste piețe:

a) direct, prin înființarea de sucursale; sau

b) devenind membre la distanță ale unei piețe reglementate sau având acces la distanță la această piață, fără a fi nevoie să fie stabilite în Republica Moldova, în cazul în care procedurile și sistemele de tranzacționare ale pieței respective nu necesită o prezență fizică pentru încheierea tranzacțiilor pe piață.

(2) Firmelor de investiții care exercită dreptul prevăzut la alin. (1) nu li se pot impune cerințe suplimentare de reglementare sau administrative în ceea ce privește aspectele reglementate de prezenta lege și care țin de exercitarea acestui drept.

Articolul 96. Admiterea spre tranzacționare pe piețe reglementate a instrumentelor financiare

(1) Instrumentele financiare care urmează să fie tranzacționate pe o piață reglementată se admit la tranzacționare prin decizia operatorului pieței reglementate, în condițiile prezentei legi și ale regulilor pieței reglementate.

(2) Piața reglementată este obligată să instituie cerințe privind procedura de admitere spre tranzacționare a instrumentelor financiare, care vor fi clare și transparente și vor garanta că orice instrument admis la tranzacționare poate face obiectul unei tranzacționări echitabile, ordonate și eficiente, iar în cazul valorilor mobiliare – că pot fi tranzacționate liber, inclusiv cerințe privind informațiile ce urmează a fi prezentate de persoana la a cărei inițiativă instrumentele financiare sunt admise spre tranzacționare.

(3) Operatorul de piață are obligația de a adopta măsurile necesare pentru a controla în mod regulat respectarea condițiilor de admitere a instrumentelor financiare admise la tranzacționare.

(4) O valoare mobiliară care a fost admisă la tranzacționare pe o piață reglementată poate fi admisă ulterior la tranzacționare pe alte piețe reglementate, chiar și fără consimțământul emitentului, cu respectarea prevederilor aplicabile regimului prospectului ofertei publice prevăzute de Legea nr. 171/2012 privind piața de capital.

(5) În situația aplicării alin.(4), a doua piață reglementată este obligată să informeze emitentul că valoarea mobiliară respectivă este tranzacționată pe această piață.

(6) Emitentul nu este obligat să furnizeze direct informațiile solicitate în temeiul art. 99 alin. (2) unei piețe reglementate care a admis valorile sale mobiliare la tranzacționare fără consimțământul său.

Articolul 97. Admiterea spre tranzacționare pe piața reglementată a valorilor mobiliare corporative

(1) Capitalizarea bursieră previzibilă a societății ale cărei acțiuni fac obiectul solicitării admiterii la tranzacționare, sau în cazul în care valoarea capitalizării nu se poate anticipa, capitalul și rezervele societății, incluzând profitul și pierderile din ultimul exercițiu financiar, trebuie să fie cel puțin echivalentul în lei moldovenești al sumei de un milion de euro, calculat la cursul oficial al leului moldovenesc la data depunerii cererii privind admiterea la tranzacționare.

(2) Condiția prevăzută la alin. (1) nu se aplică în cazul admiterii la tranzacționare a valorilor mobiliare fungibile cu valori mobiliare admise anterior spre tranzacționare.

(3) Piața reglementată se asigură ca cel puțin 10% din capitalul subscris aferent de clasei de acțiuni care face obiectul cererii de admitere la tranzacționare este deținut de către public la momentul admiterii la tranzacționare.

(4) Prin derogare de la prevederile alin. (3), cerința prevăzută la alin. (3) se consideră îndeplinită dacă la momentul admiterii la tranzacționare este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții:

a) un număr suficient de acțiuni este deținut de public;

b) acțiunile sunt deținute de un număr suficient de acționari;

c) valoarea de piață a acțiunilor deținute de public reprezintă un nivel suficient de capital subscris aferent clasei de acțiuni în cauză.

(5) Evaluarea respectării alin. (3) sau, după caz, a alin. (4) se efectuează de către operatorul de piață la momentul admiterii la tranzacționare. Criteriile privind determinarea numărului suficient de acțiuni, a numărului suficient de acționari sau a nivelului suficient al capitalului subscris se stabilesc prin regulile pieței reglementate.

(6) În cazul în care se solicită admiterea la tranzacționare a unor acțiuni fungibile cu acțiuni deja admise la tranzacționare, piața reglementată evaluează, în vederea îndeplinirii cerinței prevăzute la alin. (3), dacă un număr suficient de acțiuni a fost distribuit către public, raportat la totalul acțiunilor emise din clasa respectivă, și nu doar la acțiunile care sunt deja admise la tranzacționare.

(7) Operatorul pieței reglementate este obligat să notifice, fără întârziere, CNPF cu privire la cererile și deciziile privind admiterea, suspendarea sau retragerea instrumentelor financiare de la tranzacționare pe piața reglementată.

(8) CNPF poate stabili, prin acte normative, praguri diferite de cele prevăzute la alin. (1) și (3) de la prezentul articol, în măsura în care aplicarea pragurilor respective ar constitui un obstacol în calea asigurării lichidității de pe piețele publice având în vedere evoluțiile financiare.

Articolul 98. Admiterea spre tranzacționare pe piața reglementată a valorilor mobiliare emise de Ministerul Finanțelor, BNM și de autoritățile administrației publice locale

(1) Valorile mobiliare emise de Ministerul Finanțelor, de BNM și de autoritățile administrației publice locale (în continuare în prezentul articol – autorități) pot fi admise spre tranzacționare pe piața reglementată doar la inițiativa acestor autorități.

(2) Modul și condițiile de admitere spre tranzacționare a valorilor mobiliare emise de Ministerul Finanțelor și de BNM se stabilesc de Ministerul Finanțelor și, respectiv, de BNM, în comun cu CNPF.

(3) Modul și condițiile de admitere spre tranzacționare a valorilor mobiliare emise de autoritățile administrației publice locale se stabilesc în conformitate cu actele normative ale CNPF.

(4) Nu pot fi admise spre tranzacționare valori mobiliare care, conform deciziei autorității în cauză, nu pot fi liber tranzacționate.

(5) La emisiunea valorilor mobiliare emise de autorități prin ofertă publică, admiterea spre tranzacționare a acestor valori mobiliare poate avea loc doar după încheierea perioadei de subscriere la aceste valori mobiliare.

Articolul 99. Tranzacționarea instrumentelor financiare pe piața reglementată

(1) Prevederile privind tranzacționarea instrumentelor financiare și executarea ordinelor de tranzacționare, incluse în regulile pieței reglementate, precum și procedurile aplicate de piața reglementată vor asigura că:

a) instrumentele financiare admise spre tranzacționare pe piața reglementată vor fi tranzacționate în condiții echitabile, ordonate și eficiente;

b) determinarea prețurilor și executarea ordinelor de tranzacționare vor fi efectuate pe criterii obiective și corecte;

c) valorile mobiliare admise spre tranzacționare pe piața reglementată pot fi liber tranzacționate;

d) tranzacțiile sunt efectuate în condiții de siguranță ce garantează protejarea intereselor investitorilor și integritatea instrumentelor financiare sau a mijloacelor bănești ale acestora;

e) particularitățile contractului derivat oferă o cotație ordonată și condiții eficiente de decontare în privința instrumentelor financiare derivate admise spre tranzacționare.

(2) Pe lângă obligațiile prevăzute la alin. (1), operatorul de piață al unei piețe reglementate se asigură că regulile acesteia:

a) instituie și mențin mecanisme eficiente care să-i permită să verifice dacă emitenții valorilor mobiliare care sunt admise la tranzacționare pe piața reglementată respectă prevederile legale privind obligațiile în materie de informare inițială, periodică și ad-hoc care le revin; și

b) asigură accesul membrilor și participanților la informațiile ce țin de ordinele de tranzacționare, la informațiile referitoare la tranzacțiile încheiate, la informațiile privind instrumentele financiare admise spre tranzacționare și emitenții acestora și la alte informații făcute publice în temeiul legislației aplicabile.

(3) Conexiunea sistemului electronic de tranzacționare al pieței reglementate la sistemul electronic al organizației care administrează sisteme de clearing și decontare se efectuează în așa mod încât să se asigure securitatea, integritatea și funcționalitatea ambelor sisteme.

Articolul 100. Suspendarea și retragerea instrumentelor financiare de la tranzacționarea pe o piață reglementată

(1) Fără a aduce atingere competențelor CNPF de a dispune și solicita suspendarea sau retragerea de la tranzacționare a unui instrument financiar conform prevederilor prezentei legi, operatorul de piață suspendă sau retrage de la tranzacționare un instrument financiar care nu mai respectă regulile pieței reglementate, cu excepția cazului în care o astfel de suspendare sau retragere ar putea afecta în mod semnificativ interesele investitorilor sau ar putea compromite funcționarea ordonată a pieței.

(2) În cazul în care operatorul de piață suspendă sau retrage de la tranzacționare un instrument financiar, acesta trebuie să suspende sau să retragă, după caz, și instrumentele financiare derivate prevăzute la art. 5 lit. d)-j) care sunt legate de respectivul instrument financiar sau care fac trimitere la acesta, în cazul în care o astfel de măsură este necesară pentru a sprijini obiectivele suspendării sau ale retragerii instrumentului financiar suport.

(3) Operatorul de piață face imediat publică decizia cu privire la suspendarea sau retragerea de la tranzacționare a instrumentului financiar și, după caz a instrumentelor financiare derivate și notifică imediat această decizie CNPF.

(4) CNPF dispune, prin decizie, suspendarea sau retragerea de la tranzacționare a instrumentelor financiare sau instrumentelor financiare derivate prevăzute la alin.(1) și (2) și dispune altor piețe reglementate, MTF-uri, OTF-uri și operatori independenți care intră sub incidența prezentei legi și tranzacționează aceleași instrumente să suspende sau să retragă respectivele instrumente de la tranzacționare. CNPF publică, imediat, pe pagina sa web, decizia adoptată.

(5) Entitățile prevăzute la alin.(4) sunt obligate să se conformeze imediat deciziei CNPF, inclusiv în cazurile în care suspendarea sau retragerea este determinată de:

a) suspiciuni de abuz de piață;

b) inițierea sau desfășurarea unei oferte publice de preluare;

c) nedivulgarea unor informații privilegiate privind emitentul sau instrumentul financiar, cu încălcarea dispozițiilor legislației privind abuzul de piață.

(6) CNPF nu dispune măsurile prevăzute la alin. (4) în cazul în care suspendarea sau retragerea ar putea afecta în mod semnificativ interesele investitorilor sau ar putea compromite funcționarea ordonată a pieței.

(7) CNPF comunică ESMA și autorităților competente din celelalte state membre decizia prevăzută la alin. (4).

(8) În cazul în care CNPF este notificată de o autoritate competentă din alt stat membru cu privire la suspendarea sau retragerea de la tranzacționare a unui instrument financiar, dispozițiile alin. (4)-(6) se aplică în mod corespunzător.

(9) CNPF informează ESMA cu privire la decizia adoptată în urma notificării prevăzute la alin.(8) și furnizează o explicație în cazul în care decide să nu suspende sau să nu retragă de la tranzacționare instrumentele financiare sau instrumentele financiare derivate care fac obiectul notificării.

(10) Prevederile alin. (4), (5) și (7) se aplică în mod corespunzător și în cazul în care:

a) CNPF dispune ridicarea măsurii de suspendare de la tranzacționare a unui instrument financiar sau a instrumentelor financiare derivate prevăzute la art. 5 lit. d)-j) care sunt legate de respectivul instrument financiar sau fac trimitere la acesta;

b) CNPF dispune, în temeiul art. 144 alin. (2) pct. 4) sau pct. 5), suspendarea sau retragerea de la tranzacționare a unui instrument financiar sau a instrumentelor financiare derivate prevăzute la art.5 lit. d)-j) care sunt legate de respectivul instrument financiar sau fac trimitere la acesta.

Capitolul II
MTF ȘI OTF

Secțiunea 1
Autorizarea, organizarea și funcționarea MTF și OTF

Articolul 101. Dispoziții generale privind MTF și OTF

(1) Sistemele multilaterale de tranzacționare (MTF) și/sau, după caz, sistemele organizate de tranzacționare (OTF), denumite în continuare, în sensul prezentei secțiuni, *sisteme de tranzacționare*, pot fi exploatate în Republica Moldova, în condițiile și limitele prevăzute de prezenta lege, de următoarele entități, denumite în continuare *operatori de sistem*:

a) firmele de investiții și instituțiile de credit din Republica Moldova autorizate de CNPF să exploateze MTF-uri și/sau OTF-uri;

b) operatorii de piață care administrează și exploatează o piață reglementată autorizată în Republica Moldova;

c) sucursalele instituțiilor de credit dintr-un stat membru, autorizate în statul membru de origine să exploateze MTF-uri și/sau OTF-uri;

d) sucursalele firmelor de investiții dintr-un stat membru, autorizate în statul membru de origine să exploateze MTF-uri și/sau OTF-uri;

e) sucursalele operatorilor de piață dintr-un stat membru, autorizați în statul membru de origine să exploateze un MTF și/sau OTF;

f) sucursalele firmelor de investiții din țări terțe, autorizate potrivit prezentei legi să exploateze MTF-uri și/sau OTF-uri.

(2) Exploatarea unui sistem de tranzacționare sunt permise numai după verificarea de către CNPF a conformității acestuia cu dispozițiile prezentei secțiuni și după obținerea autorizației de MTF/OTF.

(3) Exploatarea unui sistem de tranzacționare de către operatorul prevăzut la alin. (1) lit. b) este condiționată de verificarea prealabilă de către CNPF a respectării condițiilor de autorizare și a cerințelor organizatorice aplicabile acestuia, potrivit art. 13 alin. (2).

(4) Exploatarea unui sistem de tranzacționare de către sucursalele instituțiilor de credit prevăzute la alin. (1) lit. c) sunt permise numai în măsura în care sucursalele sunt organizate și funcționează în Republica Moldova potrivit Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor și legislației bancare aplicabile.

(5) Exploatarea unui sistem de tranzacționare de către sucursalele firmelor de investiții, operatorii de piață și firmele de investiții din țările terțe prevăzute la alin.(1) lit. d)-f) este permisă numai după conformarea acestora cu dispozițiile art. 70 sau, după caz, art. 71 din prezenta lege.

(6) CNPF reglementează și supraveghează activitatea operatorilor de sistem în legătură cu exploatarea de către aceștia a sistemelor de tranzacționare, în scopul asigurării respectării prezentei legi și a actelor normative ale CNPF.

(7) Operatorul de sistem este responsabil pentru conformitatea sistemului de tranzacționare exploatat cu cerințele aplicabile prevăzute de prezenta lege și actele normative emise pentru executarea acesteia.

(8) Prevederile art. 77 alin. (9)-(11) se aplică în mod corespunzător operatorilor de sistem.

Articolul 102. Autorizația de MTF/OTF

(1) Pentru autorizarea sistemului de tranzacționare, solicitantul depune la CNPF, în modul stabilit prin actele normative ale acesteia, o cerere scrisă, la care anexează documentele și informațiile aferente solicitantului, după cum urmează:

a) documentele de constituire ale operatorului de sistem;

b) programul de activitate, din care să rezulte, printre altele, tipurile de operațiuni avute în vedere, structura organizatorică, precum și procedurile, mecanismele, dotarea tehnică și sistemele instituite, pentru a permite CNPF să poată verifica dacă sistemul de tranzacționare a adoptat toate măsurile necesare pentru respectarea obligațiilor prevăzute de prezenta lege;

c) proiectul regulilor sistemului de tranzacționare;

d) informații privind identitatea persoanelor din cadrul operatorului de sistem care vor conduce efectiv activitățile și operațiunile sistemului de tranzacționare și documentele care atestă îndeplinirea cerințelor de calificare,

experiență profesională și reputație prevăzute de prezenta lege și actele normative emise pentru executarea acesteia;

e) informații privind orice legături sau participații deținute de solicitant în alte piețe reglementate, MTF-uri, OTF-uri sau operatori independenți, precum și lista membrilor, participanților și/sau utilizatorilor acestora;

f) orice alte informații și documente prevăzute în actele normative emise pentru executarea prezentei legi.

(2) În cazul operatorilor de sistem prevăzuți la art. 101 alin. (1) lit. a), cererea de autorizare a sistemului de tranzacționare poate fi depusă concomitent cu cererea de autorizare ca firmă de investiții. În acest caz, termenul prevăzut la art.13 alin.(6) poate fi prelungit cu până la 3 luni.

(3) Taxa de eliberare a autorizației de MTF/OTF este de 10 000 de lei moldovenești, care se varsă în bugetul CNPF de către operatorul de sistem, în termen de cel mult 10 zile de la data aprobării deciziei de eliberare a autorizației.

(4) CNPF admite sau respinge cererea de autorizare a sistemului de tranzacționare în termen de cel mult 6 luni de la data expedierii de către CNPF a notificării privind caracterul complet al cererii, însoțite de documentele și informațiile prevăzute la alin.(1). Dispozițiile art. 13 alin. (7)-(9) se aplică în mod corespunzător.

(5) În scopul prezentei legi, inclusiv art. 105 și art. 145, și fără a aduce atingere dreptului CNPF de a aplica sancțiuni și măsuri sancționatoare membrilor organului de conducere al operatorului de sistem în cazurile prevăzute de prezenta lege, persoanele care asigură conducerea efectivă a activității sistemului de tranzacționare specificate la alin. (1) lit. d) sunt asimilate membrilor organului de conducere al firmei de investiții/operatorului de piață.

(6) Prevederile art. 78 alin. (2), (3), (7), (8) și (12) se aplică în mod corespunzător operatorilor de sistem și sistemelor de tranzacționare.

(7) CNPF autorizează sistemul de tranzacționare numai dacă este pe deplin convinsă că atât operatorul de sistem, cât și sistemul de tranzacționare satisfac cel puțin cerințele prevăzute în dispozițiile prezentei legi și ale actelor normative emise în aplicarea acesteia.

(8) Dispozițiile art.15 se aplică în mod corespunzător cererii de autorizare a sistemului de tranzacționare.

(9) Dispozițiile art. 80 se aplică în mod corespunzător autorizațiilor de MTF/OTF și operatorilor de sistem.

(10) Orice autorizație eliberată unei firme de investiții sau unui operator de piață pentru exploatarea unui MTF sau a unui OTF se notifică ESMA de către CNPF.

(11) La cererea ESMA, CNPF transmite acesteia informațiile prevăzute la alin.(1).

(12) CNPF stabilește, prin acte normative, condițiile, procedura, forma și conținutul documentației aferente procesului de autorizare, precum și alte măsuri necesare pentru punerea în aplicare a prezentului articol.

Articolul 103. Principii de guvernanță

(1) Dispozițiile art. 17-20 se aplică în mod corespunzător membrilor organului de conducere al operatorului de sistem, cu excepția instituțiilor de credit din Republica Moldova, pentru care se aplică prevederile art. 17 alin. (8).

(2) Pentru operatorii de sistem prevăzuți la art. 101 alin. (1) lit. c)-f), atribuțiile consiliului sunt exercitate de organul de supraveghere al persoanei juridice străine care a constituit sucursala. Dispozițiile art. 20 nu se aplică membrilor organului de supraveghere respectiv.

Articolul 104. Regulile MTF și OTF

(1) Operatorii de sistem sunt obligați să stabilească reguli transparente privind criteriile de stabilire a instrumentelor financiare ce pot fi tranzacționate în cadrul MTF și OTF.

(2) Operatorii de sistem stabilesc, publică și pun în aplicare reguli transparente și nediscriminatorii, pe baza unor criterii obiective, care să reglementeze accesul la sistemul lor și să asigure participanților la MTF sau OTF un tratament egal.

(3) Regulile MTF stabilesc norme transparente, nediscriminatorii și nediscreționare privind:

a) tranzacționarea instrumentelor financiare;

b) determinarea prețurilor și executarea ordinelor de tranzacționare;

c) dobândirea, suspendarea, retragerea calității de membru sau participant și drepturile și obligațiile acestora;

d) tipurile de instrumente și cerințele față de instrument și emitent pentru admitere, suspendare și retragere, inclusiv drepturile și obligațiile emitenților;

e) condițiile de efectuare a clearingului și decontărilor;

f) tipurile de tranzacții și de ordine privind instrumentele financiare tranzacționate;

g) regimul de funcționare al MTF-ului;

h) condițiile examinării și arbitrării litigiilor dintre membri și/sau participanți;

i) condițiile de examinare a încălcărilor și raportarea acestora.

(4) Regulile OTF cuprind elementele prevăzute la alin. (3), aplicate în mod corespunzător, ținând seama de cerințele specifice aplicabile OTF prevăzute la art.108 și, în special, de exercitarea discreției în executarea ordinelor.

(5) Regulile MTF privind accesul la sistem trebuie să respecte aceleași condiții ca și cele prevăzute la art. 94 alin. (2) și (3).

(6) Regulile MTF/OTF sunt adoptate și modificate de operatorul de sistem.

(7) Prevederile art. 89 alin. (4)-(6) se aplică în mod corespunzător și în raport cu regulile MTF și OTF.

Articolul 105. Registrul MTF și OTF

CNPF întocmește, menține, și actualizează în mod regulat în Registrul CNPF lista MTF-urilor și OTF-urilor pentru care este autoritate competentă.

Articolul 106. Cerințe de organizare și funcționare pentru MTF și OTF

(1) Pe lângă cerințele organizatorice prevăzute la art. 35-42 și art. 45 aplicabile MTF-urilor și OTF-urilor, operatorii de sistem care exploatează un MTF sau OTF sunt obligați să:

a) stabilească reguli și proceduri transparente și nediscreționare pentru a garanta un proces de tranzacționare echitabil și organizat;

b) instituie criterii obiective pentru o executare eficientă a ordinelor;

c) stabilesc măsuri pentru administrarea corectă a operațiunilor tehnice din cadrul sistemului, inclusiv proceduri eficiente pentru situații excepționale, pentru a contracara riscurile de disfuncționalitate a sistemelor.

(2) Operatorii de sistem trebuie să furnizeze sau, după caz, să se asigure că sunt accesibile publicului suficiente informații pentru a permite utilizatorilor săi să își formuleze o opinie în ceea ce privește decizia de a investi, ținând seama de tipurile de utilizatori și, în același timp, de tipurile de instrumente tranzacționate.

(3) Operatorii de sistem instituie mecanisme adecvate pentru identificarea și gestionarea potențialelor consecințe negative asupra operării MTF sau OTF ori asupra membrilor, participanților sau utilizatorului acestora, generate de orice conflict de interese între interesele sistemului de tranzacționare, deținătorului MTF-ului, ale operatorului de sistem și buna funcționare a sistemului de tranzacționare.

(4) Operatorii de sistem au obligația de a respecta prevederile art. 91-93 și de a dispune de sisteme, proceduri și mecanisme eficace în acest scop.

(5) Operatorii de sistem trebuie să dispună de mecanismele necesare pentru a facilita decontarea eficientă a tranzacțiilor efectuate prin intermediul sistemelor din cadrul MTF-ului sau al OTF-ului exploatat și să informeze în mod clar membrii sau participanții în legătură cu responsabilitățile ce le revin în ceea ce privește decontarea tranzacțiilor executate în cadrul sistemului respectiv.

(6) MTF-urile și OTF-urile trebuie să asigure prezența a cel puțin 3 membri sau utilizatori efectiv activi ai acestora, fiecare dintre acești membri sau utilizatori având posibilitatea de a interacționa cu toți ceilalți în ceea ce privește formarea prețurilor.

(7) În cazul în care o valoare mobiliară admisă la tranzacționare pe o piață reglementată este tranzacționată în același timp pe un MTF sau pe un OTF fără consimțământul emitentului, acesta nu este supus niciunei obligații de informare financiară inițială, periodică sau specifică în privința respectivului MTF sau OTF.

(8) Operatorul de sistem este obligat să pună în aplicare în mod imediat orice decizie a CNPF, emisă în temeiul art. 144, privind suspendarea sau retragerea de la tranzacționare a unui instrument financiar.

Articolul 107. Cerințe specifice aplicabile MTF-urilor

(1) Pe lângă cerințele organizatorice prevăzute la art. 35-42 și art. 45 și normele de conduită profesională prevăzute la art. 55-57 aplicabile MTF-urilor, operatorul de sistem care exploatează un MTF stabilește și pune în aplicare reguli cu caracter nediscreționar de executare a ordinelor în cadrul sistemului.

(2) Operatorul de sistem care exploatează un MTF trebuie să dispună de mecanisme prin care:

a) să fie dotat în mod corespunzător pentru gestionarea riscurilor la care este expus, să instituie măsuri și sisteme adecvate pentru identificarea tuturor riscurilor semnificative care îi pot compromite funcționarea și să aplice măsuri eficace de diminuare a riscurilor respective;

b) să instituie mecanisme care vizează facilitarea finalizării eficiente și la timp a tranzacțiilor executate în cadrul sistemelor sale; și

c) să dispună, în momentul autorizării și ulterior în orice moment, de resurse financiare suficiente pentru a facilita funcționarea sa corectă, ținând seama de natura și de amploarea tranzacțiilor încheiate pe piață, precum și de gama și de nivelul riscurilor la care este expus.

(3) Prevederile art. 50 alin. (5), art. 51-57, art. 58 alin. (1)-(3) și alin. (5)-(10), precum și art. 59 nu se aplică tranzacțiilor încheiate, în conformitate cu regulile aplicabile unui MTF, între membrii sau participanții acestuia sau între MTF și membrii sau participanții săi, în ceea ce privește utilizarea MTF-ului.

(4) Prevederile alin. (3) nu aduc atingere obligațiilor membrilor sau participanților față de clienții lor. Atunci când aceștia execută ordinele clienților prin intermediul sistemului MTF, dispozițiile art. 50 alin. (5), art. 51-59 se aplică în modul corespunzător.

(5) Operatorilor de sistem care exploatează un MTF le este interzis:

a) să execute ordine ale clienților prin angajarea capitalului propriu;

b) să se implice în cumpărări și vânzări simultane pe cont propriu.

Articolul 108. Cerințe specifice aplicabile OTF-urilor

(1) Operatorul de sistem care exploatează un OTF este obligat să instituie mecanisme prin care să împiedice executarea ordinelor clienților în cadrul unui OTF cu angajarea capitalurilor proprii ale operatorului de sistem sau a ordinelor oricărei entități care face parte din același grup sau din aceeași persoană juridică ca operatorul de sistem.

(2) Operatorul de sistem care exploatează un OTF se poate implica în cumpărări și vânzări simultane pe cont propriu cu obligațiuni, produse financiare structurate, certificate de emisii și anumite instrumente financiare derivate numai în cazul în care clientul și-a dat acordul cu privire la acest proces.

(3) Operatorul de sistem care exploatează un OTF nu poate utiliza cumpărări și vânzări simultane pe cont propriu pentru executarea ordinelor clienților în cadrul OTF în cazul tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate care aparțin unei categorii declarate ca fiind supusă obligației de compensare potrivit legislației

privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții.

(4) Operatorul de sistem care exploatează un OTF instituie și menține mecanisme și proceduri adecvate pentru a asigura conformitatea cu definiția de „cumpărări și vânzări simultane pe cont propriu”, astfel cum este prevăzută în prezenta lege.

(5) Operatorul de sistem care exploatează un OTF poate să se implice în tranzacționare pe cont propriu, cu excepția tranzacțiilor de tip cumpărări și vânzări simultane pe cont propriu, doar în ceea ce privește instrumentele de datorie suverană pentru care nu există piață lichidă.

(6) Operatorul de sistem care exploatează un OTF trebuie să asigure că:

a) OTF-ul și operatorul independent nu sunt exploatate în cadrul aceleiași entități juridice;

b) OTF-ul nu este conectat la un operator independent într-un mod care să permită interacțiunea dintre ordinele din OTF și ordinele sau cotațiile din operatorul independent;

c) OTF-ul nu este conectat la un alt OTF într-un mod care să permită interacțiunea ordinelor din cadrul unor OTF-uri diferite.

(7) Operatorul de sistem care exploatează un OTF poate desemna o altă firmă de investiții pentru a desfășura activități de formare a pieței în cadrul OTF, cu condiția ca aceasta să își exercite activitatea în mod independent. Condiția de independență nu este îndeplinită dacă firma respectivă are legături strânse cu operatorul de sistem care exploatează OTF-ul.

(8) Executarea ordinelor într-un OTF are loc în mod discreționar. Operatorul de sistem care exploatează un OTF poate exercita această discreție numai în una sau în ambele dintre următoarele situații:

a) atunci când decide să plaseze sau să retragă un ordin în cadrul OTF-ului pe care îl exploatează;

b) atunci când decide să nu coreleze un ordin al unui client cu alte ordine disponibile în sistem la un moment dat, cu condiția respectării instrucțiunilor specifice ale clientului și a obligațiilor care îi revin potrivit art.58.

(9) Pentru sistemul care încrucișează ordinele clienților, operatorul de sistem poate decide dacă, în ce moment și în ce măsură dorește să coreleze două sau mai multe ordine în cadrul sistemului.

(10) În conformitate cu prevederile alin. (1)-(4), alin. (6) și alin. (7) și fără a aduce atingere prevederilor alin. (5), art. 58, 104 și 106, în ceea ce privește un sistem care organizează tranzacții cu valori mobiliare altele decât cele aferente titlurilor de capital, operatorul de sistem care exploatează OTF-ul poate facilita negocierea dintre clienți, astfel încât să reunească două sau mai multe interese de tranzacționare potențial compatibile în cadrul unei singure tranzacții.

(11) CNPF poate solicita, fie în cadrul procedurii de autorizare a OTF-ului, fie ulterior, în mod ad-hoc, următoarele informații:

a) descrierea detaliată a motivelor pentru care sistemul nu corespunde unei piețe reglementate, unui MTF sau unui operator independent;

b) descrierea detaliată a modalităților de exercitare a puterii discreționare, în special în cazul în care un ordin către OTF poate fi retras;

c) descrierea modalităților și a circumstanțelor în care două sau mai multe ordine ale clienților vor fi corelate în cadrul OTF-ului.

(12) Operatorul de sistem care exploatează un OTF trebuie să informeze CNPF cu privire la modul în care utilizează cumpărări și vânzări simultane pe cont propriu.

(13) CNPF monitorizează angajamentul operatorului de sistem de a utiliza tranzacții de cumpărări și vânzări simultane pe cont propriu, pentru a se asigura că acestea continuă să intre sub incidența definiției acestor operațiuni și că utilizarea lor nu generează conflicte de interese între operatorul de sistem și clienții săi.

(14) Operatorul de sistem care exploatează un OTF trebuie să asigure aplicarea prevederilor art. 50 alin. (5) și art. 51-59 în cazul tranzacțiilor încheiate în cadrul respectivului OTF.

Articolul 109. Monitorizarea respectării regulilor MTF/OTF și a altor obligații legale

(1) Operatorul de sistem este obligat să instituie și mențină mecanisme și proceduri eficiente, în ceea ce privește sistemul de tranzacționare, pentru monitorizarea regulată a respectării regulilor sistemului de tranzacționare de către membrii, participanții sau utilizatorii sistemului de tranzacționare.

(2) Operatorul de sistem este obligat:

1) să monitorizeze ordinele plasate (inclusiv anulările de ordine) și tranzacțiile încheiate de membrii, participanții sau utilizatorii săi în cadrul sistemului de tranzacționare, în vederea identificării:

a) încălcărilor regulilor sistemului de tranzacționare;

b) condițiilor de tranzacționare de natură să afecteze stabilitatea pieței,

c) conduitei care poate sugera un comportament care este interzis în temeiul legislației privind abuzul de piață; precum și

d) oricăror disfuncționalități ale sistemului în legătură cu un instrument financiar.

2) să stabilească măsuri și resurse necesare pentru a se asigura că monitorizarea efectuată conform pct. 1) este eficientă;

3) să dispună de mecanisme prin care să asigure că acesta îndeplinește standardele de calitate a datelor în temeiul actelor normative ale CNPF;

4) să informeze imediat CNPF cu privire la orice încălcare gravă a regulilor sistemului de tranzacționare sau la orice situație prevăzută la pct. 1) lit. b)-d);

5) să transmită CNPF și organelor de urmărire penală, fără întârzieri nejustificate, informațiile și documentele relevante rezultate din monitorizarea prevăzută la lit. a), în vederea investigării potențialelor infracțiuni legate de abuzul de piață și să acorde organelor de urmărire penală asistența necesară, în condițiile

legii, pentru investigarea infracțiunilor săvârșite în cadrul sistemelor proprii sau prin intermediul acestora.

(3) CNPF transmite informațiile prevăzute la alin. (2) pct. 4) către ESMA și autoritățile competente ale statelor membre. În cazul comportamentului prevăzut la alin.(2) pct.1) lit. c), CNPF transmite informațiile către autoritățile competente ale statelor membre și ESMA numai dacă, pe baza informațiilor disponibile, este convinsă că un astfel de comportament are loc sau a avut loc.

Articolul 110. Suspendarea și retragerea instrumentelor financiare de la tranzacționare în cadrul unui MTF/OTF

(1) Fără a aduce atingere competențelor CNPF de a dispune și solicita suspendarea sau retragerea de la tranzacționare a unui instrument financiar conform prevederilor prezentei legi, operatorul de sistem suspendă sau retrage de la tranzacționare un instrument financiar care nu mai respectă regulile sistemului său de tranzacționare, cu excepția cazului în care o astfel de suspendare sau retragere ar putea afecta în mod semnificativ interesele investitorilor sau ar putea compromite funcționarea ordonată a pieței.

(2) În cazul în care operatorul de sistem suspendă sau retrage de la tranzacționare un instrument financiar, acesta trebuie să suspende sau să retragă, după caz, și instrumentele financiare derivate prevăzute la art.5 lit. d)-j) care sunt legate de respectivul instrument financiar sau care fac trimitere la acesta, în cazul în care o astfel de măsură este necesară pentru a sprijini obiectivele suspendării sau ale retragerii instrumentului financiar suport.

(3) Operatorul de sistem notifică imediat CNPF cu privire la decizia sa de suspendare sau retragere de la tranzacționare a unui instrumentului financiar.

(4) CNPF dispune, prin decizie, suspendarea sau retragerea de la tranzacționare a instrumentelor financiare sau instrumentelor financiare derivate prevăzute la alin. (1) și (2) și dispune piețelor reglementate, altor MTF-uri, OTF-uri și operatori independenți care intră sub incidența prezentei legi și tranzacționează aceleași instrumente să suspende sau să retragă respectivele instrumente de la tranzacționare. CNPF publică, imediat, pe pagina sa web, decizia adoptată.

(5) Entitățile prevăzute la alin. (4) sunt obligate să se conformeze imediat deciziei CNPF, inclusiv în cazurile în care suspendarea sau retragerea este determinată de:

a) suspiciuni de abuz de piață;

b) inițierea sau desfășurarea unei oferte publice de preluare;

c) nedivulgarea unor informații privilegiate privind emitentul sau instrumentul financiar, cu încălcarea dispozițiilor legislației privind abuzul de piață.

(6) CNPF nu dispune măsurile prevăzute la alin. (4) în cazul în care suspendarea sau retragerea ar putea afecta în mod semnificativ interesele investitorilor sau ar putea compromite funcționarea ordonată a pieței.

(7) CNPF comunică ESMA și autorităților competente din celelalte state membre decizia prevăzută la alin.(4).

(8) În cazul în care CNPF este notificată de o autoritate competentă din alt stat membru cu privire la suspendarea sau retragerea de la tranzacționare a unui instrument financiar, dispozițiile alin. (4)-(6) se aplică în mod corespunzător.

(9) CNPF informează ESMA cu privire la decizia adoptată în urma notificării prevăzute la alin. (8) și furnizează o explicație în cazul în care decide să nu suspende sau să nu retragă de la tranzacționare instrumentele financiare sau instrumentele financiare derivate care fac obiectul notificării.

(10) Prevederile alin. (4), (5) și (7) se aplică în mod corespunzător și în cazul în care:

a) CNPF dispune ridicarea măsurii de suspendare de la tranzacționare a unui instrument financiar sau a instrumentelor financiare derivate prevăzute la art. 5 lit. d)-j) care sunt legate de respectivul instrument financiar sau fac trimitere la acesta;

b) CNPF dispune, în temeiul art. 144 alin. (2) pct. 4) sau 5), suspendarea sau retragerea de la tranzacționare a unui instrument financiar sau a instrumentelor financiare derivate prevăzute la art. 5 lit. d)-j) care sunt legate de respectivul instrument financiar sau fac trimitere la acesta.

Secțiunea a 2-a
Piețe de creștere pentru IMM-uri

Articolul 111. Înregistrarea și radierea pieței de creștere pentru IMM-uri

(1) Operatorul de sistem autorizat să exploateze un MTF poate solicita CNPF înregistrarea MTF-ului sau a unui segment al acestuia în calitate de piață de creștere pentru IMM-uri, prin depunerea unei cereri însoțite de documentele și informațiile care atestă îndeplinirea cerințelor prevăzute la alin. (3) sau, după caz, alin.(4).

(2) CNPF înregistrează MTF-ul sau segmentul acestuia ca piață de creștere pentru IMM-uri numai dacă este pe deplin convinsă că sunt îndeplinite cerințele prevăzute la alin. (3), în cazul MTF-ului, sau cele prevăzute la alin.(4), în cazul unui segment al MTF-ului.

(3) MTF-ul înregistrat în calitate de piață de creștere pentru IMM-uri instituie, aplică și menține reguli, sisteme și proceduri eficiente care asigură, cel puțin, următoarele:

a) cel puțin 50 % dintre emitenții ale căror instrumente financiare sunt admise la tranzacționare în cadrul respectivului MTF sunt IMM-uri în momentul în care MTF-ul este înregistrat ca piață de creștere pentru IMM-uri și, ulterior, în fiecare an calendaristic;

b) sunt stabilite criterii corespunzătoare pentru admiterea inițială și menținerea instrumentelor financiare ale emitenților la tranzacționare pe piață;

c) la admiterea inițială la tranzacționare pe piață a instrumentelor financiare, sunt publicate informații suficiente care să permită investitorilor să ia o decizie în cunoștință de cauză cu privire la investiția în respectivele instrumente financiare, fie sub forma unui document de admitere corespunzător, fie sub forma unui prospect, în cazul în care admiterea inițială are loc în legătură cu o ofertă publică de valori mobiliare supusă obligației de publicare a prospectului conform legislației aplicabile;

d) se realizează o raportare financiară corespunzătoare continuă, în mod periodic, fie de către emitent, fie în numele acestuia, de exemplu prin situații financiare anuale auditate;

e) emitenții pe piață, persoanele care au responsabilități de conducere, precum și persoanele cu care aceștia se află în legături strânse, astfel cum sunt definiți potrivit legislației privind abuzul de piață, respectă obligațiile care le revin în temeiul respectivei legislații;

f) este asigurată stocarea și diseminarea către public a informațiilor care fac obiectul unor reglementări referitoare la emitenți;

g) există sisteme și controale eficiente în scopul prevenirii și detectării abuzurilor de piață în cadrul MTF-ului respectiv, în conformitate cu legislația privind abuzul de piață.

(4) Segmentul relevant al MTF instituie, aplică și menține reguli, sisteme și proceduri eficiente care asigură, pe lângă respectarea condițiilor prevăzute la alin.(3), îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) separarea clară a segmentului înregistrat ca „piață de creștere pentru IMM-uri” față de celelalte segmente exploatate de administratorul de sistem, inclusiv printr-o denumire distinctă, un cadru de reglementare propriu, o strategie de marketing și publicitate distincte și un cod de identificare a pieței (MIC) specific;

b) diferențierea clară a tranzacțiilor efectuate pe segmentul înregistrat ca „piață de creștere pentru IMM-uri” de alte activități de piață din cadrul celorlalte segmente ale MTF-ului;

c) furnizarea, la cererea CNPF, a unei liste complete a instrumentelor cotate pe segmentul în cauză al pieței de creștere pentru IMM-uri, precum și a oricăror informații solicitate de CNPF privind funcționarea segmentului pieței de creștere pentru IMM-uri.

(5) CNPF dispune, prin decizie, înregistrarea MTF-ului sau a segmentului acestuia ca piață de creștere pentru IMM-uri, în condițiile prezentului articol și conform procedurii stabilite prin actele normative ale CNPF.

(6) Taxa de înregistrare în Registrul CNPF al pieței de creștere pentru IMM-uri se stabilește prin actele normative ale CNPF și se achită de către operatorul de sistem în termen de 10 zile lucrătoare de la data aprobării deciziei de înregistrare a MTF-ului sau a segmentului acestuia ca piață de creștere pentru IMM-uri. CNPF include MTF-ul sau segmentul acestuia în Registrul CNPF al pieței de creștere pentru IMM-uri după achitarea taxei.

(7) CNPF radiază un MTF sau un segment al acestuia din Registrul piețelor de creștere pentru IMM-uri în oricare dintre următoarele cazuri:

a) operatorul de sistem solicită radierea MTF-ului sau a segmentului acestuia din registru;

b) condițiile prevăzute la alin.(3) sau alin.(4) nu mai sunt îndeplinite în ceea ce privește MTF-ul sau segmentul acestuia.

(8) CNPF informează ESMA, fără întârzieri nejustificate, cu privire la orice decizie de înregistrare în Registrul CNPF al piețelor de creștere pentru IMM-uri sau de radiere din acesta a unui MTF sau a unui segment al acestuia, adoptată în temeiul prezentului articol.

(9) CNPF stabilește, prin acte normative, condițiile, procedura, forma și conținutul documentației aferente procesului de înregistrare, precum și alte măsuri necesare pentru punerea în aplicare a prezentului articol.

Articolul 112. Cerințe specifice aplicabile pieței de creștere pentru IMM-uri

(1) Respectarea de către operatorul de sistem care exploatează MTF-ul sau un segment al acestuia a cerințelor prevăzute la art. 111 alin. (3) și alin. (4) nu aduce atingere obligației acestuia de a respecta alte cerințe și obligații prevăzute de prezenta lege în legătură cu exploatarea MTF-urilor. Fără a aduce atingere alin. (2) și alin. (3), operatorul de sistem care exploatează MTF-ul sau un segment al acestuia poate impune condiții suplimentare.

(2) În cazul în care un instrument financiar al unui emitent este admis la tranzacționare pe o piață de creștere pentru IMM-uri, acesta poate fi tranzacționat și într-un alt loc de tranzacționare, cu condiția ca emitentul să fi fost informat în prealabil și să nu fi formulat obiecții.

(3) În scopul alin. (2):

a) în cazul în care celălalt loc de tranzacționare este o altă piață de creștere pentru IMM-uri sau un segment al unei piețe de creștere pentru IMM-uri, emitentul nu este supus unor obligații suplimentare privind guvernanța corporativă sau de publicarea inițială, periodică sau specifică în ceea ce privește cealaltă piață pentru IMM-uri;

b) în cazul în care celălalt loc de tranzacționare nu este o piață de creștere pentru IMM-uri, emitentul trebuie să fie informat cu privire la obligațiile care îi vor reveni în materie de guvernanță corporativă și de publicarea inițială, continuă sau specifică cu privire la celălalt loc de tranzacționare.

Capitolul III
CERINȚE PRIVIND TRANSPARENȚA ȘI INTEGRITATEA PIEȚEI

Articolul 113. Cerințe privind transparența pre-tranzacționare pentru locurile de tranzacționare și derogări

(1) Operatorii de sistem care exploatează un loc de tranzacționare fac publice, pentru acțiuni, certificate de depozit, fonduri tranzacționate la bursă, certificate și alte instrumente financiare similare tranzacționate în locul de tranzacționare:

a) prețurile curente de cumpărare și de vânzare; și

b) amploarea (mărimea) intereselor de tranzacționare exprimate la aceste prețuri, afișate de sistemele lor, inclusiv exprimările executabile ale interesului.

(2) În sensul prezentului articol, prin exprimare executabilă a interesului se înțelege un mesaj din partea unui membru sau a unui participant din cadrul unui sistem de tranzacționare cu privire la interesele de tranzacționare disponibile care conține toate informațiile necesare pentru a conveni asupra unei tranzacții.

(3) Atunci când aplică un registru central de ordine-limită sau un sistem de tranzacționare cu licitație periodică, operatorii de sistem care exploatează un loc de tranzacționare fac publice prețurile curente de cumpărare și de vânzare și amploarea intereselor de tranzacționare exprimate la aceste prețuri pentru obligațiuni, produse financiare structurate și certificate de emisii.

(4) Atunci când aplică un registru central de ordine-limită sau un sistem de tranzacționare cu licitație periodică, operatorii de piață care exploatează un loc de tranzacționare fac publice prețurile curente de cumpărare și de vânzare și amploarea intereselor de tranzacționare exprimate la aceste prețuri pentru instrumente financiare derivate tranzacționate la bursă.

(5) Atunci când aplică un registru central de ordine-limită sau un sistem de tranzacționare cu licitație periodică, operatorii de sistem care exploatează un MTF sau un OTF fac publice prețurile curente de cumpărare și de vânzare și amploarea intereselor de tranzacționare exprimate la aceste prețuri care sunt publicate prin sistemele lor pentru instrumente financiare derivate extrabursiere denominate în euro, dolari SUA sau lire sterline și care:

a) fac obiectul obligației de compensare în temeiul legislației privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții, sunt compensate la nivel central și, în ce privește instrumentele financiare pe rata dobânzii, au un termen convenit contractual de 1, 2, 3, 5, 7, 10, 12, 15, 20, 25 sau 30 de ani;

b) sunt swapuri pe riscul de credit având la bază o singură semnătură care se raportează la o bancă de importanță sistemică mondială și care sunt compensate la nivel central;

c) sunt swapuri pe riscul de credit care se raportează la un indice care cuprinde bănci de importanță sistemică globală și care sunt compensate la nivel central.

(6) Atunci când aplică un registru central de ordine-limită sau un sistem de tranzacționare cu licitație periodică, operatorii de sistem care exploatează un loc de tranzacționare fac publice prețurile curente de cumpărare și de vânzare și

amploarea intereselor de tranzacționare exprimate la aceste prețuri care sunt publicate prin sistemele lor pentru ordinele de tip „pachet” compuse din obligațiuni, produse financiare structurate, certificatele de emisii sau produse financiare derivate.

(7) Informațiile prevăzute la alin. (1) și alin. (3)-(6) se pun la dispoziția publicului în mod continuu în timpul programului normal de tranzacționare.

(8) Cerințele de transparență prevăzute la alin. (1) și alin. (3)-(6) se calibrează în funcție de tipurile de sisteme de tranzacționare utilizate pentru aceste instrumente.

(9) CNPF exonerează operatorii de sistem care exploatează un loc de tranzacționare de obligația de a face publice informațiile prevăzute la alin. (1) și alin. (3)-(6) în cazurile și condițiile stabilite prin actele normative emise pentru executarea prezentei legi.

(10) CNPF exonerează fiecare componentă individuală a unui ordin de tip „pachet” de obligația prevăzută la alin. (6) în cazurile și condițiile stabilite prin actele normative emise pentru executarea prezentei legi.

(11) CNPF retrage o derogare acordată în temeiul alin. (9) dacă constată că derogarea este utilizată în afara scopului său inițial ori pentru a eluda normele stabilite în temeiul prezentului articol.

(12) Operatorii de sistem care exploatează un loc de tranzacționare asigură acces, în condiții comerciale rezonabile și în mod nediscriminatoriu, la mecanismele utilizate pentru publicarea informațiilor prevăzute la alin. (1), firmelor de investiții care au obligația de a publica detaliile propriilor tranzacții în legătură cu instrumentele financiare prevăzute la alin. (1).

(13) Dispozițiile prezentului articol și art. 114 nu se aplică operațiunilor de finanțare prin instrumente financiare.

(14) CNPF stabilește, prin acte normative, modul, termenele și condițiile de publicare pre-tranzacționare, precum și alte condiții și cerințe necesare pentru punerea în aplicare a prezentului articol.

Articolul 114. Cerințe privind transparența post-tranzacționare și publicarea decalată a tranzacțiilor

(1) Operatorii de sistem care exploatează un loc de tranzacționare fac publice prețul, volumul și momentul tranzacțiilor executate cu acțiuni, certificate de depozit, fonduri tranzacționate la bursă, certificate și alte instrumente financiare similare tranzacționate în locul de tranzacționare, pe cât posibil din punct de vedere tehnic, în timp real.

(2) Operatorii de sistem care exploatează un loc de tranzacționare fac publice prețul, volumul și momentul tranzacțiilor executate cu obligațiuni, produse financiare structurate și certificate de emisii tranzacționate în locul de tranzacționare. Această obligație se aplică și tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate tranzacționate la bursă și instrumentelor financiare derivate

extrabursiere prevăzute la art.113 alin. (5). Publicarea trebuie să aibă loc într-un termen cât mai apropiat posibil din punct de vedere tehnic de timpul real.

(3) Informațiile referitoare la o tranzacție de tip „pachet" se pun la dispoziție pentru fiecare componentă într-un termen cât mai apropiat posibil din punct de vedere tehnic de timpul real, ținând cont de necesitatea de a aloca prețuri anumitor instrumente financiare și trebuie să cuprindă un element de semnalizare că componenta face parte dintr-un pachet. Dacă o componentă este eligibilă pentru publicarea decalată, informațiile se publică după încheierea perioadei de decalare.

(4) Operatorii de sistem care exploatează un loc de tranzacționare pot decala publicarea informațiilor detaliate privind tranzacțiile, inclusiv a datelor referitoare la preț și volum. Cazurile, modalitățile de publicare decalată a datelor, precum și modalitatea de publicare a informațiilor după expirarea perioadei de decalare se stabilesc prin actele normative emise pentru executarea prezentei legi.

(5) Operatorii de sistem care exploatează un loc de tranzacționare asigură acces, în condiții comerciale rezonabile și în mod nediscriminatoriu, la mecanismele utilizate pentru publicarea informațiilor prevăzute la alin. (1) și (2), firmelor de investiții care au obligația de a publica informații privind propriile tranzacții în legătură cu instrumentele financiare prevăzute la alin.(1) și (2).

(6) CNPF stabilește, prin acte normative, modul, termenele și condițiile de publicare post-tranzacționare, precum și alte condiții și cerințe necesare pentru punerea în aplicare a prezentului articol.

Articolul 115. Cerințe privind accesul la informațiile publicate

(1) Operatorii de sistem care exploatează un loc de tranzacționare pun la dispoziția publicului informațiile publicate potrivit art. 113 și 114, prin furnizarea separată a datelor privind transparența pre-tranzacționare și post-tranzacționare, în condițiile stabilite de actele normative emise pentru executarea prezentei legi.

(2) Operatorii de sistem care exploatează un loc de tranzacționare, APA-urile și operatorii independenți sunt obligați să pună la dispoziția publicului informațiile publicate potrivit art. 64, art.65, art. 113, art. 114 și dispozițiilor aplicabile din titlul IV în condiții comerciale rezonabile, cu clauze contractuale imparțiale și echitabile și să asigure acces nediscriminatoriu la aceste informații.

(3) Politicile în materie de date ale entităților prevăzute la alin. (2) se pun la dispoziția publicului în mod gratuit și trebuie să fie ușor de accesat și de înțeles.

(4) Informațiile prevăzute la alin.(2) se pun la dispoziția publicului, în mod gratuit, la 15 minute de la publicare, într-un format prelucrabil automat și care poate fi utilizat de toți utilizatorii, inclusiv investitorii de retail.

(5) Entitățile prevăzute la alin. (2) furnizează, la cererea CNPF, informații privind costurile reale de producere și difuzare a informațiilor prevăzute la alin.(2), inclusiv justificarea marjei rezonabile.

(6) CNPF stabilește, prin acte normative, condițiile privind accesul la date în temeiul prezentului articol, condițiile și criteriile de acordare a derogărilor de la obligațiile prevăzute de prezentul articol, standardele tehnice privind calitatea și

formatul datelor transmise, precum și alte măsuri necesare punerea în aplicare a prezentului articol.

Articolul 116. Evidența și raportarea tranzacțiilor

(1) Operatorul unui loc de tranzacționare menține la dispoziția CNPF, timp de cel puțin 5 ani, datele pertinente referitoare la toate ordinele de instrumente financiare afișate de sistemele sale într-un format prelucrabil automat și utilizând un model comun. La cererea CNPF, operatorul pune la dispoziție aceste date, inclusiv în mod continuu.

(2) Operatorul unui loc de tranzacționare raportează CNPF informații detaliate privind tranzacțiile cu instrumente financiare tranzacționate prin propria platformă care sunt executate prin intermediul propriilor sisteme de orice membru, participant sau utilizator care nu face obiectul prezentei legi în conformitate cu art. 66 alin. (3) și alin.(5).

(3) În cazul în care locul de tranzacționare întocmește și transmite rapoarte în numele unei firme de investiții, acesta trebuie să dispună de mecanisme de securitate solide care să garanteze securitatea și autenticitatea mijloacelor de transmitere a informațiilor, să reducă la minimum riscul de corupere a datelor și de acces neautorizat și să prevină scurgerile de informații, menținând în permanență confidențialitatea datelor. Totodată, locul de tranzacționare este obligat să mențină resurse adecvate și să aibă instalate dispozitive de siguranță corespunzătoare pentru a asigura furnizarea continuă a serviciilor sale.

(4) CNPF stabilește, prin acte normative, condițiile privind raportarea tranzacțiilor de către locurile de tranzacționare, datele de referință de identificare în scopul raportării tranzacțiilor, precum și alte măsuri necesare punerea în aplicare a prezentului articol.

TITLUL IV
FURNIZORII DE SERVICII DE RAPORTARE A DATELOR

Articolul 117. Dispoziții generale privind furnizarea de servicii de raportare a datelor

(1) Prezentul titlu stabilește cadrul juridic privind autorizarea, funcționarea și supravegherea furnizorilor de servicii de raportare a datelor, precum și cerințele aplicabile acestora în ceea ce privește publicarea datelor referitoare la tranzacții și raportarea informațiilor către CNPF.

(2) În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni au următoarele semnificații:

a) *furnizor de servicii de raportare a datelor* – persoană autorizată să presteze unul sau mai multe servicii de raportare a datelor, respectiv, serviciile corespunzătoare unui APA, CTP, sau ARM sau o firmă de investiții sau un operator de piață care exploatează un loc de tranzacționare și este autorizat să presteze, în temeiul autorizației, servicii echivalente celor prestate de APA, CTP sau ARM;

b) *furnizor de sisteme centralizate de raportare* sau *CTP* – persoană autorizată să presteze serviciul de colectare de date de la locuri de tranzacționare și APA și de consolidare a acestor date într-un flux continuu de date electronice în direct care furnizează date de piață de bază și date de reglementare;

c) *mecanism de publicare aprobat* sau *APA* – persoană autorizată să presteze, în numele firmelor de investiții, serviciul de publicare a rapoartelor privind tranzacțiile, în vederea executării obligațiilor de transparență post-tranzacționare prevăzute la art.65;

d) *mecanism de raportare aprobat* sau *ARM* – persoană autorizată să presteze, în numele firmelor de investiții, serviciul de raportare către CNPF a detaliilor privind tranzacțiile, în vederea executării obligațiilor de raportare prevăzute la art. 66 alin. (3)-(7).

(3) Prevederile prezentului titlu se aplică furnizorilor care prestează pe teritoriul Republicii Moldova servicii de APA și/sau ARM și fac obiectul autorizării și supravegherii de către CNPF, în condițiile art.118 și ale actelor normative emise pentru executarea prezentei legi.

(4) Furnizorul de servicii de raportare a datelor autorizat trebuie să respecte în orice moment condițiile de autorizare menționate la prezentul titlu și să informeze fără întârzieri nejustificate CNPF în legătură cu orice modificare semnificativă a condițiilor de autorizare.

(5) CNPF exercită supravegherea continuă asupra furnizorilor de servicii de raportare a datelor și poate verifica, în orice moment, respectarea dispozițiilor prezentului titlu, a actelor normative emise pentru executarea acestuia, precum și respectarea condițiilor care au stat la baza acordării autorizației.

Articolul 118. Autorizarea și supravegherea furnizorilor de servicii de raportare a datelor

(1) Exploatarea, cu titlu profesional, a unui APA sau a unui ARM este supusă autorizării prealabile de către CNPF în condițiile prezentei legi.

(2) Pentru obținerea autorizației de APA sau ARM, solicitantul depune la CNPF, în modul stabilit prin actele normative emise pentru executarea prezentei legi, o cerere scrisă, la care anexează documentele și informațiile aferente solicitantului, după cum urmează:

a) documentele de constituire;

b) programul de activitate, aprobat de organul competent al solicitantului, care să includă structura organizatorică și tipurile de servicii preconizate, regulile interne de organizare și de prestare a serviciilor și alte aspecte privind activitățile planificate, suficiente pentru a permite CNPF să verifice dacă solicitantul a luat toate măsurile necesare pentru respectarea obligațiilor prevăzute de prezentul titlu;

c) informații privind identitatea membrilor organului de conducere și documente care atestă îndeplinirea cerințelor de calificare, experiență profesională, reputație și guvernanță prevăzute de actele normative emise pentru executarea prezentei legi;

d) alte informații și documente prevăzute în actele normative emise pentru executarea prezentei legi.

(3) CNPF acordă autorizația de APA sau ARM sau respinge cererea în termen de cel mult 6 luni de la data expedierii de către CNPF a notificării privind caracterul complet al cererii, însoțite de documentele și informațiile prevăzute la alin.(2). Dispozițiile art. 13 alin. (7)-(9) se aplică în mod corespunzător.

(4) CNPF acordă autorizația de APA sau ARM în cazul în care:

a) solicitantul este o persoană juridică constituită în Republica Moldova;

b) solicitantul îndeplinește cerințele prevăzute la prezentul titlu și actele normative emise pentru executarea prezentei legi.

(5) Cererea de eliberare a autorizației poate fi retrasă de solicitant înainte de eliberarea autorizației sau de respingerea cererii.

(6) Autorizația de APA sau ARM se eliberează pe un termen nedeterminat și nu poate fi transferată unei alte persoane.

(7) Taxa de eliberare a autorizației de APA sau ARM este de 10 000 de lei moldovenești, care se varsă în bugetul CNPF în termen de cel mult 10 zile de la data aprobării deciziei de autorizare.

(8) La eliberarea autorizației, CNPF include informația respectivă în Registrul CNPF. Registrul va cuprinde, cel puțin: denumirea furnizorului de servicii de raportare a datelor, statutul autorizației, serviciile autorizate și data intrării în vigoare a autorizației, precum și mențiunile privind suspendarea sau retragerea autorizației.

(9) Autorizația de APA și ARM precizează serviciul de raportare a datelor pe care furnizorul de servicii de raportare a datelor este autorizat să îl presteze.

(10) Furnizorul de servicii de raportare a datelor care intenționează să își extindă sau să își restrângă activitatea autorizată, prin includerea unor noi servicii de raportare a datelor, sau prin eliminarea lor, este obligat, în prealabil, să depună la CNPF o cerere de modificare a autorizației cu documentele și/sau informațiile aferente conform actelor normative ale CNPF.

(11) CNPF decide asupra cererii depuse în temeiul alin.(10) în termen de cel mult 6 luni de la data expedierii de către CNPF a notificării privind caracterul complet al cererii, însoțită de documentele și/sau informațiile prevăzute de actele sale normative. Modificările și completările efectuate se introduc în Registrul CNPF. Dispozițiile art. 13 alin. (7)-(9) se aplică în mod corespunzător.

(12) Furnizorul de servicii de raportare a datelor este în drept să presteze serviciul suplimentar pentru care a solicitat modificarea autorizației, începând cu data eliberării autorizației modificate de către CNPF.

(13) Activitățile furnizorilor de servicii de raportare a datelor ce țin de prelucrarea datelor cu caracter personal se desfășoară în conformitate cu prevederile Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal și ale altor prevederi legale în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

(14) Dispozițiile art. 15 se aplică în mod corespunzător cererii de autorizare a furnizorului de servicii de raportare a datelor.

(15) Dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. a)-e) se aplică în mod corespunzător temeiurilor de retragere a autorizațiilor APA și ARM.

(16) În cazul retragerii autorizației, furnizorul de servicii de raportare a datelor asigură înlocuirea ordonată a serviciilor prestate, inclusiv transferul datelor către alți furnizori autorizați, informarea corespunzătoare a clienților săi și redirecționarea fluxurilor de raportare către alți furnizori de servicii de raportare a datelor înainte de retragere.

(17) CNPF asigură publicarea informației privind retragerea autorizației pe o perioadă de 5 ani de la data radierii din Registru.

(18) CNPF stabilește, prin acte normative:

a) condițiile, procedura, forma și conținutul documentației aferente procesului de autorizare, precum și alte măsuri necesare pentru punerea în aplicare a prezentului articol; și

b) cerințele organizatorice, administrative și tehnice aplicabile furnizorilor de servicii de raportare a datelor, inclusiv cerințele privind guvernanța, calitatea și integritatea datelor, externalizarea funcțiilor, securitatea sistemelor informatice și mecanismele de control intern, necesare pentru asigurarea funcționării ordonate a serviciilor prestate.

TITLUL V
REGULI DE ACCES LA CPC ȘI INFRASTRUCTURA POST-TRANZACȚIONARE

Articolul 119. Compensarea și de decontarea instrumentelor financiare

(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor legislației privind autorizarea și supravegherea CPC, precum și cerințelor aplicabile CPC și acordurilor de interoperabilitate prevăzute de legislația aplicabilă, firmele de investiții au dreptul de acces direct și indirect la CPC și la sistemele de compensare și de decontare existente pe teritoriul Republicii Moldova, în scopul finalizării sau al organizării finalizării tranzacțiilor cu instrumente financiare.

(2) Accesul direct și indirect al firmelor de investiții prevăzute la alin. (1) la aceste sisteme este supus acelorași criterii nediscriminatorii, transparente și obiective care se aplică membrilor sau participanților locali. Utilizarea sistemelor respective nu se limitează la compensarea și decontarea tranzacțiilor cu instrumente financiare efectuate într-un loc de tranzacționare de pe teritoriul Republicii Moldova.

(3) Operatorii de piață desemnează un sistem de decontare pentru tranzacțiile efectuate în cadrul sistemelor lor și oferă tuturor membrilor sau tuturor participanților dreptul de a desemna un sistem de decontare alternativ ales de aceștia, sub rezerva respectării următoarelor condiții:

a) existența unor facilități și legături între sistemul de decontare desemnat și orice alt sistem sau infrastructură necesare pentru a asigura decontarea eficientă și economică a tranzacției respective;

b) confirmarea, de către CNPF, a faptului că toate condițiile tehnice de decontare a tranzacțiilor încheiate pe această piață reglementată prin intermediul unui alt sistem de decontare decât cel desemnat de operatorul de piață sunt de natură să permită funcționarea armonioasă și ordonată a piețelor financiare.

(4) Aprecierea CNPF în privința condițiilor tehnice prevăzute la alin. (3) lit. b) nu aduce atingere competențelor BNM în rolul său de supraveghere a sistemelor de compensare-decontare sau competențelor altor autorități de supraveghere competente în ceea ce privește aceste sisteme. CNPF ține cont de supervizarea și supravegherea deja efectuate de aceste instituții pentru a evita repetarea nejustificată a verificărilor.

(5) Condițiile generale privind operațiunile de compensare și decontare care pot avea loc în cadrul sistemului depozitarului central sau a contrapărții centrale se stabilesc de către CNPF și alte autorități competente sau relevante, după caz, potrivit prevederilor prezentei legi și ale legislației conexe.

(6) Transferul dreptului de proprietate privind instrumentele financiare, altele decât instrumentele financiare derivate, are loc, la data decontării, în cadrul sistemului de decontare.

(7) Compensarea și decontarea instrumentelor financiare derivate are loc potrivit regulilor locurilor de tranzacționare sau, după caz, în afara acestora, potrivit condițiilor contractuale.

(8) În cazul transferurilor care au o componentă bănească, decontarea se realizează pe baza mecanismului livrare contra plată, cu excepția transferurilor directe de proprietate prevăzute în actele normative ale CNPF.

(9) Instrumentele financiare cumpărate în locurile de tranzacționare pot fi înstrăinate începând cu momentul cumpărării lor. Regulile locurilor de tranzacționare stabilesc momentul cumpărării, în sensul prezentului alineat.

Articolul 120. Dispoziții privind CPC, mecanismele de compensare și de decontare în ceea ce privește piețele reglementate și MTF-urile

(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor legislației privind autorizarea și supravegherea CPC, precum și cerințelor aplicabile CPC și acordurilor de interoperabilitate prevăzute de legislația aplicabilă, operatorii de piață pot încheia cu o CPC, o casă de compensare sau un sistem de decontare din alt stat membru acorduri adecvate pentru organizarea compensării și/sau decontării tuturor sau a unei părți din tranzacțiile încheiate de participanții la piață în cadrul sistemelor lor.

(2) Firmele de investiții și operatorii de piață care administrează un MTF pot conveni cu o CPC, o casă de compensare sau un sistem de decontare din alt stat membru mecanisme adecvate pentru organizarea compensării și/sau decontării tuturor sau a unei părți din tranzacțiile încheiate de membrii sau participanții în cadrul sistemelor lor.

(3) CNPF interzice unui operator de piață sau MTF apelarea la o CPC, la o casă de compensare și/sau la un sistem de decontare din alt stat membru numai în cazul în care poate demonstra că o asemenea interdicție este necesară pentru a

menține funcționarea ordonată a pieței reglementate administrate și/sau exploatate de operatorul de piață respectiv sau, după caz, funcționarea ordonată a MTF-ului respectiv, ținând seama de condițiile impuse sistemelor de decontare potrivit art. 119 alin. (3) și (4).

(4) Pentru a evita repetarea nejustificată a verificărilor, CNPF ține cont de supervizarea și supravegherea sistemelor de compensare și de decontare deja efectuate de către băncile centrale în calitate de supervizori ai sistemelor de compensare și de decontare sau de către alte autorități de supraveghere competente în ceea ce privește aceste sisteme.

Articolul 121. Accesul nediscriminatoriu la compensare pentru instrumentele financiare

(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor legislației aplicabile privind regulile de acces la o CPC, CPC sunt obligate să accepte compensarea instrumentelor financiare în mod transparent și nediscriminatoriu, inclusiv în ceea ce privește cerințele de garantare și taxele legate de acces, indiferent de locul de tranzacționare în care este executată operațiunea. Această cerință nu se aplică instrumentelor financiare derivate tranzacționate la bursă.

(2) CPC se asigură, în special, de faptul că un loc de tranzacționare are dreptul la tratament nediscriminatoriu pentru contractele tranzacționate în respectivul loc de tranzacționare, cu privire la:

a) cerințele de garantare și compensare a contractelor echivalente din punct de vedere economic, atunci când includerea unor astfel de contracte în procedurile de lichidare sau alte proceduri de compensare ale unei CPC, potrivit legislației aplicabile privind insolvabilitatea, nu periclitează buna funcționare, validitatea sau aplicabilitatea unor astfel de proceduri;

b) încrucișarea marjelor cu contracte corelate compensate de aceeași CPC, conform unui model de risc care respectă cerințele aplicabile privind marjele.

(3) Fără a aduce atingere dispozițiilor legislației aplicabile privind accesul CPC la un loc de tranzacționare, locurile de tranzacționare furnizează, la cerere, în mod transparent și nediscriminatoriu, inclusiv în ceea ce privește taxele legate de acces, fluxuri de informații (feed-uri) referitoare la tranzacții oricărei CPC autorizate sau recunoscute conform legislației aplicabile și care dorește să compenseze tranzacții cu instrumente financiare încheiate în respectivul loc de tranzacționare. Această cerință nu se aplică:

a) contractelor cu instrumente financiare derivate care fac deja obiectul obligațiilor de acces conform dispozițiilor legislației aplicabile privind accesul CPC la un loc de tranzacționare;

b) instrumentelor financiare derivate tranzacționate la bursă.

TITLUL VI
TRANZACȚII ȘI ALTE OPERAȚIUNI PE PIEȚELE INSTRUMENTELOR FINANCIARE

Capitolul I
LIMITELE POZIȚIILOR ÎN INSTRUMENTE FINANCIARE DERIVATE PE MĂRFURI

Articolul 122. Limitele pozițiilor în instrumente financiare derivate pe mărfuri

(1) CNPF instituie și aplică limite cu privire la dimensiunea poziției nete pe care o persoană o poate deține în orice moment în instrumente financiare derivate pe mărfuri agricole și în instrumente financiare derivate pe mărfuri critice sau importante care sunt tranzacționate în locuri de tranzacționare și în contracte extrabursiere echivalente din punct de vedere economic, în conformitate cu metodologia de calcul prevăzută la alin. (6).

(2) În sensul alin. (1), un instrument financiar derivat pe mărfuri este considerat critic sau important când suma tuturor pozițiilor nete ale deținătorilor de poziții finale constituie dimensiunea pozițiilor lor deschise și este de cel puțin 300000 de loturi în medie pe an.

(3) Limitele se stabilesc atât pe baza tuturor pozițiilor deținute de o persoană, cât și a celor deținute în numele acesteia agregate la nivel de grup pentru:

a) a preveni abuzul de piață;

b) a susține condiții ordonate de decontare și formare a prețului, inclusiv prin prevenirea pozițiilor care cauzează distorsionarea pieței și, în special, prin asigurarea convergenței dintre prețurile instrumentelor derivate în luna livrării și prețurile de pe piața la vedere pentru marfa activ-suport, fără a aduce atingere mecanismului de descoperire a prețului pe piața mărfii activ-suport.

(4) Limitele pozițiilor prevăzute la alin. (1) nu se aplică:

a) pozițiilor deținute de o entitate nefinanciară sau în numele acesteia și care pot fi măsurate în mod obiectiv ca reducând riscurile legate în mod direct de activitatea comercială a entității nefinanciare respective;

b) pozițiilor deținute de o entitate financiară sau în numele acesteia, atunci când aceasta face parte dintr-un grup predominant comercial și acționează în numele unei entități nefinanciare din cadrul grupului predominant comercial, în măsura în care aceste poziții pot fi măsurate în mod obiectiv ca reducând riscurile legate în mod direct de activitatea comercială a entității nefinanciare respective;

c) pozițiilor deținute de contrapărți financiare și nefinanciare pentru pozițiile care pot fi măsurate în mod obiectiv ca rezultând din tranzacții încheiate în scopul îndeplinirii obligațiilor de a furniza lichidități într-un loc de tranzacționare, în condițiile stabilite prin legislația relevantă;

d) oricărui alt titlu de valoare, astfel cum este specificat la art. 4 alin. (1) pct. 82) lit. c), care se referă la o marfă sau la un activ-suport prevăzut la art. 5 lit. j).

(5) Limitele impuse pozițiilor trebuie să specifice praguri cantitative clare privind dimensiunea maximă a unei poziții pe un instrument financiar derivat pe mărfuri pe care o poate deține o persoană.

(6) CNPF stabilește limite ale pozițiilor pentru instrumentele financiare derivate pe mărfuri critice sau importante și pentru instrumentele financiare derivate pe mărfuri agricole tranzacționate în locuri de tranzacționare autorizate în temeiul prezentei legi, pe baza metodologiei de calcul stabilite conform standardelor europene relevante. Limitele pozițiilor includ și contractele extrabursiere echivalente din punct de vedere economic.

(7) CNPF revizuiește limitele pozițiilor prevăzute la alin. (6) în cazul unei modificări semnificative a pieței, inclusiv ca urmare a unei modificări semnificative a ofertei livrabile sau a nivelului total al pozițiilor deschise, pe baza determinării proprii a ofertei livrabile și nivelului total al pozițiilor deschise și restabilește respectivele limite ale pozițiilor în conformitate cu metodologia prevăzută la alin. (6).

(8) CNPF notifică ESMA cu privire la limitele exacte ale pozițiilor pe care aceasta intenționează să le impună în conformitate cu metodologia prevăzută la alin. (6).

(9) CNPF modifică limitele pozițiilor stabilite potrivit alin. (6) în conformitate cu avizul emis de ESMA sau, în cazul în care consideră că modificarea nu este necesară, transmite ESMA o motivare detaliată a deciziei sale. În cazul în care limitele pozițiilor sunt stabilite sau menținute contrar avizului ESMA, CNPF publică de îndată pe pagina sa oficială un anunț prin care explică motivele deciziei respective.

(10) În cazul în care instrumentele financiare derivate pe mărfuri agricole bazate pe același activ-suport și cu aceleași caracteristici sunt tranzacționate în cantități importante în locuri de tranzacționare din mai multe jurisdicții sau în cazul în care instrumentele financiare derivate pe mărfuri critice sau importante bazate pe același activ-suport și cu aceleași caracteristici sunt tranzacționate în locuri de tranzacționare din mai multe jurisdicții, iar CNPF este autoritatea competentă a locului de tranzacționare unde are loc cel mai mare volum de tranzacționări, aceasta, în calitate de autoritate centrală competentă, stabilește o limită unică a pozițiilor aplicabilă tuturor tranzacțiilor cu aceste instrumentele financiare derivate.

(11) CNPF, în calitatea sa de autoritate centrală competentă potrivit alin. (12) consultă, înainte de stabilirea sau revizuirea limitei unice a pozițiilor, autoritățile competente ale locurilor de tranzacționare din alte state membre în care instrumentele derivate pe mărfuri agricole sunt tranzacționate în cantități importante sau în care sunt tranzacționate respectivele instrumente financiare derivate pe mărfuri critice sau importante.

(12) În cazul în care CNPF este autoritatea competentă a unui loc de tranzacționare în care sunt tranzacționate instrumente financiare derivate pe mărfuri agricole în volume semnificative sau în care sunt tranzacționare instrumente financiare derivate pe mărfuri critice sau importante, fără a avea calitatea de autoritate centrală competentă pentru respectivele instrumente, aceasta contribuie la elaborarea limitei unice a pozițiilor și la orice revizuire a acesteia. În cazul în care CNPF nu este de acord cu limita unică a pozițiilor stabilită de autoritatea centrală competentă, aceasta comunică în scris motivele complete și detaliate pentru care consideră că cerințele prevăzute la alin.(1) nu sunt îndeplinite.

(13) CNPF adoptă măsuri adecvate pentru instituirea unor mecanisme de cooperare, inclusiv prin schimbul de date relevante, în vederea monitorizării și aplicării limitei unice a pozițiilor, atunci când acționează în calitate de:

a) autoritate competentă a unui loc de tranzacționare în care se tranzacționează în cantități importante instrumente financiare derivate pe mărfuri agricole, bazate pe același activ suport și cu aceleași caracteristici sau în care se tranzacționează instrumente financiare derivate pe mărfuri critice sau importante, bazate pe același activ suport și cu aceleași caracteristici; sau

b) autoritate competentă a deținătorilor de poziții în respectivele instrumente.

(14) CNPF impune limitele pozițiilor prevăzute la alin. (1)-(4) în conformitate cu prevederile art.144 alin. (2) pct. 7).

(15) Stabilirea de către CNPF a unor limite ale pozițiilor mai restrictive decât cele adoptate în conformitate cu alin. (1)-(4) este permisă exclusiv în cazuri excepționale, dacă măsura este justificată în mod obiectiv și proporțională, ținând seama de lichiditatea pieței respective și de necesitatea funcționării ordonate a acesteia.

(16) Limitele mai restrictive prevăzute la alin. (15):

a) se publică pe pagina oficială a CNPF;

b) sunt valabile o perioadă inițială de cel mult 6 luni de la data publicării;

c) pot fi reînnoite pentru perioade suplimentare de cel mult 6 luni fiecare, dacă motivele care au justificat impunerea acestora continuă să existe;

d) încetează de drept în lipsa reînnoirii.

(17) CNPF notifică ESMA cu privire la decizia de a impune limite mai restrictive ale pozițiilor. Notificarea trebuie să includă o justificare motivată.

(18) CNPF modifică decizia prevăzută la alin. (17) în conformitate cu avizul emis de ESMA sau, în cazul în care consideră că modificarea nu este necesară, transmite ESMA o justificare motivată.

Articolul 123. Mecanisme de control al administrării pozițiilor

(1) Operatorii de sistem care exploatează un loc de tranzacționare în Republica Moldova în care sunt tranzacționate instrumente financiare derivate pe mărfuri sau instrumente financiare derivate pe certificate de emisii aplică mecanisme de control al administrării pozițiilor.

(2) Operatorii de sistem prevăzuți la alin. (1) instituie, aplică și mențin mecanisme care să asigure exercitarea efectivă a competențelor locului de tranzacționare de a:

a) monitoriza totalul pozițiilor deschise ale persoanelor prevăzute la alin. (6);

b) obține informații de la persoanele prevăzute la alin.(6), inclusiv toată documentația relevantă, privind dimensiunea și scopul unei poziții sau al unei expuneri generate, informații privind beneficiarii reali sau subiacenți, orice practică concertată și orice activ sau pasiv conex de pe piața activului-suport, inclusiv, după caz, în legătură cu pozițiile deținute pentru instrumente financiare derivate pe certificate de emisii sau cu pozițiile deținute pentru instrumente financiare derivate pe mărfuri care sunt bazate pe același activ-suport și au aceleași caracteristici în alte locuri de tranzacționare și în contracte extrabursiere echivalente din punct de vedere economic prin intermediul membrilor sau al participanților;

c) solicita persoanelor prevăzute la alin. (6) să elimine sau să reducă o poziție, în mod temporar sau permanent, și de a adopta măsuri în mod unilateral pentru a asigura eliminarea sau reducerea poziției în cazul în care persoana respectivă nu dă curs acestei solicitări; și

d) impune persoanelor prevăzute la alin. (6) să reintroducă temporar lichidități pe piață la un preț și volum convenite, cu intenția expresă de a reduce efectele unei poziții majore sau dominante.

(3) Limitele impuse pozițiilor și mecanismele de control al administrării pozițiilor trebuie să fie transparente și nediscriminatorii, să specifice modalitatea de aplicare față de persoanele prevăzute la alin. (6) și să țină seama de natura și structura participanților la piață, precum și de modul în care aceștia utilizează contractele introduse spre tranzacționare.

(4) Operatorii de sistem prevăzuți la alin. (1) comunică CNPF toate informațiile necesare cu privire la mecanismele de control al administrării pozițiilor pe care le aplică.

(5) CNPF transmite ESMA informațiile prevăzute la alin. (4), precum și detaliile referitoare la limitele pozițiilor pe care le-a stabilit.

(6) Dispozițiile prezentului capitol se aplică:

a) firmelor de investiții și instituțiile de credit din Republica Moldova autorizate de către CNPF în condițiile prezentei legi;

b) persoanelor prevăzute la art. 10 alin. (2);

c) persoanelor prevăzute la art. 3.

Articolul 124. Raportarea poziției pe categorii de deținători de poziții

(1) Operatorii de sistem care exploatează un loc de tranzacționare în Republica Moldova în care sunt tranzacționate instrumente financiare derivate pe mărfuri sau instrumente financiare derivate pe certificate de emisii:

1) publică:

a) în cazul locurilor de tranzacționare în care sunt tranzacționate contracte pe opțiuni – două rapoarte săptămânale, dintre care unul exclude contractele pe opțiuni, cu pozițiile agregate deținute de diferitele categorii de persoane pentru diferitele instrumente financiare derivate pe mărfuri sau instrumente derivate pe certificate de emisii tranzacționate în locul lor de tranzacționare, precizând:

(i) numărul de poziții lungi și scurte pe astfel de categorii;

(ii) modificările suferite de acestea de la raportul anterior;

(iii) procentul reprezentat de fiecare categorie în cadrul totalului pozițiilor deschise; și

(iv) numărul de persoane care dețin o poziție din fiecare categorie, în conformitate cu alin. (8)-(10);

b) pentru locurile de tranzacționare în care nu sunt tranzacționate contracte pe opțiuni – un raport săptămânal privind elementele prevăzute la lit. a); și

2) pun la dispoziția CNPF o defalcare completă a pozițiilor deținute în cadrul respectivului loc de tranzacționare de toate persoanele, inclusiv membri sau participanți și clienți ai acestora, cel puțin o dată pe zi.

(2) Obligațiile prevăzute la alin. (1) pct. 1) se aplică doar în cazul în care atât numărul persoanelor, cât și pozițiile deschise ale acestora depășesc pragurile minime.

(3) Raportarea pozițiilor nu se aplică oricărui alt titlu de valoare, astfel cum este specificat la art. 4 alin.(1) pct. 82) lit. c), care se referă la o marfă sau la un activ-suport prevăzut la art.5 lit. j).

(4) Operatorii de sistem prevăzuți la alin. (1) comunică CNPF rapoartele prevăzute la alin. (1) pct. 1). Operatorii de sistem comunică aceleași rapoarte și ESMA.

(5) Firmele de investiții care tranzacționează, în afara unui loc de tranzacționare, instrumente financiare derivate pe mărfuri sau instrumente financiare derivate pe certificate de emisii sunt obligate să pună la dispoziția autorității centrale competente sau, în cazul în care nu există o autoritate centrală competentă, a autorității competente din locul de tranzacționare în care sunt tranzacționate respectivele instrumente, cel puțin o dată pe zi, o defalcare completă a:

a) pozițiilor deținute în contracte extrabursiere echivalente din punct de vedere economic;

b) pozițiile clienților lor și ale clienților respectivilor clienți, până la nivelul clientului final.

(6) Obligația de raportare prevăzută la alin. (5) lit. b) se îndeplinește în conformitate cu prevederile art.66 și, dacă este cazul, cu art. 100 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.

(7) Membrii sau participanții piețelor reglementate, MTF-urilor și clienții OTF-urilor raportează, cel puțin o dată pe zi, operatorului de sistem care administrează locul de tranzacționare respectiv, informații privind propriile poziții deținute pe contracte tranzacționate în locul de tranzacționare respectiv, precum și

cu privire la pozițiile clienților lor și ale clienților respectivilor clienți, până la nivelul clientului final.

(8) Persoanele care dețin poziții în cadrul unui instrument financiar derivat pe mărfuri sau unui instrument financiar derivat pe certificat de emisii sunt clasificate de operatorul de sistem care exploatează locul de tranzacționare respectiv, în funcție de natura activității lor principale, ținând cont autorizația aplicabilă, în calitate de:

a)firme de investiții sau instituții de credit din Republica Moldova;

b) fonduri de investiții – un OPCVM sau un AFIA, în sensul legislației aplicabile acestora;

c) alte instituții financiare, inclusiv asigurători și reasigurători (societăți de asigurare și societăți de reasigurare) și fonduri de pensii facultative (instituții pentru furnizarea de pensii ocupaționale), potrivit definițiilor din legislația aplicabilă;

d) societăți comerciale;

e) operatori – în cazul instrumentelor financiare derivate pe certificate de emisii.

(9) Rapoartele prevăzute la alin. (1) pct. 1) trebuie să specifice numărul de poziții lungi și scurte pe categorii de persoane, eventualele modificări intervenite de la raportul anterior, procentajul reprezentat de fiecare categorie din totalul pozițiilor deschise și numărul de persoane din fiecare categorie.

(10) Rapoartele prevăzute la alin.(1) pct. 1) și defalcarea pozițiilor prevăzută la alin.(5) trebuie să distingă între:

a) pozițiile identificate drept poziții care reduc, de o manieră măsurabilă obiectiv, riscurile legate direct de activitățile comerciale; și

b) alte poziții.

(11) În cazul instrumentelor derivate pe certificate de emisii, raportarea prevăzută la prezentul articol nu aduce atingere obligațiilor de conformitate stabilite în temeiul Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice.

Capitolul II
DISPOZIȚII PRIVIND UNELE TRANZACȚII CU INSTRUMENTE FINANCIARE DERIVATE

Articolul 125. Obligația de tranzacționare prin intermediul locurilor organizate

(1) Dispozițiile prezentului capitol se aplică contrapărților financiare și nefinanciare care fac obiectul obligației de compensare în temeiul legislației privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții.

(2) În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni au următoarele semnificații:

1) *acord de interoperabilitate* – acord de interoperabilitate, astfel cum este definit conform legislației privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții;

2) *instrument financiar derivat extrabursier* – instrument financiar derivat extrabursier, astfel cum este definit conform legislației privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții;

3) *instrument financiar derivat tranzacționat la bursă* – un instrument financiar derivat care este tranzacționat pe o piață reglementată sau pe o piață dintr-o țară terță considerată a fi echivalentă cu o piață reglementată potrivit art.56 alin.(7) și care nu intră, astfel, în sfera definiției instrumentelor financiare derivate extrabursiere;

4) *contraparte financiară* – contraparte financiară, astfel cum este definită conform legislației privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții

5) *contraparte nefinanciară* – contraparte nefinanciară, astfel cum este definită conform legislației privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții;

(3) Contrapărțile financiare și contrapărțile nefinanciare prevăzute la alin.(1) încheie tranzacții cu alte astfel de contrapărți financiare sau alte astfel de contrapărți nefinanciare, având ca obiect instrumente financiare derivate aparținând unei clase de instrumente financiare derivate care face obiectul obligației de tranzacționare potrivit alin.(4) numai prin intermediul:

a) unei piețe reglementate;

b) unui MTF;

c) unui OTF; sau

d) unui loc de tranzacționare dintr-o țară terță considerat echivalent potrivit art.56 alin.(7).

(4) Fac obiectul obligației de tranzacționare prevăzute la alin. (3) clasele de instrumente financiare derivate incluse în registrul ținut de CNPF privind instrumentele financiare derivate care fac obiectul obligației de tranzacționare.

(5) Obligația de tranzacționare prevăzută la alin. (3) nu se aplică tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate exceptate de la obligația de compensare sau care nu sunt supuse obligației de compensare conform legislației privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții.

(6) Instrumentele financiare derivate declarate ca făcând obiectul obligației de tranzacționare în temeiul alin. (1) sunt eligibile pentru a fi admise la tranzacționare pe o piață reglementată sau tranzacționate în orice loc de tranzacționare în mod neexclusiv și nediscriminatoriu.

(7) CNPF stabilește, prin acte normative, cazurile, condițiile și procedura referitoare la obligația de tranzacționare prevăzută de prezentul articol, inclusiv cazurile și condițiile de suspendare a acesteia.

Articolul 126. Obligația de compensare și acordurile de compensare indirectă

(1) Operatorii piețelor reglementate se asigură că toate tranzacțiile cu instrumente financiare derivate care sunt încheiate pe respectivele piețe reglementate sunt compensate prin CPC.

(2) CPC, locurile de tranzacționare și firmele de investiții care acționează ca membri compensatori în conformitate cu legislația aplicabilă instituie sisteme, proceduri și mecanisme eficace pentru instrumentele financiare derivate compensate, pentru a garanta prezentarea și acceptarea la compensare a tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate compensate cât mai rapid posibil din punct de vedere tehnologic, folosind sisteme automate.

(3) În sensul alin.(2), instrumente financiare derivate compensate înseamnă:

a) toate instrumentele financiare derivate care urmează să fie compensate în temeiul obligației de compensare prevăzute la alin. (1) sau potrivit dispozițiilor legislației privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții;

b) toate instrumentele financiare derivate care sunt agreate în alt mod pentru compensare de către părțile relevante.

(4) Acordurile de compensare indirectă privind instrumentele financiare derivate tranzacționate la bursă sunt permise cu condiția să nu sporească riscul de contraparte și să asigure că activele și pozițiile contrapărții beneficiază de un nivel de protecție echivalent celui aplicabil în cadrul regimului de segregare și portabilitate, precum și celui aplicabile în cadrul regimului de dreptul de intervenție a CPC în caz de neîndeplinire a obligațiilor de plată, astfel cum este prevăzut în legislația privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții.

Articolul 127. Servicii de reducere a riscurilor post-tranzacționare

(1) Cerințele de transparență prevăzute la art. 65 alin. (2) și (3), art. 113 alin. (4) și (5), alin. (7) și (8) și art. 114 alin. (2) și (3), obligația de tranzacționare prevăzută la art. 125 și obligația de a executa ordinele în condițiile cele mai favorabile pentru client prevăzută la art. 58 nu se aplică tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate extrabursiere care sunt formate și stabilite ca urmare a serviciilor de reducere a riscurilor post-tranzacționare.

(2) Firmele de investiții și operatorii de piață care sunt furnizori de servicii de reducere a riscurilor post-tranzacționare țin evidențe complete și exacte ale tranzacțiilor prevăzute la alin. (1), în cazul în care acestea nu sunt deja înregistrate sau raportate în conformitate cu legislația privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții. La solicitarea CNPF, evidențele respective trebuie puse la dispoziție fără întârziere.

Capitolul III
TRANSPARENȚA SFT ȘI A REUTILIZĂRII

Articolul 128. Domeniul de aplicare și alte prevederi generale

(1) Prezentul capitol stabilește norme privind transparența operațiunilor de finanțare prin instrumente financiare, în continuare *SFT*, și a reutilizării acestora.

(2) Dispozițiile prezentului capitol se aplică:

1) unei contrapărți la o SFT, dacă această contraparte este stabilită:

a) pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv sucursalelor sale, indiferent de locul în care sunt situate;

b) în afara Republicii Moldova, în cazul în care SFT este încheiată în cadrul activității desfășurate de o sucursală din Republica Moldova a respectivei contrapărți;

2) unei contrapărți care realizează operațiuni de reutilizare și care este stabilită:

a) pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv sucursalelor sale, indiferent de locul în care sunt situate;

b) în afara Republicii Moldova, în cazul în care:

(i) reutilizarea este efectuată în cadrul activității desfășurate de o sucursală din Republica Moldova a respectivei contrapărți; sau

(ii) reutilizarea se referă la instrumente financiare furnizate în cadrul unui contract de garanție de o contraparte stabilită în Republica Moldova sau de o sucursală din Republica Moldova a unei contrapărți stabilite în afara Republicii Moldova.

(3) Prevederile art. 129 și art. 130 nu se aplică BNM și Ministerului Finanțelor.

(4) Prevederile art. 129 nu se aplică SFT în care una dintre contrapărți este BNM.

(5) În sensul prezentului capitol, următoarele noțiuni semnifică:

1) *contract de garanție* – contract de garanție financiară cu transfer de proprietate și contract de garanție financiară fără transfer de proprietate;

2) *contract de garanție cu transfer de proprietate* – contract de garanție financiară cu transfer de proprietate, astfel cum este definit la art. 4 pct. 5) din Legea nr. 184/2016 cu privire la contractele de garanție financiară, în continuare denumită Legea nr. 184/2016, încheiat între contrapărți pentru a garanta executarea obligațiilor;

3) *contract de garanție fără transfer de proprietate* – contract de garanție financiară fără transfer de proprietate, astfel cum este definit la art. 4 pct. 6) din Legea nr. 184/2016;

4) *contrapărți* – contrapărți financiare și contrapărți nefinanciare;

5) *contraparte financiară* – oricare dintre următoarele entități:

a) o firmă de investiții;

b) o instituție de credit din Republica Moldova;

c) o societate de asigurare sau reasigurare;

d) un OPCVM și, după caz, societatea de administrare a acestuia;

e) un FIA administrat de un AFIA;

f) un fond de pensii facultativ;

g) o contraparte centrală;

h) un depozitar central de instrumente financiare;

i) o entitate dintr-o altă țară care, dacă ar fi stabilită în Republica Moldova, ar necesita autorizare, licențiere sau înregistrare pentru a desfășura activități echivalente celor prevăzute la lit. a)-h);

6) *contraparte nefinanciară* – orice societate stabilită în Republica Moldova sau în afara ei, care nu este contraparte financiară;

7) *operațiune de finanțare prin instrumente financiare* sau *SFT* – oricare dintre următoarele:

a) o tranzacție de răscumpărare;

b) o operațiune de dare cu împrumut de titluri sau mărfuri sau o operațiune de luare cu împrumut de titluri sau mărfuri;

c) o tranzacție de cumpărare-revânzare sau o tranzacție de vânzare-recumpărare;

d) o tranzacție de creditare în marjă;

8) *operațiune de dare cu împrumut de titluri sau de mărfuri* sau *operațiune de luare cu împrumut de titluri sau de mărfuri* – operațiune prin care o contraparte transferă titluri de valoare sau mărfuri cu obligația împrumutatului de a restitui titluri sau mărfuri echivalente la o dată ulterioară sau la cererea cedentului, tranzacția respectivă fiind una de dare cu împrumut de titluri sau de mărfuri pentru contrapartea care transferă titlurile sau mărfurile și una de luare cu împrumut de titluri sau de mărfuri pentru contrapartea căreia îi sunt transferate;

9) *registru central de tranzacții* – persoană juridică ce colectează și păstrează centralizat evidența SFT, înregistrată sau recunoscută de CNPF, în condițiile actelor normative emise pentru executarea prezentei legi;

10) *reutilizare* – utilizarea, de către contrapartea beneficiară, în nume propriu și pe cont propriu sau pe contul unei alte contrapărți (inclusiv al unei persoane fizice), a instrumentelor financiare primite în temeiul unui contract de garanție; o astfel de utilizare înseamnă transferul titlului sau exercitarea unui drept de utilizare în conformitate cu art. 10-11 din Legea nr. 184/2016, dar nu include lichidarea instrumentului financiar în cazul incapacității de plată a contrapărții care furnizează instrumentul financiare;

11) *stabilit(ă)* – înseamnă:

a) în cazul unei persoane juridice, locul unde aceasta își are sediul;

b) în cazul unei persoane fizice, locul unde aceasta își are sediul profesional sau, în lipsa acesteia, domiciliul acesteia;

12) *tranzacție de creditare în marjă* – tranzacție în care o contraparte acordă credit în legătură cu cumpărarea, vânzarea, deținerea sau tranzacționarea titlurilor

de valoare, cu excluderea altor împrumuturi care sunt acoperite cu garanții sub formă de titluri de valoare;

13) *tranzacție de cumpărare-revânzare (buy-sell back)* sau *tranzacție de vânzare-recumpărare (sell-buy back)* – tranzacție prin care o contraparte cumpără sau vinde titluri de valoare, mărfuri sau drepturi garantate legate de proprietatea asupra acestora, acceptând să revândă ori să răscumpere titluri, mărfuri sau drepturi garantate similare la un preț stabilit la o dată ulterioară; această tranzacție este o tranzacție de cumpărare-revânzare pentru contrapartea care cumpără titlurile, mărfurile sau drepturile garantate și o tranzacție de vânzare-recumpărare pentru contrapartea care le vinde, nefiind reglementată de un acord reverse repo, în sensul pct.14);

14) *tranzacție de răscumpărare* – tranzacție guvernată de un acord prin care o contraparte transferă titluri de valoare, mărfuri sau drepturi garantate legate de proprietatea asupra acestora în cazul în care garanția respectivă este emisă de o bursă recunoscută care deține drepturile asupra titlurilor sau a mărfurilor, iar acordul nu permite unei contrapărți să transfere sau să dea în gaj un anumit titlu sau marfă mai multor contrapărți în același timp, cu angajamentul de a le răscumpăra, sau la titluri sau mărfuri substituite, prezentând aceleași caracteristici, la un preț stabilit, la o dată ulterioară precizată sau care urmează a fi precizată de entitatea care transferă, reprezentând un acord repo pentru contrapartea care vinde titlurile sau mărfurile și un acord reverse repo pentru contrapartea care le cumpără;

(6) În sensul prezentului capitol, autoritatea competentă este:

1) CNPF – pentru:

a) contrapărțile financiare prevăzute la alin. (5) pct. 5) lit. a), d), e)-h), și supravegheate de aceasta în conformitate cu legislația aplicabilă;

b) contrapărțile financiare prevăzute la alin. (5) pct. 5) lit. i), în măsura în care entitatea respectivă desfășoară activități echivalente celor prevăzute la alin. (5) pct. 5) lit.a), d)-f); și

c) contrapărțile nefinanciare prevăzute la alin. (5) pct. 6).

2) BNM – pentru:

a) contrapărțile financiare prevăzute la alin. (5) pct. 5) lit. b) și c) și supravegheate de aceasta în conformitate cu legislația aplicabilă;

b) contrapărțile financiare prevăzute la alin. (5) pct. 5) lit. i), în măsura în care entitatea respectivă desfășoară activități echivalente celor prevăzute la alin. (5) pct.5) lit. b), c), g) și h).

Acordul de cooperare prevăzut la art. 7 alin. (5) stabilește în modul corespunzător mecanismele de cooperare, schimbul de informații și coordonarea exercitării competențelor prevăzute de prezentul capitol.

(7) Autoritatea competentă exercită competențele prevăzute de prezentul capitol și supraveghează îndeplinirea obligațiilor stabilite de acesta. Încălcarea dispozițiilor prezentului capitol se sancționează, după caz, de către CNPF sau BNM, în conformitate cu competențele prevăzute la alin. (6), potrivit capitolului I din titlul VIII.

Articolul 129. Obligația de raportare și de protecție în ceea ce privește SFT

(1) Contrapărțile la SFT sunt obligate să transmită către un registru central de tranzacții rapoarte care trebuie să includă informații privind orice SFT pe care au încheiat-o, precum și orice modificare sau încetare a acesteia. Raportarea se efectuează cel târziu în ziua lucrătoare următoare încheierii, modificării sau încetării SFT.

(2) O contraparte supusă obligației de raportare poate delega raportarea informațiilor privind SFT către cealaltă contraparte sau către o terță persoană. Delegarea nu aduce atingere răspunderii contrapărții care delegă pentru exactitatea și completitudinea informațiilor raportate.

(3) Atunci când o contraparte financiară încheie o SFT cu o contraparte nefinanciară care, la data bilanțului său nu depășește limitele a cel puțin două dintre cele trei criterii de la art. 4 alin. (3) din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, contrapartea financiară este responsabilă de raportare în numele ambelor contrapărți.

(4) În cazul în care un OPCVM administrat de o societate de administrare este contraparte la SFT, societatea de administrare este responsabilă pentru raportarea în numele OPCVM respectiv.

(5) În cazul în care un FIA este contraparte la SFT, AFIA aferent este responsabil de raportarea în numele respectivului FIA.

(6) Contrapărțile păstrează evidența tuturor SFT pe care le-au încheiat, modificat sau încetat pentru o perioadă de cel puțin 5 ani de la încetarea contractelor respective

(7) Dacă un registru central de tranzacții nu este disponibil pentru înregistrarea informațiilor privind SFT, contrapărțile se asigură că aceste informații sunt transmise către CNPF.

(8) Raportarea informațiilor privind SFT în conformitate cu prevederile prezentului articol, de o contraparte sau de o entitate care raportează în numele unei contrapărți, nu constituie încălcare a restricțiilor privind divulgarea informațiilor impuse prin contract sau prin orice act normativ. Entitatea care raportează informațiile, membrii organului său de conducere sau salariații săi nu pot fi trași la răspundere pentru raportarea efectuată în conformitate cu prezentul articol.

(9) Încălcarea prezentului articol nu afectează valabilitatea clauzelor unei SFT și nici obligația părților de a executa aceste clauze. De asemenea, o asemenea încălcare nu conferă părților dreptul de a solicita repararea prejudiciului cauzat prin neîndeplinirea obligației de raportare.

Articolul 130. Transparența reutilizării

(1) Dreptul unei contrapărți de a reutiliza instrumentele financiare primite cu titlu de garanție este supus îndeplinirii cumulative a următoarelor condiții:

1) contrapartea care furnizează instrumentele financiare a fost informată în mod corespunzător, în scris, de către contrapartea beneficiară cu privire la riscurile și consecințele care pot rezulta din:

a) acordarea consimțământului pentru dreptul de utilizare a garanțiilor furnizate printr-un contract de garanție fără transfer de proprietate; sau

b) încheierea unui contract de garanție cu transfer de proprietate;

2) contrapartea care furnizează instrumentele financiare și-a exprimat în prealabil consimțământul expres cu privire la reutilizare, dovedit printr-o semnătură, în scris sau într-o manieră echivalentă din punct de vedere juridic, fie în cadrul contractului de garanție fără transfer de proprietate care prevede dreptul de utilizare, fie prin acceptarea expresă a furnizării garanției în temeiul unui contract de garanție cu transfer de proprietate.

(2) Informarea prevăzută la alin. (1) pct. 1) include cel puțin riscurile și consecințele ce pot apărea în caz de neexecutare (neplată) de către contrapartea beneficiară.

(3) Exercitarea dreptului de reutilizare este supusă îndeplinirii cumulative a următoarelor condiții:

a) reutilizarea se desfășoară în conformitate cu clauzele specificate în contractul de garanție prevăzut la alin. (1) pct. 2);

b) instrumentele financiare primite în temeiul contractului de garanție sunt transferate din contul contrapărții care furnizează instrumentele financiare.

(4) Prin derogare de la alin. (3) lit. b), în cazul în care contrapartea la un contract de garanție este stabilită în afara Republicii Moldova, iar contul acesteia este deschis și se supune legislației unei alte țări decât Republica Moldova, reutilizarea este evidențiată fie printr-un transfer din contul contrapărții care furnizează instrumentul financiar, fie prin alte mijloace adecvate.

(5) Prezentul articol nu aduce atingere:

a) dispozițiilor prezentei legi și ale legislației sectoriale care vizează asigurarea unui nivel superior de protecție a contrapărților care furnizează instrumentele financiare;

b) dispozițiilor legislației privind nulitatea sau ineficiența actului juridic.

Capitolul IV
VÂNZAREA ÎN LIPSĂ ȘI ANUMITE ASPECTE ALE SWAPURILOR PE RISCUL DE CREDIT

Articolul 131. Domeniul de aplicare și alte dispoziții generale

(1) Prezentul capitol se aplică:

a) instrumentelor financiare, în sensul art. 5, care sunt admise la tranzacționare într-un loc de tranzacționare din Republica Moldova, inclusiv astfel de instrumente atunci când acestea sunt tranzacționate în afara unui loc de tranzacționare;

b) instrumentelor financiare derivate prevăzute la art. 5 lit. d)-j) care sunt legate de un instrument financiar prevăzut la lit.a) sau de un emitent al unui astfel de instrument financiar, inclusiv atunci când aceste instrumente derivate sunt tranzacționate în afara unui loc de tranzacționare;

c) titlurilor de creanță emise de Republica Moldova și instrumentelor financiare derivate prevăzute la art.5 lit. d)-j) care sunt legate de un asemenea titlu de creanță sau în care se face trimitere la un asemenea titlu de creanță.

(2) În sensul prezentului capitol, următoarele noțiuni semnifică:

1) *activități de formator de piață* – activitățile unei firme de investiții sau ale unei instituții de credit, membră a unui loc de tranzacționare, atunci când acționează în calitate de agent principal pentru un instrument financiar tranzacționat într-un loc de tranzacționare sau în afara acestuia, în oricare dintre următoarele modalități:

a) prin comunicarea simultană a unor cotații ferme de cumpărare și de vânzare, de mărime comparabilă și la prețuri competitive, în scopul asigurării lichidității pieței în mod regulat și continuu;

b) în cursul activității sale obișnuite, prin executarea ordinelor clienților sau ca răspuns la solicitările acestora de a tranzacționa;

c) prin limitarea riscului pozițiilor generate în urma executării sarcinilor menționate la lit. a) și b);

2) *capital social emis* în raport cu o societate – totalul acțiunilor ordinare și preferențiale emise de societatea respectivă, cu excepția titlurilor de creanță convertibile;

3) *contraparte centrală* – o entitate juridică care se interpune între contrapărțile la contractele tranzacționate pe una sau mai multe piețe financiare, devenind astfel cumpărător pentru orice vânzător și vânzător pentru orice cumpărător și care este responsabilă pentru funcționarea unui sistem de compensare;

4) *dealer primar* – o persoană fizică sau juridică care a semnat un acord cu emitentul de datorie suverană sau care a fost recunoscut în mod oficial drept dealer primar de acesta sau în numele acestuia, inclusiv dealerul primar în raport cu valorile mobiliare de stat, astfel cum este definit prin actele normative ale Ministerului Finanțelor, și care s-a angajat să acționeze în calitate de agent principal în raport cu operațiunile de pe piața primară și/sau secundară legate de datoria emisă de respectivul emitent;

5) *datorie suverană* – un titlu de creanță emis de Republica Moldova, în calitate de emitent suveran, în condițiile Legii nr. 419/02006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat;

6) *datorie suverană emisă* – totalul datoriei suverane emise de emitentul suveran și care nu a fost răscumpărată;

7) *emitent suveran* – Republica Moldova, în persoana Ministerului Finanțelor;

8) *loc de tranzacționare* – o piață reglementată sau un MTF, astfel cum sunt definite în prezenta lege;

9) *loc principal de tranzacționare* în raport cu o acțiune – locul de tranzacționare în care volumul tranzacțiilor cu respectiva acțiune este cel mai ridicat;

10) *swap pe riscul de credit* – un contract derivat în care o parte plătește o primă altei părți în schimbul unei plăți sau al altui beneficiu în cazul unui eveniment de credit care afectează o entitate de referință și în cazul oricărei alte situații de neîndeplinire a obligațiilor legate de contractul derivat, care are un efect economic similar;

11) *swap pe riscul de credit al datoriei suverane* – un swap pe riscul de credit în care se efectuează o plată sau se plătește un alt beneficiu în cazul unui eveniment de credit sau al unei situații de neîndeplinire a obligațiilor legate de emitentul suveran;

12) *vânzare în lipsă* în raport cu o acțiune sau un titlu de creanță –orice vânzare a unei acțiuni sau a unui titlu de creanță pe care vânzătorul nu o/îl deține în momentul încheierii acordului de vânzare, inclusiv o vânzare în cadrul căreia, la momentul încheierii acordului de vânzare, vânzătorul a împrumutat sau a convenit să împrumute acțiunea sau titlul de creanță în vederea livrării acesteia/acestuia la decontarea tranzacției, fără a include:

a) vânzarea de către oricare dintre părți printr-un acord repo în cadrul căruia o parte a fost de acord să îi vândă celeilalte părți o valoare mobiliară la un preț specificat, aceasta din urmă angajându-se să îi revândă valoarea mobiliară la o dată ulterioară, la un alt preț specificat;

b) transferul de valori mobiliare în temeiul unui acord de împrumut de valori mobiliare; sau

c) angajarea într-un contract futures sau într-un alt contract derivat prin care se convine asupra vânzării unor valori mobiliare la un preț specificat la o dată ulterioară.

(3) Măsurile de supraveghere prevăzute de prezenta lege pentru vânzarea în lipsă și swapurile pe riscul de credit se aplică tuturor instrumentelor financiare prevăzute la alin.(1) lit. a), inclusiv atunci când acestea sunt tranzacționate în afara unui loc de tranzacționare.

(4) În sensul prezentului capitol, autoritatea competentă este CNPF.

(5) Autoritatea competentă stabilește, prin actele normative:

a) metodologia de determinare și calcul al pozițiilor scurte, lungi și scurte nete, inclusiv tratamentul pozițiilor deținute indirect;

b) cazurile în care un swap pe riscul de credit al datoriei suverane este considerat acoperire împotriva riscului de nerespectare a unei obligații ori a riscului de scădere a valorii datoriei suverane, metoda de determinare a unei poziții descoperite;

c) condițiile, procedura și, după caz, ajustarea pragurilor de notificare și a pragurilor de publicare relevante, ținând seama de evoluțiile pieței financiare;

e) tipurile de acorduri, aranjamente și măsuri care asigură în mod adecvat că acțiunile sau instrumentele de datorie suverană sunt disponibile pentru decontare la scadență;

f) parametrii și metodele de calcul ale pragului de lichiditate pentru datoria suverană;

g) parametrii și procedura de suspendare a restricțiilor privind swapurile descoperite pe riscul de credit al datoriei suverane;

h) condițiile și procedura de aplicare a derogărilor pentru activități de formator de piață, pentru dealeri primari și în scop de stabilizare, precum și alte măsuri necesare pentru aplicarea prezentului capitol.

(6) Încălcarea dispozițiilor prezentului capitol se sancționează potrivit capitolului I din titlul VIII.

Articolul 132. Poziții scurte și poziții lungi

(1) În sensul prezentului capitol, o poziție care rezultă din oricare dintre următoarele situații se consideră poziție scurtă în raport cu capitalul social emis al unei societăți sau cu datoria suverană emisă:

a) vânzarea în lipsă a unei acțiuni emise de o societate sau a unui titlu de creanță emis de emitentul suveran;

b) efectuarea unei tranzacții care creează sau se raportează la un instrument financiar, altul decât cel prevăzut la lit. a), atunci când efectul sau unul dintre efectele tranzacției este acela de a conferi un avantaj financiar persoanei fizice sau juridice care efectuează tranzacția în eventualitatea scăderii prețului sau valorii acțiunii sau titlului de creanță.

(2) În sensul prezentului capitol, o poziție care rezultă din oricare dintre următoarele situații se consideră poziție lungă în raport cu capitalul social emis sau cu datoria suverană emisă:

a) deținerea unor acțiuni emise de o societate sau a unui titlu de creanță emis de emitentul suveran;

b) încheierea unei tranzacții care creează sau se raportează la un instrument financiar, altul decât cel prevăzut la lit.a), atunci când efectul sau unul dintre efectele tranzacției este acela de a conferi un avantaj financiar persoanei fizice sau juridice care efectuează tranzacția în eventualitatea creșterii prețului sau valorii acțiunii sau titlului de creanță.

(3) În sensul alin. (1) și (2), calculul pozițiilor scurte și lungi, în cazul oricărei poziții deținute indirect, inclusiv prin sau cu ajutorul oricăror indici, coșuri de instrumente financiare sau prin participații la un fond tranzacționat la bursă sau la o entitate similară, se determină de către persoana fizică sau juridică în cauză într-un mod rezonabil, ținând seama de informațiile publice disponibile privind componența indicelui sau a coșului de instrumente financiare relevante sau privind participațiile deținute de respectivul fond tranzacționat la bursă sau de entitatea similară. La calculul acestor poziții scurte sau lungi nu se va solicita obținerea de

informații în timp real privind componența acestor instrumente de la nicio persoană.

(4) În sensul alin.(1) și (2), în ceea ce privește datoria suverană, la calculul pozițiilor scurte sau lungi se include orice swap pe riscul de credit al datoriei suverane legate de emitentul suveran.

(5) În sensul prezentului capitol:

a) poziția rămasă după deducerea pozițiilor lungi deținute de o persoană fizică sau juridică în raport cu capitalul social emis din pozițiile scurte deținute de aceeași persoană în raport cu capitalul respectiv se consideră poziție scurtă netă în raport cu capitalul social emis al societății respective;

b) poziția rămasă după deducerea pozițiilor lungi deținute de o persoană fizică sau juridică în raport cu datoria suverană emisă și a pozițiilor lungi în titlurile de creanță ale emitentului suveran, în cazul cărora stabilirea prețului se află în strânsă corelare cu stabilirea prețului datoriei suverane date din pozițiile scurte deținute de aceeași persoană în raport cu aceeași datorie suverană, se consideră poziție scurtă netă în raport cu datoria suverană emisă de emitentul suveran.

Articolul 133. Poziție descoperită pe un swap pe riscul de credit al datoriei suverane

Se consideră că o persoană fizică sau juridică deține o poziție descoperită pe un swap pe riscul de credit al datoriei suverane atunci când swapul pe riscul de credit al datoriei suverane nu este utilizat ca acoperire împotriva:

a) riscului ca emitentul să nu își îndeplinească obligațiile, în cazul în care persoana fizică sau juridică deține o poziție lungă pe datoria suverană a respectivului emitent de care este legat swapul pe riscul de credit al datoriei suverane; sau

b) riscului scăderii valorii datoriei suverane, în cazul în care persoana fizică sau juridică deține active sau pasive, care pot include, dar nu se limitează la contracte financiare, un portofoliu de active sau de obligații financiare a căror valoare este corelată cu valoarea datoriei suverane.

Articolul 134. Regimul de transparență al pozițiilor scurte nete și pozițiile descoperite

(1) O persoană fizică sau juridică care deține o poziție scurtă netă în raport cu capitalul social emis al unei societăți ale cărei acțiuni sunt admise la tranzacționare într-un loc de tranzacționare:

a) notifică autoritatea competentă, în conformitate cu art. 135, în cazul în care poziția atinge sau coboară sub un prag de notificare relevant;

b) publică informații despre poziția respectivă, în conformitate cu art. 135, în cazul în care aceasta atinge sau coboară sub un prag de publicare relevant.

(2) Pragul de notificare relevant prevăzut de alin. (1) lit. a) este un procent egal cu 0,1% din capitalul social emis al societății în cauză și fiecare procent de 0,1 % superior acestui prag.

(3) Pragul de publicare relevant prevăzut de alin. (1) lit. b) este un procent egal cu 0,5% din capitalul social emis al societății în cauză și fiecare procent de 0,1 % superior acestui prag.

(4) Persoana fizică sau juridică care deține o poziție scurtă netă în raport cu datoria suverană emisă notifică autoritatea competentă, în conformitate cu art.135, în cazul în care o astfel de poziție atinge sau coboară sub pragurile de notificare relevante stabilite pentru emitentul suveran.

(5) Pragurile de notificare relevante pentru emitentul suveran prevăzute la alin. (4):

1) constau într-o valoare inițială și niveluri succesive suplimentare, stabilite de autoritatea competentă, în cooperare cu Ministerul Finanțelor, pentru emitentul suveran;

2) se determină în funcție de:

a) totalul datoriei suverane emise restante;

b) mărimea medie a pozițiilor deținute de participanții pe piață în raport cu datoria suverană; și

c) lichiditatea fiecărei piețe a obligațiilor suverane;

3) se publică pe pagina web a autorității competente relevantă.

(6) În cazul în care autoritatea competentă suspendă restricțiile în conformitate cu art. 136 alin. (6), o persoană fizică sau juridică care deține o poziție descoperită într-un swap pe riscul de credit al datoriei suverane este obligat să notifice autoritatea competentă ori de câte ori o astfel de poziție atinge sau coboară sub pragurile de notificare relevante pentru emitentul suveran, stabilite potrivit alin. (5).

(7) Ținând seama de evoluțiile piețelor financiare, autoritatea competentă poate stabili, prin acte normative, alte praguri decât cele prevăzute la alin.(2) și (3).

(8) Prevederile alin. (1) lit. b) și alin. (3) nu aduc atingere actelor normative privind ofertele publice de cumpărare, operațiunile de concentrare și alte tranzacții care afectează proprietatea sau controlul societăților și care prevăd obligații de publicare a pozițiilor scurte mai stricte.

(9) Măsura prevăzută la art.144 alin. (2) pct.14) nu se aplică instrumentelor financiare care intră sub incidența obligației de transparență în conformitate cu prevederile prezentului articol. Aplicarea acestei măsuri este permisă numai în circumstanțele stabilite de autoritatea competentă prin acte normative sau în cazurile în care autoritatea competentă prevede derogări de la aceasta.

Derogările pot fi prevăzute, în special, pentru activitățile de formator de piață și pentru activitățile desfășurate pe piața primară.

(10) Obligațiile de notificare și de publicare prevăzute de prezentul articol se aplică persoanelor fizice sau juridice domiciliate sau stabilite în Republica Moldova, precum și persoanelor fizice sau juridice domiciliate sau stabilite în afara Republicii Moldova.

Articolul 135. Metoda de notificare și publicare

(1) Orice notificare sau publicare în temeiul art.134 trebuie să precizeze cel puțin:

a) identitatea persoanei fizice sau juridice care deține o poziție relevantă;

b) mărimea poziției relevante;

c) emitentul în raport cu care este deținută poziția relevantă;

d) data la care poziția a fost creată, modificată sau a încetat să existe.

(2) În scopurile art. 134, persoanele fizice și juridice care dețin poziții scurte nete semnificative păstrează, pentru o perioadă de 5 ani, înregistrări ale pozițiilor brute care compun o poziție scurtă netă semnificativă.

(3) Momentul care trebuie luat în considerare pentru calcularea unei poziții scurte nete este miezul nopții, la sfârșitul zilei de tranzacționare în care persoana fizică sau juridică deține poziția relevantă. Acest moment se aplică tuturor tranzacțiilor, indiferent de mijlocul de tranzacționare utilizat, inclusiv tranzacțiilor executate manual și celor automate și indiferent dacă tranzacțiile au avut loc sau nu în cadrul programului normal de tranzacționare.

(4) Notificarea sau publicarea trebuie făcută cel târziu la ora 15:30 în următoarea zi de tranzacționare. Orele menționate în prezentul alineat și alin.(3) se determină potrivit orei oficiale a Republicii Moldova.

(5) Notificarea către autoritatea competentă trebuie să asigure confidențialitatea informațiilor și să încorporeze mecanisme pentru autentificarea sursei notificării.

(6) Publicarea informațiilor prevăzute la art.134 alin.(1) lit.b) se face astfel încât să se asigure accesul rapid și fără discriminare la informații. Informațiile se publică pe pagina web a autorității competente relevante, într-o secțiune dedicată pozițiilor scurte nete publicabile.

Articolul 136. Restricții aplicabile vânzărilor în lipsă fără acoperire și swapurilor descoperite pe riscul de credit al datoriei suverane

(1) O persoană fizică sau juridică poate vinde în lipsă acțiuni admise la tranzacționare într-un loc de tranzacționare numai atunci când este îndeplinită oricare dintre următoarele condiții:

a) persoana fizică sau juridică a împrumutat acțiunile sau a luat măsuri alternative având drept rezultat un efect juridic similar;

b) persoana fizică sau juridică a încheiat un acord pentru a împrumuta acțiunile sau are un drept exigibil incontestabil, în temeiul dreptului contractual sau al dreptului de proprietate, de a i se transfera proprietatea asupra unui număr corespondent de instrumente financiare din aceeași clasă, astfel încât decontarea să poată fi efectuată la scadență;

c) persoana fizică sau juridică a încheiat un acord cu o terță parte, conform căruia partea terță a confirmat că acțiunile au fost localizate și a adoptat măsurile necesare în raport cu alte părți terțe astfel încât persoana fizică sau juridică să aibă motive rezonabile de a considera că decontarea se poate efectua la scadență.

(2) O persoană fizică sau juridică poate vinde în lipsă datorie suverană numai atunci când este îndeplinită oricare dintre următoarele condiții:

a) persoana fizică sau juridică a împrumutat datorie suverană sau a luat măsuri alternative având drept rezultat un efect juridic similar;

b) persoana fizică sau juridică a încheiat un acord pentru a împrumuta datorie suverană sau are un alt drept exigibil incontestabil în temeiul dreptului contractual sau al dreptului proprietății de a i se transfera proprietatea asupra unui număr corespunzător de instrumente financiare din aceeași clasă, astfel încât decontarea să poată fi efectuată la scadență;

c) persoana fizică sau juridică a încheiat o înțelegere cu o terță parte, conform căreia partea terță a confirmat că datoria suverană a fost localizată sau că are motive rezonabile pentru a considera că decontarea poate fi efectuată la scadență.

(3) Restricțiile prevăzute la alin.(2) nu se aplică dacă tranzacția este utilizată ca acoperire pentru o poziție lungă pe titlurile de creanță ale unui emitent, al căror preț se află în strânsă corelare cu prețul datoriei suverane date.

(4) În cazul în care lichiditatea datoriei suverane este inferioară pragului determinat în conformitate cu metodologia stabilită de autoritatea competentă, restricțiile prevăzute la alin.(2) pot fi suspendate temporar de către autoritatea competentă. Suspendarea:

a) este valabilă pentru o perioadă inițială de cel mult 6 luni de la data publicării sale pe pagina web a autorității competente relevante;

b) poate fi reînnoită pentru perioade care nu depășesc 6 luni, dacă motivele care au stat la baza suspendării sunt valabile în continuare;

c) încetează în mod automat dacă nu este reînnoită până la expirarea perioadei inițiale sau a perioadei de reînnoire.

(5) O persoană fizică sau juridică poate încheia o tranzacție cu swapuri pe riscul de credit al datoriei suverane numai în cazul în care tranzacția în cauză nu conduce la o poziție descoperită într-un swap pe riscul de credit suveran în sensul art.133.

(6) Autoritatea competentă poate suspenda temporar restricțiile prevăzute la alin.(5) în cazul există elemente obiective care o determină să considere că piața sa de obligațiuni suverane nu funcționează adecvat și că astfel de restricții pot avea un impact negativ asupra pieței de swapuri pe risc de credit al datoriei suverane, în special prin creșterea costului împrumutului pentru emitentul suveran sau prin afectarea capacității acestuia de a emite noi titluri de creanță.

(7) Suspendarea prevăzută la alin.(6):

a) este valabilă pentru o perioadă inițială de cel mult 12 luni de la data publicării sale pe pagina web a autorității competente relevante;

b) poate fi reînnoită pentru perioade care nu depășesc 6 luni, dacă motivele care au stat la baza suspendării sunt valabile în continuare;

c) încetează în mod automat dacă nu este reînnoită până la expirarea perioadei inițiale sau a perioadei de reînnoire.

(8) Măsura prevăzută la art. 144 alin. (2) pct. 16) se poate aplica tranzacțiilor referitoare la toate instrumentele financiare, instrumentelor financiare dintr-o anumită clasă sau unui anumit instrument financiar. Măsura se poate aplica în circumstanțele stabilite de autoritatea competentă sau poate face obiectul derogărilor prevăzute de aceasta, în special pentru activitățile de formator de piață și activitățile desfășurate pe piața primară.

(9) Măsura prevăzută la art.144 alin.(2) pct.17) se poate aplica swapurilor pe riscul de credit suveran dintr-o anumită clasă sau anumitor swapuri pe riscul de credit suveran. Măsura se poate aplica în circumstanțele stabilite de autoritatea competentă sau poate face obiectul derogărilor prevăzute de aceasta, în special pentru activitățile de formator de piață și activitățile desfășurate pe piața primară.

Articolul 137. Procedura de cumpărare impusă

O contraparte centrală care oferă servicii de compensare pentru acțiuni se asigură că sunt instituite proceduri care respectă cumulativ următoarele cerințe:

a) în cazul în care o persoană fizică sau juridică care vinde acțiuni nu poate livra acțiunile pentru decontare în termen de 4 zile lucrătoare de la data la care este scadentă decontarea, se declanșează automat proceduri de cumpărare impusă a acțiunilor pentru a asigura livrarea acestora pentru decontare;

b) în cazul în care nu este posibilă cumpărarea impusă de acțiuni pentru livrare, cumpărătorului i se plătește o sumă bazată pe valoarea acțiunilor care trebuiau livrate la data livrării, completată cu o sumă pentru pierderile suportate de cumpărător ca urmare a neefectuării decontării;

c) persoana fizică sau juridică care nu a fost în măsură să efectueze decontarea rambursează toate sumele plătite în temeiul literelor a) și b).

Articolul 138. Derogări

(1) Prevederile art. 134 alin. (1)-(3), art. 136 alin.(1) și art. 137 nu se aplică acțiunilor unei societăți admise la tranzacționare într-un loc de tranzacționare din Republica Moldova, atunci când locul principal de tranzacționare al acțiunilor se află în afara Republicii Moldova.

(2) Autoritatea competentă determină cel puțin o dată la 2 ani dacă locul principal de tranzacționare al respectivelor acțiuni se află într-o țară terță și publică lista acțiunilor vizate. Lista este valabilă 2 ani.

(3) Prevederile art.134 alin.(1)-(5) și art.136 nu se aplică tranzacțiilor efectuate în contextul activităților de formator de piață.

(4) Prevederile art.134 alin.(4) și alin. (5) și art.136 alin. (2)-(7) nu se aplică persoanelor fizice sau juridice atunci când, acționând în calitate de dealer primar autorizat în urma unui acord cu emitentul suveran, persoana acționează în calitate de agent principal pentru un instrument financiar în raport cu operațiunile de pe piața primară sau secundară referitoare la datoria suverană.

(5) Prevederile art.134 alin.(1)-(3) și art.136 nu se aplică persoanelor fizice sau juridice atunci când acestea efectuează o vânzare în lipsă a unui instrument

financiar sau dețin o poziție scurtă netă în scopul realizării unei stabilizări, în conformitate cu legislația aplicabilă privind programele de răscumpărare și măsurile de stabilizare.

(6) Derogările prevăzute la alin.(3) și alin.(4) se aplică doar în cazul în care persoana în cauză notifică în scris autoritatea competentă faptul că intenționează să beneficieze de derogare, cu cel puțin 30 de zile înainte de data la care intenționează să utilizeze derogarea pentru prima dată.

(7) Autoritatea competentă poate interzice beneficiul derogării prevăzut la alin.(6) dacă consideră că persoana nu respectă condițiile pentru a beneficia de derogare. Interdicțiile se pronunță în perioada de 30 de zile prevăzută la alin.(6) sau ulterior, dacă autoritatea competentă constată că situația persoanei s-a modificat astfel încât aceasta nu mai îndeplinește condițiile pentru a beneficia de derogare.

(8) Persoana care a transmis notificarea prevăzută la alin.(6) informează în scris, fără întârzieri nejustificate, autoritatea competentă dacă intervin schimbări care afectează dreptul de a beneficia de derogare sau dacă nu mai dorește să beneficieze de derogare.

(9) Autoritatea competentă poate solicita persoanelor care beneficiază de derogările prevăzute la alin.(3)-(5) informații privind pozițiile scurte deținute ori activitățile desfășurate în temeiul acestor derogări. Persoanele respective furnizează informațiile solicitate în cel mult 4 zile de la primirea cererii.

(10) Autoritatea competentă publică pe pagina sa web lista formatorilor de piață și a dealerilor primari care beneficiază de derogări în temeiul alin.(6) și o actualizează periodic.

Articolul 139. Durata și publicarea restricțiilor

(1) Autoritatea competentă publică pe pagina sa web, fără întârziere, restricțiile impuse în urma exercitării măsurilor de supraveghere prevăzute la art.144 alin.(2) pct.14)-18). În anunț se precizează cel puțin următoarele informații:

a) măsurile impuse, inclusiv instrumentele financiare și clasele de instrumente financiare la care se referă și perioada de aplicare a acestora;

b) motivele pentru care autoritatea competentă este de părere că se impun respectivele măsuri, inclusiv dovezile care susțin aceste motive.

(2) Măsurile de supraveghere prevăzute la alin.(1) intră în vigoare la data publicării anunțului sau la o dată ulterioară, precizată în anunț, și se aplică doar tranzacțiilor efectuate după ce măsura a intrat în vigoare.

(3) Măsurile impuse în temeiul art.144 alin.(2) pct.14)-18) sunt valabile pentru o perioadă inițială de cel mult 3 luni de la data publicării anunțului în condițiile prevăzute la prezentul articol. Măsura poate fi reînnoită pentru perioade de câte maximum 3 luni dacă motivele care au stat la baza adoptării măsurii sunt în continuare aplicabile. Dacă nu este reînnoită, măsura expiră în mod automat.

(4) Prevederile art.156 alin. (1) se aplică corespunzător informațiilor confidențiale obținute de către autoritatea competentă în legătură cu dispozițiile prezentului capitol. Aceste informații nu pot fi divulgate niciunei alte persoane fizice sau juridice ori autorități, cu excepția cazului în care divulgarea este necesară pentru proceduri judiciare.

TITLUL VII
REORGANIZAREA, ADMINISTRAREA SPECIALĂ ȘI LICHIDAREA

Articolul 140. Reorganizarea

(1) Reorganizarea firmelor de investiții și a operatorilor de piață se realizează conform legislației privind societățile pe acțiuni, în domeniul concurenței, dispozițiilor prezentei legi și ale actelor normative ale CNPF.

(2) Reorganizarea entităților prevăzute la alin.(1) se efectuează cu avizul prealabil al CNPF și se înregistrează de către organul înregistrării de stat numai după prezentarea de către entitatea respectivă a avizului prealabil din partea CNPF.

(3) Societatea constituită prin reorganizare își începe activitatea numai după obținerea autorizației în condițiile prezentei legi.

(4) Aprobarea sau realizarea unei reorganizări nu împiedică CNPF să dispună măsuri de supraveghere, retragerea autorizației ori inițierea procedurii de lichidare, în condițiile prezentei legi.

(5) Dacă prin fuziune sau dezmembrare se înființează o nouă persoană juridică, aceasta poate fi numai o firmă de investiții, în cazul reorganizării unei firme de investiții, respectiv un operator de piață, în cazul reorganizării unui operator de piață.

(6) În cazul reorganizării firmei de investiții care are sucursale în alte state, informarea obligatorie a creditorilor privind reorganizarea, precum și dreptul de a prezenta creanțe spre onorare se aplică și creditorilor sucursalei firmei de investiții aflată în statul respectiv.

(7) CNPF va stabili, prin acte normative, reglementări suplimentare necesare pentru exercitarea competențelor prevăzute de prezentul articol.

Articolul 141. Administrarea specială

(1) Prezentul articol se aplică următoarelor categorii de entități, denumite în continuare *entități aflate în dificultate*:

a) firmelor de investiții, cu excepția celor care cad sub incidența Legii nr.232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor;

b) operatori de piață.

(2) CNPF instituie administrare specială în cazul în care constată că oricare din entitățile prevăzute la alin. (1) au încălcat prevederile prezentei legi ori ale actelor normative emise de CNPF, inclusiv cerințele prudențiale aplicabile față de acestea, care au produs sau pot produce prejudicii importante sau care pun în pericol funcționarea ordonată a pieței.

(3) Administrarea specială este realizată de o persoană fizică, numită de CNPF, denumită în continuare *administrator special*. În funcția de administrator special este numită o persoană care corespunde criteriilor de reputație, cunoștințe și experiență necesare pentru exercitarea funcției și care nu se află în conflict de interese, astfel cum este stabilit în actele normative emise de CNPF.

(4) Administrarea specială se instituie prin decizia motivată a CNPF și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web oficială a CNPF.

(5) Prin decizia privind instituirea administrării speciale, CNPF numește unul sau mai mulți administratori speciali, precum și stabilește atribuțiile acestora. În calitate de administrator special poate fi numit un angajat al CNPF ori un auditor care deține certificat de calificare al specialistului în domeniul pieței instrumentelor financiare.

(6) Administratorul special își exercită atribuțiile în conformitate cu prevederile legale și este responsabil doar în fața CNPF, care are dreptul să dea dispoziții obligatorii și recomandări în legătură cu activitatea acestuia.

(7) În cazul în care administratorul special nu respectă prevederile legale, nu își exercită sau își exercită nesatisfăcător atribuțiile, CNPF dispune destituirea acestuia și desemnarea altui administrator.

(8) Din momentul desemnării, administratorul special preia controlul și gestionează activitatea entității aflate în dificultate, iar organele de conducere ale entității respective permit imediat accesul la toate documentele de afaceri și la alte documente, la activele, încăperile, registrele și la orice alte informații deținute de respectiva entitate. La instituirea administrării speciale, organele de conducere ale entității aflate în dificultate elaborează un raport privind predarea afacerii administratorului special. La cerere, organele de conducere ale entității furnizează administratorului special explicații sau rapoarte suplimentare privind operațiunile entității aflate în dificultate.

(9) Pe perioada administrării speciale, drepturile și obligațiile consiliului și ale organului executiv din entitatea aflată în dificultate se suspendă, acestea fiind exercitate de către administratorul special. Cu acordul scris al CNPF, administratorul special poate delega o parte dintre atribuțiile sale altor persoane.

(10) Pe perioada aplicării administrării speciale se suspendă dreptul de vot al acționarilor, în ceea ce privește numirea și revocarea organului executiv/consiliului societății, dreptul la dividende al acționarilor, activitatea organului executiv/consiliului societății și a auditorilor interni, precum și dreptul la remunerare al acestora.

(11) Actele juridice și/sau acțiunile efectuate în numele și în contul entității aflate în dificultate sunt nule de drept dacă sunt săvârșite cu încălcarea prevederilor prezentului articol și nu sunt coordonate cu administratorul special sau aprobate de acesta.

(12) Schimbarea organelor de conducere ale entității aflate în dificultate prin instituirea administrării speciale se supune înregistrării în Registrul de stat al

persoanelor juridice. Cererea privind înregistrarea modificărilor în Registrul de stat al persoanelor juridice se depune, cu anexarea deciziei CNPF privind instituirea administrării speciale, în termen de 3 zile din data emiterii acestei decizii. Cheltuielile de înregistrare se vor fi suportate de către CNPF cu restituirea ulterioară, de către administratorul special.

(13) În termen de cel mult 3 luni de la instituirea administrării speciale, administratorul special depune la CNPF un raport privind situația financiară și condițiile de funcționare a entității aflate în dificultate în cadrul administrării speciale și anexează documente referitoare la evaluarea activelor și pasivelor, situația recuperării creanțelor, costul menținerii activelor și situația lichidării debitelor.

(14) În temeiul informațiilor și al concluziilor administratorului special, prevăzute în raportul prezentat spre aprobare, CNPF decide motivat:

a) cu privire la oportunitatea și perioada menținerii administrării speciale, în cazul în care se atestă o evoluție a situației financiare a entității aflate în dificultate și în cazul în care circumstanțele care au dus la instituirea administrării speciale au fost înlăturate parțial și nu există temei pentru demararea procedurilor de insolvabilitate sau de lichidare;

b) să înceteze administrarea specială, în cazul în care se constată că au dispărut circumstanțele care au determinat instituirea administrării speciale;

c) să retragă autorizația entității aflate în dificultate cu lichidarea silită a acesteia, sau în temeiul Legii insolvabilității nr. 149/2012 să solicite instanței de judecată intentarea procesului de insolvabilitate a entității, în cazul în care CNPF estimează că, în timpul administrării speciale, situația financiară a entității aflate în dificultate nu s-a îmbunătățit.

(15) În exercitarea atribuțiilor ce le revin în cadrul exercitării administrării speciale, administratorul special nu răspunde pentru prejudiciile cauzate în legătură cu acțiunile întreprinse dacă aceste acțiuni au avut ca scop prevenirea riscului excesiv pentru stabilitatea financiară sau protejarea intereselor investitorilor.

(16) CNPF stabilește, prin acte normative, reglementări suplimentare necesare pentru exercitarea competențelor prevăzute de prezentul articol.

Articolul 142. Lichidarea

(1) Firma de investiții prevăzută la art.141 alin.(1) lit. a) sau operatorul de piață intră în lichidare prin:

a) hotărârea adunării generale a acționarilor;

b) hotărârea judecătorească irevocabilă;

c) retragerea autorizației de firmă de investiții sau, după caz, de piață reglementată conform prevederilor prezentei legi.

(2) Inițierea procedurii de lichidare în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) atrage după sine retragerea autorizației eliberate în temeiul prezentei legi. Retragerea autorizației nu împiedică lichidatorul să desfășoare unele dintre

activitățile entității lichidate în măsura în care acest lucru este necesar sau adecvat în scopul lichidării și se realizează ulterior cu notificarea imediată a CNPF.

(3) Clienții, creditorii și alte persoane ale căror drepturi pot fi lezate, precum și autoritățile publice rezidente sau străine, în cazul în care firma de investiții desfășoară activitatea pe teritoriul unui alt stat, au dreptul de a prezenta creanțe sau de a prezenta documente aferente creanțelor.

(4) Lichidatorul, în sensul prezentului articol, reprezintă o persoană desemnată de instanța de judecată sau de hotărârea adunării generale a acționarilor.

(5) Lichidarea în temeiul prezentului articol se realizează potrivit procedurii de dizolvare și lichidare prevăzute de Codul Civil al Republicii Moldova nr.1107/2002, cu excepția cazului în care prezenta lege prevede altfel.

(6) CNPF solicită instanței de judecată dizolvarea entității aflate în dificultate și desemnarea lichidatorului, în conformitate cu prevederile legislației, în cazul în care, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a deciziei de retragere a autorizației, entitatea nu a inițiat procedura de stingere a obligațiilor pe piețele instrumentelor financiare și nu a convocat adunarea generală a acționarilor.

(7) În cazul în care lichidatorul desemnat de instanța de judecată nu respectă prevederile prezentei legi și ale actelor normative ale CNPF, nu își exercită sau își exercită în mod necorespunzător atribuțiile aferente procesului de lichidare, solicită instanței de judecată care l-a desemnat revocarea lichidatorului și, după caz, desemnarea unei alte persoane. Instanța de judecată, constatând existența temeiurilor prevăzute la prezentul alineat, poate dispune revocarea lichidatorului și desemnarea unei alte persoane.

(8) CNPF stabilește, prin acte normative, reglementări suplimentare necesare pentru exercitarea competențelor prevăzute de prezentul articol.

TITLUL VIII
MĂSURI DE SUPRAVEGHERE, SANCȚIUNI, COOPERARE ȘI ALTE CERINȚE

Capitolul I
SUPRAVEGHERE, SANCȚIUNI ȘI ALTE CERINȚE

Secțiunea 1
Măsuri de supraveghere, măsuri sancționatoare și sancțiuni

Articolul 143. Competențe de supraveghere și sancționare

(1) CNPF deține toate competențele de supraveghere prevăzute de prezenta lege, inclusiv:

a) competența de a monitoriza în mod continuu respectarea de către entitățile supravegheate de aceasta a obligațiilor prevăzute de prezenta lege,

b) competența de a monitoriza piața instrumentelor financiare care sunt comercializate, distribuite sau vândute în sau din Republica Moldova;

c) competența de a dispune măsurile de supraveghere prevăzute la art. 144 și de a aplica sancțiuni și măsuri sancționatoare potrivit prevederilor art.146.

(2) CNPF își exercită competențele de supraveghere și de aplicare a măsurilor, sancțiunilor și măsurilor sancționatoare, potrivit prevederilor prezentei legi, în oricare dintre următoarele modalități:

a) direct;

b) în colaborare cu alte autorități;

c) prin sesizarea autorităților judiciare competente.

(3) CNPF are competența de a colecta toate informațiile necesare și de a efectua toate controalele necesare în exercitarea funcțiilor sale.

(4) Fără a aduce atingere prevederilor prezentei legi și ale actelor normative emise în aplicarea acesteia, competența prevăzută la alin.(3) include:

a) competența de a solicita furnizarea tuturor informațiilor și documentelor necesare de la persoanele specificate la alin.(5) în procesul exercitării atribuției de monitorizare a respectării prezentei legi;

b) competența de a solicita furnizarea tuturor informațiilor și documentelor necesare de la persoane fizice sau persoane juridice de drept public și de drept privat în procesul exercitării atribuțiilor de control, inclusiv de la instituții de credit din Republica Moldova și societăți de plată, societăți emitente de monedă electronică și furnizorii de servicii poștale;

c) competența de a efectua toate controalele necesare la sediile persoanelor juridice menționate la alin.(5) lit. a)-d);

d) competența de a efectua controale și de a constata încălcări ale prezentei legi și ale actelor normative emise în aplicarea acesteia în exercitarea atribuțiilor de supraveghere a pieței instrumentelor financiare și a produselor financiare.

(5) În sensul prevederilor alin.(4) lit. a), sunt supuse obligației de a furniza informații:

a) firmele de investiții, consultanții de investiții și agenții delegați cu sediul în Republica Moldova și instituțiile de credit din Republica Moldova în legătură cu prestarea de către acestea a serviciilor de investiții sau activităților de investiții și serviciilor auxiliare;

b) operatorii de piață cu sediul în Republica Moldova și operatorii de sistem prevăzuți la art.101;

c) furnizorii de servicii de raportare a datelor autorizați în temeiul prezentei legi;

d) sucursalele societăților din țări terțe;

e) firmele de investiții și instituțiile de credit din statele membre.

(6) Competența prevăzută la alin.(3) include dreptul:

a) de a solicita și de a avea acces la orice document sau la alte informații, precum și de a obține gratuit sau de a face copii de pe acestea;

b) de a examina evidențele și registrele persoanelor menționate la alin.(5) și de a ridica fotocopii sau extrase ale acestor evidențe și registre;

c) de a obține explicații scrise sau verbale de la orice persoană prevăzută la alin.(5) sau de la reprezentanții ori personalul acesteia;

d) de a intervieva orice altă persoană, cu consimțământul acesteia, în scopul colectării de informații referitoare la obiectul unei cercetări;

e) de a avea acces la sistemele informaționale și de a solicita prezentarea de informații din bazele de date aferente ale persoanelor prevăzute la art.2;

f) de a solicita înregistrările existente ale convorbirilor telefonice sau ale comunicațiilor electronice sau ale altor schimburi de date deținute de persoanele prevăzute la art.2;

g) de a solicita oricărei persoane de a furniza informații, inclusiv toată documentația relevantă, privind dimensiunea și scopul unei poziții sau ale unei expuneri generate prin intermediul unui instrument financiar derivat pe mărfuri și orice active sau datorii de pe piața activului-suport;

h) de a solicita furnizarea de informații de către auditorii persoanelor menționate la alin.(5) lit. a)- c);

i) de a împuternici auditorii sau experții să efectueze investigații cu privire la activitățile desfășurate pe piața instrumentelor financiare, incidente prevederilor prezentei legi;

j) de a solicita și de a primi de la instituțiile de credit din Republica Moldova informații necesare pentru desfășurarea controalelor CNPF, precum și informații necesare pentru a răspunde solicitărilor de asistență primite de CNPF în baza acordurilor internaționale la care CNPF este parte, fără a putea fi invocată protecția secretului bancar;

k) de a solicita furnizarea de informații și documente din partea emitenților, deținătorilor de acțiuni sau de alte instrumente financiare, precum și din partea persoanelor cu care aceștia au legături strânse;

l) de a solicita persoanelor fizice sau juridice care efectuează un swap pe riscul de credit să furnizeze o explicare a scopului tranzacției și dacă aceasta urmărește o acoperire a unui risc sau alte scopuri, precum și alte informații care să demonstreze riscul subiacent, în cazul în care tranzacția urmărește acoperirea unui risc;

m) de a sesiza organele de urmărire penală sau alte organe competente asupra posibilelor fapte de încălcare a legislației;

n) de a emite anunțuri publice;

o) de a solicita încetarea oricăror practici contrare dispozițiilor prezentei legi sau a actelor prevăzute la art.8 alin.(1).

(7) La realizarea atribuțiilor de supraveghere în privința locurilor de tranzacționare administrate/exploatate de un operator de sistem, CNPF este în drept să:

a) numească colaboratori ai CNPF în calitate de inspectori ai pieței reglementate și, respectiv, de inspectori ai MTF sau OTF;

b) aplice sisteme electronice de supraveghere și control în timp real, iar operatorul de sistem este obligat să asigure conexiunea și accesul sistemelor proprii la sistemul electronic de supraveghere și control al CNPF.

(8) CNPF notifică fără întârzieri nejustificate Comisia Europeană și ESMA cu privire la orice modificare a competențelor prevăzute în prezentul capitol.

(9) CNPF stabilește, prin acte normative, condițiile, procedura și alte cerințe necesare pentru exercitarea competențelor de supraveghere, control, și cooperare prevăzute de prezenta lege. Actele normative pot viza, după caz, măsuri de supraveghere, limitele și cazurile aplicării acestora, și/sau alte reguli de raportare a încălcărilor, precum și alte măsuri necesare pentru executarea dispozițiilor prezentului titlu.

Articolul 144. Măsuri de supraveghere

(1) CNPF dispune măsuri de supraveghere, în limitele competențelor sale legale, în scopul remedierii deficiențelor sau prevenirii încălcărilor, în oricare din următoarele situații:

a) încălcarea prevederilor prezentei legi, ale actelor normative emise în aplicarea acesteia, ale legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, ale regulilor locurilor de tranzacționare și/sau statutului sau reglementărilor interne proprii ale entităților, aprobate pentru aplicarea prezentei legi;

b) aceste măsuri sunt necesare în scopul protejării intereselor clienților și investitorilor sau prevenirii încălcărilor legislației pieței instrumentelor financiare.

(2) În scopul alin.(1), fără a aduce atingere dreptului CNPF de a retrage autorizația sau de a aplica alte sancțiuni, CNPF poate să dispună, în condițiile prezentei legi, măsuri de supraveghere, inclusiv, dar fără a se limita la, următoarele:

1) să interzică temporar exercitarea activității profesionale;

2) să interzică temporar sau permanent oricare practică sau oricare comportament pe care CNPF îl consideră contrar prevederilor prezentei legi sau ale actelor normative emise în aplicarea acesteia și să instituie măsuri prin care să prevină repetarea practicii sau a comportamentului în cauză;

3) să instituie orice măsuri sau plan de măsuri considerate necesare pentru a se asigura că persoanele care cad sub incidența prezentei legi continuă să respecte prevederile acesteia sau ale actelor normative emise în aplicarea acesteia;

4) să suspende sau să solicite suspendarea de la tranzacționare a unui instrument financiar, caz în care orice decizie sau solicitare de suspendare, precum și motivele care au stat la baza acesteia se aduc imediat la cunoștința publicului;

5) să retragă sau solicite retragerea unui instrument financiar de la tranzacționare, fie pe o piață reglementată, fie prin orice alt mecanism de tranzacționare, caz în care orice decizie sau solicitare de retragere, precum și motivele care au stat la baza acesteia se aduc imediat la cunoștința publicului;

6) să solicite adoptarea măsurilor pentru a diminua poziția sau expunerea, caz în care solicitarea, precum și motivele care au stat la baza acesteia pot fi aduse la cunoștința publicului;

7) să limiteze capacitatea de a încheia o tranzacție cu instrumente financiare derivate pe mărfuri, inclusiv prin introducerea de limite cu privire la dimensiunea unei poziții pe care o persoană o poate deține în orice moment, în conformitate cu art.122-123;

8) să suspende sau să solicite suspendarea activităților de comercializare, de vânzare sau publicitate a instrumentelor financiare, inclusiv în cazul încălcării restricțiilor sau interdicțiilor prevăzute la art.6 alin.(10), precum și în cazul în care firma de investiții nu a elaborat sau nu a aplicat un proces eficace de aprobare a produselor sau a încălcat în alt mod prevederile art.35 alin.(9)-(12);

9) să solicite retragerea unei persoane fizice din consiliul unei firme de investiții sau al unui operator de piață;

10) să solicite consiliului sau membrilor organului executiv ale unei persoane prevăzute la art.143 alin.(5) lit.a)-c), convocarea întrunirii acestora;

11) să solicite organelor statutare ale unei persoane prevăzute la art.143 alin.(5) lit.a)-c) să convoace adunarea generală a acționarilor, stabilind problemele ce trebuie înscrise pe ordinea de zi;

12) să oblige persoanele supravegheate sau reglementate în temeiul prevederilor prezentei legi ca activele proprii ale acestora sau activele deținute în numele clienților să fie transmise spre păstrare și/sau administrare unei alte persoane;

13) să dispună sau, după caz, să solicite instanței de judecată suspendarea operațiunilor din conturile bancare și/sau de plăți ale persoanelor care au obligații stabilite din prezenta lege sau actele normative emise pentru executarea prezentei legi, precum și aplicarea sechestrului pe mijloacele bănești și/sau pe bunurile acestor persoane;

14) să dispună persoanelor fizice sau juridice care dețin poziții scurte nete în raport cu un instrument financiar sau cu o clasă de instrumente financiare să notifice sau să publice informații cu privire la poziție atunci când poziția atinge sau scade sub pragul de notificare fixat de CNPF și în cazul în care:

a) se produc evenimente sau evoluții nefavorabile care constituie o amenințare gravă la adresa stabilității financiare sau a încrederii pieței; și

b) măsura este necesară pentru a contracara amenințarea și nu generează efecte nefavorabile asupra eficienței piețelor financiare, care să fie disproporționate comparativ cu beneficiile;

15) să dispună persoanelor fizice sau juridice care împrumută un anumit instrument financiar sau o anumită clasă de instrumente financiare să notifice orice modificare semnificativă a tarifelor solicitate pentru astfel de împrumuturi, în cazul în care:

a) se produc evenimente sau evoluții nefavorabile care constituie o amenințare gravă la adresa stabilității financiare sau a încrederii pieței; și

b) măsura este necesară pentru a contracara amenințarea și nu generează efecte nefavorabile asupra eficienței piețelor financiare, care să fie disproporționate comparativ cu beneficiile;

16) să interzică sau să impună anumite condiții persoanelor fizice sau juridice de a efectua o vânzare în lipsă sau o altă tranzacție decât vânzarea în lipsă în cazul în care aceasta creează sau se raportează la un instrument financiar, iar efectul sau unul dintre efectele tranzacției îl constituie acordarea unui avantaj financiar persoanei fizice sau juridice în eventualitatea scăderii prețului sau valorii unui alt instrument financiar, în cazul în care:

a) se produc evenimente sau evoluții nefavorabile care constituie o amenințare gravă la adresa stabilității financiare sau a încrederii pieței; și

b) măsura este necesară pentru a contracara amenințarea și nu generează efecte nefavorabile asupra eficienței piețelor financiare, care să fie disproporționate comparativ cu beneficiile;

17) să limiteze posibilitatea persoanelor fizice sau juridice de a încheia tranzacții cu swapuri pe riscul de credit al datoriei suverane sau să limiteze valoarea pozițiilor descoperite pe swapurilor pe riscul de credit al datoriei suverane pe care le pot deține persoanele respective, în cazul în care:

a) au loc evenimente sau evoluții nefavorabile care constituie o amenințare gravă la adresa stabilității financiare sau a încrederii pieței; și

b) măsura este necesară pentru a contracara amenințarea și nu generează efecte nefavorabile asupra eficienței piețelor financiare, care să fie disproporționate comparativ cu beneficiile;

18) să interzică sau limiteze dreptul persoanelor fizice sau juridice de a efectua tranzacții de vânzare în lipsă a unui instrument financiare într-un loc de tranzacționare sau să limiteze în alt mod a tranzacțiile cu respectivul instrument financiar în acel loc de tranzacționare, în cazul în care prețul instrumentului financiar a scăzut în mod semnificativ într-o singură zi de tranzacționare în raport cu prețul de închidere din ziua anterioară în respectivul loc de tranzacționare, pentru a împiedica scăderea necontrolată a prețului instrumentului financiar;

19) să emită sau să ceară creatorului de PRIIP sau persoanei care oferă consultanță cu privire la PRIIP sau îl vinde să emită o comunicare directă adresată investitorului individual interesat, prin care să-l informeze cu privire la sancțiunea sau măsura administrativă și să-i indice unde pot fi depuse reclamațiile sau cererile de despăgubire;

20) să interzică primirea de fonduri sau instrumente financiare de la clienți, precum și acordarea de credite sau împrumuturi investitorilor.

(3) În scopul exercitării competențelor de supraveghere în privința cercetării sponsorizate de emitent, fără a aduce atingere dreptului CNPF de a dispune alte măsuri de supraveghere, de a retrage autorizația sau de a aplica sancțiuni, CNPF dispune, după caz:

a) instituirea oricăror măsuri necesare pentru a verifica dacă firmele de investiții dispun de mecanisme organizatorice pentru a se asigura că cercetarea

sponsorizată de emitent pe care o realizează sau o distribuie respectă codul de conduită al UE pentru cercetarea sponsorizată de emitent;

b) suspendarea distribuirii de către firmele de investiții a oricărei cercetări sponsorizate de emitent care nu este realizată în conformitate cu codul de conduită al UE pentru cercetarea sponsorizată de emitent;

c) emiterea de avertismente publice, în cazul în care cercetarea etichetată ca „cercetare sponsorizată de emitent” și distribuită de o firmă de investiții nu este realizată în conformitate cu codul de conduită al UE pentru cercetarea sponsorizată de emitent.

(4) În cazul în care în cadrul efectuării unei proceduri administrative, desfășurate din oficiu sau la cerere, există suspiciuni privind încălcarea prevederilor art.6, CNPF dispune, după caz, una sau mai multe dintre următoarele măsuri:

a) publicarea pe pagina sa web a unor alerte, inclusiv cu indicarea expresă a persoanelor care nu dețin, la nivel național, un act permisiv pentru prestarea serviciilor și activităților de investiții, precum și a paginilor web și/sau a conturilor de social media (conturilor de pe rețelele de socializare) ale acestora;

b) solicitarea adresată difuzorilor de publicitate de a înceta difuzarea publicității respective.

(5) La publicarea alertelor prevăzute la alin.(4) lit. a) se prezumă că interesul public prevalează în raport cu prejudiciul care poate fi cauzat prin publicarea informației. Publicarea alertelor nu poate fi suspendată sau contestată. În cazul în care, în urma rezultatelor investigațiilor realizate de către organele competente, nu sunt confirmate suspiciunile de încălcare a prevederilor art.6, CNPF retrage alerta respectivă și comunică public rezultatele investigațiilor.

(6) Destinatarii solicitărilor, comunicate în temeiul alin.(4) lit. b), au obligația de a sista difuzarea publicității indicate.

(7) Hotărârile privind repartizarea profitului, în măsura în care acestea contravin unei măsuri dispuse de CNPF în temeiul alin.(1), sunt nule.

Articolul 145. Faptele sancționabile

(1) CNPF aplică sancțiunile și măsurile sancționatoare prevăzute la art. 146 în toate cazurile în care constată că persoanele prevăzute la art.2 sau, după caz, la art. 24, art. 87, art. 101 sau art. 123 alin. (6), în mod intenționat sau din neglijență:

1) prestează servicii de investiții sau servicii auxiliare sau desfășoară activități de investiții sau alte activități reglementate de prezenta lege, inclusiv exploatează un loc de tranzacționare sau prestează activități de furnizare de servicii de raportare a datelor, fără a deține autorizația sau aprobarea necesară potrivit prezentei legi sau a actelor normative emise în aplicarea acesteia;

2) prestează servicii de investiții sau servicii auxiliare sau desfășoară activități de investiții neincluse în autorizație sau în decizia de aprobare;

3) prestează servicii de investiții sau desfășoară activități de investiții, inclusiv servicii auxiliare pe teritoriul Republicii Moldova cu încălcarea oricăreia dintre obligațiile prevăzute de art. 69-71, sau art.78 alin.(1);

4) prestează servicii de investiții sau desfășoară activități de investiții, inclusiv servicii auxiliare pe teritoriul Republicii Moldova, cu încălcarea oricăreia dintre obligațiile prevăzute la art.11 sau 12;

5) a obținut autorizația sau aprobarea emisă în temeiul prezentei legi pe baza unor informații false sau prin orice alt mijloc ilegal;

6) încalcă oricare dintre cerințele prevăzute la art.17-32, sau, după caz, art.82-87, sau nu execută sau execută necorespunzător măsurile dispuse de către CNPF în temeiul acestor prevederi;

7) nu comunică, nu publică sau comunică ori publică tardiv informații sau furnizează ori publică informații incomplete ori inexacte, cu încălcarea oricăreia dintre obligațiile prevăzute la art.31, art.87 alin.(5) sau art.102 alin.(1) lit.e);

8) încalcă oricare dintre cerințele organizatorice prevăzute la art.35-42 sau art.88;

9) încalcă oricare dintre cerințele privind tranzacționarea algoritmică sau accesul electronic direct, prevăzute la art.43-44;

10) încalcă oricare dintre cerințele privind organizarea sau funcționarea MTF sau OTF prevăzute la art.103, art.104 sau art.106-110, sau nu execută sau execută necorespunzător măsurile dispuse de către CNPF în temeiul acestor prevederi;

11) nu mai îndeplinește una sau mai multe dintre condițiile care au stat la baza acordării autorizației inițiale, contrar prevederilor art.45 lit. a) sau, după caz, art.78 alin.(13), dacă neconformitatea ar putea afecta în mod semnificativ interesele investitorilor sau ar putea compromite funcționarea ordonată a pieței;

12) încalcă oricare dintre cerințele prevăzute la art.46, art.47 alin.(10) sau art.50-62, sau nu execută sau execută necorespunzător măsurile dispuse de către CNPF în temeiul acestor prevederi;

13) încalcă oricare dintre cerințele aplicabile piețelor de creștere pentru IMM-uri prevăzute la art.111 alin.(3) și alin.(4);

14) încalcă condițiile aplicabile prestării, în regim transfrontalier, a serviciilor sau activităților de investiții, prevăzute la art.67 alin.(2), alin.(4), alin.(5), alin.(6) sau alin.(9), art.68 alin.(2), alin.(7), alin.(8), sau alin.(13) sau art.76;

15) încalcă oricare dintre obligațiile prevăzute la art.73 alin.(3) sau alin.(7);

16) încalcă oricare dintre regulile de acces la piața reglementată prevăzute la art.95 alin.(1);

17) încalcă oricare dintre regulile de acces la CPC și sistemele de compensare și de decontare prevăzute la art. 119-121;

18) încalcă oricare dintre cerințele privind organizarea sau funcționarea pieței reglementate prevăzute la art. 88-93;

19) încalcă oricare dintre cerințele privind tranzacționarea pe piețele reglementate a instrumentelor financiare, prevăzute la art.96-99;

20) încalcă oricare dintre cerințele prevăzute la art.100 sau nu execută sau execută necorespunzător măsurile dispuse de către CNPF în temeiul acestor prevederi;

21) încalcă oricare dintre cerințele privind accesul la piața reglementată prevăzute la art.94 alin.(1)-(3), alin.(7), alin.(8), alin.(10) sau alin.(11) sau nu execută sau execută necorespunzător măsurile dispuse de către CNPF în temeiul art.94 alin.(9);

22) depășește limitele privind dimensiunea poziției nete ce poate fi deținută în instrumente financiare derivate pe mărfuri agricole și în instrumente financiare derivate pe mărfuri critice sau importante, stabilite conform prevederilor art.122 sau încalcă oricare din obligațiile prevăzute la art.123 sau art.124;

23) împiedică în orice mod exercitarea supravegherii și/sau controlului de către CNPF, inclusiv:

a) încalcă, execută necorespunzător sau nu implementează, în mod nejustificat, deciziile CNPF sau măsurile de supraveghere dispuse de către CNPF în temeiul prezentei legi;

b) furnizează CNPF informații sau documente neautentice, incomplete, inexacte sau care duc în eroare, furnizează tardiv ori nu furnizează, în mod nejustificat, informațiile sau documentele solicitate de CNPF în exercitarea atribuțiilor sale prevăzute de Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare și de prezenta lege;

c) refuză să ofere, obstrucționează, sau tergiversează, în mod nejustificat, accesul la încăperi, medii de stocare a informației sau echipamente electronice supuse controlului la fața locului (pe teren), inclusiv prin neoferirea parolelor de acces la acestea;

d) întreprinde măsuri de distrugere totală sau parțială a documentelor, a registrelor, a informațiilor solicitate de CNPF, inclusiv de pe echipamentele electronice sau mediile de stocare a informației;

24) încalcă prevederile referitoare la modul de întocmire a situațiilor financiare, la auditarea acestora, precum și la modul de transmitere a acestora;

25) încalcă oricare dintre obligațiile, condițiile sau interdicțiile prevăzute în prezenta lege, actele normative emise pentru executarea acesteia, a statutului/reglementărilor (politicilor) interne ale persoanei supravegheate în temeiul prevederilor prezentei legi sau, după caz, a regulilor locurilor de tranzacționare, în măsura în care aceste încălcări nu sunt reglementate expres în prezentul articol.

(2) Sancțiunile și măsurile sancționatoare prevăzute de prezenta lege pot fi aplicate și:

a) membrilor organelor de conducere ale firmelor de investiții, operatorilor locurilor de tranzacționare, furnizorilor de servicii de raportare a datelor, și instituțiilor de credit din Republica Moldova în legătură cu serviciile de investiții

sau activitățile de investiții și servicii auxiliare, precum și ale sucursalelor societăților terțe;

b) persoanelor care dețin funcții-cheie în cadrul entităților prevăzute la lit.a);

c) oricărei alte persoane, în măsura în care aceasta este responsabilă pentru săvârșirea încălcărilor prevăzute la prezentul articol.

(3) CNPF aplică sancțiunile și măsurile sancționatoare prevăzute la art.146 în cazul în care constată depășirea limitelor pozițiilor stabilite în conformitate cu prevederile art.122 sau art.123 pentru:

a) pozițiile deținute de persoane stabilite sau care acționează pe teritoriul Republicii Moldova sau în străinătate, care depășesc limitele referitoare la contractele privind instrumentele financiare derivate pe mărfuri stabilite de CNPF în legătură cu contractele tranzacționate în locurile de tranzacționare stabilite sau care funcționează pe teritoriul Republicii Moldova sau contractele extrabursiere echivalente din punct de vedere economic;

b) pozițiile deținute de persoane stabilite sau care acționează pe teritoriul Republicii Moldova, care depășesc limitele referitoare la contractele privind instrumentele financiare derivate pe mărfuri stabilite de autoritățile competente din statele membre.

(4) CNPF aplică sancțiunile și măsurile sancționatoare prevăzute la art.146 în toate cazurile în care constată:

a) încălcarea cerințelor privind transparența și integritatea pieței prevăzute în titlul II capitolul IV sau titlul III capitolul III din prezenta lege, inclusiv în cazul în care firma de investiții nu notifică CNPF sau notifică tardiv CNPF cu privire la încadrarea sa ca operator independent;

b) încălcarea oricăror cerințe privind organizarea sau funcționarea furnizorilor de servicii de raportare a datelor autorizați în temeiul prezentei legi; sau

c) încălcarea, de către persoanele prevăzute la art.125 alin.(1), a dispozițiilor prevăzute în titlul VI capitolul II din prezenta lege.

(5) Autoritatea competentă, în sensul art.128 alin.(6), aplică sancțiunile și măsurile sancționatoare prevăzute la art.146 alin.(3) în toate cazurile în care constată, încălcarea, de către persoanele prevăzute la art.128 alin.(2), a oricăror dispoziții din titlul VI capitolul III, inclusiv:

a) nerespectarea obligațiilor de raportare și de protecție prevăzute la art.129;

b) nerespectarea prevederilor privind reutilizarea instrumentelor financiare primite în cadrul unui contract de garanție, prevăzute la art.130.

(6) Autoritatea competentă, în sensul art. 131 alin.(4), aplică sancțiunile și măsurile sancționatoare prevăzute la art.146 în toate cazurile în care constată încălcarea, de către persoanele care cad sub incidența art.131, a dispozițiilor din titlul VI capitolul IV, inclusiv, fără limitare:

a) neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de notificare sau de publicare în legătură cu pozițiile scurte nete semnificative pe acțiuni prevăzută la art.134 alin. (1);

b) neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de păstrare a înregistrărilor pozițiilor brute care compun o poziție scurtă netă semnificativă, prevăzute la art.135 alin.(2);

c) încheierea de tranzacții de vânzare în lipsă cu acțiuni tranzacționate într-un loc de tranzacționare cu încălcarea art.136;

d) neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor prevăzute la art.134 sau art.136 în legătură cu datoria suverană emisă de stat și swapurile pe riscul de credit al datoriei suverane;

e) încălcarea oricăror restricții sau condiții privind desfășurarea tranzacțiilor dispuse potrivit art.144 alin.(2) pct.14)-18).

(7) CNPF aplică sancțiunile și măsurile sancționatoare prevăzute la art.146 în cazul în care constată încălcarea de către creatorii de PRIIP, precum și de persoanele care oferă consultanță cu privire la PRIIP sau vând PRIIP a prevederilor prezentei legi sau a actelor normative emise pentru executarea acesteia în legătură cu elaborarea, publicarea, furnizarea și revizuirea KID aferent produselor PRIIP.

(8) CNPF notifică fără întârzieri nejustificate Comisia Europeană și ESMA cu privire la orice modificare a prevederilor prezentului articol.

Articolul 146. Sancțiunile și măsurile sancționatoare aplicabile

(1) Sancțiunile care pot fi aplicate potrivit prezentei legi sunt:

a) avertisment scris;

b) avertisment public prin care se indică persoana fizică și/sau persoana juridică și natura încălcării;

c) amendă aplicabilă persoanei juridice, în cuantum de până la 100 milioane lei moldovenești sau până la 10% din cifra de afaceri anuală a persoanei juridice conform ultimelor situații financiare anuale disponibile aprobate de organul de conducere; în cazul în care persoana juridică este o entitate-mamă sau o filială a entității-mamă care trebuie să întocmească situații financiare consolidate, cifra de afaceri anuală totală aplicabilă este cifra de afaceri anuală totală sau tipul de venit corespunzător conform legislației contabile aplicabile, care se calculează pe baza ultimelor situații financiare consolidate disponibile aprobate de organul de conducere al entității-mamă de cel mai înalt rang;

d) amendă aplicabilă persoanei fizice, în cuantum de până la 100 milioane lei moldovenești; sau

e) amendă aplicabilă persoanei fizice sau persoanei juridice, egală cu până la valoarea dublă a profitului obținut sau a pierderilor evitate ca urmare a încălcării, dacă acestea pot fi determinate, chiar dacă aceasta depășește cuantumurile maxime prevăzute la lit. c) și d).

(2) Măsurile sancționatoare care pot fi aplicate potrivit prezentei legi sunt:

a) prescripție, spre executare obligatorie, de încetare a conduitei ilicite a persoanei și de abținere de la repetarea acesteia;

b) prescripție, spre executare obligatorie, privind interzicerea furnizării KID care nu respectă cerințele legislației privind documentele cu informații esențiale referitoare la PRIIP și privind obligarea publicării unei noi versiuni a KID;

c) retragerea sau suspendarea, pentru o perioadă menționată în decizia de suspendare emisă de CNPF, dar care nu poate depăși 12 luni, a autorizației;

d) interzicerea temporară, pentru o perioadă cuprinsă între 90 de zile și 5 ani, sau permanentă, a exercitării unor funcții de conducere, în cazul oricărui membru al organului de conducere al firmei de investiții sau a oricărei altei persoane fizice considerate responsabile de săvârșirea încălcării;

e) interzicerea temporară privind apartenența sau participarea oricărei firme de investiții la o piață reglementată, la MTF-uri sau în calitate de client al OTF-urilor, pentru o perioadă cuprinsă între 90 de zile și 5 ani;

f) suspendarea exercitării drepturilor de vot ale acționarului sau acționarilor responsabili;

g) suspendarea, pentru o perioadă menționată în decizia de suspendare emisă de CNPF, dar care nu poate depăși 12 luni, sau retragerea certificatelor de calificare eliberate de CNPF.

(3) Prin derogare de la prevederile alin.(1), în toate cazurile în care CNPF constată că a avut loc o încălcare conform art.145 alin.(5), fără a aduce atingere dreptului CNPF de a dispune măsurile de supraveghere prevăzute de prezenta lege, CNPF aplică, după caz, măsurile sancționatoare prevăzute la alin.(2), precum și, după caz, următoarele sancțiuni:

1) avertisment scris;

2) avertisment public prin care se indică persoana fizică și/sau persoana juridică și natura încălcării;

3) amendă aplicabilă persoanei juridice, în cuantum de:

a) până la 120 milioane lei moldovenești sau până la 10% din cifra de afaceri anuală a persoanei juridice conform ultimelor situații financiare anuale disponibile aprobate de organul de conducere, în cazul încălcării art.129;

b) până la 350 milioane lei moldovenești sau până la 10% din cifra de afaceri anuală a persoanei juridice conform ultimelor situații financiare anuale disponibile aprobate de organul de conducere, în cazul încălcării art.130;

În sensul lit. a) și b), în cazul în care persoana juridică este o entitate-mamă sau o filială a entității-mamă care trebuie să întocmească situații financiare consolidate, cifra de afaceri anuală totală aplicabilă este cifra de afaceri totală sau tipul de venit corespunzător conform legislației contabile aplicabile din ultimele situații financiare consolidate, aprobate de conducerea entității-mamă de cel mai înalt rang;

4) amendă aplicabilă persoanei fizice, în cuantum de până la 120 milioane lei moldovenești; sau

5) amendă egală cu până la valoarea triplă a profitului obținut sau a pierderilor evitate ca urmare a încălcării, dacă acestea pot fi determinate, chiar dacă aceasta depășește cuantumurile maxime prevăzute la pct. 3) și 4).

(4) În cazul în care încălcările prevăzute la alin.(3) sunt săvârșite de o persoană juridică, CNPF poate aplica sancțiunile prevăzute de alin.(3) și membrilor organului de conducere al acesteia, precum și oricăror alte persoane care sunt responsabile de încălcarea comisă.

Secțiunea a 2-a
Dispoziții privind procedura emiterii actelor administrative individuale și individualizarea sancțiunilor

Articolul 147. Aplicarea sancțiunilor și a altor măsuri sancționatoare

(1) Sancțiunile și măsurile sancționatoare aplicate potrivit art.146 trebuie să fie eficace, proporționale și cu efect de descurajare și se aplică încălcărilor chiar și în cazul în care acestea nu sunt menționate în mod specific la art.145.

(2) La stabilirea tipului sancțiunii sau a măsurii sancționatoare și a cuantumului amenzii, CNPF are în vedere toate circumstanțele relevante ale săvârșirii faptei, inclusiv următoarele aspecte, după caz:

a) gravitatea, impactul și durata încălcării;

b) gradul de răspundere care revine persoanei fizice sau juridice care a admis încălcarea;

c) capacitatea financiară a persoanei fizice sau juridice responsabile, indicată în special de cifra de afaceri totală a persoanei juridice responsabile sau de venitul anual și de valoarea netă a activelor persoanei fizice responsabile;

d) importanța profiturilor obținute sau a veniturilor rezultate din evitarea pierderilor de către persoana fizică sau juridică responsabilă, în măsura în care acestea pot fi determinate;

e) pierderile suferite de terți ca urmare a încălcării, în măsura în care acestea pot fi determinate;

f) măsura în care persoana fizică sau juridică care a admis încălcarea cooperează cu autoritatea competentă, fără a aduce atingere necesității de a reține profitul obținut sau veniturile obținute din evitarea pierderilor de această persoană;

g) încălcările anterioare admise de persoana fizică sau juridică responsabilă;

h) eventualele măsuri luate de către persoana responsabilă de încălcare, ulterior săvârșirii faptei, pentru a limita pagubele, pentru acoperirea prejudiciului sau pentru desistarea săvârșirii faptei.

(3) Măsurile sancționatoare prevăzute la art.146 alin.(2) pot fi aplicate concomitent cu dispunerea de sancțiuni sau independent de acestea.

(4) Avertismentul în scris prevede, de regulă, informarea despre încălcările constatate, cerința de lichidare în termenul stabilit a încălcărilor și recomandări privind modul de remediere a acestora, precum și atenționarea asupra posibilității de aplicare a unor sancțiuni mai aspre și/sau a măsurilor de supraveghere în cazul nelichidării în termenul stabilit a încălcărilor constatate sau în cazul comiterii repetate a acestora. Avertismentul poate fi aplicat concomitent cu aplicarea altei

sancțiuni ori măsuri sancționatoare, ori măsuri de supraveghere sau independent de acestea.

(5) Suspendarea autorizației are ca efect interzicerea pe o anumită perioadă a desfășurării activităților/prestare serviciilor pentru care s-a eliberat autorizația. În cazul suspendării autorizației, nu se admite încheierea de contracte noi sau reîncheierea pe un termen nou a contractelor încheiate anterior, a căror executare este legată de desfășurarea activității suspendate, ori efectuarea pe viitor a tranzacțiilor sau operațiunilor interzise.

(6) Prin derogare de la prevederile Codului contravențional, pentru nerespectarea obligațiilor incidente prestării serviciilor financiare și/sau desfășurării activităților financiare, în măsura în care aceste obligații sunt reglementate de prezenta lege, se aplică amenzile stabilite potrivit prezentei legi.

(7) Aplicarea sancțiunilor și a măsurilor sancționatoare potrivit prezentei legi nu înlătură răspunderea materială, civilă sau penală, după caz.

(8) În cazul în care încălcarea oricăror prevederi ale prezentei legi sau ale actelor normative emise în aplicarea acesteia cauzează un prejudiciu patrimonial și/sau moral, persoana prejudiciată este în drept să se adreseze instanței de judecată competente cu o acțiune în răspundere civilă, dacă prezenta lege nu prevede altfel.

(9) Aplicarea sancțiunilor se prescrie în termen de 3 ani de la data comiterii încălcării. În cazul încălcărilor cu caracter continuu, termenul de prescripție începe să curgă de la data încetării încălcării.

(10) Se consideră încălcare continuă fapta care se caracterizează prin comiterea neîntreruptă, într-un interval de timp nedeterminat, a încălcării prevederilor prezentei legi sau ale actelor normative emise în aplicarea acesteia.

(11) Termenul de prescripție se suspendă:

a) pe perioada controlului;

b) pe perioada în care actele administrative ale CNPF formează obiectul unei proceduri judiciare.

(12) Sancțiunile, măsurile sancționatoare, și măsurile de supraveghere se aduc la îndeplinire imediat după notificarea deciziei privind aplicarea acestora, dacă decizia respectivă nu prevede altfel.

(13) Modul de aplicare și executare a sancțiunilor și măsurilor sancționatoare prevăzute la art.146 se stabilește prin acte normative ale CNPF, iar în cazul BNM – în conformitate cu art.148 alin.(5).

(14) CNPF notifică fără întârzieri nejustificate Comisia Europeană și ESMA cu privire la orice modificare a prevederilor prezentului articol și art.146.

Articolul 148. Constatarea încălcărilor

(1) Constatarea încălcărilor prevăzute de prezenta lege se face de către CNPF pe baza informațiilor și rapoartelor prezentate în condițiile prezentei legi, în cadrul procedurilor administrative, inclusiv celor de control

(2) Investigațiile realizate în vederea constatării încălcărilor se realizează la cerere sau din oficiu, în condițiile generale ale Codului administrativ și includ, fără

a se limita la: activități de cercetare, colectare și analiză a informațiilor și documentelor, inclusiv studierea și examinarea actelor de constituire, a regulamentelor și politicilor interne, a rapoartelor, a actelor interne întocmite ca rezultat al operațiunilor efectuate, a documentelor contabile, a actelor de afaceri cu caracter extern și intern (contractelor, certificatelor, proceselor-verbale, cererilor, notelor informative etc.), inclusiv referitoare la acționarii, asociații, beneficiarii efectivi, clienții, contragenții persoanei supuse controlului, a altor documente și date, pe suport de hârtie și/sau în formă electronică.

(3) Examinarea de către CNPF a rapoartelor în temeiul prezentei legi constituie supraveghere continuă și nu necesită inițierea unei proceduri administrative. Procedura administrativă aferentă examinării rapoartelor se inițiază numai în cazurile în care, ca urmare a analizei raportului, se atestă indici ai nerespectării cadrului normativ conex sau necesitatea prezentării unor explicații adiționale.

(4) Prevederile art.144 alin.(6) și ale art.146 alin.(3) din Codul administrativ nr.116/2018 nu se aplică în cazul retragerii autorizațiilor conform prevederilor prezentei legi..

(5) BNM, în calitate de autoritate competentă în temeiul art.128 alin.(6):

a) constată încălcările prevăzute de prezenta lege prin personalul BNM împuternicit în acest sens; și

b) aplică măsurile de supraveghere, sancțiunile și măsurile sancționatoare prevăzute de prezenta lege în conformitate cu procedura stabilită prin Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și actele normative ale BNM.

Articolul 149. Activitatea de control

(1) Activitatea de control se efectuează în cadrul unei proceduri administrative de control, de la sediul Comisiei Naționale sau la fața locului, cu sau fără înștiințare prealabilă (inspecție/control inopinat), în modul prevăzut de actul normativ al CNPF adoptat în temeiul Legii nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare.

(2) Termenul în care trebuie finalizată procedura administrativă de control este de 9 luni din data începerii controlului, stabilită în decizia privind efectuarea controlului, până la data adoptării deciziei Comisiei Naționale cu privire la rezultatele controlului.

(3) În cazul în care obiectul controlului este de o complexitate deosebită și este necesar mai mult timp pentru prelucrarea informațiilor, termenul prevăzut la alin.(2) poate fi prelungit, cu cel mult 3 luni, în baza deciziei motivate a Comisiei Naționale.

(4) În contextul inspecțiilor, CNPF poate solicita sprijinul subdiviziunilor abilitate ale Ministerului Afacerilor Interne, care sunt obligate să acorde asistența necesară membrilor echipei de control în conformitate cu Legea nr.320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului.

Articolul 150. Publicarea deciziilor

(1) CNPF publică pe pagina sa web, fără întârziere, orice decizie prin care impune o sancțiune sau măsură sancționatorie sau dispune o măsură de supraveghere conform prevederilor prezentului capitol. Deciziile privind sancționarea se publică după ce persoana căreia i s-a aplicat sancțiunea a fost notificată despre decizia respectivă. Obligația de publicare nu se aplică deciziilor prin care se impun măsuri operative în cadrul activității de control.

(2) Publicarea deciziei prevăzute la alin.(1) cuprinde cel puțin informații privind tipul și natura încălcării și identitatea persoanelor responsabile.

(3) Prin derogare de la prevederile alin.(1), în cazul în care publicarea identității persoanelor juridice sau a datelor cu caracter personal ale persoanelor fizice este considerată de către CNPF ca fiind disproporționată, ca urmare a unei evaluări efectuate de la caz la caz cu privire la proporționalitatea publicării unor astfel de date, sau în cazul în care publicarea pune în pericol stabilitatea piețelor financiare sau o activitate de control în curs, CNPF poate:

1) amâna publicarea deciziei de a impune o sancțiune, măsură sancționatorie sau o măsură de supraveghere până în momentul în care motivele nepublicării încetează să fie valabile;

2) publica decizia de a impune o sancțiune, măsură sancționatorie sau o măsură de supraveghere în mod anonim în oricare dintre circumstanțele următoare:

a) în cazul în care sancțiunea, măsură sancționatorie sau măsura de supraveghere este impusă unei persoane fizice și se constată, în urma unei evaluări anterioare obligatorii a proporționalității publicării datelor cu caracter personal, că aceasta este disproporționată;

b) în cazul în care publicarea ar periclita grav stabilitatea sistemului financiar sau o activitate de control în curs;

c) în cazul în care publicarea ar cauza, în măsura în care se poate stabili acest lucru, prejudicii disproporționate și grave instituțiilor sau persoanelor fizice implicate;

3) să nu publice decizia de a impune o sancțiune, măsură sancționatorie sau o măsură de supraveghere, în cazul în care opțiunile prevăzute la pct.1) și 2) sunt considerate insuficiente pentru a garanta:

a) că nu va fi pusă în pericol stabilitatea piețelor financiare;

b) proporționalitatea publicării unor astfel de decizii în cazurile în care măsurile de supraveghere respective sunt considerate a fi de natură minoră.

(4) În cazul prevăzut la alin. (3) pct. 2), publicarea datelor relevante poate fi amânată pentru o perioadă de timp rezonabilă stabilită de CNPF dacă se preconizează că în cursul perioadei respective motivele care au stat la baza publicării în mod anonim vor înceta să fie valabile.

(5) În cazul în care decizia de a impune o sancțiune, măsură sancționatorie sau o măsură de supraveghere este contestată, CNPF publică imediat, pe pagina sa

web, astfel de informații și orice informații ulterioare cu privire la rezultatul contestării.

(6) CNPF publică pe pagina sa web orice decizie de anulare a unei decizii anterioare de impunere a unei sancțiuni, măsuri sancționatorii sau a unei măsuri de supraveghere.

(7) Orice informație publicată de către CNPF în temeiul prezentului articol este menținută pe pagina sa web pentru o perioadă de cel puțin 5 ani de la publicare. Datele cu caracter personal conținute în publicare se păstrează pe pagina web a CNPF numai pe perioada necesară, cu respectarea prevederilor legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

(8) În cazul aplicării unei sancțiuni față de o instituție de credit din Republica Moldova, care nu a fost publicată conform alin.(3), CNPF informează BNM privind aplicarea sancțiunii respective.

(9) CNPF informează ESMA în legătură cu toate sancțiunile și măsurile de supraveghere dispuse, dar încă nepublicate în conformitate cu alin.(3) pct.3), inclusiv cu privire la contestarea acestora, precum și rezultatul contestării. În cazul în care CNPF publică o sancțiune sau o măsură de supraveghere, aceasta raportează în același timp și către ESMA.

(10) CNPF transmite anual ESMA informații agregate cu privire la toate deciziile prin care se impune o sancțiune sau o măsură de supraveghere în conformitate cu prezentul articol.

Articolul 151. Raportarea încălcărilor

(1) Raportarea către CNPF a încălcărilor, posibile sau certe, a căror constatare și sancționare sunt reglementate de prezenta lege se realizează în conformitate cu actele normative emise pentru executarea prezentei legi.

(2) CNPF stabilește mecanisme eficace, constând în canale de comunicare independente și autonome, care sunt sigure și asigură confidențialitatea, pentru primirea raportărilor privind încălcările a căror constatare și sancționare sunt reglementate de prezenta lege, denumite în continuare *metode de comunicare securizate*.

(3) Metodele de comunicare securizate sunt considerate independente și autonome, în condițiile în care acestea îndeplinesc cumulativ următoarele criterii:

a) sunt separate de canalele de comunicare generale ale CNPF, inclusiv de cele prin care CNPF comunică pe plan intern și cu părți terțe în cadrul activității sale obișnuite;

b) sunt concepute, stabilite și utilizate într-un mod care garantează caracterul complet, integritatea și confidențialitatea informațiilor și împiedică accesul angajaților neautorizați ai CNPF;

c) permit stocarea durabilă a informațiilor, în conformitate cu actele normative emise pentru executarea prezentei legi, pentru a permite controale suplimentare. CNPF păstrează evidențele acestor informații într-o bază de date confidențială și sigură.

(4) Metodele de comunicare securizate permit raportarea încălcărilor cel puțin în următoarele moduri:

a) raportarea scrisă a încălcărilor, în format electronic sau pe suport hârtie;

b) raportarea orală a încălcărilor prin intermediul liniilor telefonice;

c) raportarea la sediul CNPF.

(5) CNPF se asigură că o raportare privind o încălcare primită prin alte mijloace decât prin metodele de comunicare securizate prevăzute în prezentul articol este transmisă imediat, fără modificare, angajaților specializați ai CNPF, utilizând metodele de comunicare securizate.

(6) Procesul de gestionare de către CNPF a raportărilor transmise de persoanele ce reclamă încălcări a căror constatare și sancționare sunt reglementate de prezenta lege se realizează conform prevederilor alin.(2)-(5) și actelor normative emise de CNPF, cu asigurarea:

a) întocmirii de proceduri specifice pentru primirea raportărilor privind încălcările și luarea de măsuri ulterioare;

b) unui nivel adecvat de protecție a acelor angajați ai entităților care prestează servicii și activități aflate în sfera de competență a CNPF și care raportează încălcările comise în cadrul respectivelor entități, cel puțin referitor la acte de răzbunare, de discriminare și la alte tipuri de tratament inechitabil;

c) protecției datelor cu caracter personal atât cu privire la persoana care raportează încălcări a căror constatare și sancționare sunt reglementate de prezenta lege, cât și cu privire la persoana fizică suspectată că s-ar fi făcut vinovată de o încălcare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal și ale altor prevederi legale în domeniul protecției datelor cu caracter personal;

d) confidențialității în ceea ce privește persoana care raportează o încălcare, cu excepția cazului în care legislația națională impune dezvăluirea identității sale, în contextul unor anchete suplimentare sau al unor proceduri judiciare ulterioare.

(7) Raportarea efectuată conform prevederilor prezentului articol nu constituie o încălcare a obligațiilor sau restricțiilor privind divulgarea informațiilor impuse prin contract, printr-un act normativ sau printr-un act administrativ și nu atrage răspunderea persoanei care efectuează raportarea în legătură cu aceasta.

(8) Firmele de investiții, instituțiile de credit din Republica Moldova, operatorii de piață, APA și ARM autorizate de către CNPF și sucursalele firmelor din țările terțe trebuie să dispună de proceduri adecvate pentru raportarea de către angajați a încălcărilor, potențiale sau efective, a căror constatare și sancționare sunt reglementate de prezenta lege, printr-un canal de comunicare specific, independent și autonom.

Articolul 152. Contestarea actelor

(1) Actele, acțiunile sau inacțiunile CNPF pot fi contestate în instanța de contencios administrativ competentă, în conformitate cu prevederile prezentului

articol, Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare și dispozițiile Codului administrativ.

(2) Actele, acțiunile sau inacțiunile BNM, adoptate, efectuate sau omise în legătură cu competențele prevăzute la art.128 alin.(6), pot fi contestate în instanța de contencios administrativ competentă, în conformitate cu prevederile prezentului articol, Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și dispozițiile Codului administrativ.

(3) Prin derogare de la prevederile art.191 alin.(3) din Codul administrativ și art.11 alin.(6) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor, acțiunilor sau inacțiunilor BNM în legătură cu competențele prevăzute de prezenta lege, se soluționează în fond de către judecătorii.

(4) CNPF, sau, după caz, BNM este singura autoritate în măsură să se pronunțe asupra considerentelor de oportunitate, a evaluărilor și analizelor calitative care stau la baza emiterii actelor sale privind aplicarea sancțiunilor, măsurilor sancționatoare și a altor măsuri prevăzute de prezenta lege.

(5) Prevederile alin.(1) se aplică în mod corespunzător și în cazul neadoptării de către CNPF a unei decizii asupra unei cereri de autorizare care cuprinde toate informațiile necesare, în termenul prevăzut de prezenta lege.

(6) În scopul protejării drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale consumatorului (consumatorilor), în vederea asigurării respectării dispozițiilor și obligațiilor aplicabile în temeiul prezentei legi, următoarele entități pot să se adreseze instanțelor judecătorești sau altor autorități publice:

a) autoritățile abilitate cu funcții de reglementare în domeniul protecției consumatorilor, în limita competențelor acestora, astfel cum sunt prevăzute la art.35 alin.(2) și art.36 alin.(1) din Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor;

b) organizațiile care au un interes legitim în protejarea consumatorilor, potrivit scopurilor statutare, inclusiv organizațiile comerciale, precum și, după caz, entitățile și asociațiile de consumatori desemnate în calitate de entități calificate, în conformitate cu Legea nr.80/2025 privind acțiunile în reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor;

c) organizațiile profesionale care au un interes legitim să acționeze pentru protejarea membrilor lor.

Secțiunea a 3-a
Alte cerințe

Articolul 153. Mecanismul extrajudiciar de soluționare a reclamațiilor consumatorilor

(1) Litigiile dintre consumatori și profesioniști referitoare la serviciile de investiții și serviciile auxiliare prestate de firmele de investiții sau instituțiile de credit din Republica Moldova pot fi soluționate prin proceduri de soluționare

alternativă a litigiilor de către entitățile SAL, înființate și reglementate în conformitate cu prevederile Legii nr.105/2003 privind protecția consumatorilor.

(2) Firmele de investiții și instituțiile de credit din Republica Moldova care prestează servicii, activități de investiții și/sau servicii auxiliare au obligația să informeze consumatorii cu privire la dreptul acestora de a apela la soluționarea alternativă a litigiilor, entitatea SAL căreia i se pot adresa potrivit prevederilor alin.(1), precum și cu privire la condițiile de accesare a procedurilor de soluționare alternativă a litigiilor privind protecția consumatorilor, în conformitate cu prevederile Legii nr.105/2003 privind protecția consumatorilor.

(3) Toate firmele de investiții și instituțiile de credit din Republica Moldova care prestează servicii, activități de investiții și/sau servicii auxiliare au obligația de a adera la una sau mai multe entități SAL prevăzute la alin.(1), dacă pe teritoriul Republicii Moldova există cel puțin o entitate SAL în domeniile relevante.

(4) Entitățile SAL prevăzute la alin.(1) cooperează activ cu entitățile omoloage din statele membre în vederea soluționării litigiilor transfrontaliere.

(5) CNPF informează ESMA în legătură cu mecanismul extrajudiciar de soluționare a reclamațiilor consumatorilor prevăzut la alin.(1).

Articolul 154. Auditul situațiilor financiare

(1) Situațiile financiare anuale ale firmelor de investiții, operatorilor locurilor de tranzacționare, precum și ale APA și ARM autorizate de către CNPF sunt supuse auditului obligatoriu în conformitate cu prevederile legislației privind auditul situațiilor financiare și ale actelor normative ale CNPF.

(2) În termen de până la 120 de zile de la finele perioadei de gestiune, persoanele specificate la alin.(1) sunt obligate să prezinte CNPF situațiile financiare auditate și copia raportului auditorului situațiilor financiare.

(3) În cazul în care în raportul auditorului nu este dezvăluită informația stabilită de prezenta lege și de actele normative emise pentru executarea acesteia, CNPF dispune ca persoanelor specificate la alin.(1) să desemneze o altă entitate de audit pentru efectuarea repetată a auditului situațiilor financiare anuale.

(4) CNPF stabilește, prin actele sale normative, condiții specifice pentru auditul situațiilor financiareale instituțiilor supravegheate, efectuat de auditori/entitățile de audit în conformitate cu Legea nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare (în continuare – *Legea nr. 271/2017*).

Articolul 155. Relațiile cu auditorii

(1) Auditorii/entitățile de audit care efectuează în conformitate cu Legea nr. 271/2017 și condițiile specifice stabilite de CNPF, auditul situațiilor financiare ale entităților autorizate de CNPF, sunt obligate să notifice autoritatea, fără întârziere, cu privire la orice aspect constatat în exercitarea atribuțiilor sale, care ar putea:

a) constitui o încălcare gravă a legislației sau altor acte normative care stabilesc condițiile autorizării sau care reglementează în mod expres exercitarea activității firmelor de investiții;

b) compromite continuitatea funcționării firmei de investiții;

c) justifica un refuz de certificare a conturilor sau duce la exprimarea unei opinii modificate, care poate fi o opinie cu rezerve, o opinie contrară, sau la situația în care acesta s-ar afla în imposibilitatea exprimării unei opinii.

(2) Persoana specificată la alin.(1) are, de asemenea, obligația de a semnala orice fapt sau decizie de care a luat cunoștință în îndeplinirea sarcinilor prevăzute la alin.(1), într-o entitate care are legături strânse cu persoanele specificate la alin.(1).

(3) Entitatea de audit (auditorul) este obligat să prezinte CNPF, la cererea acesteia, orice informații și explicații ce țin de activitatea persoanelor supuse autorizării, supravegherii și controlului CNPF conform prevederilor prezentei legi.

(4) Informarea cu bună-credință a CNPF cu privire la orice informație, fapt sau decizie prevăzute în prezentul articol, realizată de către persoanele specificate la alin.(1), nu constituie o încălcare a obligațiilor sau restricțiilor privind divulgarea informațiilor impuse prin contract, printr-un act normativ sau printr-un act administrativ și nu atrage în niciun fel răspunderea sau sancționarea acestor persoane.

(5) CNPF emite acte normative care să conțină cerințe specifice în raport cu auditorii/entitățile de audit cu condiția ca acestea să respecte prevederile Legii nr.271/2017, Codului etic al profesioniștilor contabili și a Standardelor de audit.

Articolul 156. Secretul profesional al CNPF

(1) Membrii organelor de conducere și salariații CNPF, precum și salariații entităților de audit sau experții mandatați de CNPF pentru efectuarea de verificări, potrivit prevederilor prezentei legi, sunt obligați să păstreze secretul profesional cu privire la orice informație confidențială de care iau cunoștință în cursul exercitării atribuțiilor aferente competențelor CNPF prevăzute de prezenta lege. Această obligație subzistă și după încetarea activității în cadrul CNPF sau a mandatului, după caz.

(2) Persoanele specificate la alin.(1) pot utiliza informația ce constituie secret profesional doar în scopul și în cadrul executării obligațiilor lor aferente atribuțiilor CNPF. Persoanele menționate nu au dreptul să utilizeze informațiile ce constituie secret profesional în interes personal sau în interesul unor terți, să divulge aceste informații sau să permită folosirea lor de către terți ori să permită accesul terților la informațiile respective.

(3) Dacă o firmă de investiții, instituție de credit din Republica Moldova, sau operator de piață a fost declarat(ă) în stare de insolvabilitate sau este lichidat(ă) forțat, informațiile confidențiale care nu se referă la terțe părți pot fi divulgate în cadrul unor proceduri civile sau comerciale, cu condiția să fie necesare în derularea procedurii.

(4) CNPF, organismele sau persoanele fizice sau juridice, altele decât CNPF, care primesc informații confidențiale în temeiul prezentei legi sau al actelor normative emise în aplicarea acesteia, sunt obligate să păstreze confidențialitatea acestora, precum și sunt obligate să nu le furnizeze și să nu le divulge terților, cu excepția cazurilor de executare a obligațiilor prevăzute de lege. În cazul CNPF, utilizarea informațiilor este permisă în scopul și în cadrul executării obligațiilor aferente atribuțiilor CNPF. În cazul altor autorități, organisme ori persoane fizice sau juridice, informațiile pot fi utilizate numai în scopurile pentru care au fost comunicate și/sau în cadrul procedurilor administrative ori judiciare direct legate de exercitarea funcțiilor respective.

(5) Prin derogare de la prevederile alin.(4), în cazul în care CNPF sau o altă autoritate, organism sau persoană care comunică informația își exprimă consimțământul, autoritatea care a primit informația o poate utiliza în alte scopuri.

(6) Fără a aduce atingere altor cazuri stabilite expres prin lege, informațiile ce constituie secret profesional pot fi divulgate sau furnizate de către CNPF în următoarele situații:

a) când există consimțământul expres al persoanei la care se referă informațiile;

b) când aceste informații urmează a fi furnizate sau divulgate conform legislației, inclusiv în conformitate cu legislația privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, legislația fiscală sau penală;

c) când aceste informații urmează a fi publicate conform legislației;

d) în cazul furnizării acestor informații în formă sumară sau agregată, astfel încât nu poate fi identificată entitatea sau persoana la care acestea se referă;

e) în cadrul acordurilor de cooperare cu alte autorități publice sau din inițiativa CNPF, în scopul exercitării atribuțiilor de supraveghere și control asupra respectării prevederilor legale;

f) în cazul furnizării acestor informații organismelor care administrează scheme de garantare a depozitelor sau scheme de compensare a investitorilor, necesare exercitării funcțiilor acestora;

g) când interesele CNPF necesită dezvăluirea acestor informații în cadrul unor proceduri judiciare;

h) la cererea băncilor centrale, organelor de supraveghere a pieței financiare și a sistemelor de plăți din alte state, în condițiile alin. (7).

(7) Orice informație confidențială primită, schimbată sau transmisă autorităților, organismelor și persoanelor din Republica Moldova în temeiul prezentei legi, al actelor normative emise în aplicarea acesteia sau a legislației UE, este supusă cerințelor secretului profesional prevăzute în prezentul articol. CNPF schimbă informații cu autoritățile, organismele și persoane din alte state, numai dacă informațiile primite de respectivele autorități, organisme sau de persoane sunt supuse unor cerințe de păstrare a secretului profesional cel puțin echivalente celor prevăzute la prezentul articol.

(8) Prevederile prezentului articol nu împiedică CNPF să transmită sau să facă schimb de informații confidențiale în conformitate cu prezenta lege, cu actele normative emise în executarea acesteia, precum și cu actele sau instrumentele internaționale pentru care CNPF este desemnată autoritate competentă, ori care sunt aplicabile firmelor de investiții, instituțiilor de credit, fondurilor de pensii, organismelor de plasament colectiv, intermediarilor de asigurări și reasigurări, societăților de asigurări, piețelor reglementate sau operatorilor de piață, contrapărților centrale, ori depozitarilor centrali. De asemenea, transmiterea sau schimbul de informații este permis în baza acordului autorității competente ori al altor autorități, organisme sau persoane fizice sau juridice care au comunicat informațiile respective.

(9) Prezentul articol nu împiedică CNPF să transmită sau să facă schimb, în conformitate cu actele normative aplicabile, de informații confidențiale pe care nu le-a primit de la o autoritate competentă a altui stat membru.

(10) În sensul prezentului articol, informațiile confidențiale înseamnă orice informații ce reprezintă secret bancar, comercial, fiscal și alt secret ocrotit de lege, precum și informațiile create de către CNPF în scopul ori în legătură cu exercitarea atribuțiilor ei, a căror divulgare ar putea dăuna interesului sau prestigiului persoanei la care se referă.

Articolul 157. Prelucrarea datelor cu caracter personal

Prelucrarea datelor cu caracter personal colectate în cadrul sau în scopul exercitării competențelor de supraveghere, inclusiv a competențelor de control prevăzute de prezenta lege, se efectuează în conformitate cu prevederile prezentei legi, ale Legii nr.195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal și cu alte prevederi legale în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Capitolul II
COOPERAREA CU AUTORITĂȚI STRĂINE

Secțiunea 1
Cooperarea cu statele membre și ESMA

Articolul 158. Obligații de cooperare

(1) CNPF cooperează cu autoritățile competente din statele membre pentru îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin în temeiul prezentei legi, al altor acte normative aplicabile, precum și actelor UE pentru care este desemnată autoritate competentă.

(2) CNPF acordă asistență autorităților competente din alte state membre. În special, CNPF cooperează și face schimb de informații cu autoritățile competente din statele membre în cadrul controalelor sau activităților de supraveghere, inclusiv în scopul facilitării procesului de recuperare a amenzilor. Cheltuielile aferente procesului de recuperare, altele decât cheltuielile legate de

funcționarea autorității competente respective, sunt suportate de autoritatea solicitantă.

(3) În situația în care activitățile unui loc de tranzacționare din Republica Moldova care a instituit măsuri într-un alt stat membru au dobândit o importanță considerabilă pentru funcționarea piețelor de instrumente financiare și protecția investitorilor în statul membru gazdă respectiv, ținând seama de situația piețelor instrumentelor financiare în statul membru gazdă, CNPF și autoritățile competente din statul membru gazdă adoptă măsuri de cooperare proporționale.

(4) În situația în care activitățile unui loc de tranzacționare din alt stat membru care a instituit măsuri în Republica Moldova au dobândit o importanță considerabilă pentru funcționarea piețelor de instrumente financiare și protecția investitorilor din Republica Moldova, ținând seama de situația piețelor de instrumente financiare din Republica Moldova, CNPF și autoritățile competente din statul membru de origine al locului de tranzacționare adoptă măsuri de cooperare proporționale.

(5) CNPF adoptă măsurile administrative și organizatorice necesare pentru a facilita asistența prevăzută la alin.(2) prin încheierea de acorduri de cooperare.

(6) CNPF își exercită competențele în scopul cooperării cu autoritățile competente din alte state membre, inclusiv în cazul în care practicile care fac obiectul unei investigații nu reprezintă o încălcare potrivit legislației din Republica Moldova.

(7) În cazul în care CNPF are motive întemeiate să suspecteze că anumite încălcări ale dispozițiilor prezentei legi, ale actelor normative emise în aplicarea acesteia sau a legislației UE pentru care este desemnată autoritate competentă, în cazurile prevăzute de acestea, sunt comise sau au fost comise pe teritoriul unui alt stat membru de către entități care nu sunt supuse supravegherii sale, CNPF informează autoritatea competentă a celuilalt stat membru și ESMA într-un mod cât mai detaliat posibil.

(8) În cazul în care CNPF primește o informare din partea unei autorități competente din alt stat membru prin care aceasta informează că are motive să suspecteze că anumite încălcări ale dispozițiile prezentei legi sau ale legislației europene incidente au fost comise de firmele de investiții sau instituțiile de credit din Republica Moldova care prestează servicii, activități de investiții și/sau servicii auxiliare reglementate de prezenta lege pe teritoriul unui alt stat membru, CNPF comunică măsurile luate autorității competente care i-a transmis informarea. Prevederile prezentului alineat nu aduc atingere competenței autorității competente din alt stat membru care a trimis notificarea.

(9) Fără a aduce atingere prevederilor alin.(1), alin.(2), alin.(7) și alin.(8), CNPF notifică ESMA și altor autorități competente din alte state membre detaliile:

a) oricăror cereri de diminuare a unei poziții sau expuneri în temeiul prevederilor art.144 alin. (2) pct. 6);

b) oricăror limite privind capacitatea persoanelor de a încheia tranzacții privind instrumente financiare derivate în temeiul prevederilor art.144 alin.(2) pct.7).

(10) Notificarea prevăzută la alin.(9) include, în cazul în care este relevant, detaliile cererii sau solicitării în temeiul prevederilor art.144 alin.(2) pct.6), inclusiv identitatea persoanei sau persoanelor cărora le era adresată și motivele aferente, precum și sfera de aplicare a limitelor introduse în temeiul prevederilor art.144 alin.(2) pct.7), inclusiv persoana vizată, instrumentele financiare aplicabile, limitele cu privire la dimensiunea pozițiilor pe care persoana le poate deține în orice moment, orice exonerări de la acestea acordate în conformitate cu prevederile art.122-123 și motivele aferente.

(11) Notificarea prevăzută la alin.(9) se face cu cel puțin 24 de ore înainte de intrarea în vigoare planificată a acțiunilor sau măsurilor. În situații excepționale, atunci când nu este posibilă acordarea unui preaviz de 24 ore, CNPF efectuează notificarea cu mai puțin de 24 de ore înainte de intrarea în vigoare a măsurii.

(12) În situația în care primește notificări conform alin.(9) de la o autoritate competentă a altui stat membru, CNPF ia măsuri în conformitate cu prevederile art.144 alin.(2) pct.6) sau pct.7) dacă s-a asigurat că măsura este necesară pentru a îndeplini obiectivul autorității competente a statului membru care a formulat notificarea.

(13) În situația în care CNPF adoptă măsuri potrivit prevederilor alin.(12), aceasta notifică ESMA și autoritățile competente din alte state membre.

(14) În cazul în care o acțiune de notificare în temeiul prevederilor alin.(9) lit.a) sau lit.b) se referă la produse energetice en gros, CNPF notifică și Agenția Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei, .

(15) În ceea ce privește certificatele de emisii, CNPF cooperează cu autoritățile publice responsabile cu supravegherea piețelor de licitații și spot și cu autoritățile competente, administratorii de registre și alte autorități cu atribuții de supraveghere a conformității în temeiul Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice, pentru a se asigura că obține o imagine de ansamblu consolidată asupra piețelor certificatelor de emisii.

(16) În ceea ce privește instrumentele financiare derivate pe mărfuri agricole, CNPF raportează și cooperează cu autoritățile publice responsabile pentru supravegherea, administrarea și reglementarea piețelor agricole fizice în temeiul dispozițiilor legislației naționale aplicabile.

(17) CNPF cooperează cu ESMA în sensul prezentei legi și îi furnizează acestea, fără întârzieri nejustificate, toate informațiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor care îi revin, în conformitate cu și în temeiul reglementărilor UE aplicabile.

Articolul 159. Cooperarea cu autoritățile competente din statele membre în activități de supraveghere și control

(1) CNPF poate solicita cooperarea autorității competente a unui alt stat membru în cadrul unei activități de supraveghere, de investigare sau a unei proceduri administrative de control.

(2) În cazul firmelor de investiții care sunt membre sau participante la distanță ale unei piețe reglementate pentru care CNPF este autoritate competentă, CNPF poate alege să li se adreseze direct respectivelor firme de investiții, caz în care informează autoritatea competentă a statului membru de origine al membrului sau participantului la distanță, după caz, în legătură cu aceasta.

(3) În cazul în care CNPF primește o cerere de verificare la fața locului de la o autoritate competentă a unui alt stat membru, o soluționează în cadrul competențelor sale:

a) inițiind procedura administrativă de control la fața locului;

b) permițând autorității solicitante să efectueze verificarea;

c) permițând auditorilor sau experților să efectueze verificarea.

Articolul 160. Schimbul de informații

(1) CNPF comunică și primește, fără întârziere, informațiile necesare de la autoritățile competente din alte state membre înscrise în lista publicată pe pagina web a ESMA, în scopul exercitării competențelor prevăzute de prezenta lege.

(2) CNPF poate preciza, în momentul comunicării prevăzute la alin.(1), că informațiile respective nu trebuie să fie divulgate fără consimțământul său expres, caz în care aceste informații pot fi utilizate sau transmise exclusiv în scopurile pentru care CNPF și-a exprimat consimțământul.

(3) CNPF poate solicita autorității competente a unui alt stat membru furnizarea informațiilor necesare exercitării atribuțiilor sale de supraveghere a piețelor instrumentelor financiare, în conformitate cu prezenta lege, alte acte normative și cu actele sau instrumentele internaționale pentru care CNPF este desemnată autoritate competentă.

(4) CNPF face schimb de informații în temeiul alin.(1), art. 155 și art.167 cu autoritățile competente din alte state membre înscrise în lista publicată pe pagina web a ESMA.

(5) Informațiile comunicate CNPF sau autorităților competente specificate la alin.(4) pot fi transmise altor autorități ori persoanelor fizice sau juridice numai cu acordul expres al autorităților care au furnizat informațiile respective și exclusiv în scopurile pentru care acest acord a fost acordat, cu excepția cazurilor justificate în mod corespunzător. În aceste din urmă cazuri, CNPF informează de îndată autoritatea competentă care a transmis informațiile.

(6) CNPF, precum și celelalte autorități sau persoane fizice sau juridice care primesc informații confidențiale în temeiul prevederilor alin.(1), art.155 sau art.167, pot utiliza aceste informații exclusiv în scopul exercitării funcțiilor sau competențelor lor, în special:

a) pentru a verifica dacă sunt îndeplinite condițiile de acces la activitatea firmelor de investiții, pentru a facilita controlul condițiilor de exercitare a acestei activități, procedurile administrative și contabile și mecanismele de control intern;

b) pentru a monitoriza funcționarea corespunzătoare a locurilor de tranzacționare;

c) pentru a impune sancțiuni sau măsuri sancționatoare;

d) în cadrul exercitării unei căi de atac împotriva unei decizii a autorităților competente;

e) în procesele intentate în conformitate cu prevederile art.152;

f) în cadrul mecanismului extrajudiciar de soluționare a reclamațiilor consumatorilor prevăzut la art.153.

(7) Dispozițiile prezentului articol, art.155 și art.167 nu împiedică CNPF:

a) să transmită ESMA, Comitetului European pentru Risc Sistemic, băncilor centrale, SEBC și Băncii Centrale Europene, care acționează în calitate de autorități monetare, și, după caz, altor autorități publice cu atribuții de supervizare a sistemelor de plăți și de decontare informații confidențiale destinate îndeplinirii atribuțiilor acestora; și

b) să primească de la autoritățile sau organismele specificate la lit.a) orice informație de care aceasta ar putea avea nevoie în scopul exercitării competențelor stabilite prin prezenta lege.

Articolul 161. Medierea cu caracter obligatoriu

CNPF poate sesiza ESMA cu privire la situațiile în care o solicitare a fost respinsă sau nu a primit răspuns într-un termen rezonabil, după caz:

a) de efectuare a unei activități de supraveghere, a unei investigații sau proceduri administrative de control, potrivit art.159; sau

b) de schimb de informații, potrivit art.160.

Articolul 162. Refuzul de a coopera

(1) În cazul în care CNPF primește o invitație de la o altă autoritate competentă de a coopera pentru o investigație, pentru un control la fața locului sau pentru o activitate de supraveghere în conformitate cu prevederile art.163 sau pentru un schimb de informații în conformitate cu prevederile art.160, CNPF nu poate refuza să dea curs acestei solicitări decât în cazul în care:

a) este pendinte în instanțele judecătorești din Republica Moldova o procedură având ca obiect aceleași fapte și vizând aceleași persoane;

b) există o hotărâre judecătorească definitivă în Republica Moldova cu privire la aceleași fapte și vizând aceleași persoane.

(2) În caz de refuz întemeiat pe prevederile alin.(1), CNPF comunică autorității competente din statul membru solicitant și ESMA motivele refuzului, într-un mod cât mai detaliat.

Articolul 163. Consultarea înainte de acordarea unei autorizări

(1) CNPF consultă autoritățile competente din alt stat membru înainte de autorizarea unei firme de investiții care este oricare dintre următoarele:

a) o filială a unei firme de investiții sau a unui operator de piață sau a unei instituții de credit autorizate în acel stat membru;

b) o filială a societății-mamă a unei firme de investiții sau a unei instituții de credit autorizate în acel stat membru;

c) o persoană juridică controlată de aceleași persoane fizice sau juridice care controlează o firmă de investiții sau o instituție de credit autorizată în acel stat membru.

(2) CNPF consultă BNM și/sau autoritățile competente din alt stat membru înainte de autorizarea unei firme de investiții sau a unui operator de piață care este oricare dintre următoarele:

a) o filială a unei instituții de credit sau a unei societăți de asigurare autorizate în UE;

b) o filială a societății-mamă a unei instituții de credit sau a unei societăți de asigurare autorizate în UE;

c) o firmă de investiții sau un operator de piață controlată/controlat de aceeași persoană fizică sau juridică care controlează o instituție de credit sau o societate de asigurare autorizată în UE.

(3) CNPF se consultă cu autoritățile specificate la alin. (1) și (2) în special în scopul evaluării caracterului adecvat al acționarilor sau al membrilor și a reputației și experienței persoanelor care conduc efectiv activitatea și care sunt implicate în administrarea unei alte entități din același grup. CNPF și autoritățile specificate la alin. (1) și (2) își comunică reciproc toate informațiile care privesc caracterul adecvat al acționarilor sau al membrilor, precum și reputația și experiența persoanelor care conduc efectiv activitatea și care poate interesa celelalte autorități competente, în scopul eliberării unei autorizații sau al verificării respectării în permanență a condițiilor de funcționare.

Articolul 164. Competențe în calitate de stat membru gazdă

(1) CNPF, în calitate de autoritate competentă din stat membru gazdă, poate solicita, în scopuri statistice, ca toate firmele de investiții care au sucursale pe teritoriul Republicii Moldova să îi transmită rapoarte periodice privind activitatea acestor sucursale.

(2) În exercitarea competențelor stabilite prin prezenta lege, CNPF în calitate de autoritate competentă din stat membru gazdă poate solicita sucursalelor firmelor de investiții să furnizeze informațiile necesare pentru a monitoriza conformitatea lor cu standardele stabilite în Republica Moldova care le sunt aplicabile pentru cazurile prevăzute la art.70 alin. (7) și alin. (8).

(3) Obligațiile impuse de CNPF sucursalelor firmelor de investiții din alte state membre, potrivit prevederilor alin.(1) și alin.(2), nu pot fi mai stricte decât

cele impuse firmelor de investiții pentru monitorizarea conformării acestora cu aceleași standarde.

Articolul 165. Măsuri de precauție ale CNPF ca autoritate competentă a statului membru gazdă

(1) În cazul în care CNPF, în calitate de autoritate competentă a statului membru gazdă, are motive clare și temeinice să considere că o firmă de investiții care operează pe teritoriul Republicii Moldova în temeiul libertății de a presta servicii sau o firmă de investiții care deține o sucursală pe teritoriul Republicii Moldova încalcă obligațiile care îi revin în temeiul prezentei legi sau ale actelor normative emise în aplicarea acesteia care nu conferă prerogative CNPF în privința acestor încălcări, CNPF comunică de îndată aceste aspecte autorității competente a statului membru de origine al firmei de investiții.

(2) În cazul în care, în pofida măsurilor adoptate de autoritatea competentă a statului membru de origine sau din cauza faptului că aceste măsuri se dovedesc a fi inadecvate sau insuficiente, firma de investiții prevăzută la alin.(1) continuă să acționeze într-un mod care prejudiciază clar interesele investitorilor din Republica Moldova sau funcționarea ordonată a piețelor, CNPF:

a) după informarea autorității competente a statului membru de origine, dispune toate măsurile adecvate necesare pentru a proteja investitorii și pentru a menține buna funcționare a piețelor, inclusiv interzicerea inițierii de noi tranzacții pe teritoriul Republicii Moldova de către firmele de investiții responsabile de încălcări, și informează Comisia Europeană și ESMA, fără întârzieri nejustificate, cu privire la aceste măsuri; și

b) este în drept să sesizeze și să solicite asistența ESMA.

(3) În cazul în care CNPF constată că o firmă de investiții care deține o sucursală pe teritoriul Republicii Moldova încalcă obligațiile care îi revin în temeiul prezentei legi sau ale actelor normative emise în aplicarea acesteia care conferă prerogative CNPF, CNPF emite o decizie prin care solicită firmei de investiții respective să înceteze situația de neconformitate.

(4) În cazul în care firma de investiții specificată la alin.(3) nu întreprinde măsurile solicitate, CNPF dispune toate măsurile adecvate pentru ca firma de investiții respectivă să înceteze situația de neconformitate și comunică natura măsurilor adoptate autorităților competente ale statului membru de origine.

(5) În cazul în care, în pofida măsurilor dispuse de CNPF, firma de investiții specificată la alin.(3) continuă să încalce obligațiile care îi revin în temeiul prezentei legi sau ale actelor normative emise în aplicarea acesteia, în domeniile ce țin de competența CNPF, CNPF dispune, după ce a informat autoritatea competentă a statului membru de origine, măsurile adecvate necesare pentru a proteja investitorii și buna funcționare a piețelor și informează, fără întârzieri nejustificate, Comisia Europeană și ESMA cu privire la aceste măsuri. CNPF poate sesiza ESMA și solicita asistența acesteia în legătură cu situațiile prevăzute la alin.(3), alin.(4) și la prezentul alineat.

(6) În cazul în care CNPF, în calitate de autoritate competentă a statului membru gazdă a unei piețe reglementate, a unui MTF sau a unui OTF, are motive clare și întemeiate să considere că piața reglementată, MTF-ul sau OTF-ul respectiv încalcă obligațiile care îi revin în temeiul prezentei legi sau ale actelor normative emise în aplicarea acesteia, CNPF informează de îndată autoritatea competentă a statului membru de origine al pieței reglementate, MTF-ului sau OTF-ului respectiv.

(7) În cazul în care, în pofida măsurilor adoptate de autoritatea competentă a statului membru de origine sau din cauza faptului că aceste măsuri se dovedesc a fi inadecvate sau insuficiente, piața reglementată, MTF-ul sau OTF-ul prevăzute la alin.(6) continuă să acționeze într-un mod care prejudiciază interesele investitorilor din Republica Moldova sau funcționarea ordonată a piețelor, CNPF:

a) după informarea autorității competente a statului membru de origine, dispune toate măsurile adecvate necesare pentru a proteja investitorii și pentru a menține buna funcționare a piețelor, inclusiv împiedicarea pieței reglementate, MTF-ului, sau a OTF-ului de a facilita accesul la distanță al participanților ori membrilor stabiliți în Republica Moldova și informează, fără întârzieri nejustificate, Comisia Europeană și ESMA cu privire la aceste măsuri; și

b) este în drept să sesizeze și să solicite asistența ESMA.

(8) Orice măsură luată în temeiul alin.(1)-(7) și care presupune sancțiuni sau restricții pentru serviciile și activitățile unei firme de investiții sau ale unei piețe reglementate este justificată în mod corespunzător și comunicată firmei de investiții sau pieței reglementate respective.

(9) Adițional prevederilor alin.(3)-(7), CNPF poate sesiza ESMA cu privire la situațiile respective.

Articolul 166. Punerea la dispoziție a informațiilor în ESAP

(1) Firmele de investiții, operatorii de piață și emitenții au obligația ca, la publicarea oricărei informații prevăzute la art.58 alin.(4), art.87 alin.(5), art.100 alin.(3), art.110 alin.(3) și art.111 alin.(3) lit. c), lit. d) și f) din prezenta lege, să transmită concomitent informațiile respective către CNPF, în calitate de organism de colectare relevant, în sensul prevăzut de reglementările UE aplicabile, pentru a fi puse la dispoziție în punctul unic de acces european (în continuare – ESAP).

(2) Informațiile transmise către CNPF în temeiul alin.(1) trebuie:

1) să fie prezentate într-un format care permite extragerea de date, în sensul definiției din reglementările UE aplicabile;

2) să fie însoțite de fiecare dintre următoarele metadate:

a) toate denumirile firmei de investiții, ale operatorului de piață sau ale emitentului la care se referă informațiile;

b) dacă e cazul, identificatorul entității juridice al firmei de investiții, al operatorului de piață sau al emitentului, astfel cum este determinat în conformitate reglementările UE aplicabile;

c) categoria de dimensiune a firmei de investiții, a operatorului de piață sau a emitentului, astfel cum este determinată în conformitate cu reglementările UE aplicabile;

d) tipul de informații, astfel cum sunt clasificate în conformitate reglementările UE aplicabile;

e) o mențiune care să indice dacă informațiile conțin date cu caracter personal.

(3) În sensul alin.(2) pct.2) lit. b), firmele de investiții, operatorii de piață și emitenții au obligația de a obține un identificator al entității juridice.

(4) CNPF, în calitate de organism de colectare, pune la dispoziție ESAP informațiile colectate în temeiul alin.(1), precum și informațiile prevăzute la art.12 alin.(4) și art.150 alin.(1), în conformitate cu legislația aplicabilă a UE. Informațiile puse la dispoziția ESAP în temeiul prezentului alineat trebuie să respecte cerințele prevăzute la alin.(2).

Secțiunea a 2-a
Cooperarea cu țările terțe

Articolul 167. Schimbul de informații cu țările terțe

(1) CNPF poate încheia acorduri de cooperare care prevăd schimbul de informații cu autoritățile competente din țări terțe, cu condiția ca informațiile comunicate să beneficieze de garanții ale secretului profesional cel puțin echivalente cu cele impuse în temeiul prevederilor art.156. Acest schimb de informații este limitat la scopul îndeplinirii atribuțiilor CNPF și ale autorităților competente din țări terțe.

(2) Transferul de date cu caracter personal de către CNPF către o autoritate competentă dintr-o țară terță, inclusiv în temeiul unui acord de cooperare, se face în conformitate cu prevederile Legii nr.195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, precum și cu alte acte normative aplicabile.

(3) CNPF poate încheia acorduri de cooperare care prevăd schimbul de informații cu autorități din țări terțe, organisme și persoane fizice sau juridice din țări terțe, investite cu una sau mai multe din atribuțiile următoare:

a) supravegherea instituțiilor de credit, a altor instituții financiare și a societăților de asigurare și supravegherea piețelor financiare;

b) derularea procedurilor de lichidare sau de faliment ale firmelor de investiții sau a altor proceduri similare;

c) efectuarea auditului situațiilor financiare al firmelor de investiții și al altor instituții financiare, al instituțiilor de credit sau al societăților de asigurare, în cadrul exercitării funcțiilor lor de supraveghere sau al exercitării funcțiilor lor în cazul administrării sistemelor de compensare;

d) supravegherea organismelor care intervin în procedurile de lichidare și de faliment ale firmelor de investiții sau în alte proceduri similare;

e) supravegherea persoanelor responsabile de auditul financiar al societăților de asigurare, al instituțiilor de credit, al firmelor de investiții și al altor instituții financiare;

f) supravegherea persoanelor active pe piețele de comercializare a certificatelor de emisii, în scopul asigurării unei imagini de ansamblu consolidate asupra piețelor financiare și spot;

g) supravegherea persoanelor active pe piețele instrumentelor financiare derivate pe mărfuri agricole, în scopul asigurării unei imagini de ansamblu consolidate asupra piețelor financiare și spot.

(4) Acordurile de cooperare prevăzute la alin.(3) pot fi încheiate de CNPF numai dacă informațiile comunicate beneficiază de garanții ale secretului profesional cel puțin echivalente cu cele impuse în temeiul prevederilor art.156. Acest schimb de informații este limitat la scopul îndeplinirii atribuțiilor CNPF, precum și ale autorităților competente, organismelor ori persoanelor fizice sau juridice din țările terțe respective.

(5) În cazul în care informațiile furnizate către CNPF în temeiul alin.(1) provin de la un stat membru, CNPF divulgă informațiile respective doar cu acordul expres al autorității competente a statului membru care le-a comunicat și, după caz, doar în scopurile pentru care acest acord a fost acordat.

(6) Prevederile alin.(5) se aplică corespunzător și informațiilor comunicate de autoritățile competente ale țărilor terțe și transmise de CNPF altor autorități.

TITLUL IX
DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 168. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor art.7 alin.(9), art.8, art.10 alin.(2) lit. d) și e), art.11 alin.(3) lit. d)-g), alin.(10) și (11), art.13 alin.(15), art.14 alin.(8), art.16 alin.(12), art.20 alin.(20), art.41 alin.(10) și alin. (11), art.53 alin.(4)-(8), art.56 alin.(7), art.67-70, art.73 alin.(6), alin. (8) și alin.(9), art.80 alin.(5), art.81 alin.(2), art.85 alin.(9), art. 90 alin.(3), art.91 alin.(7), art.94 alin.(2) lit. b), alin.(6) și alin.(7), art.95, art.100 alin.(7)-(9), art.101 lit. c)-e), art.102 alin.(10) și alin.(11), art.109 alin.(3), art.110 alin.(7) și alin.(9), art.111 alin.(8), art.119 alin.(2), art.122 alin.(8)-(13), alin.(17) și alin. (18), art.123 alin.(5), art.124 alin.(4) a 2-a propoziție, art.143 alin.(8), art.144 alin.(3), art.145 alin.(3) pct.2) și alin.(8), art.147 alin.(14), art.150 alin.(9) și alin.(10), art.153 alin.(5), art.158-162 și art.164-166, care vor intra în vigoare la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la UE.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă prevederile art.4, art.4^1, art.33-37, art.39-79 și art.137 din Legea nr.171/2012 privind piața de capital.

(3) Până la data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) Guvernul, în comun cu CNPF, va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu aceasta;

b) CNPF și BNM vor aduce actele lor normative în concordanță cu aceasta, precum și, după caz, vor elabora și aproba, fiecare în limitele competenței sale, actele normative necesare pentru executarea și punerea în aplicare a prezentei legi

(4) La data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la UE prevederile art.2 alin.(6) și alin.(7), art.14 alin.(2), art. 63-66, art.71 alin.(5), art.97 alin.(8), art.113-116 și art.125-139 se abrogă.

(5) Începând cu data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la UE:

1) prevederile art. 117-118 și art.143 alin.(5) lit. c) se aplică atunci când un APA sau un ARM beneficiază de o derogare în conformitate cu art.2 alin.(3) din Regulamentul (UE) nr.600/2014;

2) trimiterile la Legea nr.164/2025 cu privire la energia electrică din art.4 alin.(1) pct.61) și art.124 alin.(6) se vor citi ca trimiteri la prevederile corespunzătoare ale Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie (JO L 326, 8.12.2011, pp.1-16);

3) trimiterile la legislația în materie de reziliență operațională digitală a sectorului financiar, securitatea și autentificarea mijloacelor de transmitere a informațiilor se vor citi ca trimiteri la prevederile corespunzătoare ale Regulamentului (UE) 2022/2554 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 decembrie 2022 privind reziliența operațională digitală a sectorului financiar și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009, (UE) nr. 648/2012, (UE) nr. 600/2014, (UE) nr. 909/2014 și (UE) 2016/1011 (JO L 333, 27.12.2022, pp. 1-79);

4) trimiterile la legislația privind abuzul de piață se vor citi ca trimiteri la prevederile corespunzătoare ale Regulamentului (UE) nr. 596/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind abuzul de piață (regulamentul privind abuzul de piață) și de abrogare a Directivei 2003/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivelor 2003/124/CE, 2003/125/CE și 2004/72/CE ale Comisiei (JO L 173, 12.6.2014, pp.1-61);

5) trimiterile la legislația privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții se vor citi ca trimiteri la prevederile corespunzătoare ale Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții (JO L 201, 27.7.2012, pp.1-59);

6) trimiterile la legislația privind depozitarii centrali de instrumente financiare se vor citi, după cum urmează:

a) la art. 4 alin. (1) pct. 23) – textul „legislația privind depozitarii centrali de instrumente financiare” se va citi ca trimitere la art. 2 alin. (1) pct. 1 din Regulamentul (UE) nr.909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea

Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare și de modificare a Directivelor 98/26/CE și 2014/65/UE și a Regulamentului (UE) nr. 236/2012 (JO L 257, 28.08.2014, pp. 1-72), denumit în continuare *Regulamentul (UE) nr .909/2014*;

b) la art.9 alin.(2) lit. a) – textul „legislația privind depozitarii centrali de instrumente financiare” se va citi ca trimitere la secțiunea A punctul 2 din anexa la Regulamentul (UE) nr. 909/2014;

7) art. 146 alin.(1) și alin. (2) se va aplica în cazul constatării încălcării oricăror dispoziții ale următoarelor acte juridice europene:

a) Regulamentul (UE) nr. 600/2014;

b) Regulamentul (UE) nr. 1286/2014; sau

c) Regulamentului (UE) nr. 236/2012;

8) art.146 alin.(3) se va aplica în cazul constatării încălcării oricăror dispoziții ale Regulamentului (UE) 2015/2365 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind transparența operațiunilor de finanțare prin instrumente financiare și transparența reutilizării și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO L 337, 23.12.2025, pp. 1-34);

9) la art. 73 alin. (3) textul „capitolului IV din prezentul titlu și capitolului III din titlul III” se va citi ca trimitere la art. 3-26 din Regulamentul (UE) nr. 600/2014.

Articolul 169. Dispoziții tranzitorii

(1) Licențele de societate de investiții eliberate anterior în temeiul Legii nr. 171/2012 privind piața de capital își păstrează valabilitatea până la data de 1 iunie 2028 sau până la data eliberării noilor autorizații sau aprobărilor în temeiul prezentei legi, dacă aceasta survine mai devreme.

(2) Licențele de operator de piață, eliberate anterior în temeiul Legii nr. 171/2012 privind piața de capital, își păstrează valabilitatea până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Autorizațiile de piețe reglementate și autorizațiile de MTF își păstrează valabilitatea până la data de 1 iunie 2028 sau până la data eliberării noilor autorizații în temeiul prezentei legi, dacă aceasta survine mai devreme.

(4) Aprobările acordate consultanților de investiții în temeiul Legii nr. 171/2012 privind piața de capital își păstrează valabilitatea până la 1 iunie 2028 sau până la data aprobării acestora în temeiul prezentei legi, dacă aceasta survine mai devreme.

(5) Până la data de 31 decembrie 2027, societățile de investiții, operatorii de piață și de sistem care exploatează o piață reglementată sau un MTF și consultanții de investiții:

a) vor depune cererile pentru obținerea autorizațiilor sau aprobărilor potrivit alin. (1)-(4) și procedurii stabilite de CNPF;

b) își vor modifica și revizui actele constitutive, regulamentele, regulile, politicile și alte documente interne pentru a le aduce în conformitate cu prevederile prezentei legi;

c) vor identifica persoanele care cad sub incidența prevederilor art. 20 și art. 23 și vor prezenta informațiile prevăzute de prezenta lege și de actele normative ale CNPF.

(6) Pentru autorizațiile sau aprobările emise în temeiul alin. (5), precum și pentru înregistrarea modificărilor și completărilor în actele constitutive ale persoanelor prevăzute la alin. (5), efectuate în vederea aducerii acestora în conformitate cu prevederile prezentei legi, nu se percep taxe.

(7) În cazul persoanelor prevăzute la alin. (5) care nu depun cererea prevăzută la alin. (5) lit. a), o retrag sau nu se conformează cerințelor prevăzute la același alineat, dreptul de a presta servicii și de a desfășura activități de investiții, inclusiv servicii auxiliare, precum și dreptul de a exploata o piață reglementată sau un MTF se suspendă începând cu 1 ianuarie 2028. În cazul retragerii cererii prevăzute la alin. (5) lit. a) după data de 1 ianuarie 2028, suspendarea drepturilor intervine de la data depunerii cererii de retragere. De la data suspendării, persoana respectivă este obligată să sisteze prestarea serviciilor și desfășurarea activităților pe piața instrumentelor financiare reglementate de prezenta lege, cu excepția celor necesare pentru administrarea acesteia și finalizarea operațiunilor existente și pentru onorarea obligațiilor față de clienți.

(8) În termen de 3 luni de la data suspendării prevăzută la alin. (7), societățile de investiții prevăzute la alin. (7) sunt obligate să transmită în deținere reală activele clienților aferente raporturilor contractuale încetate, în scopul finalizării operațiunilor existente și al onorării obligațiilor față de clienți, în conformitate cu procedura stabilită de CNPF. Instrumentele financiare care nu au fost reclamate de către deținătorii reali în termenul prevăzut la prezentul alineat vor fi transferate, în termen de 15 zile lucrătoare, în deținere reală a clienților, în baza documentelor emise de custode, inclusiv prin dispoziții de transmitere semnate unilateral de către societățile de investiții și transmise spre înregistrare societății de registru sau, după caz, depozitarului central unic.

(9) CNPF asigură controlul asupra respectării prevederilor prezentului articol.

(10) Până la autorizarea și operaționalizarea pe teritoriul Republicii Moldova a cel puțin unui APA pentru categoriile relevante de instrumente financiare, obligația de publicare prevăzută la art. 65 alin. (3) se execută prin transmiterea informațiilor către CNPF, în formatul, termenul și canalul de comunicare stabilite de CNPF.

(11) Până la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la UE:

1) firmele de investiții și instituțiile de credit autorizate în statele membre ale UE pot presta servicii și desfășura activități reglementate de prezenta lege pe

teritoriul Republicii Moldova prin înființarea unei sucursale, cu respectarea următoarelor condiții:

a) aplicarea unui regim echivalent celui prevăzut la art. 70, stabilit prin actele normative ale CNPF;

b) existența acordurilor de cooperare încheiate între CNPF și autoritățile competente din statul membru de origine;

c) depunerea la CNPF a notificării și documentelor prevăzute la art. 70 alin. (2);

2) firmele de investiții pot presta servicii și desfășura activități reglementate de prezenta lege în statele membre potrivit regimului prevăzut la art. 76, în baza acordurilor de cooperare încheiate între autoritățile competente ale statelor membre ale UE și CNPF;

3) echivalența cadrului juridic al țărilor terțe sau a piețelor din țări terțe prevăzută de prezenta lege se stabilește prin actele normative emise de CNPF. Lista piețelor și jurisdicțiilor considerate echivalente se publică și se actualizează pe pagina web oficială a CNPF.

(12) Orice referire sau trimitere, în actele normative existente, la data intrării în vigoare a prezentei legi, la termenul de „societate de investiții” se va considera ca referire și/sau trimitere la termenul de „firmă de investiții” prevăzut la art. 4 alin. (1) pct. 32) din prezenta lege.

(13) Actele normative adoptate în temeiul Legii nr. 171/2012 privind piața de capital rămân aplicabile în măsura în care nu contravin prezentei legi, până la abrogarea sau înlocuirea lor expresă prin acte normative adoptate potrivit prezentei legi.

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de Lege privind pieţele instrumentelor financiare şi activităţile de investiţii

1. Denumirea autorului şi, după caz, a/al participanţilor la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de Lege privind pieţele instrumentelor financiare şi activităţile de investiţii a fost elaborat de către Comisia Naţională a Pieţei Financiare (CNPF), cu asistenţa partenerilor externi de dezvoltare.

În conformitate cu prevederile pct.45 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, proiectul de lege este promovat de Ministerul Finanţelor.

2. Condiţiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul de Lege privind pieţele instrumentelor financiare şi activităţile de investiţii a fost elaborat în vederea consolidării cadrului normativ aferent pieţei instrumentelor financiare, în contextul angajamentului CNPF de aliniere a cadrului normativ în domeniul pieţelor instrumentelor financiare la acquis-ul Uniunii Europene (UE), conform Anexei A al Capitolului 9 „Servicii financiare" Cluster 2 „Piaţa internă" din Programul naţional de aderare a Republicii Moldova la UE pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 (PNA 2025-2029), şi vizează transpunerea unui şir de acte UE, printre care:

- Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European şi a Consiliului din 15 mai 2014 privind pieţele instrumentelor financiare şi de modificare a Directivei 2002/92/CE şi a Directivei 2011/61/UE (reformare), în continuare denumită *Directiva 2014/65/UE*;

- Directiva (UE) 2024/2811 a Parlamentului European şi a Consiliului din 23 octombrie 2024 de modificare a Directivei 2014/65/UE pentru a face pieţele publice de capital din Uniune mai atractive pentru întreprinderi şi a facilita accesul la capital al întreprinderilor mici şi mijlocii şi de abrogare a Directivei 2001/34/CE, în continuare denumită *Directiva (UE) 2024/2811*;

- Directiva delegată (UE) 2017/593 a Comisiei din 7 aprilie 2016 de completare a Directivei 2014/65/UE a Parlamentului European şi a Consiliului în ceea ce priveşte protejarea instrumentelor financiare şi a fondurilor care aparţin clienţilor, obligaţiile de guvernanţă a produsului şi normele aplicabile la acordarea sau primirea de onorarii, comisioane sau alte tipuri de beneficii pecuniare sau nepecuniare, în continuare denumită *Directiva (UE) 2017/593*;

- Regulamentul delegat (UE) 2017/565 al Comisiei din 25 aprilie 2016 de completare a Directivei 2014/65/UE a Parlamentului European şi a Consiliului în ceea ce priveşte cerinţele organizatorice şi condiţiile de funcţionare aplicabile firmelor de investiţii şi termenii definiţi în sensul directivei menţionate, în continuare denumit *Regulamentul (UE) 2017/565*;

- Regulamentul (UE) nr. 600/2014 al Parlamentului European şi al Consiliului din 15 mai 2014 privind pieţele instrumentelor financiare şi de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, în continuare denumit *Regulamentul (UE) 600/2014*;

- Regulamentul (UE) 2015/2365 al Parlamentului European şi al Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind transparenţa operaţiunilor de finanţare prin instrumente financiare şi transparenţa reutilizării şi de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, în continuare denumit *Regulamentul (UE) 2015/2365*; şi

- Regulamentul (UE) nr. 236/2012 al Parlamentului European şi al Consiliului din 14 martie 2012 privind vânzarea în lipsă şi anumite aspecte ale swapurilor pe riscul de credit, în continuare denumit *Regulamentul (UE) 236/2012*.

Elaborarea proiectului de lege vine să realizeze acţiunile nr. 92, 126 şi 138 din Anexa A aferentă Capitolului 9 „Servicii financiare" Cluster 2 „Piaţa internă", prevăzute în PNA pentru perioada 2025-2029, cu termen de adoptare în Parlament – decembrie 2026.

2.2. Descrierea situaţiei actuale şi a problemelor care impun intervenţia, inclusiv a cadrului normativ aplicabil şi a deficienţelor/lacunelor normative

A. În privința reglementărilor din Directiva 2014/65/UE și Regulamentul (UE) 600/2014 (referit în continuare ca pachetul legislativ MiFID II/MiFIR):

Cadrul juridic care reglementează în prezent funcționarea pieței instrumentelor financiare din Republica Moldova este stabilit în principal prin Legea nr.171/2012 privind piața de capital (în continuare - Legea nr.171/2012), care instituie normele privind prestarea serviciilor și desfășurarea activităților de investiții, regimul juridic al instrumentelor financiare, organizarea și funcționarea pieței reglementate, precum și statutul și activitatea participanților la piața de capital. Actul normativ menționat stabilește, totodată, atribuțiile CNPF, în calitate de autoritate competentă responsabilă de reglementarea, autorizarea și supravegherea participanților la piața de capital.

Totuși, cadrul normativ național a fost elaborat în baza modelului european anterior reformelor introduse prin pachetul legislativ MiFID II/MiFIR, care a modernizat semnificativ arhitectura juridică aplicabilă piețelor financiare. Evoluțiile cadrului juridic european au fost determinate, în special, de transformările structurale ale piețelor financiare, de creșterea complexității instrumentelor financiare și de lecțiile desprinse din criza financiară globală, care au evidențiat necesitatea consolidării transparenței piețelor, a supravegherii și a mecanismelor de protecție a investitorilor.

Evoluțiile cadrului juridic european au fost determinate de transformările structurale ale piețelor financiare, de creșterea complexității instrumentelor financiare și de lecțiile desprinse din criza financiară globală, care au evidențiat necesitatea consolidării transparenței piețelor, a supravegherii și a mecanismelor de protecție a investitorilor. În acest context, legislația europeană a introdus cerințe extinse privind organizarea și funcționarea piețelor financiare, inclusiv reguli armonizate referitoare la transparența tranzacțiilor, raportarea tranzacțiilor către autoritățile competente și supravegherea piețelor financiare .

Un element central al cadrului juridic european îl constituie *principiul pasaportizării serviciilor financiare*, potrivit căruia firmele de investiții autorizate într-un stat membru pot presta servicii de investiții sau pot desfășura activități de investiții pe întreg teritoriul UE, fie prin libertatea de a presta servicii transfrontaliere, fie prin înființarea de sucursale, pe baza autorizației acordate de statul membru de origine și sub rezerva respectării unor cerințe armonizate privind organizarea, conduita și raportarea activităților.

Funcționarea acestui mecanism presupune existența unui cadru normativ uniform și echivalent în toate jurisdicțiile, în special în ceea ce privește cerințele organizatorice aplicabile firmelor de investiții, regulile de conduită, transparența tranzacțiilor și competențele autorităților de supraveghere. În lipsa unor reguli armonizate, diferențele dintre reglementările naționale pot conduce la fragmentarea piețelor, la apariția arbitrariului de reglementare și la denaturarea concurenței între participanții la piață.

În prezent, Legea 171/2012 nu reflectă în mod deplin aceste evoluții și nu este aliniată la arhitectura juridică instituită la nivelul UE prin pachetul legislativ MiFID II/MiFIR. În consecință, legislația națională nu oferă un cadru comparabil cu standardele europene în materie de organizare și funcționare a piețelor instrumentelor financiare și de prestare a serviciilor și activităților de investiții.

Analiza cadrului normativ existent evidențiază existența unor deficiențe și lacune normative, dintre care cele mai relevante sunt următoarele:

a) organizarea și funcționarea locurilor de tranzacționare – Legea nr.171/2012 nu reflectă în mod complet tipologia locurilor de tranzacționare prevăzute de legislația UE. În particular, cadrul normativ actual nu reglementează în mod detaliat anumite mecanisme instituite prin MiFID II, precum sistemele organizate de tranzacționare (OTF) și piețele de creștere pentru întreprinderile mici și mijlocii (*SME Growth Markets*), care constituie forme distincte de organizare a tranzacționării instrumentelor financiare și contribuie la diversificarea infrastructurii pieței și la facilitarea accesului IMM-urilor la finanțare;

b) prestarea transfrontalieră a serviciilor de investiții (reverse solicitation și pașaportizarea serviciilor) – legislația națională nu reglementează în mod complet mecanismele care permit prestarea transfrontalieră a serviciilor de investiții, inclusiv situațiile în care serviciile sunt furnizate la inițiativa clientului (reverse solicitation). Totodată, lipsa unui cadru juridic compatibil cu sistemul de pașaportizare

prevăzut de legislația UE limitează integrarea pieței naționale în piața internă a serviciilor financiare și accesul participanților la piață la servicii financiare transfrontaliere;

c) raportarea tranzacțiilor și monitorizarea pieței – cadrul normativ existent nu instituie un sistem complet și uniform de raportare a tranzacțiilor comparabil cu cel prevăzut de legislația UE. În lipsa unui astfel de mecanism, autoritatea competentă dispune de instrumente limitate pentru monitorizarea activității participanților la piață, identificarea riscurilor pentru integritatea pieței și detectarea comportamentelor abuzive;

d) transparența tranzacțiilor în afara locurilor de tranzacționare – reglementările actuale nu reflectă cerințele europene privind transparența tranzacțiilor efectuate în afara locurilor de tranzacționare, inclusiv obligațiile de raportare și publicare a datelor referitoare la tranzacții;

e) furnizorii de servicii de raportare a datelor – cadrul normativ existent nu conține reglementări privind activitatea furnizorilor specializați de servicii de raportare a datelor, cum ar fi mecanismele de publicare aprobate (APA), mecanismele de raportare aprobate (ARM) și furnizorii de sisteme centralizate de raportare (CTP), care, potrivit legislației UE, asigură colectarea, consolidarea și publicarea datelor de tranzacționare;

f) competențele de supraveghere ale autorității competente – cadrul normativ existent nu reflectă integral competențele și instrumentele de supraveghere prevăzute de legislația UE în domeniul pieței instrumentelor financiare. Pachetul legislativ MiFID II/MiFIR instituie competențe extinse pentru autoritățile competente în ceea ce privește supravegherea pieței instrumentelor financiare, inclusiv:

- colectarea și analiza datelor privind tranzacțiile și pozițiile deținute de participanții la piață;
- monitorizarea tranzacțiilor efectuate pe locuri de tranzacționare și în afara acestora;
- supravegherea furnizorilor de servicii de raportare a datelor;
- cooperarea și schimbul de informații cu autoritățile competente din alte jurisdicții și cu Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA).

Un element central al acestui cadru îl constituie competențele de intervenție asupra produselor financiare, prevăzute la art.42 din Regulamentul (UE) nr.600/2014, care permit autorităților competente să interzică sau să restricționeze comercializarea, distribuirea sau vânzarea anumitor instrumente financiare sau tipuri de activități atunci când acestea prezintă riscuri semnificative pentru protecția investitorilor, funcționarea ordonată a piețelor sau stabilitatea sistemului financiar.

Cadrul normativ național nu conține reglementări echivalente privind exercitarea unor astfel de competențe de intervenție și nici mecanismele instituționale necesare pentru aplicarea acestora;

g) cooperarea și schimbul de informații între autoritățile de supraveghere - reglementările actuale nu reflectă pe deplin mecanismele instituționale de cooperare și schimb de informații între autoritățile competente ale statelor membre și autoritățile europene de supraveghere, mecanisme esențiale pentru funcționarea pieței interne a serviciilor financiare.

În acest context, adoptarea unui act normativ dedicat piețelor instrumentelor financiare și activităților de investiții este necesară pentru a asigura alinierea cadrului juridic național la standardele europene contemporane, consolidarea integrității și transparenței pieței, precum și facilitarea integrării pieței financiare din Republica Moldova în arhitectura pieței interne a UE.

Reglementările naționale existente nu reflectă în mod deplin aceste evoluții normative și instituționale, fiind elaborate în baza unui cadru de reglementare european anterior reformelor introduse prin pachetul legislativ MiFID II/MiFIR.

Analiza cadrului normativ existent evidențiază existența unor deficiențe și lacune normative care limitează adaptarea pieței instrumentelor financiare la standardele europene contemporane. Reglementarea actuală nu reflectă integral arhitectura juridică instituită la nivelul UE în ceea ce privește organizarea și funcționarea locurilor de tranzacționare, tipologia acestora și mecanismele de acces la infrastructurile pieței. Cadrul normativ național nu conține, în forma sa actuală, reglementări detaliate privind anumite tipuri de locuri de tranzacționare și mecanisme de tranzacționare prevăzute de legislația

europeană, ceea ce limitează alinierea pieței naționale la practicile existente pe piețele financiare europene.

De asemenea, nivelul actual de reglementare nu reflectă pe deplin cerințele privind cooperarea instituțională și schimbul de informații între autoritățile de supraveghere ale piețelor financiare, mecanisme care au dobândit o importanță sporită în contextul interconectării infrastructurilor de piață și al intensificării fluxurilor transfrontaliere de capital. Consolidarea cadrului juridic în acest domeniu este necesară pentru asigurarea unei supravegheri eficiente și pentru facilitarea cooperării cu autoritățile competente din alte jurisdicții.

B. În privința reglementărilor din Regulamentul (UE) 2015/2365:

Regulamentul (UE) 2015/2365 instituie un cadru juridic armonizat la nivelul UE privind transparența operațiunilor de finanțare prin instrumente financiare (*securities financing transactions – SFT*) și transparența reutilizării garanțiilor financiare. Regulamentul a fost adoptat în contextul reformelor ulterioare crizei financiare globale din 2008, care au evidențiat necesitatea consolidării transparenței și supravegherii activităților desfășurate în sectorul financiar nebancar, inclusiv în cazul operațiunilor de finanțare prin instrumente financiare. Lipsa unor date complete privind aceste operațiuni a limitat capacitatea autorităților de supraveghere de a monitoriza acumularea riscurilor sistemice, nivelul de levier și interconectarea dintre participanții la piață.

Operațiunile de finanțare prin instrumente financiare includ:

- tranzacții de recumpărare (repo) și tranzacții inverse (reverse repo);
- operațiuni de dare sau luare cu împrumut de titluri sau mărfuri;
- tranzacții buy-sell back și sell-buy back;
- tranzacții de creditare în marjă.

În prezent, cadrul normativ al Republicii Moldova nu conține reglementări specifice privind transparența operațiunilor de finanțare prin instrumente financiare și reutilizarea instrumentelor financiare primite drept garanție. În lipsa unor astfel de reglementări, autoritatea de supraveghere nu dispune de instrumentele necesare pentru monitorizarea expunerilor generate de operațiunile de finanțare bazate pe colateral, evaluarea nivelului de interconectare dintre participanții la piața financiară și identificarea acumulării de levier și a riscurilor sistemice asociate acestor operațiuni.

În acest context, proiectul de lege instituie cadrul juridic necesar pentru transpunerea și implementarea cerințelor prevăzute de Regulamentul (UE) 2015/2365 la nivel național.

C. În privința reglementărilor din Regulamentul (UE) nr.236/2012:

Regulamentul (UE) nr.236/2012 instituie un cadru armonizat la nivelul UE privind vânzarea în lipsă (short selling), pozițiile short nete, vânzările în lipsă descoperite, precum și anumite aspecte ale swapurilor pe riscul (transfer al riscului) de credit aferente datoriei suverane. Acest regulament a fost adoptat în contextul crizei financiare, când mai multe autorități naționale au introdus măsuri divergente de restricționare sau interzicere a vânzărilor în lipsă, în lipsa unui cadru comun la nivelul UE. Comisia Europeană a reținut că abordările naționale neuniforme reduc eficiența supravegherii și sporesc costurile de conformare pentru participanții la piață.

În prezent, cadrul normativ al Republicii Moldova nu conține un regim juridic distinct și complet privind aspectele reglementate prin Regulamentul (UE) nr.236/2012.

Chiar dacă piața instrumentelor financiare din Republica Moldova are o dimensiune mai redusă decât piețele din UE, implementarea cadrului prevăzut de Regulamentul (UE) nr.236/2012 este necesară din cel puțin patru motive tehnice:

- pentru alinierea cadrului juridic național la acquis-ul UE în domeniul piețelor instrumentelor financiare;
- pentru instituirea unor reguli ex ante privind transparența pozițiilor short și disciplina decontării, înainte de dezvoltarea unor practici de piață mai complexe;

- pentru consolidarea capacității autorității de supraveghere de a monitoriza riscurile de piață, comportamentele abuzive și presiunile artificiale asupra prețurilor;
- pentru instituirea unor instrumente de intervenție temporară în caz de evoluții adverse care afectează ordinea pieței, încrederea investitorilor sau stabilitatea financiară.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege urmărește instituirea unui cadru juridic modern și coerent privind organizarea și funcționarea piețelor instrumentelor financiare și prestarea serviciilor și activităților de investiții, în concordanță cu standardele prevăzute de legislația UE.

În acest sens, proiectul de lege transpune și implementează principalele cerințe ale Directivei 2014/65/UE (MiFID II) și unele acte conexe, precum și prevederi ale Regulamentului (UE) 600/2014 (MiFIR), Regulamentului (UE) 2015/2365 și Regulamentului (UE) nr.236/2012 privind vânzarea în lipsă.

Proiectul de lege înlocuiește cadrul normativ instituit prin Legea nr.171/2012, prevederile echivalente ale acesteia urmând a fi abrogate odată cu intrarea în vigoare a prezentei legi.

Structura proiectului de lege reflectă, în principal, arhitectura cadrului de reglementare instituit la nivelul UE prin pachetul legislativ MiFID II/MiFIR și este organizată pe titluri și capitole care reglementează principalele componente ale pieței instrumentelor financiare.

Titlul I – *Dispoziții generale* include 2 capitole:

➢ Capitolul I – *Obiect, definiții, domeniul de aplicare și alte prevederi generale* – stabilește cadrul general de reglementare al piețelor instrumentelor financiare și al serviciilor și activităților de investiții desfășurate în Republica Moldova și reglementează următoarele aspecte:

- obiectul și domeniul de aplicare al legii;
- principalele noțiuni utilizate în materie de servicii și activități de investiții;
- categoriile de entități și activități care intră în sfera de aplicare a legii.

Aceste prevederi corespund în principal dispozițiilor privind obiectul, domeniul de aplicare și definițiile prevăzute de Directiva 2014/65/UE și Regulamentul (UE) 600/2014.

Elementele noi constau, în special, în:

1) actualizarea definițiilor privind instrumentele financiare, serviciile și activitățile de investiții; și
2) introducerea unor noțiuni noi utilizate în legislația UE.

Ținând cont de necesitățile pieței și de riscurile ridicate asociate unor instrumente financiare derivate tranzacționate de clienții de retail, prezentul capitol menține interdicțiile existente în prezent la art.4[1] din Legea nr.171/2012, echivalentul acestora regăsindu-se la art.6 din proiectul de lege, care a fost completat cu elemente noi, după cum urmează:

a) s-a prevăzut interzicerea marketingului, vânzării sau distribuirii către clienți de retail, pe teritoriul Republicii Moldova, a instrumentelor financiare derivate de tipul contractelor financiare pentru diferență (CFD), în considerarea riscurilor ridicate pentru investitorii de retail și în linie cu măsurile de intervenție asupra produselor adoptate în UE[1]; și

b) s-a instituit competența CNPF de a interveni asupra comercializării, distribuirii sau vânzării anumitor instrumente financiare ori practici de piață și de a institui restricții sau interdicții suplimentare, în conformitate cu mecanismul de intervenție asupra produselor prevăzut la art.42 din Regulamentul (UE) 600/2014.

➢ Capitolul II – *Autorități competente* – stabilește cadrul instituțional privind autoritățile competente responsabile de aplicarea și supravegherea dispozițiilor legii și actelor normative emise în executarea acesteia.

[1] https://www.esma.europa.eu/press-news/esma-news/esma-ceases-renewal-product-intervention-measures-relating-contracts

În principal, acest capitol are rolul de a desemna CNPF ca autoritate competentă pentru supravegherea pieţelor instrumentelor financiare şi a oferi acesteia competenţele necesare pentru emiterea actelor normative în scopul asigurării executării legii.

În mod particular, capitolul conţine un element specific, menit să asigure alinierea legii la modelul european de supraveghere financiară şi anume articolul 8, conceput ca o dispoziţie menită să asigure continuitatea competenţelor CNPF după aderarea Republicii Moldova la UE şi care va intra în vigoare la data aderării. Potrivit cerinţelor regulamentelor specificate la art.8 alin.(1), fiecare stat membru trebuie să desemneze în dreptul intern autoritatea competentă şi să instituie cadrul juridic necesar (în special, măsurile de supraveghere, intervenţie şi sancţionare) pentru exercitarea competenţelor prevăzute de acestea, chiar dacă regulamentele sunt direct aplicabile. Regulamentele menţionate la art.8 alin.(1) vor fi transpuse până la aderare prin prezenta lege şi prin actele normative ale CNPF, însă aceste norme de transpunere se abrogă la data aderării, conform pct. 28 din Regulamentul privind armonizarea legislaţiei Republicii Moldova cu legislaţia Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1171/2018. În lipsa unei reglementări exprese, această situaţie ar putea genera un vid normativ în exercitarea competenţelor de supraveghere, în condiţiile aplicării directe a regulamentelor UE. Articolul 8 din proiectul de Lege previne o astfel de lacună instituţională, stabilind că atribuţiile prevăzute de regulamentele UE aplicabile revin CNPF, fără a fi necesare intervenţii legislative ulterioare.

Titlul II – *Firmele de investiţii* include 5 capitole:

➢ Capitolul I – *Dispoziţii generale privind serviciile şi activităţile de investiţii*– stabileşte cadrul juridic general privind prestarea serviciilor şi activităţilor de investiţii şi identifică entităţile care pot presta astfel de servicii în Republica Moldova, şi reglementează următoarele aspecte:

- tipurile de servicii şi activităţi de investiţii;
- serviciile auxiliare asociate serviciilor de investiţii;
- condiţiile generale de acces la activitatea de prestare a serviciilor de investiţii;
- statutul consultantului de investiţii;
- statutul agentului delegat.

Aceste prevederi corespund în principal dispoziţiilor prevăzute de Directiva 2014/65/UE, în special în ceea ce priveşte Anexa I Secţiunea A şi Secţiunea B, precum şi regulile privind consultantul de investiţii (excepţie facultativă, art.3 din Directiva 2014/65/UE) şi agentul delegat (art.29 din Directiva 2014/65/UE).

Un element nou introdus prin proiectul de lege constă în posibilitatea aprobării persoanelor fizice în calitate de consultanţi de investiţii, soluţie existentă şi în legislaţia mai multor state membre (de exemplu, România). Totodată, în conformitate cu art.3 din Directiva 2014/65/UE, legea prevede că persoanele aprobate în această calitate nu beneficiază de regimul de paşaportizare aplicabil firmelor de investiţii.

➢ Capitolul II – *Condiţii şi procedura de autorizare a firmelor de investiţii*– stabileşte norme aplicabile regimului de autorizare şi supraveghere a firmelor de investiţii. Sunt reglementate:

- condiţiile de acordare a autorizaţiei pentru desfăşurarea serviciilor şi activităţilor de investiţii;
- procedura de examinare şi aprobare a cererii de autorizare de către CNPF;
- domeniul de aplicare al autorizaţiei acordate;
- cerinţele privind reputaţia, experienţa şi competenţa membrilor organului de conducere şi a persoanelor care deţin funcţii-cheie;
- regimul participaţiilor calificate, procedura de evaluare a acţionarilor şi cerinţe de transparenţă a deţinătorilor de participaţii în capitalul social al firmelor de investiţii;
- cerinţele organizatorice, inclusiv în cazul în care firma de investiţii utilizează tranzacţionarea algoritmică sau dacă furnizează acces electronic direct la un loc de tranzacţionare;
- cerinţe privind capitalul iniţial, stabilite în conformitate cu Legea privind supravegherea prudenţială a firmelor de investiţii (la etapa de proiect cu nr. unic 28/MF/CNPF/2026), care transpune, la rândul său, prevederile art.9 din Directiva (UE) 2019/2034 a Parlamentului European şi a Consiliului;
- condiţiile de retragere a autorizaţiei.

Aceste dispoziții corespund în principal prevederilor Titlului II din Directiva 2014/65/UE, fiind completate, după caz, cu prevederi relevante din actele delegate ale UE, în scopul asigurării clarității și aplicabilității normelor.
Elementele de noutate, în raport cu Legea nr.171/2012, constau în principal în:
1) eliminarea celor 3 categorii de licențe pentru firmele de investiții și instituirea unui regim unic de autorizare, autorizația urmând să indice în mod expres serviciile și activitățile de investiții pentru care firma este autorizată. Pentru firmele de investiții deja licențiate în temeiul Legii nr.171/2012, proiectul de lege stabilește, în dispozițiile tranzitorii, regulile de adaptare la noul regim de autorizare;
2) reglementarea posibilității firmelor de investiții de a utiliza mecanisme de tranzacționare algoritmică și de a furniza acces electronic direct (direct electronic access), în condițiile respectării cerințelor organizatorice și de control prevăzute de lege.

➢ Capitolul III din Titlul II – *Condiții de funcționare a firmelor de investiții* – stabilește normele aplicabile desfășurării activității firmelor de investiții și relației acestora cu clienții. Sunt reglementate:

- obligațiile generale ale firmelor de investiții în exercitarea serviciilor și activităților de investiții;
- clasificarea clienților în clienți de retail, clienți profesioniști și contrapărți eligibile;
- cerințele privind evaluarea caracterului adecvat și corespunzător al clienților;
- obligațiile de informare a clienților;
- regulile privind executarea ordinelor în cele mai bune condiții pentru;
- cerințele privind gestionarea conflictelor de interese;
- cerințele privind păstrarea evidențelor și înregistrarea comunicărilor cu clienții.

Aceste dispoziții corespund în principal prevederilor Titlului III din Directiva 2014/65/UE.
Elementele de noutate, în raport cu Legea nr.171/2012, constau în principal în:

1) introducerea unui cadru detaliat privind guvernanța produselor financiare, inclusiv obligația firmelor de investiții de a identifica piața-țintă pentru instrumentele financiare distribuite și de a monitoriza distribuirea acestora;
2) reglementarea detaliată a cerințelor privind executarea ordinelor în cele mai bune condiții pentru client și obligația de a adopta și publica politica de executare a ordinelor;
3) introducerea unor cerințe extinse privind transparența costurilor și a stimulentelor primite de la terți, precum și a obligației de a preveni și gestiona conflictele de interese în relația cu clienții.

➢ Capitolul IV din Titlul II – *Cerințe privind transparența și integritatea pieței aplicabile firmelor de investiții* – stabilește obligațiile firmelor de investiții în materie de transparență a tranzacțiilor și de integritate a executării ordinelor, precum și mecanismele de raportare și publicare a datelor privind tranzacțiile cu instrumente financiare.
Aceste dispoziții corespund în principal prevederilor Regulamentului (UE) 600/2014, în special:

- art.14–17a – regimul operatorilor independenți și cerințele privind transparența pre-tranzacționare;
- art.20–21 și art.21a – cerințele privind transparența post-tranzacționare și publicarea tranzacțiilor prin intermediul entităților de publicare autorizate (APA);
- art.23 – obligația de tranzacționare a acțiunilor (share trading obligation);
- art.24–26 – cerințele privind evidența și raportarea tranzacțiilor către autoritatea competentă; și
- art.39a – interdicția perceperii plăților pentru fluxul de ordine (payment for order flow).

Elementele de noutate, în raport cu Legea nr.171/2012, constau în principal în:

a) introducerea obligației de tranzacționare a acțiunilor în locuri de tranzacționare autorizate, în conformitate cu art.23 din Regulamentul (UE) nr.600/2014;
b) reglementarea statutului operatorilor independenți și a obligațiilor de transparență pre-tranzacționare aplicabile acestora;
c) instituirea cadrului juridic pentru publicarea informațiilor privind tranzacțiile prin intermediul entităților de publicare autorizate (APA);
d) introducerea obligației de raportare detaliată a tranzacțiilor către CNPF.

➢ Capitolul V din Titlul II – *Regimul transfrontalier al prestării serviciilor și activităților de investiții* – stabilește cadrul juridic aplicabil prestării transfrontaliere a serviciilor și activităților de investiții, atât în raport cu statele membre ale UE, cât și cu țările terțe.

Secțiunea 1 reglementează exercitarea libertății de prestare a serviciilor și a dreptului de stabilire de către firmele de investiții , în conformitate cu principiile pieței interne a UE. Articolele relevante urmează să intre în vigoare la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la UE, constituind baza aplicării mecanismului de pașaportizare.

Aceste dispoziții corespund în principal prevederilor art.34–35 din Directiva 2014/65/UE, care reglementează dreptul de stabilire și libera prestare a serviciilor de investiții în cadrul pieței interne.

Secțiunea a 2-a stabilește cadrul juridic aplicabil prestării serviciilor și activităților de investiții de către societățile din țări terțe pe teritoriul Republicii Moldova, precum și regimul prestării serviciilor către clienți din Republica Moldova de către astfel de entități.

Aceste dispoziții corespund în principal prevederilor art.39–43 din Directiva 2014/65/UE.

Elementele de noutate, în raport cu Legea nr.171/2012, constau în principal în introducerea mecanismului de pașaportizare aplicabil firmelor de investiții, precum și în alinierea cadrului privind prestarea transfrontalieră a serviciilor de investiții la regimul prevăzut de actele UE.

Titlul III al proiectului de lege – *Locurile de tranzacționare* – include 3 capitole:

➢ Capitolul I– *Piețe reglementate și operatorii de piață* – stabilește cadrul juridic aplicabil autorizării, organizării și funcționării piețelor reglementate și operatorilor de piață care administrează aceste sisteme de tranzacționare. Sunt reglementate în special:

- condițiile de autorizare și retragere a autorizației de piață reglementată;
- cerințele organizatorice;
- cerințele privind guvernanța și conducerea operatorului de piață;
- cerințele aplicabile acționarilor care exercită o influență semnificativă asupra administrării pieței reglementate;
- regulile de organizare și funcționare ale piețelor reglementate;
- cerințele privind accesul membrilor și participanților la piață;
- condițiile de admitere la tranzacționare a instrumentelor financiare;
- procedura de suspendare și retragere a instrumentelor financiare de la tranzacționare.

Aceste dispoziții corespund în principal prevederilor Titlului III din Directiva 2014/65/UE, în special art.44-52, privind autorizarea și funcționarea piețelor reglementate.

Elementele de noutate, în raport cu Legea nr.171/2012, constau în principal în:

a) eliminarea cerinței de licențiere pentru operatorul de piață, fiind prevăzută doar autorizația pentru piața reglementată, în cadrul procedurii de autorizare urmând a fi verificată inclusiv conformitatea operatorului de piață;
b) introducerea posibilității firmelor de investiții din statele membre de a deveni membri la distanță ai unei piețe reglementate sau de a avea acces la distanță la aceasta; și
c) instituirea unor cerințe extinse privind organizarea și reziliența sistemelor de tranzacționare, inclusiv mecanisme de întrerupere a tranzacționării și control al tranzacționării algoritmice.

➢ Capitolul II– *MTF și OTF* – reglementează organizarea și funcționarea sistemelor multilaterale de tranzacționare (MTF) și a sistemelor organizate de tranzacționare (OTF). Sunt reglementate în special:

- entitățile care pot exploata MTF-uri și OTF-uri;
- procedura de autorizare a sistemelor de tranzacționare;
- cerințele organizatorice aplicabile operatorilor de sistem;
- regulile de funcționare ale MTF și OTF;
- cerințele de guvernanță aplicabile operatorilor de sistem;
- suspendarea și retragerea instrumentelor financiare de la tranzacționare în cadrul MTF și OTF;
- regimul juridic aplicabil piețelor de creștere pentru IMM-uri.

Aceste dispoziții corespund în principal prevederilor art.18–20 și art.31-33 din Directiva 2014/65/UE.

➢ Capitolul III – *Cerințe privind transparența și integritatea pieței* – stabilește cerințele aplicabile transparenței pre-tranzacționare și post-tranzacționare, precum și obligațiile de raportare a tranzacțiilor în cadrul locurilor de tranzacționare. Sunt reglementate în special:

- obligațiile locurilor de tranzacționare privind publicarea informațiilor de transparență pre-tranzacționare;
- obligațiile privind transparența post-tranzacționare;
- cazurile și condițiile în care pot fi acordate derogări de la cerințele de transparență;
- cerințele privind accesul la datele de tranzacționare;
- obligațiile de evidență și raportare a tranzacțiilor.

Aceste dispoziții corespund în principal prevederilor Regulamentului (UE) 600/2014, în special:

- art.3–10 – transparența pre- și post-tranzacționare;
- art.12–13 – accesul la datele de piață;
- art.25–26 – evidența și raportarea tranzacțiilor.

Elementele de noutate, în raport cu Legea nr.171/2012, constau în principal în:

a) instituirea unui regim complet de transparență pre-tranzacționare și post-tranzacționare pentru locurile de tranzacționare, în conformitate cu Regulamentul (UE) 600/2014, aplicabil diferitelor categorii de instrumente financiare (acțiuni, obligațiuni, instrumente derivate etc.);
b) introducerea mecanismelor de derogare și publicare decalată a informațiilor de transparență;
c) instituirea obligațiilor de evidență și raportare detaliată a ordinelor și tranzacțiilor către CNPF, precum și a cerințelor privind accesul nediscriminatoriu la datele de piață.

Titlul IV – *Furnizorii de servicii de raportare a datelor* – stabilește cadrul juridic aplicabil furnizorilor de servicii de raportare a datelor, respectiv entităților care colectează, publică și transmit informații privind tranzacțiile cu instrumente financiare. Acest titlu reglementează autorizarea, organizarea, funcționarea și supravegherea furnizorilor de servicii de raportare a datelor, precum și cerințele aplicabile acestora în ceea ce privește publicarea datelor privind tranzacțiile și raportarea acestora.

Aceste dispoziții corespund în principal prevederilor art.27a–27i din Regulamentul (UE) 600/2014, care reglementează furnizorii de servicii de raportare a datelor. Totodată, având în vedere dimensiunea pieței din Republica Moldova, precum și faptul că, la nivelul UE, furnizorii de sisteme centralizate de raportare (CTP) sunt autorizați și supravegheați exclusiv de către ESMA, normele privind CTP nu sunt incluse în prezentul proiect de lege.

Elementul de noutate, în raport cu legislația existentă, constă în introducerea cadrului juridic pentru furnizorii de servicii de raportare a datelor, categorie de participanți la piața instrumentelor financiare care nu a fost reglementată anterior în legislația națională.

Titlul V– *Reguli de acces la CPC și infrastructura post-tranzacționare* – stabilește regulile de acces la infrastructura post-tranzacționare, inclusiv la contrapărțile centrale (CPC), sistemele de compensare și sistemele de decontare.

Aceste dispoziții corespund în principal prevederilor art.37–38 din Directiva 2014/65/UE, precum și art.35–36 din Regulamentul (UE) 600/2014, care reglementează accesul la contrapărțile centrale și la infrastructura post-tranzacționare.

Elementul de noutate, în raport cu Legea nr.171/2012, constau în principal în alinierea cadrului național privind compensarea și decontarea tranzacțiilor cu instrumente financiare la regimul european de acces la infrastructura post-tranzacționare.

Titlul VI– *Tranzacții și alte operațiuni pe piețele instrumentelor financiare* – include 4 capitole:

➢ Capitolul I– *Limitele pozițiilor în instrumente financiare derivate pe mărfuri* – reglementează în special:

- instituirea și aplicarea limitelor pozițiilor în instrumente financiare derivate pe mărfuri;
- metodologia de stabilire și revizuire a acestor limite;
- mecanismele de cooperare între autoritățile competente și ESMA;
- mecanismele de control al administrării pozițiilor aplicate de locurile de tranzacționare;
- obligațiile de raportare a pozițiilor pe categorii de deținători de poziții.

Aceste dispoziții corespund prevederilor art.57–58 din Directiva 2014/65/UE.
Elementul de noutate, în raport cu legislația actuală, constă în introducerea cadrului juridic privind limitele pozițiilor în instrumente financiare derivate pe mărfuri și a mecanismelor de control al administrării pozițiilor, regim care nu a fost reglementat anterior în legislația națională.

➢ Capitolul II– *Dispoziții privind unele tranzacții cu instrumente financiare derivate* – stabilește cadrul juridic aplicabil anumitor tipuri de tranzacții cu instrumente financiare derivate, în special în ceea ce privește obligația de tranzacționare prin intermediul locurilor organizate de tranzacționare, obligația de compensare și utilizarea serviciilor de reducere a riscurilor post-tranzacționare.
Aceste dispoziții corespund în principal prevederilor art.28–31 din Regulamentul (UE) 600/2014.
Elementul de noutate, în raport cu legislația actuală, constă în introducerea regimului juridic privind obligația de tranzacționare a anumitor instrumente financiare derivate prin intermediul locurilor organizate de tranzacționare și a obligației de compensare a acestora prin intermediul contrapărților centrale.

➢ Capitolul III– *Transparența SFT și a reutilizării* – stabilește cadrul juridic aplicabil transparenței operațiunilor de finanțare prin instrumente financiare (SFT) și al reutilizării instrumentelor primite în temeiul unui contract de garanție.
Aceste dispoziții corespund în principal prevederilor Regulamentului (UE) 2015/2365, în special art.1–4 și art.15, care reglementează obligațiile de raportare a operațiunilor SFT și condițiile reutilizării instrumentelor financiare primite cu titlu de garanție. Actele normative ale CNPF urmează să detalieze modalitatea de aplicare a acestor norme, având în vedere necesitatea existenței unui registru central de tranzacții, care la nivelul UE este înregistrat și supravegheat de ESMA.
Totodată, având în vedere caracterul de aplicabilitate directă al regulamentelor UE, dispozițiile prezentului capitol au fost adaptate pentru a putea fi aplicate în cadrul juridic național până la momentul aderării. În acest sens, transpunerea a avut loc prin limitarea obiectului de reglementare, ținând cont de faptul că domeniul de aplicare al unui regulament cu aplicabilitate directă nu poate fi preluat integral în legislația națională fără adaptarea corespunzătoare la cadrul juridic existent.
Elementul de noutate, în raport cu legislația actuală, constă în introducerea cadrului juridic privind transparența SFT și reutilizarea instrumentelor financiare furnizate cu titlu de garanție, regim care nu a fost reglementat anterior în legislația națională.

➢ Capitolul IV– *Vânzarea în lipsă și anumite aspecte ale swapurilor pe riscul de credit*– stabilește cadrul juridic aplicabil vânzărilor în lipsă (short selling) și tranzacțiilor cu swapuri pe riscul de credit, precum și mecanismele de transparență și restricțiile aplicabile acestor operațiuni pe piețele instrumentelor financiare.
Aceste dispoziții corespund prevederilor Regulamentului (UE) 236/2012.

Titlul VII – *Reorganizarea, administrarea specială și lichidarea*, stabilește cadrul juridic aplicabil reorganizării, administrării speciale și lichidării firmelor de investiții și operatorilor de piață, în vederea asigurării protecției investitorilor și a funcționării ordonate a piețelor instrumentelor financiare.

Reglementarea acestor proceduri este necesară pentru asigurarea continuității supravegherii și a protecției investitorilor în situațiile în care participanții la piață își încetează activitatea. În lipsa unor astfel de prevederi, cadrul juridic privind funcționarea pieței instrumentelor financiare ar fi incomplet, deoarece nu ar exista mecanisme speciale de intervenție ale autorității în cazul entităților aflate în dificultate.

Reglementări similare există în legislația altor state europene în domeniul piețelor de instrumente financiare, unde autoritățile competente dispun de mecanisme speciale de intervenție și administrare temporară pentru participanții la piață aflați în dificultate (de exemplu, titlul VII din Legea nr.126/2018 privind piețele de instrumente financiare din România).

Titlul VIII – *Măsuri de supraveghere, sancțiuni, cooperare și alte cerințe* – include 2 capitole:

➢ Capitolul I – *Supraveghere, sancțiuni și alte cerințe* stabilește cadrul juridic privind exercitarea competențelor de supraveghere ale CNPF, regimul sancționator aplicabil încălcărilor legislației piețelor instrumentelor financiare, precum și reglementări privind procedurile de control.
În mod particular, acest capitol reglementează:

- competențele de supraveghere ale CNPF asupra entităților reglementate pe piața instrumentelor financiare și altor persoane;
- măsurile de supraveghere și intervenție pe care CNPF le poate dispune pentru prevenirea sau remedierea încălcărilor;
- regimul sancțiunilor și al măsurilor sancționatoare aplicabile persoanelor juridice și persoanelor fizice responsabile de încălcarea legislației pieței instrumentelor financiare;
- procedura de constatare a încălcărilor, desfășurarea controalelor și emiterea deciziilor administrative ale CNPF;
- regulile privind publicarea sancțiunilor și a măsurilor de supraveghere;
- mecanismele de raportare a încălcărilor;
- regimul auditului situațiilor financiare ale entităților supravegheate și relațiile cu auditorii;
- obligațiile de confidențialitate și secret profesional ale CNPF;
- regulile privind prelucrarea datelor cu caracter personal în exercitarea competențelor de supraveghere.

Aceste dispoziții corespund în principal prevederilor art.69–76 din Directiva 2014/65/UE, fiind completate cu prevederi relevante din Regulamentul (UE) 600/2014, Regulamentul (UE) nr.236/2012, Regulamentul (UE) 2015/2365 și Regulamentul (UE) nr.1286/2014, în ceea ce privește exercitarea competențelor de supraveghere și sancționare în domeniile reglementate de aceste acte.

Elementele de noutate, în raport cu Legea nr.171/2012, constau în principal în:

a) alinierea regimului sancționator la standardele europene prevăzute de Directiva 2014/65/UE, inclusiv prin introducerea unor sancțiuni administrative semnificative și a principiului sancțiunilor „eficace, proporționale și cu efect de descurajare";
b) extinderea competențelor de supraveghere ale CNPF, inclusiv în ceea ce privește accesul la informații, efectuarea inspecțiilor și utilizarea instrumentelor de supraveghere a pieței;
c) instituirea unor mecanisme formale de raportare a încălcărilor (whistleblowing) și a obligației entităților reglementate de a institui canale interne de raportare;
d) introducerea unor reguli detaliate privind publicarea sancțiunilor și a măsurilor de supraveghere, în conformitate cu cerințele europene privind transparența aplicării sancțiunilor administrative.

➢ Capitolul II– *Cooperarea cu autorități străine* stabilește cadrul juridic privind cooperarea CNPF cu autoritățile competente din statele membre ale Uniunii Europene, cu ESMA și cu autoritățile competente din țări terțe, în vederea asigurării unei supravegheri eficiente și coordonate a piețelor instrumentelor financiare.

Aceste dispoziții corespund prevederilor art.79–88 din Directiva 2014/65/UE, care stabilesc cadrul de cooperare între autoritățile competente ale statelor membre și cu ESMA, precum și mecanismele de schimb de informații și asistență reciprocă în activitatea de supraveghere.

Titlul IX – *Dispoziții finale și tranzitorii*, stabilește cadrul privind intrarea în vigoare a legii, abrogarea prevederilor ce urmează a fi substituite de proiectul de Lege propus și mecanismele tranzitorii necesare pentru implementarea noului cadru juridic al piețelor instrumentelor financiare.

În primul rând, legea stabilește data intrării în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicății în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția unor dispoziții care vor intra în vigoare la data aderării Republicii Moldova la UE, în special cele referitoare la regimul de pașaportizare, cooperarea instituțională cu autoritățile competente din statele membre și aplicarea unor mecanisme specifice pieței interne a UE.

Totodată, legea prevede abrogarea unor dispoziții din Legea nr.171/2012 privind piața de capital, în măsura în care acestea sunt înlocuite de noul cadru normativ, în scopul evitării suprapunerilor.

De asemenea, sunt prevăzute mecanisme tranzitorii detaliate pentru participanții la piață (art.169 din lege):

(i) licenţele de societate de investiţii, autorizaţiile de pieţe reglementate şi MTF, precum şi aprobările consultanţilor de investiţii îşi păstrează valabilitatea până la 1 iunie 2028 sau până la obţinerea noilor autorizaţii, dacă aceasta survine mai devreme;
(ii) licenţele de operator de piaţă îşi păstrează valabilitatea până la data intrării în vigoare a legii;
(iii) entităţile existente vor depune cererile de reautorizare şi îşi vor adapta documentele interne până la 31 decembrie 2027;
(iv) neconformarea până la 31 decembrie 2027 atrage suspendarea dreptului de a presta servicii de investiţii începând cu 1 ianuarie 2028.

Legea reglementează și regimul aplicabil până la aderarea Republicii Moldova la UE, inclusiv posibilitatea prestării serviciilor în regim transfrontalier în baza acordurilor de cooperare dintre CNPF și autoritățile competente din statele membre.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul elaborării proiectului de lege au fost analizate mai multe opțiuni de reglementare, inclusiv posibilitatea modificării Legii nr.171/2012 privind piața de capital și preluării normelor reglementate prin prezentul proiect în cadrul acestei legi. Această opțiune a fost analizată în contextul principiilor de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr.100/2017 privind actele normative, precum și în lumina modelelor de transpunere utilizate în statele membre ale UE și în statele candidate.

În urma acestei analize s-a constatat că modificarea extensivă a Legii nr.171/2012 nu ar constitui o soluție adecvată, întrucât transpunerea actelor juridice ale UE vizate prin prezentul proiect ar necesita rescrierea unei părți semnificative a structurii și conținutului legii existente.

Totodată, adoptarea unei legi noi permite structurarea coerentă a cadrului normativ. În același timp, această abordare reduce riscul interpretărilor divergente și creează premisele pentru elaborarea ulterioară, într-un mod sistematic, a actelor normative secundare necesare aplicării legislației.

De asemenea, a fost analizată opțiunea unei intrări în vigoare imediate a noilor reglementări, concomitent cu adoptarea legii. Această opțiune nu a fost reținută, întrucât cadrul juridic instituit de proiectul de lege presupune adaptarea semnificativă a infrastructurii pieței, a sistemelor informatice, a procedurilor interne ale participanților la piață și elaborarea unui volum considerabil de acte normative de către CNPF. O intrare în vigoare imediată ar fi generat riscuri semnificative pentru funcționarea ordonată a pieței și ar fi afectat capacitatea participanților de a se conforma noilor cerințe.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul dat de lege presupune armonizarea cadrului normativ național cu legislația UE și ajustarea atribuțiilor CNPF. Nu este necesară crearea unor structuri instituționale noi, impactul instituțional constând în optimizarea și consolidarea mecanismelor existente de reglementare, supraveghere și control.

4.2. Impactul financiar şi argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului dat de lege nu implică cheltuieli financiare și alocarea de mijloace financiare din contul bugetului de stat.
Însă, pentru CNPF aceasta presupune necesitatea dezvoltări de sisteme informatice întru asigurarea supravegherii participanților la piața instrumentelor financiare, precum și întru asigurarea transmiterii automatizate a datelor/informațiilor către ESMA și în ESAP, cheltuieli ce urmează a fi asigurate din bugetul CNPF.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectele actelor normative în domeniul financiar (bancar și nebancar) nu sunt supuse cerințelor de evaluare a impactului asupra activității de întreprinzător (art.1 și art.13 din Legea nr.235/2006, cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător).

În același timp, perspectiva posibilității de a presta servicii pe pieţele UE, în baza regimului de pașaportizare, creează oportunități suplimentare pentru dezvoltarea activității firmelor de investiții din Republica Moldova și pentru integrarea acestora în piața financiară europeană.

Totodată, alinierea cadrului juridic național la standardele UE contribuie la creșterea gradului de încredere în piața instrumentelor financiare, la consolidarea protecției investitorilor și la crearea unor condiții mai previzibile pentru desfășurarea activităților pe piață.

4.4. Impactul social

Consolidarea cadrului juridic privind funcționarea piețelor instrumentelor financiare poate genera efecte sociale pozitive indirecte, prin creșterea transparenței pieței, consolidarea mecanismelor de protecție a investitorilor și sporirea încrederii în sistemul financiar.

Totodată, reglementările propuse sunt orientate spre protejarea intereselor investitorilor, în special a investitorilor de retail, prin instituirea unor cerințe mai detaliate privind conduita participanților la piață, transparența tranzacțiilor și furnizarea informațiilor relevante. Aceste mecanisme contribuie la reducerea riscurilor asociate investițiilor pe piața instrumentelor financiare și la consolidarea nivelului de protecție a persoanelor care participă la astfel de activități.

Un rol important îl au, de asemenea, cerințele privind tratamentul nediscriminatoriu al participanților la piață, care se regăsesc în proiectul de lege, în special în ceea ce privește accesul la locurile de tranzacționare, la infrastructura de compensare și decontare, precum și la serviciile de publicare și raportare a datelor. Instituirea acestor principii contribuie la asigurarea unor condiții echitabile de participare pe piață, la prevenirea practicilor discriminatorii și la promovarea unei concurențe corecte între participanți.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul de lege implică prelucrarea unor date cu caracter personal în contextul desfășurării serviciilor și activităților de investiții, al supravegherii pieței instrumentelor financiare și al raportării către autoritățile competente. Prelucrarea datelor se realizează în principal în scopul executării ordinelor clienților, respectării obligațiilor de raportare și transparență pe piața instrumentelor financiare, precum și pentru exercitarea atribuțiilor de supraveghere și control ale autorităților competente.

Datele cu caracter personal vizate pot include, după caz, date de identificare ale clienților și ale reprezentanților acestora (nume, prenume, date de contact, identificatori ai conturilor de tranzacționare), date privind tranzacțiile efectuate, date privind identitatea beneficiarilor efectivi sau a persoanelor care dețin funcții de conducere ori funcții-cheie în cadrul participanților la piață. De asemenea, pot fi prelucrate date privind convorbirile telefonice sau corespondența electronică aferente transmiterii sau executării ordinelor de tranzacționare.

Prelucrarea acestor date este realizată de către firmele de investiții , operatorii locurilor de tranzacționare și furnizorii de servicii de raportare a datelor, precum și de către autoritățile competente, în special CNPF, în exercitarea atribuțiilor de supraveghere și control. Datele pot fi transmise, în condițiile legii, către alte autorități competente sau către entități implicate în infrastructura pieței financiare, inclusiv în contextul cooperării internaționale în materie de supraveghere financiară.

Proiectul de lege instituie garanții pentru prevenirea abuzurilor și a accesului neautorizat la datele cu caracter personal, inclusiv obligația entităților vizate de a implementa sisteme și mecanisme de securitate a informațiilor, de a asigura confidențialitatea datelor și de a institui proceduri interne de control și gestionare a accesului la informații. De asemenea, sunt prevăzute cerințe privind păstrarea securității, integrității și confidențialității informațiilor și implementarea unor mecanisme adecvate de protecție a datelor și a sistemelor informatice.

Datele cu caracter personal prelucrate în temeiul prezentei legi sunt păstrate pentru perioade limitate, stabilite în funcție de natura obligațiilor legale aplicabile. De exemplu, înregistrările privind tranzacțiile și comunicațiile relevante se păstrează pentru o perioadă de până la 7 ani, în vederea asigurării posibilității de verificare de către autoritățile competente și pentru exercitarea atribuțiilor de supraveghere.

Principalele riscuri potențiale pentru drepturile și libertățile persoanelor vizate pot fi legate de accesul neautorizat la informații financiare sensibile, divulgarea neautorizată a datelor sau utilizarea necorespunzătoare a acestora. Aceste riscuri sunt limitate prin aplicarea cadrului general privind protecția datelor cu caracter personal, inclusiv prin referirea la obligativitatea respectării prevederilor Legii

nr.195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, precum și prin implementarea măsurilor organizatorice și tehnice adecvate de securitate a datelor de către entitățile care prelucrează astfel de date.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Conform art. 1 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, proiectele de acte normative din sectorul financiar bancar și nebancar sunt exceptate de la efectuarea analizei impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Din perspectiva PNA pentru perioada 2025-2029, proiectul de lege:

- transpune Directiva 2014/65/UE;
- transpune Directiva (UE) 2024/2811 (de modificare a Directivei 2014/65/UE);
- transpune parțial Directiva (UE) 2017/593;
- transpune parțial Regulamentul (UE) 2017/565;
- transpune parțial Regulamentul (UE) 600/2014;
- transpune parțial Regulamentul (UE) 2015/2365; și
- transpune parțial Regulamentul (UE) 236/2012.

Actele UE enumerate mai sus nu au fost transpuse în cadrul normativ național.

În conformitate cu art.31 alin. (4) din Legea cu privire la actele normative nr.100/2017, precum și cu prevederile Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârii Guvernului nr. 1171/2018 au fost elaborate Tabelele de concordanță pentru actele UE transpuse.

Proiectul de lege conține și anumite prevederi care nu sunt prevăzute în mod expres în actele juridice ale UE. Aceste reglementări sunt necesare pentru asigurarea aplicării efective a cadrului juridic european în contextul sistemului juridic și instituțional național. În mod particular, aceste elemente se regăsesc în special în Titlul VII și Titlul VIII ale proiectului de lege.

În ceea ce privește Titlul VII, necesitatea reglementărilor privind reorganizarea, administrarea specială și lichidarea firmelor de investiții și a operatorilor de piață a fost prezentată în secțiunea 3.2 *supra*.

În ceea ce privește Titlul VIII, prevederile care nu se regăsesc în mod expres în actele juridice ale UE vizează în principal regulile procedurii administrative de constatare și sancționare a încălcărilor.

Alte prevederi cu specific național și justificarea necesității lor sunt prevăzute în tabelul de concordanță la Directiva 2014/65/UE.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Implementarea proiectului de lege implică elaborarea și aplicarea unor acte normative secundare de către CNPF, în conformitate cu atribuțiile stabilite prin lege, care vor detalia aspectele practice și de implementare. Actele normative ce urmează a fi elaborate se vor baza în mare parte pe actele delegate și de punere în aplicare adoptate de Comisia Europeană în domeniu, printre care:

- Directiva delegată (UE) 2017/593 a Comisiei din 7 aprilie 2016 de completare a Directivei 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește protejarea instrumentelor financiare și a fondurilor care aparțin clienților, obligațiile de guvernanță a produsului și normele aplicabile la acordarea sau primirea de onorarii, comisioane sau alte tipuri de beneficii pecuniare sau nepecuniare;

- Regulamentul delegat (UE) 2017/565 al Comisiei din 25 aprilie 2016 de completare a Directivei 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele organizatorice și condițiile de funcționare aplicabile firmelor de investiții și termenii definiți în sensul directivei menționate;

- Regulamentul delegat (UE) 2017/575 al Comisiei din 8 iunie 2016 de completare a Directivei 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind pieţele instrumentelor financiare, în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare referitoare la datele publicate de către locurile de executare despre calitatea executării tranzacţiilor.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege a fost publicat pe pagina web oficială a CNPF, a Ministerului Finanţelor și portalul particip.gov.md și poate fi accesat la următorul link:

1.https://www.mf.gov.md/ro/content/anun%C8%9B-privind-ini%C8%9Bierea-elabor%C4%83rii-proiectului-764?language=ru;

2.https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiect-de-lege-privind-pietele-instrumentelor-financiare-si-activitatile-de-investitii-numar-unic-394mfcnpf2026/16371.

Totodată, în conformitate cu art. 32 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de Lege privind pieţele instrumentelor financiare și activităţile de investiţii a fost remis spre avizare autorităților și instituțiilor interesate și a fost supus consultărilor publice, iar în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Finanţelor și portalul particip.gov.md, la următoarele linkuri:

1.https://www.mf.gov.md/ro/content/anun%C8%9B-privind-organizarea-consult%C4%83rilor-publice-890?language=ru;

2.https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiect-de-lege-privind-pietele-instrumentelor-financiare-si-activitatile-de-investitii-numar-unic-394mfcnpf2026/16371.

Avizele și recomandările parvenite în proces de avizare și consultare publică au fost procesate, iar obiecțiile și propunerile acceptate au fost luate în considerație la definitivarea proiectului.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul de lege însoțit de tabelele de concordanță pentru actele normative UE transpuse prin prezenta lege, a fost expediat Centrului de Armonizare a Legislației în vederea efectuării expertizei de comptabilitate cu legislația Uniunii Europene, conform prevederilor art.34 alin.(1) și art.35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Prin scrisoarea nr.31/02-126-5541 din 15.05.2026 Centrul de Armonizare a Legislației a prezentat Declarația de compatibilitate întocmită în baza expertizei proiectului de lege.

Astfel, din perspectiva proiectului examinat, la nivelul legislației Uniunii Europene prezintă relevanță directă, actele normative din domeniul pieţelor instrumentelor financiare, proiectul constituind, totodată, un exercițiu primar de transpunere a prevederilor: Directivei 2014/65/UE, Directivei delegate (UE) 2017/593, Regulamentului delegat (UE) 2017/565, Regulamentului (UE) nr. 600/2014, Regulamentului (UE) nr. 236/2012 și Regulamentului (UE) nr. 2015/2365.

În urma evaluării gradului de transpunere a actelor Uniunii Europene relevante, se constată că proiectul național asigură transpunerea integrală a Directivei 2014/65/UE, precum și transpunerea parțială a Directivei delegate (UE) 2017/593 a Comisiei, a Regulamentului delegat (UE) 2017/565 al Comisiei, a Regulamentului (UE) nr. 600/2014, a Regulamentului (UE) nr. 236/2012, precum și a Regulamentului (UE) 2015/2365. Astfel, proiectul reprezintă un pas important în procesul de armonizare a cadrului normativ național cu acquis-ul Uniunii Europene în domeniul serviciilor și pieţelor financiare.

Totodată, potrivit art. 34 alin.(1), art. 35-37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de lege a fost supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție și expertizei juridice de către Ministerul Justiției.

Conform Raportului de expertiză anticorupție, în raport cu proiectul dat au fost respectate rigorile de transparență în procesul decizional, în textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte cu reglementările altor acte normative în vigoare, iar prevederile acestuia nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului. Ca factor de risc, expertiza a reținut utilizarea, în privința unor competențe atribuite CNPF, a formulei „a putea" („CNPF poate.../este în drept să..."), apreciată ca fiind de natură să genereze ambiguitate administrativă și aplicarea neuniformă a normelor, fiind recomandată

reexaminarea proiectului sub acest aspect. Respectiv, proiectul de Lege a fost reexaminat și revăzut prin prisma obiecțiilor CNA întru înlăturarea ambiguităților.
În partea ce ține de expertiza juridică, au fost prezentate obiecții și propuneri ce vizează, în principal, asigurarea clarității, previzibilității și obiectivității normelor, tehnica legislativă (trimiterile interne, derogările de la Codul administrativ și structura dispozițiilor), precum și uniformitatea terminologiei și a standardelor de apreciere utilizate în proiect. Observațiile și propunerile parvenite au fost examinate, și luate în considerare, după caz, la definitivarea proiectului.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Implementarea prevederilor proiectului de lege va necesita modificarea și corelarea unor acte normative conexe, în vederea asigurării coerenței cadrului legislativ aplicabil pieței instrumentelor financiare, inclusiv:

- Legea nr.171/2012 privind piața de capital;
- Legea insolvabilității nr.149/2012;
- Codul penal al Republicii Moldova.

Modificările necesare ale actelor normative menționate vor fi realizate printr-un pachet legislativ distinct de modificare a actelor normative prenotate, care urmează a fi elaborat și adoptat ulterior adoptării proiectului dat de lege, în vederea asigurării coerenței și funcționării unitare a cadrului normativ aplicabil pieței instrumentelor financiare.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

În vederea aplicării prevederilor prezentei legi, CNPF va adopta, modifica sau revizui actele normative subordonate necesare, prin care vor fi stabilite cerințele tehnice și procedurale privind autorizarea și activitatea firmelor de investiții, organizarea și funcționarea locurilor de tranzacționare, cerințele de raportare a tranzacțiilor, precum și mecanismele de transparență și monitorizare a pieței.
În contextul alinierii cadrului normativ național la legislația UE, implementarea prevederilor prezentei legi va presupune, de asemenea:

- dezvoltarea mecanismelor de cooperare și schimb de informații cu autoritățile competente din statele membre și cu autoritățile europene de supraveghere, inclusiv ESMA; și
- dezvoltarea capacităților instituționale necesare pentru aplicarea mecanismelor de raportare, transparență și supraveghere.

În context, legea va intra la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în conformitate cu art.168 alin.(1) din proiectul de lege, termen stabilit pentru a permite autorităților competente și participanților la piață să pregătească implementarea noului cadru juridic.
Totodată, în conformitate cu art.168 alin.(3) din proiectul de lege, Guvernul, de comun cu CNPF, până la data intrării în vigoare a legii, urmează să revizuiască și să aducă în concordanță actele normative relevante cu prevederile prezentei legi, precum și CNPF (și BNM, în raport cu art.148 alin.(5)) să elaboreze și să aprobe actele normative necesare pentru implementarea acesteia.

Ministra finanțelor **Victoria BELOUS**

SINTEZA
la proiectul de Lege privind pieţele instrumentelor financiare și activitățile de investiții

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
Articolul 2. Domeniul de aplicare și alte prevederi generale (6) Dispozițiile art.6, titlului II capitolul IV, titlului III capitolul III și titlului VI capitolul II și art.143 lit.b) se aplică, în mod corespunzător, persoanelor prevăzute la alin.(1), precum și băncilor și instituțiilor de credit autorizate în statele membre, atunci când prestează servicii de investiții și/sau desfășoară activități de investiții.	**Banca Națională a Moldovei** („BNM”; scrisoare nr.31-002/64/2418 din 14.05.2026)	**1**	La art. 2 alin. (6) din proiect, se propune excluderea cuvintelor „băncilor și”.	**Se acceptă** Au fost operate modificări: sintagma „băncilor și instituțiilor de credit autorizate în statele membre” a fost înlocuită cu sintagma „instituțiilor de credit”
Articolul 4. Noțiuni principale (1) În sensul prezentei legi, următoarele noţiuni principale semnifică: **9)** *beneficiar efectiv* **–** persoană fizică care deţine sau controlează în ultimă instanţă, direct sau indirect, achizitorul potențial ori deţinătorul direct sau indirect al unei deţineri în capitalul social al firmei de investiții sau din drepturile de vot;	**Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor** („SPCSB”; scrisoare nr. 01/2-30-789 din 07.05.2026)	**2**	Reieșind din faptul că definiția beneficiarului efectiv prevăzută la art. 4, alin. (1), pct. 9) are un caracter sectorial și prudențial, fiind orientată spre evaluarea achizitorului potențial, deținătorului direct sau indirect și controlului exercitat asupra capitalului social sau drepturilor de vot ale firmei de investiții, considerăm necesară corelarea acesteia cu noțiunea *beneficiarului efectiv* consacrată de legislația privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, care are un domeniu de aplicare mai extins și vizează identificarea persoanei fizice care deține sau controlează în ultimă instanță clientul ori persoana în numele sau în interesul căreia se realizează o activitate sau o tranzacție. În vederea evitării aplicării paralele a unor standarde terminologice diferite, se consideră oportună completarea proiectului cu o normă de coroborare expresă cu legislația specială în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. […]	**Se acceptă** Au fost operate modificări: definiția beneficiarului efectiv va fi redată prin trimitere la art.5² din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului
	SPCSB (scrisoare nr. 01/2-30-789 din 07.05.2026)	**3**	Astfel, art. 4, alin. (1), pct. 9) definește noțiunea de *„beneficiar efectiv”* ca fiind persoana fizică care deține sau controlează în ultimă instanță, direct sau indirect, achizitorul potențial ori deținătorul direct sau indirect al unei deținei în capitalul social al firmei de investiții sau din drepturile de vot. Totodată, art. 4, alin. (1), pct. 2) și pct.3) includ expres dobândirea acțiunilor sau a participației calificate *inclusiv în calitate de beneficiar efectiv*, iar	**Se ia act**

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
			art. 4, alin. (1), pct. 21) definește deținătorul/dobânditorul indirect ca persoana, *inclusiv beneficiarul efectiv, care deține sau dobândește o participație prin intermediul unei alte persoane asupra căreia exercită controlul*. Subsecvent, normele respective demonstrează că scopul proiectului nu se limitează la identificarea titularului formal al participației, ci urmărește identificarea persoanei care exercită controlul efectiv asupra participației ori asupra potențialului achizitor. Din perspectiva prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, soluția legislativă este justificată, întrucât riscul utilizării firmelor de investiții în scopuri ilicite poate rezulta nu doar din deținerea directă a acțiunilor, ci și din controlul exercitat prin interpuși, lanțuri de participații, structuri de deținere indirectă sau persoane care acționează concertat.	
	SPCSB (scrisoare nr. 01/2-30-789 din 07.05.2026)	**4**	În ceea ce privește noul pachet legislativ al Uniunii Europene în domeniul prevenirii utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, reprezentat de *Regulamentul (UE) 2024/1624 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2024 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului și Directiva (UE) 2024/1640 a Parlamentului European și a Consiliului din 31 mai 2024 privind mecanismele care trebuie instituite de statele membre pentru prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului*, menționăm că Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor se află în proces de elaborare a unui nou proiect de lege privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului pentru implementarea acestui pachet legislativ european. În acest context, considerăm necesar ca *proiectul Legii privind piețele instrumentelor financiare și activitățile de investiții* să evite consacrarea unor definiții sau mecanisme susceptibile să intre ulterior în contradicție cu noul cadru normativ național privind beneficiarul efectiv, transparența structurilor de proprietate și cooperarea interinstituțională în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.	**Se acceptă** Au fost operate modificări: definiția beneficiarului efectiv va fi redată prin trimitere la art.5² din Legea nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, inclusiv pentru a asigura coerența cu viitorul cadru normativ național.

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
			Prin urmare, pentru asigurarea coerenței normative și aplicării uniforme a cadrului legal, se propune clarificarea raportului dintre definiția sectorială a beneficiarului efectiv și definiția generală consacrată de legislația specială.	
Articolul 4. Noțiuni principale (1) În sensul prezentei legi, următoarele noţiuni principale semnifică: **22)** *depozit structurat* – depozit, în sensul definit în Legea nr.160/2023 cu privire la garantarea depozitelor în bănci, care este rambursabil integral la scadenţă în baza unor condiţii potrivit cărora o dobândă sau o primă va fi plătită sau este supusă riscului, conform unei formule care implică factori, precum: a) un indice sau o combinaţie de indici, excluzând depozitele cu rată variabilă a căror rentabilitate este direct legată de un indice al ratei dobânzii, precum Euribor sau Libor;	**BNM** (scrisoare nr.31-002/64/2418 din 14.05.2026)	**5**	Art. 4 alin. (1) din proiect: - la pct. 22) lit. a), se propune excluderea sintagmei „sau LIBOR”, având în vedere încetarea utilizării acestui indice, asigurând substituirea acestuia cu ratele de referință alternative, precum SOFR (USD), SONIA (GBP).	**Se acceptă** Au fost operate modificări la art.4 alin.(1) pct.22) lit.a): a fost exclusă sintagma „sau Libor”
(1) În sensul prezentei legi, următoarele noţiuni principale semnifică: **38)** *instituție de credit* – oricare dintre următoarele: a) o bancă supravegheată în temeiul Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor, denumită în continuare *instituție de credit din Republica Moldova*;	**BNM** (scrisoare nr.31-002/64/2418 din 14.05.2026)	**6**	Art. 4 alin. (1) din proiect: - la pct. 38), se recomandă ajustarea terminologiei la cea utilizată în actele Uniunii Europene, prin substituirea cuvintelor „bancă”, la orice formă gramaticală, cu cuvintele „instituție de credit”, la forma gramaticală corespunzătoare;	**Se acceptă parțial** Proiectul de Lege operează cu noțiunea de „instituție de credit”, care este corelată cu legislația națională actuală. Totodată, menționăm că, la moment, este în proces de avizare și consultare publică *proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (aspecte aferente activității băncilor) (număr unic 547/MF/BNM/2026)* care vizează, inclusiv, modificarea Legii nr. 202/2017, ce va substitui termenul de bancă, cu instituție de credit. Având în vedere că proiectul menționat este la o etapă de promovare incipientă (prima rundă de avizări și consultări), pentru evitarea unui vid legislativ se consideră oportun utilizarea noțiunii actuale. Astfel, corelarea noțiunilor se va efectua ulterior, odată cu evoluția proiectului

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
				de Lege ce va opera modificări asupra Legii nr. 202/2017.
Articolul 4. Noțiuni principale (1) În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică: **43)** *întreprinderi mici şi mijlocii sau IMM-uri* **–** societăţile a căror capitalizare bursieră, pe baza cotaţiilor de sfârşit de an din ultimii 3 ani calendaristici, a fost mai mică decât echivalentul în lei moldovenești a 200 milioane euro. Cursul de schimb avut în vedere la stabilirea echivalentului în lei moldovenești al sumei de 200 milioane euro este cel valabil pentru data de 31 decembrie a fiecărui an din ultimii 3 ani calendaristici**;**	**BNM** (scrisoare nr.31-002/64/2418 din 14.05.2026)	**7**	Art. 4 alin. (1) din proiect: - la pct. 43), observăm că redacția noțiunii „întreprinderi mici și mijlocii sau IMM-uri” diferă de noțiunea specificată la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, respectiv, se recomandă revizuirea noțiunii din proiect;	**Nu se acceptă** În proiectul de lege definiția de *„întreprinderi mici și mijlocii sau IMM-uri”*: 1) este redată în sensul art.4 alin.(1) pct.13) al Directivei 2014/65/UE privind pieţele instrumentelor financiare. Respectiv, această definiție nu poate fi revizuită și modificată în contextul Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, deoarece potrivit pct.24 din Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislaţia Uniunii Europene (Hotărârea Guvernului nr.1171/2018) și Metodologiei privind armonizarea legislației Republicii Moldova la legislația Uniunii Europene, toate definițiile, valorile numerice, diferite tipuri de limitări și excepții, etc. trebuie copiate fără devieri din directivă, păstrându-se conţinutul şi structura actului european; 2) definiția utilizează un criteriu specific – capitalizarea bursieră medie pe ultimii 3 ani calendaristici, sub pragul de 200 milioane euro – relevant exclusiv în contextul pieţelor instrumentelor financiare și al regimului *pieţelor de creştere pentru IMM-uri* (art.4 alin.(1) pct.55) din proiect, transpunând art. 33 din Directiva 2014/65/UE). Coexistența celor două definiții, fiecare în domeniul său de aplicare, nu va genera un conflict normativ.
	B.C. „Energbank” S.A. („**Energbank**”; scrisoare nr.08/04/617 din 15.05.2026)	**8**	Art. 4 alin.(1) pct.43), **s**e consideră că criteriul propus nu reflectă specificul economic din Republica Moldova. Se recomandă analizarea oportunității utilizării unor criterii adaptate pieței locale sau alinierea cu criteriile prevăzute în Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017.	
	Asociația Băncilor din Moldova („**ABM**”; scrisoare nr.02-07/148 din 20.05.2026)	**9**	Referitor la articolul 4 pct. 43), care definește IMM-ul prin raportare la criteriul capitalizării bursiere sub echivalentul a 200 milioane euro, considerăm că acest criteriu nu reflectă pe deplin specificul economic al Republicii Moldova. În acest sens, recomandăm analizarea oportunității utilizării unor criterii adaptate pieței locale sau, după caz, alinierea cu criteriile prevăzute în Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017.	
Articolul 4. Noțiuni principale (1) În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:	**Energbank** (scrisoare nr.08/04/617 din 15.05.2026)	**10**	Art. 4 alin.(1) pct.44), se recomandă armonizarea cu proiectul de modificare a Legii nr.171/2012 privind piața de capital, unde se propune ajustarea pragului de la 20% la 25%, pentru a evita inconsistențe între actele normative din același domeniu.	**Nu se acceptă.** Definiția „legăturilor strânse” de la art.4 alin. (1) pct.44) lit.a) transpune fidel art.4 alin.(1) pct.35) din Directiva 2014/65/UE, care prevede expres

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
44) *legături strânse* – situaţie în care cel puţin două persoane fizice sau juridice sunt legate între ele în oricare dintre următoarele modalităţi: a) printr-o participaţie sub forma deţinerii, direct sau prin intermediul controlului, a cel puţin 20% din capitalul sau drepturile de vot ale unei societăţi; b) prin control, în sensul relației dintre o entitate-mamă și o filială, în toate cazurile prevăzute de Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017 sau o relație similară între orice persoană fizică sau juridică și o entitate, orice filială a unei entități filiale fiind considerată, de asemenea, ca filială a entității-mamă care le conduce; c) printr-o legătură permanentă între ambele sau toate aceste persoane și aceeași persoană terță printr-o relaţie de control;	**ABM** (scrisoare nr.02-07/148 din 20.05.2026)	**11**	Cu privire la articolul 4 pct. 44) lit. a), referitor la noțiunea de „legături strânse” și pragul de 20%, recomandăm armonizarea acestuia cu proiectul de modificare a Legii nr. 171/2012 privind piața de capital, unde se propune ajustarea pragului de la 20% la 25%. O asemenea corelare este necesară pentru evitarea inconsistențelor între acte normative din același domeniu de reglementare.	pragul de 20% din capital sau drepturi de vot. În temeiul pct.24 din Regulamentul aprobat prin HG nr.1171/2018 și art.39 alin.(2) din Legea nr. 100/2017, valorile numerice prevăzute de actele UE trebuie preluate fără devieri, pentru a păstra compatibilitatea cu acquis-ul.
Articolul 4. Noțiuni principale (1) În sensul prezentei legi, următoarele noţiuni principale semnifică: **62)** *produse financiare structurate* – acele titluri create în vederea securitizării și transferului riscului de credit asociat unui grup de active financiare care îl îndreptățesc pe titularul titlurilor să primească plăți regulate care depind de fluxurile de numerar provenind de la activele suport; **82)** *valori mobiliare* – clasele de titluri de valoare care pot fi negociate pe piaţa de capital, cu excepţia instrumentelor de plată, precum: ...	**BNM** (scrisoare nr.31-002/64/2418 din 14.05.2026)	**12**	Art. 4 alin. (1) din proiect: - la pct. 62) și pct. 82) lit. c) se utilizează noțiunile „flux de numerar” și „numerar”. Astfel, având în vedere că, potrivit art. 3 pct. 4) lit. a) și pct. 5) lit. a) din Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară, numerarul reprezintă bancnotele și monedele metalice, se propune substituirea cuvintelor „fluxurile de numerar” cu cuvintele „fluxurile de mijloace bănești”, și cuvântului „numerar” cu cuvintele „mijloace bănești”. O soluție alternativă ar fi definirea noțiunilor „flux de numerar” și „numerar”, prin includerea în acestea, atât a numerarului propriu-zis, cât și a disponibilităților în conturi.	**Se acceptă** Art.4 alin. (1) pct. 62) și pct. 82) lit. c) au fost modificate și au următorul conținut: „[…] 62) *produse financiare structurate* – acele titluri create în vederea securitizării și transferului riscului de credit asociat unui grup de active financiare care îl îndreptățesc pe titularul titlurilor să primească plăți regulate care depind de fluxurile de mijloace bănești provenind de la activele suport; […] 82) *valori mobiliare* – clasele de titluri de valoare care pot fi negociate pe piaţa de capital, cu excepţia instrumentelor de plată, precum: […] c) orice alte titluri de valoare care conferă dreptul de a cumpăra sau de a vinde asemenea valori mobiliare sau care conduc la o decontare

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
c) orice alte titluri de valoare care conferă dreptul de a cumpăra sau de a vinde asemenea valori mobiliare sau care conduc la o decontare în numerar, stabilită în raport cu valori mobiliare, monede, rate ale dobânzii sau rentabilităţii, mărfuri sau alţi indici ori unităţi de măsură.				în mijloace bănești, stabilită în raport cu valori mobiliare, monede, rate ale dobânzii sau rentabilităţii, mărfuri sau alţi indici ori unităţi de măsură.”
Articolul 4. Noțiuni principale (1) În sensul prezentei legi, următoarele noţiuni principale semnifică: **70)** *societate dintr-o ţară terţă* – societate care ar fi o instituție de credit ce oferă servicii de investiţii sau desfăşoară activităţi de investiţii ori o firmă de investiţii, dacă sediul său s-ar afla pe teritoriul UE;	**BNM** (scrisoare nr.31-002/64/2418 din 14.05.2026)	**13**	Art. 4 alin. (1) din proiect: - la pct. 70), se recomandă corelarea noțiunii „societate dintr-o țară terță” cu noțiunea „țară terță” prevăzută la pct. 81).	**Nu se acceptă** Definiția de la art.4 alin.(1) pct.70) transpune fidel art.4 alin. (1) pct.57) din Directiva 2014/65/UE. Cele 2 noțiuni operează cu criterii distincte: „țară terță” (pct.81)) definește spațiul geografic, iar „societate dintr-o țară terță” (pct.70)) aplică un test funcțional de calificare – la transpunerea ipotetică a sediului pe teritoriul UE, entitatea să întrunească criteriile pentru autorizare ca instituție de credit sau firmă de investiții
Articolul 6. Interdicţii cu privire la unele instrumente financiare, depozite structurate și activități sau practici financiare (1) În Republica Moldova sunt interzise marketingul, vânzarea şi/sau distribuirea instrumentelor financiare derivate de tipul opţiunilor binare, care reprezintă un instrument financiar derivat decontat în numerar în care plata unei sume monetare fixe depinde de apariţia unuia sau mai multor evenimente specificate în raport cu preţul, nivelul sau valoarea activului suport la data de scadenţă a instrumentului financiar derivat. Utilizarea instruirilor ca mijloc de marketing, de vânzare sau de distribuire a instrumentelor financiare	**BNM** (scrisoare nr.31-002/64/2418 din 14.05.2026)	**14**	La art. 6 alin.(1) din proiect, se propune substituirea cuvintelor „în numerar” cu cuvintele „în mijloace bănești” sau definirea noțiunii „numerar”, prin includerea în aceasta, atât a numerarului propriu-zis, cât și a disponibilităților în conturi.	**Se acceptă** Au fost operate modificări la art.6 alin.(1): sintagma „decontat în numerar” a fost înlocuită cu „decontat în mijloace bănești”.

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
derivate de tipul opţiunilor binare constituie încălcare a prevederilor prezentului alineat.				
Articolul 10. Accesul la activitatea de prestare a serviciilor și de desfășurare a activităților de investiții (6) Serviciile auxiliare pot fi furnizate doar împreună cu un serviciu de investiţii şi/sau o activitate de investiţii.	**Energbank** (scrisoare nr.08/04/617 din 15.05.2026)	**15**	La art. 10 alin.(6), se propune concretizarea normei, astfel încât restricția să se aplice doar serviciilor auxiliare prevăzute la art.9 alin.(2) lit.a), b), d)-g), pentru a evita interpretări excesiv de restrictive și pentru a asigura claritate juridică.	**Se acceptă.** Art. 10 alin. (6) din proiect se va abroga, având în vedere că norma corespunzătoare din Directiva 2014/65/UE cu privire la regimul serviciilor auxiliare desfășurat pe teritoriul statelor membre este asigurată în mod corespunzător prin art.67 alin.(1), 68 alin.(1), 69 alin.(1), și art.70 alin.(1) (propoziția 2) din proiect, care transpun art.34 alin.(1) propoziția 2 din Directiva 2014/65/UE.
	ABM (scrisoare nr.02-07/148 din 20.05.2026)	**16**	În ceea ce privește articolul 10 alin. (6), referitor la serviciile auxiliare, propunem concretizarea normei astfel încât restricția să se aplice doar serviciilor auxiliare prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. a), b), d)-g). Această precizare este necesară pentru evitarea unor interpretări excesiv de restrictive și pentru asigurarea clarității juridice în aplicarea normei.	
Articolul 11. Consultantul de investiții (1) Se consideră consultant de investiții și nu necesită autorizație de firmă de investiții persoana fizică sau juridică autorizată de CNPF, care desfășoară exclusiv, cu titlu profesional, următoarele servicii și activități de investiții: a) primirea și transmiterea ordinelor privind valori mobiliare și unități de fond (acțiuni) ale organismelor de plasament colectiv; și/sau b) consultanță în investiții în privința instrumentelor financiare specificate la lit.a). (4) Persoanele specificate la alin.(1) din prezentul articol sunt aprobate de CNPF în conformitate cu actele normative emise pentru executarea prezentei legi, următoarele prevederi fiind aplicate, după caz și în mod corespunzător, consultanților de investiții:	**„Gest-Capital" S.A.** (scrisoare nr.137 din 8 iunie 2026)		Pentru asigurarea egalității de șanse entităților profesioniste nebancare participante la piața de capital propunem completarea art.11 din proiectul de lege cu un nou alineat (13) similar alineatului (9) art.14 din proiect, și anume: „(13) Fără a aduce atingere prevederilor alin.(4), consultantul de investiții poate desfășura și alte activități decât serviciile și activitățile de investiții pentru care au fost autorizate în temeiul prezentei legi, cu condiția ca aceste servicii sau activități care pot fi desfășurate de firmele de investiții și cerințele aplicabile acestora."	
		17		**Se acceptă** Propunerea a fost reținută. Art.11 a fost completat cu un nou alineat (13), prin care se recunoaște dreptul consultantului de investiții de a desfășura alte activități nereglementate prin prezenta lege. Întrucât consultantul de investiții funcționează în regimul de exonerare prevăzut la art.3 din Directiva 2014/65/UE (limitat, ca servicii și activități de investiții, la consultanța de investiții și la primirea și transmiterea ordinelor), exercitarea acestui drept a fost condiționată, în vederea protecției investitorilor și a coerenței cu regimul aplicabil, de: a) permisiunea legislației speciale aplicabile; b) obținerea, după caz, a autorizațiilor, notificărilor sau înregistrărilor necesare potrivit acesteia; și c) neafectarea respectării obligațiilor prevăzute la art.11, inclusiv a interdicției de a deține fonduri sau valori mobiliare ale clienților prevăzute la alin.(2).

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
a) condițiile și procedurile de autorizare și supraveghere continuă prevăzute la art.13 alin.(1), alin.(11)-(12), alin.(14), alin.(16)-(17), art. 15, art.16, art.18-21, art.45 și art.46, precum și cele prevăzute de actele normative emise pentru executarea prezentei legi; b) normele de conduită profesională prevăzute la art.50 alin.(5), art.51 alin.(1), (4)-(9), (11), (12), art.55 alin.(1)-(3), art.57 alin.(1)-(4), precum și cele prevăzute de actele normative emise pentru executarea prezentei legi; c) cerințele organizatorice prevăzute la art.35 alin.(11) și (12), art.38, art.41 alin.(1)-(9), precum și cele prevăzute de actele normative emise pentru executarea prezentei legi.		**18**	Consecvent, propunem excluderea cuvântului „exclusiv” din prevederile art.11 alin.(1) din proiectul de lege.	**Se acceptă.** A fost exclus cuvântul „exclusiv” de la art.11 alin.(1). Scopul alineatului (1) este de a delimita serviciile și activitățile de investiții pe care consultantul de investiții le poate presta, în raport cu celelalte servicii și activități de investiții reglementate de proiect, iar nu de a limita ansamblul activității acestuia.
		19	Totodată, în opinia noastră ar fi în favoarea păstrării potențialului existent de profesioniști pe piața de capital completarea art.11 alin.(1) din proiect cu următorul conținut: „c) servicii de consultanță prestate societăților, deținătorilor de instrumente financiare, investitorilor privind activitatea acestora, inclusiv în ceea ce privește structura capitalului, strategia industrială și aspectele conexe; consultanță și servicii în materie de fuziuni și achiziții de societăți.”	**Nu se acceptă** Serviciile propuse (consultanță privind structura capitalului, strategia industrială, fuziuni și achiziții) constituie un serviciu auxiliar (art.9 alin.(2) lit.c)), iar nu un serviciu de investiții de bază. Potrivit art.14 alin.(1), care transpune art.6 alin.(1) din Directiva 2014/65/UE, o autorizație nu poate cuprinde exclusiv servicii auxiliare, acestea prestându-se alături de un serviciu de investiții de bază; ele nu pot fi, prin urmare, enumerate la art.11 alin.(1), regimul consultantului de investiții (exonerarea prevăzută la art.3 din Directivă) fiind limitat la consultanța de investiții (și doar în privința instrumentelor financiare specificate la art.11 alin.(1) lit.a)) și la primirea și transmiterea ordinelor (în limitele prevăzute la art.11).
		20	În cazul formulării cerințelor față de structura decizională a entităților-subiecte ale proiectului de lege și evitarea creării unor organe de conducere-consilii formale, pentru asigurarea uni abordări proporționale raportate la dimensiunea respectivelor entități prin prisma numărului de acționari/asociați, propunem aplicarea prevederilor expuse la art.18-21 în partea ce se referă la obligativitatea organizării gestiunii corporative prin constituirea consiliilor doar entităților – subiecte ale proiectului de lege care sunt semnificative ca mărime, aplicând standarde de organizare a gestiunii corporative prevăzute de Legea 1134/1997 privind	**Se acceptă parțial** Se acceptă necesitatea aplicării proporționale a cerințelor de guvernanță corporativă în cazul consultanților de investiții. Nu poate fi însă reținută propunerea de excludere integrală a trimiterii la art.18-21 din art.11 alin.(4) lit.a), pentru următoarele considerente:

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
			societățile pe acțiuni (nu toate societățile pe acțiuni sunt obligate să creeze consilii în calitate de organ de conducere subordonat adunării generale a acționarilor.) Totodată menționăm că fiind extinse conform proiectului pentru aplicare și consultantului de investiții respectivele cerințe (art.18-21) din start devin inaplicabile și o barieră legislativă în sensul autorizării consultantului de investiții în formula prevăzută de proiectul de lege. Astfel propunem, de asemenea, excluderea referinței la art.18-21 din textul prevederilor expuse la art.11 alin.(4) lit.a).	Articolul 11 din proiect transpune exonerarea facultativă prevăzută la art.3 din Directiva 2014/65/UE. Potrivit art.3 alin.(2) lit.a) din Directivă, persoanele cărora statul membru le aplică acest regim trebuie să fie supuse unor cerințe „cel puțin echivalente" condițiilor de autorizare și supraveghere prevăzute la art.7-10 din Directivă, între care art.9 – organul de conducere. În acest sens, art.11 alin.(12) prevede că, în cazul consultanților de investiții, dispozițiile alin.(4) se aplică proporțional, CNPF stabilind cerințele aplicabile, diferențiat, consultanților persoane fizice și persoane juridice.
Articolul 16. Retragerea autorizației (1) CNPF poate retrage autorizația de firmă de investiții în cazul în care: […] b) firma de investiții nu utilizează autorizaţia în termen de 12 luni sau a încetat să mai presteze servicii de investiții sau să exercite activitate de investiții în ultimele 6 luni;	**Energbank** (scrisoare nr.08/04/617 din 15.05.2026)	**21**	La art.16 alin.(1) se propune reformularea normei astfel încât retragerea autorizației să intervină în cazul în care firma nu utilizează autorizația sau nu a prestat servicii de investiții în ultimele 12 luni, pentru a reflecta mai adecvat specificul și sezonalitatea anumitor activități investiționale.	**Se acceptă parțial.** Propunerea de a institui un termen unic de 12 luni nu poate fi reținută. Art.8 alin.(1) lit. a) din Directiva 2014/65/UE privind piețele instrumentelor financiare stabilește expres că: „*Autoritățile competente pot retrage autorizația oricărei firme de investiții care nu utilizează autorizația în termen de 12 luni, renunță în mod expres la autorizație, nu a furnizat niciun serviciu de investiții sau nu a exercitat nicio activitate de investiții în ultimele șase luni, în afara cazurilor în care statul membru respectiv prevede caducitatea autorizației în asemenea situații"*, instituind 2 situații distincte cu termene diferite (12 luni pentru neutilizarea autorizației, respectiv 6 luni pentru încetarea prestării serviciilor sau a desfășurării activităților de investiții). Suplimentar, notăm că în prezent art.140 alin.(13) lit.a) din Legea nr. 171/2012 prevede o sancțiune similară, aplicată de CNPF cu luarea în considerare a specificului pieței, fără ca
	ABM (scrisoare nr.02-07/148 din 20.05.2026)	**22**	Referitor la articolul 16 alin. (1) lit. b), care vizează retragerea autorizației, propunem reformularea normei astfel încât retragerea autorizației să poată interveni în cazul în care firma nu utilizează autorizația sau nu a prestat servicii de investiții în ultimele 12 luni. Această formulare ar reflecta mai adecvat specificul și sezonalitatea anumitor activități investiționale.	

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
				aceasta să fi generat dificultăți de aplicare practică. Totodată, pentru a reflecta specificul pieței financiare din Republica Moldova și a evita retragerea autorizației în situații întemeiate (inclusiv cele determinate de sezonalitatea anumitor activități investiționale), lit.b) a fost completată astfel încât retragerea să intervină numai atunci când neutilizarea autorizației sau încetarea activității are loc „din motive neîntemeiate”.
Articolul 16. Retragerea autorizației (9) Entităţile cărora li s-a retras autorizația au obligația de a comunica CNPF adresa locului de păstrare a arhivei, precum și datele de identificare și de contact ale persoanei responsabile de administrarea acesteia, în vederea asigurării accesului CNPF la înregistrările aferente serviciilor prestate, activităților desfășurate și tranzacțiilor efectuate, inclusiv după retragerea autorizației.	**Energbank** (scrisoare nr.08/04/617 din 15.05.2026)	**23**	La art.16 alin.(9) se propune substituirea obligației de indicare a unei persoane responsabile unice cu obligația de furnizare a datelor de contact ale entității sau a mecanismului responsabil de administrarea arhivei, pentru a asigura continuitatea accesului la informație și a evita dependența de disponibilitatea unei persoane fizice.	**Se acceptă** Notăm că noțiunea de „persoană” acoperă, atât persoanele fizice, cât și persoanele juridice. Totuși, în scopul clarității normei, la art. 16 alin. (9) din proiect, termenul „persoanei” a fost completat cu mențiunea „ sau entității”. Completarea are valoare de clarificare terminologică și confirmă expres că obligația poate fi îndeplinită inclusiv prin desemnarea unei persoane juridice.
	ABM (scrisoare nr.02-07/148 din 20.05.2026)	**24**	Cu privire la articolul 16 alin. (9), referitor la persoana responsabilă de arhivă, propunem substituirea obligației de indicare a unei persoane responsabile unice cu obligația de furnizare a datelor de contact ale entității sau ale mecanismului responsabil de administrarea arhivei. Această soluție ar asigura continuitatea accesului la informație și ar evita dependența de disponibilitatea unei anumite persoane fizice.	
Articolul 17. Organul de conducere (8) Prevederile prezentei secțiuni nu se aplică instituțiilor de credit din Republica Moldova, cu excepția: a) art.18 alin.(3)-(5), fără a aduce atingere prevederilor art.41 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor;	**BNM** (scrisoare nr.31-002/64/2418 din 14.05.2026)	**25**	La art. 17 alin. (8) lit. a) din proiect, se recomandă substituirea cuvântului „băncilor” cu cuvintele „instituțiilor de credit”.	**Nu se acceptă** La etapa actuală denumirea legii la care se face referință este anume aceasta: Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor.
Articolul 27. Procesul de solicitare a aprobării prealabile (2) Pentru solicitarea aprobării prealabile prevăzute la art.28 alin.(1), achizitorul	**Consiliul Concurenței** (scrisoare nr.DJ-	**26**	Prin urmare, în vederea asigurării previzibilității normelor juridice și neadmitere a concentrării pieței sau a consolidării unei poziții dominante, se consideră oportună completarea art.27 alin.(2) și art.140 alin.1) din proiect cu norme, în mod similar	**Se acceptă.** Art. 27 alin. (2) și art. 140 alin. (1) din proiect au fort ajustate ținând cont de propunerea dată.

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
potențial/dobânditorul prezintă documentele și informațiile relevante, conform legislației aplicabile, care se examinează în termenele prevăzute la alin.(4)-(7). **Articolul 140. Reorganizarea** (1) Reorganizarea firmelor de investiții și a operatorilor de piață se realizează conform legislației privind societățile pe acțiuni, dispozițiilor prezentei legi și ale actelor normative ale CNPF.	06/599-1102 din 12 iunie 2026)		normelor de trimitere prevăzute de Legea nr.171/2012 privind piața de capital și de Legea nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, care să instituie obligația respectării legislației concurențiale și, respectiv, de a prezenta deciziile Consiliului Concurenței de autorizare a concentrărilor economice, în procesul de aprobare de către CNPF și de către CNPF și de înregistrare a modificărilor de către Agenția Servicii Publice.	
Articolul 39. Regimul tranzacțiilor personale (6) Firmele de investiții sunt obligate să stabilească și să aplice măsuri care: […] c) să asigure că firma de investiții este informată cu promptitudine cu privire la orice tranzacţie personală efectuată de o persoană relevantă, fie prin notificarea tranzacției respective, fie prin alte proceduri care îi permit firmei să identifice tranzacţiile respective; […] e) să asigure firma de investiții, în cazul acordurilor de externalizare, că firma căreia i se externalizează activitatea păstrează o evidență a tranzacțiilor personale încheiată de orice persoană relevantă și, la cerere, îi furnizează cu promptitudine firmei de investiții informațiile respective.	**Energbank** (scrisoare nr.08/04/617 din 15.05.2026)	**27**	Art. 39 alin.(6) lit.c) și e), se recomandă reconsiderarea formulării obligației de monitorizare a tranzacțiilor personale efectuate în afara infrastructurii firmei de investiții, prin limitarea acesteia la informația pe care firma o poate obține în mod rezonabil și proporțional, pentru a evita instituirea unor obligații dificil de implementat practic.	**Nu se acceptă** Art. 39 alin. (6) lit. c) și e) din proiect instituie o obligație de principiu – firma de investiții trebuie să stabilească și să aplice măsuri apte să asigure informarea cu privire la tranzacțiile personale și păstrarea evidenței acestora în cazul externalizării – fără a impune cerințe sau detalii tehnice privind modalitățile concrete de implementare. Tipul măsurilor adoptate (proceduri interne, mecanisme contractuale cu persoanele relevante, sisteme de notificare ori soluții automatizate de raportare) rămâne la latitudinea firmei. Totodată, reconsiderarea normei prin limitarea la anumite circumstanțe solicitate nu este posibilă, deoarece aceste prevederi sunt transpuse din art.29 al Regulamentului UE 2017/565 în ceea ce privește cerințele organizatorice și condițiile de funcționare aplicabile firmelor de investiții și aceste prevederi sunt obligatorii. Totodată, la data aderării acestea vor fi aplicabile în mod direct.
	ABM (scrisoare nr.02-07/148 din 20.05.2026)	**28**	În ceea ce privește articolul 39 alin. (6) lit. c) și e), referitor la tranzacțiile personale, recomandăm reconsiderarea formulării obligației de monitorizare a tranzacțiilor personale efectuate în afara infrastructurii firmei de investiții. Considerăm că această obligație ar trebui limitată la informațiile pe care firma le poate obține în mod rezonabil și proporțional, pentru a evita instituirea unor obligații dificil de implementat în practică.	
Articolul 42. Mecanisme de protejare a instrumentelor financiare și a fondurilor	**BNM**	**29**	La art. 42 alin. (10) din proiect, se propune substituirea sintagmei „se confruntă cu dificultăți majore” cu sintagma „se confruntă cu	**Se acceptă**

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
clienților (10) În scopul alin.(6)-(9) din prezentul articol, firmele de investiții sunt obligate să pună la dispoziția organelor competente, administratorilor insolvabilității, și autorităților responsabile cu rezoluția instituţiilor care se confruntă cu dificultăţi majore, într-un format ușor accesibil și structurat, informațiile relevante privind instrumentele financiare și fondurile specificate la alin.(1) și (2), care trebuie să includă următoarele: […]	(scrisoare nr.31-002/64/2418 din 14.05.2026)		dificultăți", pentru transpunerea fidelă a Directivei. Subliniem că, în proiectul de lege de modificare a Legii nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor, la fel au fost incluse modificări în acest sens.	Au fost operate modificări la art.42 alin.(10): sintagma „se confruntă cu dificultăți majore" a fost înlocuită cu „se confruntă cu dificultăți".
Articolul 66. Evidența și raportarea tranzacțiilor .... (8) CNPF stabilește, prin actele sale normative, condițiile și cerințele necesare pentru punerea în executare a prezentului articol.	**BNM** (scrisoare nr.31-002/64/2418 din 14.05.2026)	**30**	La art. 66 din proiect, se consideră necesară consultarea cu BNM a proiectului actului normativ la etapa de elaborare a formularelor de raportare, în vederea încorporării datelor necesare pentru elaborarea statisticii oficiale din aria de competență a BNM, astfel evitându-se elaborarea unei raportări separate, care ar crește presiunea de raportare pe firmele de investiții.	**Se ia act**
Articolul 98. Admiterea spre tranzacţionare pe piaţa reglementată a valorilor mobiliare emise de Ministerul Finanţelor, BNM, de autorităţile administraţiei publice locale şi de organismele internaţionale cu caracter public (1) Valorile mobiliare emise de Ministerul Finanţelor, de BNM, de autorităţile administraţiei publice locale şi de organismele internaţionale cu caracter public (în continuare în prezentul articol – autorităţi) pot fi admise spre tranzacţionare pe piaţa reglementată doar la iniţiativa acestor autorităţi. (2) Modul şi condiţiile de admitere spre tranzacţionare a valorilor mobiliare emise de	**BNM** (scrisoare nr.31-002/64/2418 din 14.05.2026)	**31**	Având în vedere denumirea art. 98, în vederea asigurării unui nivel mai înalt de certitudine în aplicarea normelor, se propune definirea în proiect a noțiunii „organisme internaționale cu caracter public".	**Nu se acceptă** În urma consultărilor publice, sintagma „organisme internaționale cu caracter public" a fost exclusă din art. 98 al proiectului.

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
Ministerul Finanţelor şi de BNM se stabilesc de Ministerul Finanţelor şi, respectiv, de BNM, în comun cu CNPF. (3) Modul şi condiţiile de admitere spre tranzacţionare a valorilor mobiliare emise de autorităţile administraţiei publice locale şi de organismele internaţionale cu caracter public se stabilesc în conformitate cu actele normative ale CNPF. (4) Nu pot fi admise spre tranzacţionare valori mobiliare care, conform deciziei autorităţii în cauză, nu pot fi liber tranzacţionate. (5) La emisiunea valorilor mobiliare emise de autorităţi prin ofertă publică, admiterea spre tranzacţionare a acestor valori mobiliare poate avea loc doar după încheierea perioadei de subscriere la aceste valori mobiliare.				
Articolul 142. Lichidarea (1) Firma de investiții prevăzută la art.141 alin.(1) lit.a) sau operatorul de piață intră în lichidare prin: a) hotărârea adunării generale a acționarilor; b) hotărârea judecătorească irevocabilă; c) retragerea autorizației de firmă de investiții sau, după caz, de piață reglementată conform prevederilor prezentei legi.	**„Gest-Capital” S.A** (scrisoare nr.137 din 8 iunie 2026)	**32**	În vederea respectării conceptului de dizolvare benevolă (cod civil, Legea 1134/1997 privind societățile pe acțiuni,...), care se bazează pe dreptul imperativ al proprietarilor de a înceta benevol activitatea entității sale și de a-și gestiona procesul de lichidare benevolă de sinestătător, propunem la art.142 alin.(1) de a exclude lit.a) (litere b)-c) fiind respectiv modificate în a)-b)), iar după sintagma „operator de piață” de a completa cu „prevăzut și art.141 alin.(1) lit.a)”.	**Nu se acceptă.** Art. 142 este o normă cu specific național cu scopul de a institui un regim juridic special și complet pentru lichidarea firmelor de investiții și a operatorilor de piață. Excluderea lit.a) ar genera incertitudine juridică, deoarece, în calitate de lege specială, prezentul proiect de lege reglementează exhaustiv temeiurile de lichidare, inclusiv opțiunea lichidării voluntare prin hotărârea adunării generale a acționarilor, fără a fi necesară trimiterea la normele generale ale Codului civil sau ale Legii nr.1134/1997. Complimentar, pentru claritate aliniatul 4 a fost completat cu sintagma „sau de hotărârea adunării generale a acționarilor.”

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
Articolul 148. Constatarea încălcărilor şi emiterea deciziilor (11) BNM, în calitate de autoritate competentă în temeiul art. 128 alin. (6): […] b) aplică măsurile de supraveghere, sancțiunile și măsurile sancționatoare prevăzute de prezenta lege în conformitate cu procedura stabilită prin Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și actele normative ale BNM.	**BNM** (scrisoare nr.31-002/64/2418 din 14.05.2026)	**33**	La art. 148 alin. (11) lit. b) din proiect, se propune completarea după cuvintele „măsurile de supraveghere” cu cuvintele „și intervenție”.	**Nu se acceptă** Deoarece a fost revizuită denumirea art. 144 prin excluderea textului „și intervenții” au fost ofomizate corespunzător toate referințele pe tot parcursul textului, respectiv nefiind necesară aplicarea modificărilor la arti.148 ali.(11) lit.b).
Articolul 156. Secretul profesional al CNPF	**BNM** (scrisoare nr.31-002/64/2418 din 14.05.2026)	**34**	La art. 156 din proiect, se propune examinarea posibilității de completare cu prevederi aferente condițiilor suplimentare de furnizare a informației ce constituie secret profesional, similar celor stabilite în Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor.	**Se acceptă.** Art. 156 din proiect a fost revizuit, fiind operate modificări la alin.(2), (4), (6) și (7) și completat cu alin.(10), pentru asigurarea unei mai bune clarități a normei.
Articolul 168. Dispoziții finale (1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 iunie 2027, cu excepţia dispoziţiilor prevăzute la alin.(4).	**Energbank** (scrisoare nr.08/04/617 din 15.05.2026)	**35**	Articolul 168 alin.(1) – intrarea în vigoare a legii la 1 iunie 2027: Se propune stabilirea termenului de intrare în vigoare la 18 luni de la data publicării. Având în vedere complexitatea cadrului nou de reglementare, implementarea va necesita ajustarea politicilor interne, proceselor operaționale, sistemelor IT, documentației contractuale, precum și instruirea personalului și emiterea actelor normative secundare.	**Se acceptă parțial.** Termenul de intrare în vigoare a fost revăzut. Termenul de intrare în vigoare a legii coraborat cu termenul tranzitoriu stabilit la art.169 alin.(5) aplicabil pînă la data de 31.12.2027, asigură entităților care desfășoară deja activități ce intră sub incidența noului regim juridic un interval suficient pentru adaptarea activității și conformarea la cerințele prezentei legi. În consecință, perioada efectivă disponibilă pentru pregătirea și implementarea măsurilor necesare conformării este extinsă la cel puțin 16 luni de la data publicării legii.
	ABM (scrisoare nr.02-07/148 din 20.05.2026)	**36**	În ceea ce privește articolul 168 alin. (1), referitor la intrarea în vigoare a legii la data de 1 iunie 2027, propunem stabilirea termenului de intrare în vigoare la 18 luni de la data publicării legii. Această propunere este justificată de complexitatea noului cadru de reglementare, a cărui implementare va necesita ajustarea politicilor interne, a proceselor operaționale, a sistemelor IT, a documentației contractuale, precum și instruirea personalului. De asemenea, este necesar timp suficient pentru elaborarea și emiterea actelor normative secundare indispensabile aplicării efective a legii.	
	„Gest-Capital” S.A (scrisoare nr.137 din 8 iunie 2026)	**37**	La final, cu toate că de mai multe ori am adresat această solicitare – reiterăm, ținând cont de realitățile pieței de capital din Republica Moldova, având în vedere complexitatea și noutatea cadrului normativ propus prin alinierea la acquis-ul european,	

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
			propunem stabilirea unui termen de intrare în vigoare prietenos actualilor participanți profesioniști la piața de capital. În acest context optăm pentru următoarea redacție art.168 alin.(1) – „Prezenta lege intră în vigoare la data de ***1 iunie 2028***, cu excepția dispozițiilor prevăzute la alin.(4)...". Respectiv să fie coroborat cu această dată și termenul de valabilitate a licențelor eliberate societăților de investiții stabilit la art.169 din proiectul de lege – ca fiind valabile până la 1 iunie 2029 și alte termene ce se impun în vederea respectării legii.	
Articolul 169. Dispoziții tranzitorii (1) Licențele de societate de investiții eliberate anterior în temeiul Legii nr.171/2012 privind piața de capital își păstrează valabilitatea până la 1 iunie 2028 sau până la data eliberării noilor autorizații sau aprobărilor în temeiul prezentei legi, dacă aceasta survine mai devreme. (2) Licențele de operator de piață, eliberate anterior în temeiul Legii nr.171/2012 privind piața de capital, își păstrează valabilitatea până la data intrării în vigoare a prezentei legi. (3) Autorizațiile de piețe reglementate și autorizațiile de MTF își păstrează valabilitatea până la 1 iunie 2028 sau până la data eliberării noilor autorizații în temeiul prezentei legi, dacă aceasta survine mai devreme. (4) Aprobările acordate consultanților de investiții în temeiul Legii nr.171/2012 privind piața de capital își păstrează valabilitatea până la 1 iunie 2028 sau până la data aprobării acestora în temeiul prezentei legi, dacă aceasta survine mai devreme. (5) Până la data de 31 decembrie 2027, societățile de investiții, operatorii de piață și	**Energbank** (scrisoare nr.08/04/617 din 15.05.2026)	**38**	Articolul 169 – dispoziții tranzitorii: Se propune corelarea termenelor tranzitorii cu termenul efectiv de intrare în vigoare a legii, pentru a asigura un proces fezabil de autorizare și conformare. Și anume, la expirarea a 6 luni de la data intrării în vigoare.	**Se acceptă parțial.** Termenul de intrare în vigoare a fost revăzut. Termenul tranzitoriu propus în observație este deja asigurat de proiect. Art.169 alin.(5) instituie obligația entităților vizate de a depune cererile de autorizare și de a-și aduce documentele interne în conformitate cu prevederile prezentei legi până la data de 31 decembrie 2027, iar suspendarea drepturilor de a presta servicii și de a desfășura activități de investiții operează, conform art.169 alin.(7), începând cu 1 ianuarie 2028.
	ABM (scrisoare nr.02-07/148 din 20.05.2026)	**39**	Corelativ, cu referire la articolul 169 privind dispozițiile tranzitorii, propunem ajustarea termenelor tranzitorii în raport cu termenul efectiv de intrare în vigoare a legii. În acest sens, considerăm oportun ca obligațiile de autorizare și conformare să devină aplicabile la expirarea a 6 luni de la data intrării în vigoare a legii, pentru a asigura un proces fezabil și predictibil de adaptare la noile cerințe.	
	S.I. „Pro Invest Capital" S.A. (scrisoare nr.124 din 09.06.2026)	**40**	Proiectul legii în principiu este susținut de către Societatea, totodată, venim cu următoarea propunere de completare a dispozițiilor tranzitorii prevăzute la art. 169. Articolul 169 alin.(7) și alin.(8) din Proiect prevăd: „(7) În cazul persoanelor prevăzute la alin.(5) care nu depun cererea prevăzută la alin.(5) lit.a), o retrag sau nu se conformează cerințelor prevăzute la alin.(5), dreptul de a presta servicii și de a desfășura activități de investiții, inclusiv servicii auxiliare, precum și dreptul de a exploata o piață reglementată sau un MTF se suspendă începând cu data de 1 ianuarie 2028. În cazul retragerii cererii după data de 1 ianuarie 2028, suspendarea drepturilor intervine de la data retragerii. De la data suspendării, persoana respectivă este obligată să sisteze prestarea serviciilor și desfășurarea activităților pe piața instrumentelor financiare	**Se acceptă.** Propunerea de completare a dispozițiilor tranzitorii a fost acceptată, în scopul protejării intereselor clienților și al finalizării operațiunilor existente în cazul entităților care nu se conformează cerințelor noi de autorizare. În acest sens, art.169 a fost completat cu un nou alineat (alin.(8) în redacția nouă).

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
de sistem care exploatează o piață reglementată sau un MTF și consultanții de investiții: a) vor depune cererile pentru obținerea autorizațiilor sau aprobărilor potrivit alin.(1)-(4) și procedurii stabilite de CNPF; b) își vor modifica și revizui actele constitutive, regulamentele, regulile, politicile și alte documente interne pentru a le aduce în conformitate cu prevederile prezentei legi; c) vor identifica persoanele care cad sub incidența prevederilor art.20 și art.23 și vor prezenta informațiile prevăzute de prezenta lege și de actele normative ale CNPF. (6) Pentru autorizațiile sau aprobările emise în temeiul alin.(5), precum și pentru înregistrarea modificărilor și completărilor în actele constitutive ale persoanelor prevăzute la alin.(5), efectuate în vederea aducerii acestora în conformitate cu prevederile prezentei legi, nu se percep taxe. (7) În cazul persoanelor prevăzute la alin.(5) care nu depun cererea prevăzută la alin.(5) lit.a), o retrag sau nu se conformează cerințelor prevăzute la alin.(5), dreptul de a presta servicii și de a desfășura activități de investiții, inclusiv servicii auxiliare, precum și dreptul de a exploata o piață reglementată sau un MTF se suspendă începând cu data de 1 ianuarie 2028. În cazul retragerii cererii după data de 1 ianuarie 2028, suspendarea drepturilor intervine de la data retragerii. De la data suspendării, persoana respectivă este obligată să sisteze prestarea serviciilor și desfășurarea activităților pe piața instrumentelor financiare reglementate de			reglementate de prezenta lege, cu excepția celor necesare pentru administrarea și finalizarea operațiunilor existente și pentru onorarea obligațiilor față de clienți. (8) CNPF va asigura controlul asupra respectării prevederilor prezentului articol de către persoanele prevăzute la alin,(5) și alin.(7).” Modificare propusă: completarea articolului 169 cu alineatul (7^1), cu ajustarea corespunzătoare a alin.(8), după cum urmează: „(7^1) Societățile de investiții care nu depun cererea prevăzută la alin.(5) lit.a), o retrag sau nu se conformează cerințelor stabilite la alin.(5) sunt obligate să transmită în deținere reală activele clienților aferente raporturilor contractuale încetate, în scopul finalizării operațiunilor existente și al onorării obligațiile față de clienți, în termen de cel mult 3 luni începând cu data de 1 ianuarie 2028, în conformitate cu procedura stabilită de Comisia Națională a Pieței Financiare. Instrumentele financiare care nu au fost reclamate de către deținătorii reali în termenul prevăzut la prezentul alineat vor fi transferate, în termen de 15 zile lucrătoare, în deținere reală a clienților, în baza documentelor emise de custode, inclusiv prin dispoziții de transmitere semnate unilateral de către societățile de investiții, transmise spre înregistrare societății de registru sau depozitarului central unic, în derogare de la prevederile legislației în domeniul pieței de capital. (8) CNPF va asigura controlul asupra respectării prevederilor prezentului articol de către persoanele prevăzute la alin.(5), (7) și (7^1).”	

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
prezenta lege, cu excepția celor necesare pentru administrarea și finalizarea operațiunilor existente și pentru onorarea obligațiilor față de clienți. (8) CNPF va asigura controlul asupra respectării prevederilor prezentului articol de către persoanele prevăzute la alin.(5) și alin.(7).				
În contextul proiectului	**SPCSB** (scrisoare nr. 01/2-30-789 din 07.05.2026)	**41**	Sub aspectul tehnicii legislative, se remarcă utilizarea repetată și parțial suprapusă a noțiunilor *„beneficiar efectiv”, „deținător direct sau indirect”, „deținător/dobânditor indirect”, „achizitor potențial”, „achiziție propusă”, „persoane care acționează în mod concertat” și „control”*, deși noțiunile respective sunt necesare în materia pieței instrumentelor financiare și supravegherii prudențiale, considerăm necesară o corelare suplimentară a acestora pentru evitarea eventualelor dificultăți de delimitare între titularul formal al participației, persoana care exercită controlul indirect și beneficiarul efectiv în sensul legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.	**Se acceptă parțial** Noțiunile îndeplinesc funcții distincte în cadrul regimului de evaluare a achizitorilor: Astfel: 1) *achizitor potențial* (art. 4 alin. (1) pct. 2)) – persoana sau *grupul de persoane care acționează concertat*, care intenționează să dobândească acțiuni; subiect al notificării prealabile pentru o *achiziție propusă*; 2) *achiziție propusă* (art. 4 alin. (1) pct. 3)) — *operațiunea* concretă, raportată la pragurile prevăzute de lege; 3) sintagmele „achiziționare/dobândire” și „achiziție propusă/dobândire” (utilizate în special la art. 24 și art. 26–28) acoperă întreg spectrul de scenarii posibile de transfer al proprietății asupra acțiunilor – nu doar cumpărarea, specifică noțiunii de „achiziție”/„achizitor”, ci și celelalte forme de transmitere a dreptului de proprietate (e.g. succesiune). În scopul evitării suprapunerilor, au fost efectuate unele modificări la art.4 alin.(1) pct.3) și pct.21).
	SPCSB (scrisoare nr. 01/2-30-789 din 07.05.2026)	**42**	În ceea ce privește noul pachet legislativ al Uniunii Europene în domeniul prevenirii utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, reprezentat de Regulamentul (UE) 2024/1624 al Parlamentului European și al	**Se acceptă parțial.** Proiectul în cauză a fost elaborat întru alinierea legislației naționale la normele acquis-ului comunitar în domeniul instrumentelor financiar.

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
			Consiliului din 31 mai 2024 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în 2 scopul spălării banilor sau finanțării terorismului și Directiva (UE) 2024/1640 a Parlamentului European și a Consiliului din 31 mai 2024 privind mecanismele care trebuie instituite de statele membre pentru prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, menționăm că Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor se află în proces de elaborare a unui nou proiect de lege privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului pentru implementarea acestui pachet legislativ european. În acest context, considerăm necesar ca proiectul Legii privind piețele instrumentelor financiare și activitățile de investiții să evite consacrarea unor definiții sau mecanisme susceptibile să intre ulterior în contradicție cu noul cadru normativ național privind beneficiarul efectiv, transparența structurilor de proprietate și cooperarea interinstituțională în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Prin urmare, pentru asigurarea coerenței normative și aplicării uniforme a cadrului legal, se propune clarificarea raportului dintre definiția sectorială a beneficiarului efectiv și definiția generală consacrată de legislația specială.	În partea ce ține de legislația aferentă prevenirii și combaterii spălării banilor, o dată cu lansarea proiectului elaborat de SPCSB spre avizare și consultare publică, după caz, proiectul de Lege privind piețele instrumentelor financiare urmează a fi revăzut întru neadmiterea paralelismelor legislative sau normelor contradictorii.
În contextul proiectului	**BNM** (scrisoare nr.31-002/64/2418 din 14.05.2026)	**43**	Cu referire la Tabelul de concordanță, se recomandă asigurarea coerenței trimiterilor normative. Cu titlu de exemplu, observăm că noțiunea „filială” este definită în sensul Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, în timp ce la secțiunea „observații”, se indică faptul că aceasta este redată prin trimitere la Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor. Similar, a se vedea redacția noțiunii „entitate-mamă”.	**Se ia act**
	Ministerul Energiei (avizul nr.07-1147 din 07.05.2026)	**44**	Lipsă de obiecții și propuneri	
	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	**45**	Lipsă de obiecții și propuneri	

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
	(avizul nr.03-1584 din 11.05.2026)			
	Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare (avizul nr.02/300 din 19.05.2026)	**46**	Lipsă de obiecții și propuneri	
	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova (scrisoare nr.04-01/1795 din 20.05.2026)	**47**	Lipsă de obiecții și propuneri	
			Totodată, cu titlu informativ, comunicăm că a fost instituită obligația operatorului de date cu caracter personal de a efectua evaluarea impactului asupra protecției datelor cu caracter personal, în cazul în care prelucrarea datelor poate genera un risc sporit pentru drepturile și libertățile persoanelor. Astfel, ținând cont de prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal, în cazul în care, tipurile de prelucrare a datelor cu caracter personal, reglementate prin actul normativ prenotat sunt susceptibile să genereze un risc sporit pentru drepturile și libertățile persoanelor, reieșind cel puțin din faptul prelucrării la scară largă a datelor cu caracter personal, este necesară efectuarea evaluării impactului asupra prelucrării datelor cu caracter personal, în contextul adoptării respectivului act normativ. Mai mult, urmează a se ține cont de măsurile organizatorice și tehnice necesare a fi instituite pentru asigurarea securității și confidențialității datelor cu caracter personal (în privința transmiterii transfrontaliere de date cu caracter personal).	

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
	Centrul de Armonizare a Legislației (scrisoare nr.31/02-126-5541 din 15.05.2026)	**1**	În rezultatul evaluării gradului de transpunere a dispozițiilor **Directivei 2014/65/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014, apreciem că, **proiectul național asigură transpunerea acestuia.**	
Articolul 1. Obiectul (2) În scopurile prevăzute la alin.(1), prezenta lege reglementează: [...] h) regimul juridic aplicabil vânzărilor în lipsă și swapurilor pe riscul de credit. **Articolul 35. Cerințe organizaționale generale** (19) Firma de investiții este exceptată de la aplicarea cerințelor prevăzute la alin.(9) și (10) din prezentul articol, precum și a celor prevăzute la art.51 alin.(2) și (3) în cazul în care serviciul de investiții pe care îl prestează se referă la obligațiuni care nu încorporează niciun alt instrument derivat decât o clauză de tip make-whole sau în cazul în care instrumentele financiare sunt comercializate sau distribuite exclusiv părților eligibile.	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**2**	La art.1 alin.(2), cu referire la redacția propusă la lit.h), care face trimitere la „swapurile pe riscul de credit”, considerăm necesară revizuirea acesteia prin utilizarea terminologiei în limba română sau, după caz, prin indicarea corespondentului în limba română al termenului utilizat. În acest sens, relevăm că, potrivit art.54 alin.(1) lit.e) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în cazul în care se impune folosirea unor termeni și expresii din alte limbi, urmează să fie indicat corespondentul acestora în limba română (obiecție aplicabilă și pentru art.35 alin.(19) termenul de „make-whole” și art.113 alin.(5) termenul de „swapuri”).	**Nu se acceptă** Cerința prevăzută la art.54 alin.(1) lit.e) din Legea nr.100/2017 este deja respectată în proiect: – termenul „clauză de tip make-whole" este definit la art.4 alin.(1) pct.12), cu indicarea expresă a corespondentului în limba română, „(cu plată integrală)”, și cu explicarea integrală a conținutului noțiunii, fiind utilizat la art.35 alin.(19) ulterior definirii sale; – termenul „swap pe riscul de credit” este definit la art.131 alin.(2) pct.10), iar „swap pe riscul de credit al datoriei suverane” la art.131 alin.(2) pct.11), cu explicarea conținutului acestora. De asemenea, „swap” este un termen financiar consacrat, fără un echivalent monolexical adecvat în limba română (a se vedea, de exemplu, Legea 232/2016 sau Regulamentul aprobat prin Hotărârea BNM nr.187/2025). Totodată, ambele noțiuni reproduc terminologia oficială în limba română a actelor Uniunii Europene transpuse: formularea „clauză de tip make-whole" corespunde celei din versiunea română a Directivei 2014/65/UE, iar „swap pe riscul de credit” este denumirea oficială utilizată în Regulamentul (UE) nr.236/2012, preluată inclusiv în titlul acestuia, reprodus în clauza de armonizare a proiectului.

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
				Potrivit pct.24 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1171/2018, terminologia, definițiile și formulările actelor Uniunii Europene se preiau fără devieri, pentru păstrarea compatibilității cu acquis-ul; înlocuirea acestor termeni consacrați ar afecta corespondența cu actele UE transpuse.
Articolul 2. Domeniul de aplicare și alte prevederi generale ... (2) Fără a aduce atingere altor prevederi ale prezentei legi, următoarele dispoziţii ale acesteia se aplică în mod corespunzător instituțiilor de credit din Republica Moldova, în cazul în care acestea prestează unul sau mai multe servicii de investiţii și/sau desfășoară una sau mai multe activităţi de investiţii: .... d) condițiile de organizare și funcționare a MTF și OTF prevăzute în titlul III capitolul II, în cazul în care instituțiile de credit exploatează un MTF sau OTF;	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**3**	La art.2 alin.(2) lit.d) sunt utilizate abrevierile „MTF” și „OTF” fără ca acestea să fie explicate la prima utilizare în textul proiectului. În acest sens, atenționăm că, potrivit regulilor de tehnică legislativă consacrate de art.54 alin.(1) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire. Utilizarea unor abrevieri neexplicate poate afecta claritatea și accesibilitatea normei juridice, în special pentru destinatarii care nu dețin cunoștințe de specialitate în domeniul reglementat. Prin urmare, se recomandă completarea proiectului cu denumirea integrală a noțiunilor corespunzătoare abrevierilor „MTF” și „OTF”, urmată, după caz, de indicarea abrevierii între paranteze, care să fie utilizată ulterior în cuprinsul actului normativ	**Se acceptă** Au fost operate modificări la art.2 alin.(2) lit.d) cu includerea termenului de „sistem multilateral de tranzacționare” și „sistem organizat de tranzacționare”.
Articolul 4. Noțiuni principale (1) În sensul prezentei legi, următoarele noţiuni principale semnifică: ... *instituție de credit* – oricare dintre următoarele: a) bancă supravegheată în temeiul Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor, denumită în continuare instituție de credit din Republica Moldova; b) o entitate autorizată într-un stat membru ca instituție de credit, potrivit legislației aplicabile în statul membru respectiv;	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**4**	Atenționăm că, proiectul la art.4 alin.(1) substituie noțiunea de „bancă” cu noțiunea de „instituție de credit”, deși reglementările vizate privesc în mod nemijlocit procedurile aplicabile băncilor, iar cadrul normativ național, inclusiv Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, operează preponderent cu noțiunea de „bancă”. În acest context, considerăm necesară justificarea conceptuală și juridică a modificării terminologiei utilizate, precum și clarificarea raportului dintre noțiunile de „bancă” și „instituție de credit”. În lipsa unor explicații corespunzătoare, utilizarea concomitentă a celor două noțiuni în cadrul legislației naționale poate genera dificultăți de interpretare și aplicare a normelor. Totodată, se recomandă verificarea uniformității terminologice a proiectului prin raportare la	**Nu se acceptă** Raportul dintre cele două noțiuni este clarificat expres în chiar textul proiectului: art.4 alin.(1) pct.38) definește „instituția de credit” drept „a) bancă supravegheată în temeiul Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor, denumită în continuare instituție de credit din Republica Moldova; b) o entitate autorizată într-un stat membru ca instituție de credit…”. Astfel, banca autorizată și supravegheată de Banca Națională a Moldovei în temeiul Legii nr.202/2017 este, în sensul prezentei legi, instituție de credit, fără a se

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
			actele normative sectoriale incidente și la terminologia consacrată de legislația bancară națională.	institui o categorie nouă ori un paralelism conceptual. Totodată, soluția este consecventă cu avizul BNM (scrisoarea nr.31-002/64/2418 din 14.05.2026; pct.1 din prezenta sinteză, secțiunea avizare), prin care BNM a solicitat alinierea terminologiei și excluderea referințelor la „bănci”, precum și cu procesul legislativ în curs de modificare a actelor normative privind activitatea băncilor, prin care cuvântul „bancă” urmează a fi substituit cu sintagma „instituție de credit”. Deci, revenirea la termenul „bancă” ar contraveni și avizului emis de BNM. Cerința privind uniformitatea terminologică a fost verificată: noțiunea „instituție de credit" este utilizată în mod consecvent pe întreg cuprinsul proiectului, termenul „bancă”/„bănci” fiind păstrat numai acolo unde este necesar: (i) în denumirile oficiale ale actelor normative la care se face trimitere (Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, Legea nr.160/2023 cu privire la garantarea depozitelor în bănci, Legea nr.232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor); (ii) în noțiunea distinctă de „bancă centrală”; și (iii) în termenii consacrați ai acquis-ului (de exemplu, „bancă de importanță sistemică globală”).
Articolul 4. Noțiuni principale (1) În sensul prezentei legi, următoarele noţiuni principale semnifică: ...	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**5**	Adițional, cu privire la definiția noțiunii „derivate”, se constată că trimiterea la „pct.82) lit.c) al prezentului articol” este eronată din punct de vedere tehnico-juridic, întrucât articolul respectiv nu este structurat în puncte numerotate, ci doar în alineate. În consecință, referința la „pct.82)” nu permite identificarea clară și neechivocă a normei la care se face trimitere. În acest context, considerăm	**Se acceptă** Art.4 alin.(1) a fost restructurat prin numerotarea succesivă a noțiunilor în puncte, conform art.51 alin.(6) din Legea nr.100/2017.

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
derivate – instrumentele financiare prevăzute la pct.82) lit.c) al prezentului articol și art.5 lit.d)-j);			necesară revizuirea redactării dispoziției și corectarea trimiterilor interne, astfel încât acestea să corespundă structurii reale a articolului. Obiecția dată este aplicabilă și pentru art.17 alin.(1); art.122 alin.(4) lit.d); art.124 alin.(3); art.168 alin.(6) pct.6) lit.a) și alin.(11). Totodată, atragem atenția că, potrivit art.51 alin.(6) din Legea nr.100/2017, alineatele sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde, iar acestea pot fi divizate în litere. Numai în cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat în puncte, însemnate cu numere ordinare urmate de paranteză. Prin urmare, utilizarea unei trimiteri la un „pct.82)" este incompatibilă cu structura actuală a articolului și creează incertitudine cu privire la norma vizată.	
Articolul 4. Noțiuni principale (1) În sensul prezentei legi, următoarele noţiuni principale semnifică: ... *întreprinderi mici şi mijlocii* sau *IMM-uri* – societăţile a căror capitalizare bursieră, pe baza cotaţiilor de sfârşit de an din ultimii 3 ani calendaristici, a fost mai mică decât echivalentul în lei moldovenești a 200 milioane euro. Cursul de schimb avut în vedere la stabilirea echivalentului în lei moldovenești al sumei de 200 milioane euro este cel valabil pentru data de 31 decembrie a fiecărui an din ultimii 3 ani calendaristici;	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**6**	Adițional, definiția propusă pentru „întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri)" nu poate fi susținută în redacția actuală, deoarece instituie criterii de calificare diferite de cele prevăzute de cadrul legal general în materie. Astfel, proiectul definește IMM-urile prin raportare la capitalizarea bursieră a societății (sub echivalentul a 200 milioane euro, calculată pe baza cotațiilor de la sfârșitul ultimelor 3 ani calendaristici), în timp ce art.4 din Legea nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii stabilește în mod expres că întreprinderile mici și mijlocii sunt determinate în funcție de numărul mediu anual de salariați, cifra de afaceri anuală netă și/sau valoarea activelor totale. Totodată, proiectul prevede utilizarea cursului de schimb valabil la data de 31 decembrie a fiecăruia dintre ultimii 3 ani calendaristici pentru calcularea echivalentului în lei moldovenești al plafonului exprimat în euro, în timp ce art.4 alin.(3) din Legea nr.179/2016 stabilește că, pentru determinarea echivalentului în lei moldovenești al valorilor exprimate în euro, se utilizează cursul mediu anual pentru anul de calcul. În aceste condiții, menținerea definiției propuse poate genera neclarități și aplicarea neuniformă a legislației, prin instituirea unor criterii paralele de încadrare a IMM-urilor. Se recomandă revizuirea prevederii prin corelarea acesteia cu definiția și regulile de calcul prevăzute de Legea nr.179/2016 sau prin	**Nu se acceptă** Definiția „întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri)" de la art.4 alin.(1) pct.43) reproduce fidel art.4 alin.(1) pct.13) din Directiva 2014/65/UE, care definește IMM-urile, în scopul piețelor instrumentelor financiare, prin criteriul capitalizării bursiere medii sub echivalentul a 200 milioane euro, pe baza cotațiilor de sfârșit de an din ultimii 3 ani calendaristici. Potrivit pct.24 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1171/2018, definițiile, valorile numerice și metodele de calcul prevăzute de actele Uniunii Europene se preiau fără devieri; corelarea cu un alt set de criterii ar denatura transpunerea. Notăm că criteriul capitalizării bursiere este unul sectorial, relevant exclusiv în contextul piețelor instrumentelor financiare și al regimului piețelor de creștere pentru IMM-uri (definiția „piață de creștere pentru IMM-uri" din art.4 alin.(1) pct.55)), distinct de criteriile generale (numărul de salariați, cifra de afaceri,

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
			trimitere expresă la dispozițiile acesteia, în vederea asigurării coerenței și unității cadrului normativ.	activele) prevăzute de Legea nr.179/2016 – care corespund, la rândul lor, definiției generale a IMM-urilor din dreptul Uniunii Europene (Recomandarea 2003/361/CE). Existența unor definiții diferite, fiecare aplicabilă în domeniul său, reflectă însăși abordarea acquis-ului Uniunii Europene, care utilizează definiții distincte ale IMM-urilor în funcție de scopul fiecărui act. Astfel, de exemplu, Regulamentul (UE) 2017/1129 definește la art.2 lit.(f) „întreprinderile mici și mijlocii" alternativ: fie prin criterii contabile (similar regimului prevăzut de Legea nr.179/2016), fie prin trimitere la definiția de la art.4 alin.(1) pct.13) din Directiva 2014/65/UE (i.e. art.4 alin.(1) pct.43) din acest proiect de lege). În consecință, coexistența criteriului sectorial din prezenta lege cu criteriile generale din Legea nr.179/2016 nu instituie criterii paralele contradictorii, ci definiții cu domenii de aplicare distincte, fără a genera un conflict normativ. În ceea ce privește cursul de schimb, metoda prevăzută de proiect (cursul valabil la 31 decembrie al fiecăruia dintre ultimii 3 ani calendaristici) decurge din însuși criteriul transpus - capitalizarea bursieră pe baza cotațiilor de sfârșit de an - și nu poate fi înlocuită cu cursul mediu anual prevăzut la art.4 alin.(3) din Legea nr.179/2016, care este corelat cu criteriul cifrei de afaceri anuale, propriu unei alte definiții.
Articolul 4. Noțiuni principale (1) În sensul prezentei legi, următoarele noţiuni principale semnifică:	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**7**	Totodată, cuvântul „calendaristice" se vor evita la determinarea curgerii și calculării termenilor. Or, aceasta este regula generală de	**Se acceptă.**

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
... *întreprinderi mici şi mijlocii* sau *IMM-uri* – societăţile a căror capitalizare bursieră, pe baza cotaţiilor de sfârşit de an din ultimii 3 ani calendaristici, a fost mai mică decât echivalentul în lei moldovenești a 200 milioane euro. Cursul de schimb avut în vedere la stabilirea echivalentului în lei moldovenești al sumei de 200 milioane euro este cel valabil pentru data de 31 decembrie a fiecărui an din ultimii 3 ani calendaristici;			curgere a termenului. În caz contrar, apare incertitudinea în privința modului de calculare a termenului unde nu s-a precizat tipul zilelor.	Au fost operate modificări la art.4 alin.(1) pct.43), cât și la 138 alin.(6), (7), (9) cu excluderea cuvântului „calendaristice”.
Articolul 13. Autorizația de firmă de investiții (3) Firmele de investiții se constituie sub forma juridică de organizare de societăţi pe acţiuni conform legislației cu privire la societăţile pe acţiuni și prezentei legi. Dispozițiile Legii nr.1134/1997 privind societăţile pe acţiuni și ale altor legi pot fi aplicate firmelor de investiții doar în măsura în care nu contravin normelor stabilite de prezenta lege.	**Centrul de Armonizare a Legislației** (scrisoare nr.31/02-126-5541 din 15.05.2026)	**8**	*b) Observații de compatibilitate cu Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014* - Art. 13 (3) din proiect impune obligativitatea organizării firmelor de investiții sub forma societății pe acțiuni, deși art. 5 din Directiva 2014/65/UE nu prevede o anumită formă juridică obligatorie pentru firmele de investiții. [...]	**Se ia act** Opțiunea este menținută. Cerința constituirii sub formă de societate pe acțiuni nu contravine art.5 din Directiva 2014/65/UE, întrucât directiva nu prescrie o formă juridică unică, dar nici nu interzice statelor membre să impună una. Mai mult ca atât, marja de apreciere a statelor membre în stabilirea structurii de guvernanță este recunoscută prin preambulul (55) al Directivei 2014/65/UE. Totodată, soluția națională se justifică prin: a) practica comparată din statele membre (e.g. România – art.3 alin.(1) pct.74 din Legea nr.126/2018 privind pieţele de instrumente financiare); b) continuitatea cu regimul actual al Legii nr. 171/2012 privind piața de capital, care impune deja această formă societăților de investiții.
Articolul 13. Autorizația de firmă de investiții (3) Firmele de investiții se constituie sub forma juridică de organizare de societăţi pe acţiuni conform legislației cu privire la	**Centrul de Armonizare a Legislației** (scrisoare nr.31/02-	**9**	- [...] Totodată, nu este transpusă expres cerința prevăzută la art. 5 (4) din Directiva 2014/65/UE privind obligația ca firma de investiții să aibă sediul principal în același stat în care se află sediul social sau în statul în care își desfășoară efectiv activitatea.	**Se acceptă** Cerința art.5 alin.(4) din Directiva 2014/65/UE era reflectată în redacția inițială prin obligația constituirii firmei de investiții ca societate pe acțiuni conform legislației

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
societăţile pe acţiuni şi prezentei legi. Dispozițiile Legii nr.1134/1997 privind societăţile pe acţiuni şi ale altor legi pot fi aplicate firmelor de investiții doar în măsura în care nu contravin normelor stabilite de prezenta lege.	126-5541 din 15.05.2026)			naționale, ceea ce implicit impune localizarea sediului persoanei juridice pe teritoriul Republicii Moldova. În eventualitatea în care dispozițiile legislației privind societățile pe acțiuni nu ar acoperi în mod expres această ipoteză, art.13 alin.(3) din proiect a fost modificat după cum urmează: (3) Firmele de investiții **autorizate de CNPF au sediul în Republica Moldova** și se constituie sub forma juridică de societate pe acţiuni conform legislației cu privire la societăţile pe acţiuni şi prezentei legi. Dispozițiile Legii nr.1134/1997 privind societăţile pe acţiuni şi ale altor legi pot fi aplicate firmelor de investiții doar în măsura în care nu contravin normelor stabilite de prezenta lege.
Articolul 13. Autorizația de firmă de investiții .. (17) Activităţile firmei de investiţii ce ţin de prelucrarea datelor cu caracter personal se desfăşoară în conformitate cu prevederile Legii nr.195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal şi ale altor prevederi legale în vigoare în domeniul protecţiei datelor cu caracter personal.	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**10**	La art.13, atenționăm că redacția alin.(17) necesită revizuire sub aspectul respectării regulilor de tehnică legislativă. Astfel, cuvintele „alte prevederi legale în vigoare în domeniul protecției datelor cu caracter personal” este redundantă, întrucât referințele la actele normative se interpretează, de regulă, ca referințe la legislația aflată în vigoare la momentul aplicării normei. Prin urmare, mențiunea expresă „în vigoare” nu adaugă conținut normativ distinct și este de natură să încarce inutil textul. Potrivit regulilor de tehnică legislativă, numai în situațiile excepționale, când se urmărește aplicarea legislației existente la un anumit moment determinat, este necesară precizarea expresă a momentului de referință. În lipsa unei asemenea intenții, referirea la „prevederile legale” este suficientă. În acest context, se recomandă excluderea sintagmei „în vigoare”, cu reformularea corespunzătoare a textului, pentru asigurarea concizieiși rigurozității normei juridice. Observația dată este valabilă pentru toate cazurile relevante din proiect.	**Se acceptă** Au fost operate modificări la art.13 alin.(17) și pe tot parcursul proiectului de lege, cu excluderea sintagmei „în vigoare” acolo unde însoțea o trimitere generală la legislație.
Articolul 15. Respingerea cererii de acordare a autorizației	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**11**	Prevederile art.15 alin.(1) lit.d)-f) necesită revizuire sub aspectul clarității și previzibilității normei. Temeiurile de respingere a cererii sunt formulate prin raportare la aprecierea subiectivă a autorității	**Nu se acceptă** Temeiurile de respingere prevăzute la art.15 alin.(1) lit.d)-f) transpun fidel dispozițiile

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
(1) CNPF respinge o cerere de acordare a autorizației de firmă de investiții dacă: ... d) CNPF nu este satisfăcută de calitatea membrilor organului de conducere al firmei de investiții sau, după caz, a persoanelor care dețin funcții-cheie, întrucât reputaţia, cunoștințele, competențele sau experienţa profesională a acestora nu este adecvată naturii, volumului şi complexităţii activităţii firmei de investiții sau nu corespunde necesităţii asigurării unei administrări corecte și prudente, conform art.20; e) CNPF nu este satisfăcută de calitatea acţionarilor direcţi sau indirecţi, inclusiv a beneficiarului efectiv al firmei de investiții, întrucât aceştia nu corespund cerinţelor prevăzute de prezenta lege şi actele normative emise pentru executarea acesteia; f) există legături strânse între firma de investiții şi alte persoane fizice sau juridice de natură să împiedice exercitarea eficientă de CNPF a competențelor sale de supraveghere; ...			(„CNPF nu este satisfăcută de calitatea...”), fără a rezulta cu suficientă claritate criteriile obiective în baza cărora se constată necorespunderea persoanelor vizate. În particular, noțiuni precum „calitatea membrilor organului de conducere”, „calitatea acționarilor” sau lipsa satisfacerii autorității în privința reputației, competențelor ori experienței profesionale nu sunt corelate în mod explicit cu criterii verificabile și măsurabile în cadrul normei analizate. O asemenea formulare poate lăsa spațiu excesiv de apreciere discreționară autorității competente și poate crea dificultăți în evaluarea conformității solicitanților cu cerințele legale. Astfel, reieșind din cele expuse mai sus, precum și în vederea respectării principiilor securității juridice, previzibilității și clarității normei, se recomandă reformularea dispozițiilor prin stabilirea unor criterii obiective și suficient de determinate pentru aprecierea reputației, competenței, experienței profesionale și a calității acționarilor ori prin trimitere expresă la dispozițiile legale care reglementează în detaliu aceste condiții. Astfel, temeiurile de respingere a cererii vor fi formulate într-o manieră care să permită destinatarilor normei să prevadă consecințele juridice ale neîndeplinirii cerințelor legale și să asigure un control efectiv al deciziilor emise de autoritatea competentă.	corespondente din Directiva 2014/65/UE: lit.d) – art.9 alin.(4); lit.e) - art.10 alin.(1) al doilea paragraf; lit.f) - art.10 alin.(1) al treilea paragraf. Potrivit pct.24 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1171/2018, aceste formulări se preiau fără devieri; înlocuirea standardului de adecvare cu criterii rigide ar denatura transpunerea și natura evaluării prudențiale într-un domeniu sensibil. Norma nu instituie o apreciere arbitrară: criteriile sunt determinate și corelate; de exemplu, lit.d) trimite la art.20, care detaliază cerințele de reputație, cunoștințe, competențe, experiență și de disponibilitate de timp ale membrilor organului de conducere, iar lit.e) trimite la cerințele privind acționariatul prevăzute de prezenta lege (art.23-32) și de actele normative ale CNPF. Utilizarea unui asemenea standard calitativ – de „adecvare” nu este o imprecizie de redactare, ci o trăsătură deliberată și constantă a reglementării prudențiale a sectorului financiar în dreptul Uniunii Europene, justificată de specificul acestui domeniu. Autorizarea reprezintă o evaluare prospectivă și preventivă, prin care autoritatea trebuie să aprecieze aptitudinea persoanelor de a asigura, în viitor, administrarea corectă și prudentă a entității, protecția investitorilor și integritatea pieței - interese publice care nu pot fi protejate eficient printr-o verificare mecanică. Factorii relevanți pentru reputație, integritate,

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
				competență și soliditate financiară sunt eterogeni și dependenți de context și nu pot fi reduși la o listă exhaustivă și rigidă, care ar fi, simultan, prea îngustă (ar permite accesul unor persoane neadecvate care nu încalcă un criteriu punctual) și prea largă (ar exclude persoane adecvate pentru neîndeplinirea unui element pur formal). Din acest motiv, actele Uniunii Europene – atât Directiva 2014/65/UE, cât și Directiva 2013/36/UE – impun o evaluare globală, proporțională cu natura, amploarea și complexitatea activității, conformă standardului internațional „fit and proper", criteriile detaliate urmând a fi dezvoltate prin actele de nivel secundar ale CNPF. Aceeași tehnică de reglementare este deja consacrată în legislația financiară națională în vigoare: de exemplu, Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor (care transpune Directiva 2013/36/UE), în art.19 alin.(1) lit.)-f) utilizează același standard de evaluare a adecvării organului de conducere și a deținătorilor de acțiuni.
Articolul 16. Retragerea autorizației ... (11) CNPF retrage autorizația firmei de investiții în cazul în care constată existența unuia dintre temeiurile de insolvabilitate prevăzute de lege.	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**12**	Prevederea art.16 alin.(11) necesită clarificare, întrucât stabilește că CNPF retrage autorizația firmei de investiții „în cazul în care constată existența unuia dintre temeiurile de insolvabilitate prevăzute la art.10 din Legea insolvabilității nr.149/2-12 (incapacitatea de plată și supraîndatorarea), la intentarea procesului de insolvabilitate prin hotărâre judecătorească sau la constatarea stării de insolvabilitate în cadrul procedurii judiciare. De asemenea, norma nu permite determinarea raportului dintre competența CNPF de a constata existența acestor circumstanțe. În redarea actuală, dispoziția este susceptibilă de interpretări divergente și nu întrunește exigențele de claritate și previzibilitate	**Se acceptă.** Au fost operate modificări la art.16 cu excluderea alin.(11), inclusiv ținând cont de prevederile art.16 alin.(1) lit.k) din proiect.

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
			ale normei juridice. Astfel, considerăm necesară precizarea expresă a situației juridice care constituie temei pentru retragerea autorizației și, după caz, indicarea expresă a dispozițiilor relevante din Legea insolvabilității nr.149/2012.	
Articolul 21. Persoanele care deţin funcţii-cheie (2) După caz și în funcție de natura, dimensiunea și complexitatea activităților pe care le desfășoară, precum și de natura și gama serviciilor și a activităților de investiții întreprinse, firma de investiții instituie și menține o funcție de gestionare a riscurilor, independentă de funcțiile și activitățile pe care le monitorizează, responsabilă pentru identificarea, gestionarea și monitorizarea riscurilor aferente activităților firmei de investiții și căreia îi revin următoarele responsabilități: a) punerea în aplicare a politicii și a procedurilor menționate la art. 37 alin. (1); b) furnizarea de rapoarte și de consultanță cadrelor de conducere în conformitate cu art. 35 alin. (8).	**Centrul de Armonizare a Legislației** (scrisoare nr.31/02-126-5541 din 15.05.2026)	**13**	Art. 21 alin. (2) din proiect reglementează instituirea funcției de gestionare a riscurilor și stabilește atribuțiile acesteia, inclusiv furnizarea de rapoarte și consultanță cadrelor de conducere. Cu toate acestea, prevederea nu consacră expres dreptul și obligația funcției de gestionare a riscurilor de a raporta direct consiliului firmei de investiții și de a avea acces direct la acesta, inclusiv în cazul riscurilor semnificative sau al deficiențelor de control intern. Transpunerea este incompletă în raport cu principiile de guvernanță prevăzute de art. 9 din Directiva 2014/65/UE, care impun independența funcției de risc și posibilitatea raportării directe către organul de supraveghere al firmei de investiții.	**Se acceptă.** Art. 35 alin. (8) din proiect a fost completat, în vederea transpunerii fidele a art.25 alin.(3) din Regulamentul delegat (UE) 2017/565: „(8) Organul executiv şi consiliul firmei de investiții trebuie să evalueze şi să verifice periodic eficienţa politicilor, dispoziţiilor şi procedurilor puse în aplicare şi să adopte măsurile adecvate pentru remedierea eventualelor deficienţe. Această evaluare și/sau verificare se va efectua în temeiul rapoartelor scrise prezentate de către persoanele responsabile cel puţin o dată pe an. **Firma de investiții se asigură că persoanele care dețin funcții-cheie raportează direct consiliului societății, care primește, în mod regulat, rapoarte scrise privind aspectele prevăzute la art.21 alin.(1)-(3).**”
Articolul 22. Comitete specializate ale consiliului firmei de investiții (3) Firmele de investiții care sunt semnificative din punctul de vedere al mărimii și organizării interne, precum și al naturii, extinderii și complexității activității lor trebuie să înființeze și să dispună de un comitet de nominalizare.	**Centrul de Armonizare a Legislației** (scrisoare nr.31/02-126-5541 din 15.05.2026)	**14**	Art. 22 din proiect reglementează instituirea comitetelor specializate și prevede obligativitatea constituirii unui comitet de nominalizare pentru firmele de investiții semnificative. Totuși, nu este prevăzută expres obligația instituirii unui comitet de remunerare pentru firmele de investiții considerate semnificative din punctul de vedere al dimensiunii, organizării interne și complexității activității. Nu este transpusă cerința derivată din art. 9 alin. (1) din Directiva 2014/65/UE, care impune existența unui comitet de remunerare pentru entitățile semnificative în vederea supravegherii politicilor și practicilor de remunerare.	**Nu se acceptă.** Art. 9 alin. (1) din Directiva 2014/65/UE reglementează atribuțiile generale de guvernanță ale organului de conducere și nu impune instituirea unui comitet de remunerare. Cerința comitetului de remunerare pentru firmele de investiții este reglementată prin: (a) art. 95 din Directiva 2013/36/UE — pentru firmele de investiții reclasificate ca instituții de credit sau care rămân supuse regimului prevăzut de această directivă; (b) art. 33 din Directiva (UE) 2019/2034 — pentru firmele de investiții care intră sub

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
				incidența acestei prevederi, urmând a fi transpusă prin Legea privind supravegherea prudențială a firmelor de investiții.
Articolul 23. Acţionari (2) CNPF poate acorda autorizație numai dacă este pe deplin convinsă că, din perspectiva necesităţii asigurării unei administrări corecte, prudente și eficiente a firmei de investiții, calitatea persoanelor prevăzute la alin.(1) este în corespundere cu prevederile art.28.	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**15**	Prevederea art.23 alin.(2) necesită revizuire sub aspectul clarității, previzibilității și obiectivității normei juridice. Textul stabilește că CNPF poate acorda autorizație numai dacă „este pe deplin convinsă" că, din perspectiva necesității asigurării unei administrări corecte, prudente și eficiente a firmei de investiții, calitatea persoanelor prevăzute la alin.(1)) corespunde prevederilor art.28. Astfel, cuvintele „este pe deplin convinsă" exprimă un criteriu predominant subiectiv, care nu permite identificarea cu suficientă precizie a condițiilor legale ce trebuie întrunite pentru acordarea autorizației. O asemenea formulare poate crea impresia existenței unei marje discreționare excesive a autorității competente și nu oferă destinatarilor normei posibilitatea de a anticipa în mod rezonabil cerințele pe care trebuie să le îndeplinească. Respectiv, ținând cont de cele expuse mai sus, în vederea respectării exigențelor de securitate juridică și previzibilitate a normei, se recomandă înlocuirea formulării respective cu una care să condiționeze acordarea autorizației de constatarea îndeplinirii criteriilor și cerințelor prevăzute de lege, inclusiv de art.28, pe baza unor elemente obiective și verificabile. Astfel, decizia autorității, în speță CNPF va fi fundamentată pe criterii legale determinate, și nu pe o apreciere formulată în termeni subiectivi.	**Nu se acceptă.** Sintagma „este pe deplin convinsă" este preluată fidel din art.7 alin.(1) al Directivei 2014/65/UE, asigurând astfel conformitatea terminologică cu actul european de referință. Totodată, reiterăm argumentele prevăzute la pct.11 *supra* și notăm că CNPF va emite acte normative secundare care să detalieze procedurile de autorizare în temeiul acestui proiect de lege.
Articolul 27. Procesul de solicitare a aprobării prealabile (2) Pentru solicitarea aprobării prealabile prevăzute la art.28 alin.(1), achizitorul potenţial/dobânditorul prezintă documentele şi informaţiile relevante, conform legislației aplicabile, care se examinează în termenele prevăzute la alin.(4)-(7).	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**16**	În altă ordine de idei, prevedea art.27 alin.(2) necesită revizuire sub aspectul clarității și determinării normei juridice, întrucât face trimitere generică la „legislația aplicabilă", fără a indica actele normative concrete sau categoria acestora. O asemenea formulare nu asigură previzibiliatetea cerințelor impuse achizitorului/dobânditorului, întrucât nu permite identificarea cu suficientă precizie a documentelor și informațiilor ce trebuie prezentate pentru solicitarea aprobării prealabile. Sintagma utilizată poate genera incertitudine cu privire la aplicabilitatea legislației primare, a actelor normative ale CNPF sau a altor reglementări sectoriale incidente. În vederea respectării principiilor de claritate,	**Se acceptă** Trimiterea generică la „legislația aplicabilă" a fost înlocuită cu „actele normative ale CNPF", având în vedere că toate documentele și informațiile care urmează a fi prezentate conform acestor prevederi, se vor detalia în actele normative emise de CNPF.

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
			accesibilitate și securitate juridică a normei, se recomandă indicarea expresă a actelor normative aplicabile sau, după caz, precizarea că documentele și informațiile se prezintă conform actelor normative emise de CNPF în temeiul legii. Totodată, este necesară clarificarea sferei de reglementare vizate (legislație primară, secundară sau reglementări sectoriale), pentru a evita interpretările divergente și aplicarea neuniformă a normei.	
Articolul 28. Evaluarea achizitorului potenţial/dobânditorului (2) CNPF va elibera aprobarea prealabilă doar dacă: a) este pe deplin convinsă că calitatea achizitorului potenţial, inclusiv soliditatea financiară a acestuia în raport cu achiziția propusă, este potrivită și adecvată prin examinarea cumulativă a criteriilor prevăzute la alin.(1);	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**17**	La art. 28 alin.(2) lit.a), considerăm că textul „va elibera aprobarea prealabilă doar dacă este pe deplin convinsă că calitatea achizitorului potențial, inclusiv soliditatea financiară a acestuia în raport cu achiziția propusă, este potrivită și adecvată” ridică rezerve din perspectiva exigențelor de claritate, previzibilitate și accesibilitate a normei juridice. Reiterăm că, utilizarea sintagmei „pe deplin convinsă” conferă autorității administrative un grad excesiv de apreciere subiectivă, nefiind definit în mod obiectiv standardul de probă sau criteriile concrete care fundamentează această convingere. Din perspectiva tehnicii legislative, normele juridice trebuie să evite formulările de tip apreciativ pur, care nu pot fi circumscrise unor repere verificabile ex ante, întrucât pot genera riscuri de aplicare neunitară și arbitrar administrativă. Deși norma face trimitere la „examinarea cumulativă a criteriilor prevăzute la alin.(1)”, ceea ce introduce un element de obiectivitate, rămâne neclar în ce măsură aprecierea „calității achizitorului” și a „solidității financiare” este ghidată de indicatori, praguri sau metodologii determinate normativ ori prin acte subsecvente. În consecință, se recomandă reanalizarea formulării în sensul înlocuirii expresiei „pe deplin convinsă” cu o formulare obiectivă, raportată la îndeplinirea cumulativă a unor criterii clar definite, în vederea asigurării previzibilității reglementării și a limitării marjei de apreciere a autorității la limitele necesare ale evaluării prudențiale.	**Nu se acceptă.** Sintagma „este pe deplin convinsă” este preluată din art.10 alin.(1) para.2 coroborat cu art.13 alin.(2) din Directiva 2014/65/UE. Totodată, reiterăm argumentele prevăzute la pct.11 *supra* și notăm că CNPF va emite acte normative secundare care să detalieze procedurile de autorizare în temeiul acestui proiect de lege. În acest sens, notăm art.28 alin.(4) din proiectul de lege: „(4) Criteriile şi condiţiile prevăzute la alin.(1) și (2), elementele care se au în vedere la evaluarea îndeplinirii acestora, lista de informaţii şi documente pentru realizarea evaluării se detaliază prin actele normative emise pentru executarea prezentei legi. Informațiile și documentele solicitate sunt proporționale și adaptate naturii achizitorului potenţial/dobânditorului şi achiziției propuse/dobândirii. CNPF nu solicită informaţii care nu prezintă relevanță din perspectiva unei evaluări prudențiale.”
Articolul 30. Nerespectarea cerinţelor privind calitatea acţionariatului (1) În cazul în care deținătorul, direct sau indirect, al unei participații calificate,	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**18**	Art. 30 alin.(1) lit.e) necesită revizuire sub aspectul clarității și determinării normei juridice. Sintagma „aplică alte măsuri și/sau sancțiuni conform prevederilor prezentei legi” are un caracter excesiv de general și nu permite identificarea cu suficientă precizie	**Se acceptă.** Au fost operate modificări la art.30 alin.(1) lit.e) cu includerea trimiterilor normative la art.144 și art.146 alin.(1) și (2).

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
inclusiv beneficiarul efectiv, nu mai îndeplinește cerinţele prevăzute de prezenta lege şi actele normative emise pentru executarea acesteia privind calitatea acționariatului unei firme de investiții sau exercită asupra acesteia o influență de natură să pericliteze administrarea corecte, prudente și eficiente a firmei de investiții, precum și în cazul în care deținătorul, direct sau indirect, inclusiv beneficiarul efectiv al acestuia, nu a furnizat CNPF informaţii care relevă cu certitudine identitatea beneficiarului efectiv sau în cazul în care CNPF constată acțiunea concertată a acționarilor cu participații calificate fără aprobarea prealabilă a acesteia, CNPF poate dispune următoarele măsuri şi sancțiuni, inclusiv în mod cumulativ: e) aplică alte măsuri și/sau sancțiuni conform prevederilor prezentei legi.			a măsurilor ori sancțiunilor ce pot fi dispuse de autoritatea competentă. O asemenea formulare instituie o clauză deschisă, care poate conduce la extinderea nelimitată a sferei măsurilor aplicabile și afectează previzibilitatea regimului sancționator, contrar exigențelor de securitate juridică și legalitate a sancțiunilor. În vederea asigurării clarității normei, se recomandă fie enumerarea exhaustivă a măsurilor și sancțiunilor aplicabile în acest context, fie limitarea expresă a măsurile și sancțiunile prevăzute în mod concret în alte articole ale acestei legi, prin indicarea acestora sau printr-o trimitere normativă precisă.	
Articolul 34. Cerințe privind capitalul inițial (1) Orice entitate care solicită autorizația de firmă de investiții trebuie să dispună de capital inițial suficient, potrivit prevederilor legislației privind supravegherea prudențială a firmelor de investiții, ținând seama de natura serviciului sau a activității de investiții avute în vedere.	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**19**	La art.34 alin.(1), norma stabilește obligația entității de a dispune de „capital inițial suficient, potrivit prevederilor legislației privind supravegherea prudențială a firmelor de investiții”, fără a indica în mod clar și direct cadrul normativ aplicabil sau criteriile determinante ale acestei cerințe. Atenționăm că din perspectiva exigențelor de claritate și previzibilitate a normei juridice, se impune ca elementele esențiale ale condiției de autorizare, inclusiv nivelul sau modul de determinare a capitalului inițial, să fie stabilite fie prin această lege, fie prin trimitere expresă la o altă lege sepcială determinată, care reglementează în mod complet și direct acest aspect. În acest sens, se observă că formularea actuală, prin trimitere generică la „legislația privind supravegherea prudențială”, nu asigură suficientă determinare a cadrului normativ aplicabil și poate genera incertitudine cu privire la norma incidentă și la criteriile efective de evaluare a cerinței de capital.	**Nu se acceptă** Cerințele de capital inițial urmează a fi reglementate prin Legea privind supravegherea prudențială a firmelor de investiții, care va transpune Directiva (UE) 2019/2034 și Regulamentul (UE) 2019/2033 (este la etala de proiect, număr unic 28/MF/CNPF/2026, accesibilă aici, a se vedea art.11). Potrivit rigorilor de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr.100/2017, în prezentul proiect nu se poate include o trimitere, prin titlu și număr, la un act normativ încă neadoptat, iar stabilirea unor praguri concrete în acest proiect ar genera un paralelism normativ și un risc de neconcordanță cu viitoarea lege prudențială. Trimiterea generică

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
			În consecință, se recomandă reformularea dispoziției în sensul fie al stabilirii exprese în lege a principiilor și/sau nivelului capitalului inițial, fie al realizării unei trimiteri clare și determinate la actul legislativ special care reglementează în mod complet cerințele de capital aplicabile firmelor de investiții.	asigură astfel atât fidelitatea transpunerii, cât și coerența cu legislația prudențială specială, care va constitui reperul normativ determinat la momentul intrării sale în vigoare.
Articolul 47. Clasificarea clienților (4) În sensul prezentului articol și art.62, sunt recunoscute drept contrapărți eligibile: *[...]* i) organizațiile supranaționale; **Articolul 48. Clienții considerați clienți profesioniști** (1) Următoarele categorii de clienți sunt considerați profesioniști pentru toate serviciile şi activitățile de investiții şi instrumentele financiare în sensul prezentei legi: 1) entitățile care trebuie autorizate sau reglementate pentru a opera pe piețele financiare, indiferent de jurisdicția în care sunt autorizate sau reglementate, inclusiv entitățile care exercită activități caracteristice: *[...]* h) societăților locale;	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**20**	La art.47 alin.(4) și art.48 alin.(1) se utilizează în mod neclar și insuficient determinat anumite categorii de subiecte juridice în cadrul regimului aplicabil clienților profesioniști și contrapărților eligibile, în special termenele de „organizații supranaționale” și „societăți locale”, fără a le defini și fără a stabili criterii obiective de încadrare. Menționăm că, în cazul „organizațiilor supranaționale”, deși sunt indicate cu titlu exemplificativ anumite instituții internaționale, formularea rămâne deschisă, fără a delimita în mod previzibil sfera altor entități similare, ceea ce afectează securitatea juridică a normei. Mai problematic, termenul „societăți locale” nu este definit în cuprinsul proiectului și nu poate fi dedus în mod clar din economica reglementării, ceea ce face imposibilă determinarea exactă a subiecților vizați de această categorie. Atenționăm că această lipsă de claritate este amplificată și de lipsa unei corelări coerente cu reglementarea anterioară, respectiv art.137 din Legea nr.171/2012 privind piața de capital, care utiliza o structură conceptuală distinctă, respectiv noțiunile de „clienți profesioniști” și „investitori instituționali”, definite într-un mod mai strict și mai determinat, inclusiv prin criterii expres prevăzute pentru autorități publice, instituții internaționale și alte entități eligibile. În acest context, introducerea unor noțiuni noi sau reconfigurate, fără definire legală și fără armonizare explicită cu cadrul anterior abrogat, generează incertitudine normativă cu privire la continuitatea și delimitarea categoriilor de subiecți de drept. Prin urmare, reglementarea propusă nu asigură un nivel suficient de claritate, previzibilitate și coerență legislativă, fiind susceptibilă să afecteze aplicarea uniformă a normelor privind clasificarea clienților pe piața de capital.	**Nu se acceptă** Categoriile vizate nu sunt noțiuni introduse de autori, ci sunt preluate ca atare din Directiva 2014/65/UE: art.47 alin.(4) (contrapărți eligibile) transpune art.30 din directivă, iar art.48 alin.(1) (clienți profesioniști) transpune anexa II secțiunea I la directivă, iar „societățile locale” („locals”) constituie una dintre categoriile enumerate expres în anexa II secțiunea I pct.(1) lit.(h) din directivă. Clasificarea clienților (clienți de retail, clienți profesioniști și contrapărți eligibile) constituie un regim armonizat al Uniunii Europene, conceput pentru a asigura un tratament uniform și recunoașterea reciprocă, la nivel transfrontalier, a categoriilor de clienți și de contrapărți, astfel încât o entitate calificată drept contraparte eligibilă ori client profesionist într-un stat membru este recunoscută ca atare în relațiile cu firme din alte state. O definire sau o restrângere națională a acestor noțiuni ar fragmenta acest regim și ar afecta însuși mecanismul de recunoaștere reciprocă. Din acest motiv, statele membre au transpus dispozițiile respective prin preluarea fidelă a listelor din art.30 și din anexa II la Directiva 2014/65/UE, fără a institui definiții naționale proprii (de exemplu, România, prin Legea nr.126/2018 privind piețele de instrumente

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
				financiare, reproduce aceste categorii ca atare). Notăm că art.137 din Legea nr.171/2012 reflectă structura conceptuală a cadrului anterior al Uniunii Europene - Directiva 2004/39/CE (MiFID I), abrogată și înlocuită prin Directiva 2014/65/UE (MiFID II), care se transpune prin acest proiect de lege.
Articolul 76. Înfiinţarea sucursalelor pe teritoriul unui stat terţ (1) Firma de investiții poate presta serviciile și/sau activităţile de investiţii, precum și serviciile auxiliare prevăzute în autorizația eliberată de CNPF într-o ţară terţă, prin înfiinţarea unei sucursale. Pentru scopurile prezentei legi, toate sediile înfiinţate pe teritoriul unei ţări terţe sunt considerate o singură sucursală. (2) Înfiinţarea unei sucursale într-o ţară terţă este supusă aprobării prealabile a CNPF, conform actelor normative emise de aceasta. (3) CNPF poate respinge cererea de aprobare a înființării sucursalei dacă, pe baza informaţiilor deţinute și a documentației prezentate de firma de investiții, consideră că: a) firma de investiții nu dispune de un management adecvat sau de o situație financiară corespunzătoare, în raport cu activitatea propusă a fi desfășurată prin intermediul sucursalei; b) cadrul normativ existent în ţara terţă și/sau modul de aplicare a acestuia împiedică exercitarea de către CNPF a funcţiilor sale de supraveghere;	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**21**	Cu referire la art.76 din proiect, se instituie un regim de autorizare prealabilă de către CNPF pentru înființarea sucursalelor firmelor de investiții în state terțe, însă criteriile de respingere a cererii prevăzute la alin.(3) sunt formulate într-un mod general și insuficient determinat, conferind autorității de supraveghere o marjă largă de apreciere care nu este însoțită de repere normative clare și previzibile. În special, termenii precum „management adecvat”, „situație financiară corespunzătoare” sau aprecierea privind existența unor impedimente determinate de „cadrul normativ existent în țara terță” ori de „modul de aplicare a acestuia” nu sunt definite și nu sunt însoțite de criterii obiective sau indicatori minim necesari pentru a ghida exercitarea puterii de apreciere a autorității. În lipsa unor standarde clare de evaluare, aceste dispoziții riscă să genereze o aplicare neuniformă și imprevizibilă a legii, afectând securitatea juridică a solicitanților și controlul efectiv asupra deciziilor administrative de respingere. Totodată, formularea deschisă a motivelor de refuz poate conduce la o discreție administrativă excesivă a CNPF, dificil de contestat în mod efectiv, întrucât nu sunt stabilite praguri sau criterii verificabile care să permită delimitarea între conformitate și neconformitate. În acest context, prevederile propuse necesită o detaliere suplimentară a criteriilor de evaluare sau trimiterea la standarde tehnice clare, în vederea asigurării previzibilității, proporționalității și controlabilității deciziilor autorității de supraveghere.	**Se acceptă parțial** Ca urmare a observației, formularea „CNPF poate respinge” a fost înlocuită cu „CNPF respinge”. Înființarea de către o firmă de investiții din Republica Moldova a unei sucursale pe teritoriul unei țări terțe nu face obiectul Directivei 2014/65/UE: aceasta reglementează regimul de pașaport în interiorul Uniunii (art.34-35) și accesul societăților din țări terțe pe teritoriul Uniunii (art.39-43, art.46-47), fără a conține dispoziții privind stabilirea de sucursale de către firmele proprii în afara Uniunii. Sintagmele „management adecvat” și „situație financiară corespunzătoare” (alin.(3) lit.a)) exprimă standardul „administrării corecte și prudente” și, respectiv, al solidității financiare – concepte utilizate constant în acquis-ul Uniunii și în proiect (de exemplu, art.20 - adecvarea organului de conducere; art.28 alin.(1) lit.c) - soliditatea financiară) și în legislația națională (Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor (art.33 alin.(1)) și actele normative ale BNM). Criteriul de la alin.(3) lit.b) – împiedicarea exercitării funcțiilor de supraveghere prin cadrul

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
c) firma de investiții nu îndeplinește cerințele prevăzute de prezenta lege sau de actele normative emise pentru executarea acesteia. (4) Orice modificare a elementelor examinate de CNPF la aprobarea înființării sucursalei este supusă aprobării prealabile a CNPF.				normativ ori modul de aplicare a acestuia în țara terță - este același criteriu de „supravegheabilitate" deja consacrat în proiect la art.15 alin.(1) lit.f) și g) (care transpun art.10 din Directiva 2014/65/UE). Evaluarea se realizează exclusiv „pe baza informațiilor deținute și a documentației prezentate", deci pe elemente probatorii verificabile; documentația și condițiile concrete ale procedurii se stabilesc prin actele normative ale CNPF (alin.(2)); iar decizia de respingere este un act administrativ supus, potrivit Codului administrativ, obligației de motivare și controlului judecătoresc, dreptul de apreciere exercitându-se în limitele și potrivit scopului legii. Aceste garanții asigură previzibilitatea, proporționalitatea și controlabilitatea solicitate, fără a impune o detaliere în legea primară care ar fi improprie naturii evaluării prudențiale.
Articolul 78. Autorizarea ca piață reglementată (3) CNPF acordă autorizația de piață reglementată numai dacă este pe deplin convinsă că atât operatorul, cât şi sistemele pieţei reglementate satisfac cel puţin cerinţele prevăzute în dispoziţiile prezentei legi și ale actelor normative emise în aplicarea acesteia.	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**22**	La fel, prevederile art.78 alin.(3) utilizează un standard de apreciere insuficient determinat, stabilind că autoritatea competentă acordă autorizația de piață reglementată „numai dacă este pe deplin convinsă" că operatorul și sistemele pieței reglementate îndeplinesc cerințele legale. Această formulare introduce un criteriu subiectiv de evaluare, lipsit de repere normative obiective și verificabile, care transformă analiza conformității legale într-o apreciere discreționară a autorității. În absența unor indicatori sau criterii clare de evaluare a condițiilor de autorizare, textul reduce gradul de previzibilitate al normei și afectează securitatea juridică a solicitanților, întrucât nu permite determinarea ex ante a condițiilor exacte în care autorizația poate fi acordată sau refuzată. Totodată, utilizarea unei formulări bazate pe convingerea autorității, în speță CNPF, în locul unui standard obiectiv de conformitate cu cerințele legale, poate conduce la dificultăți în controlul jurisdicțional al deciziilor de autorizare, întrucât motivele refuzului riscă să fie dificil de verificat în mod	**Nu se acceptă** Sintagma „pe deplin convinsă" este preluată fidel din art.44 alin.(1) al Directivei 2014/65/UE, asigurând conformitatea terminologică deplină cu actul european de referință. Totodată, reiterăm argumentele prevăzute la pct.11 *supra* și notăm că CNPF va emite acte normative secundare care să detalieze procedurile de autorizare în temeiul acestui proiect de lege.

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
			efectiv. În acest context, se recomandă înlocuirea expresiei cu un standard juridic obiectiv, bazat exclusiv pe îndeplinirea condițiilor prevăzute expres de lege și de actele normative subsecvente.	
Articolul 94. Membrii și participanții pieței reglementate (3) Regulile pieței reglementate pot prevedea că și alte persoane decât cele prevăzute la alin.(2) pot fi admise sau pot adera la piața reglementată în calitate de membru sau participant, cu condiția ca acestea să îndeplinească cumulativ următoarele cerințe: a) să aibă o reputaţie suficient de bună; b) să demonstreze un nivel suficient de aptitudine, competenţă şi experienţă pentru desfășurarea activităților de tranzacţionare; c) să dispună, dacă este cazul, de o organizare internă corespunzătoare naturii și complexității activităților desfășurate; d) să deţină resurse suficiente corespunzătoare rolului asumat, ținând seama de mecanismele financiare pe care piaţa reglementată le-ar putea avea pentru garantarea decontării tranzacţiilor.	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**23**	Prevederile art.94 alin.(3) instituie criterii generale de admitere a membrilor sau participanților pe piața reglementată, însă formularea acestora este insuficient determinată din punct de vedere juridic, întrucât utilizează noțiuni evaluative precum „reputație suficient de bună”, „nivel suficient de aptitudine, competență și experiență”, „organizare internă corespunzătoare” și „resurse suficiente”, fără a stabili criterii obiective, indicatori minim verificabili sau standarde de evaluare care să asigure o aplicare uniformă și previzibilă a normei. În lipsa unor repere normative clare, aprecierea îndeplinirii acestor condiții este lăsată în mare parte la latitudinea regulilor pieței reglementate și a interpretării subiective a operatorului sau a autorității de supraveghere, ceea ce poate genera practici neunitare și incertitudine juridică pentru potențialii participanți. Astfel, se impune detalierea criteriilor de eligibilitate prin introducerea unor standarde clare sau trimiterea la norme tehnice și reglementări secundare suficient de precise, astfel încât să fie asigurată transparența, predictibilitatea și aplicarea uniformă a condițiilor de acces la piața reglementată.	**Nu se acceptă.** Art.94 alin.(3) transpune art.53 alin.(3) din Directiva 2014/65/UE, reproducând cele 4 cerințe de admitere a membrilor sau participanților: reputația suficient de bună, nivelul suficient de aptitudine, competență și experiență pentru tranzacționare, organizarea internă corespunzătoare și resursele suficiente, ținând seama de mecanismele de garantare a decontării. Noțiunile evaluative semnalate constituie chiar formularea Directivei, iar, potrivit pct.24 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1171/2018, acestea se preiau fără devieri; reformularea lor ar denatura transpunerea și ar afecta corespondența cu acquis-ul. Aceste cerințe reprezintă standarde-cadru minime, pe care directiva le stabilește la nivel de principiu, urmând a fi concretizate în regulile pieței reglementate. Departe de a lăsa aprecierea operatorului, Directiva impune ea însăși, la art.53 alin.(1), ca regulile privind accesul și calitatea de membru să fie transparente, nediscriminatorii și bazate pe criterii obiective – cerință transpusă la art.94 din proiect. Aceste reguli sunt supuse, la rândul lor, aprobării și supravegherii CNPF, astfel încât obiectivitatea, previzibilitatea și aplicarea uniformă invocate sunt asigurate la nivelul regulilor pieței și al actelor normative

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
				ale CNPF, fără a fi necesară o detaliere a indicatorilor în legea primară. Mai mult, cerințele de admitere se calibrează în mod necesar și în funcție de caracteristicile concrete ale pieței reglementate în cauză, în special de tipul instrumentelor financiare tranzacționate (numai valori mobiliare ori și instrumente financiare derivate) și de modalitatea de tranzacționare (inclusiv recurgerea la tranzacționarea algoritmică). Astfel, nivelul de aptitudine, competență și experiență, organizarea internă și resursele cerute unui membru sau participant sunt, prin natura lor, variabile iar diversitatea pieţelor și a modalităților de tranzacționare face ca stabilirea unor indicatori exacți și uniformi în legea primară să fie inadecvată.
Articolul 117. Dispoziții generale privind furnizarea de servicii de raportare a datelor [...] (2) În sensul prezentei legi, următoarele noţiuni au următoarele semnificaţii: 1) furnizor de servicii de raportare a datelor – persoană autorizată să presteze unul sau mai multe servicii de raportare a datelor, respectiv, serviciile corespunzătoare unui APA, CTP, sau ARM sau o firmă de investiții sau un operator de piață care exploatează un loc de tranzacționare și este autorizat să presteze, în temeiul autorizației, servicii echivalente celor prestate de APA, CTP sau ARM; 2) furnizor de sisteme centralizate de raportare sau CTP – persoană autorizată să	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**24**	Cu referire la art.117, remarcăm că enumerarea noțiunilor este structurată prin utilizarea cifrelor urmate de paranteză („1)”, „2)”, „3)” etc.). În acest context, se va reexamina structura normei prin prisma art.51 alin.(6) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, care stabilește că alineatele se divizează, de regulă, în litere, iar utilizarea punctelor numerotate este justificată în cazul unei structuri complexe. Prin urmare, recomandă ajustarea acesteia în conformitate cu exigențele de tehnică legislativă. La fel, atenționăm că, în conformitate cu art.45 alin.(1) lit.c) din Legea nr.100/2017, definirea termenilor și explicarea noțiunilor reprezintă elemente specifice dispozițiilor generale ale actului normativ, iar potrivit art.41 din aceeași lege, structura actului normativ presupune delimitarea clară între dispozițiile generale și dispozițiile de conținut, în vederea asigurării coerenței și unității conceptuale a reglementării. În acest sens, art.4 alin.(1) din proiect stabilește deja cadrul general al noțiunilor utilizate, ceea ce presupune că utilizarea termenilor trebuie să fie unitară și	**Se acceptă parțial.** Au fost operate modificări la art.117 alin.(2) cu numerotarea noțiunilor în litere, în conformitate cu exigențele art.51 alin.(6) din Legea nr.100/2017. Cu privire la relocarea definițiilor: aceste articole transpun, cu titlu tranzitoriu, până la aderare, prevederi ale unor regulamente ale Uniunii Europene direct aplicabile – Regulamentul (UE) nr.600/2014 (MiFIR), Regulamentul (UE) 2015/2365 (SFTR) și, respectiv, Regulamentul (UE) nr.236/2012. Potrivit art.169 alin.(5) din proiect, la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la UE aceste dispoziții (art.125-139, alături de art.113-116) se

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
presteze serviciul de colectare de date de la locuri de tranzacţionare și APA și de consolidare a acestor date într-un flux continuu de date electronice în direct care furnizează date de piață de bază și date de reglementare; 3) mecanism de publicare aprobat sau APA – persoană autorizată să presteze, în numele firmelor de investiții, serviciul de publicare a rapoartelor privind tranzacţiile, în vederea executării obligațiilor de transparență post-tranzacționare prevăzute la art.65; 4) mecanism de raportare aprobat sau ARM – persoană autorizată să presteze, în numele firmelor de investiții, serviciul de raportare către CNPF a detaliilor privind tranzacțiile, în vederea executării obligațiilor de raportare prevăzute la art.66 alin.(3)-(7).			consecventă pe întreg cuprinsul actului normativ, fără multiplicarea nejustificată a definițiilor sau fragmentarea acestora pe capitole ori titluri, cu excepția situațiilor în care sunt introduse noțiuni strict sectoriale care necesită precizări suplimentare. În acest sens, inserarea sau reluarea necorelată a unor definiții în diferite părți ale proiectului, fără raportare expresă la cadrul conceptual general, poate afecta coerența internă a actului normativ și poate genera dificultăți de interpretare și aplicare unitară a acestuia. Prin urmare, se impune asigurarea unei abordări sistemice și unitare a definirii noțiunilor, prin evitarea redundanțelor și prin corelarea strictă cu cadrul general instituit de Legea nr.100/2017 (obiecție aplicabilă și pentru art.125, art.128, art.131 din proiect).	abrogă, întrucât regulamentele respective devin direct aplicabile. Menținerea definițiilor aferente în cadrul acestor dispoziții speciale este necesară pentru a permite abrogarea lor unitară, odată cu normele pe care le deservesc, evitându-se astfel rămânerea unor definiții fără obiect și paralelismul cu regulamentele europene direct aplicabile. Totodată, plasarea acestor definiții în dispozițiile speciale nu reflectă doar o aplicabilitate limitată la un anumit titlu, ci și faptul că noțiunile respective țin de un obiect de reglementare distinct față de scopul general al legii. Deși sunt cuprinse în prezenta lege, serviciile de raportare a datelor (de exemplu, APA, ARM - noțiuni legate de publicarea și raportarea datelor privind tranzacțiile, iar nu de prestarea serviciilor de investiții), transparența operațiunilor de finanțare prin instrumente financiare (art.128) și regimul vânzării în lipsă și al swapurilor pe riscul de credit (art.131) constituie regimuri specializate, cu o logică și o terminologie proprii, diferite de obiectul principal al legii - pieţele instrumentelor financiare și prestarea serviciilor și activităților de investiții. Definirea noțiunilor specifice fiecărui asemenea regim în cadrul dispoziției speciale care îl reglementează asigură coerența și autonomia conceptuală a regimului respectiv, în acord cu art.41 din Legea nr.100/2017.

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
Articolul 127. Servicii de reducere a riscurilor post-tranzacţionare (1) Cerinţele de transparenţă prevăzute la art.65 alin.(2) și (3), art.113 alin.(4)-(5), alin.(7)-(8) și art.114 alin.(2)-(3), obligaţia de tranzacţionare prevăzută la art.125 și obligaţia de a executa ordinele în condiţiile cele mai favorabile pentru client prevăzută la art.58 nu se aplică tranzacţiilor cu instrumente financiare derivate extrabursiere care sunt formate și stabilite ca urmare a serviciilor de reducere a riscurilor post-tranzacţionare.	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**25**	La art.127 alin.(1) sunt utilizate trimiteri de forma „alin. (2) – (3)”, „alin. (4) – (5)” etc. Atragem atenția că, utilizarea cratimei pentru indicarea unui interval de alineate este justificată în cazul în care trimiterea vizează o succesiune mai extinsă de dispoziții. În situația în care sunt vizate doar două alineate, este recomandabilă indicarea expresă a acestora prin formularea „alin.(2) și (3)”, „alin.(4) și (5)” etc., întrucât aceasta asigură o redactare mai clară și mai conformă regulilor de tehnică legislativă. În acest sens, se recomandă revizuirea uniformă a trimiterilor din cuprinsul proiectului.	**Se acceptă** Au fost operate modificări la art.127 alin.(1) și, în mod uniform, pe parcursul proiectului.
Articolul 130. Transparența reutilizării (5) Prezentul articol nu aduce atingere: a) dispozițiilor prezentei legi și ale legislaţiei sectoriale mai stricte care vizează asigurarea unui nivel superior de protecţie a contrapărţilor care furnizează instrumentele financiare; b) dispozițiilor legislației privind nulitatea sau ineficiența actului juridic.	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**26**	Atenționăm că, art. 130 alin. (5) utilizează o formulare insuficient determinată, prin care se face trimitere la „dispozițiile legislației sectoriale mai stricte”, fără a defini criteriile în raport cu care se apreciază caracterul „mai strict” al acestor norme. Utilizarea unui standard comparativ nedeterminat generează incertitudine juridică cu privire la ierarhia și corelarea normelor aplicabile, întrucât nu rezultă în mod clar dacă aprecierea gradului de strictețe aparține legiuitorului, autorității de supraveghere sau interpretării ulterioare a aplicatului normei. În lipsa unor criterii obiective de delimitare, această formulare poate conduce la dificultăți de determinare a regimului juridic aplicabil în situații de conflict de norme, afectând astfel principiul securității juridice și previzibilitatea reglementării. În acest context, se recomandă reformularea dispoziției prin indicarea expresă a tipurilor de acte normative vizate sau prin stabilirea unui criteriu clar de prioritate și aplicare în caz de suprapunere a reglementărilor.	**Se acceptă** Sintagma „mai stricte” a fost exclusă.
Articolul 141. Administrarea specială (2) CNPF instituie administrare specială în cazul în care constată că oricare din entitățile prevăzute la alin.(1): a) se află în dificultate financiară, în sensul Legii insolvabilității nr.149/2012; sau	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**27**	Prevederile art.141 alin.(2) și alin. (14) lit.c) din proiect ridică probleme de corelare cu reglementările articolelor 10-14 și art.63 Legii insolvabilității nr.149/2012, în special în ceea ce privește delimitarea competențelor între autoritatea de supraveghere și instanța de judecată în materia declanșării și administrării procedurilor de insolvabilitate. Astfel, deși Legea nr.149/2012 stabilește în mod expres la art.10 – 13 temeiurile de intentare a	**Se acceptă parțial** În privința art.141 alin.(2) – lit.a) se exclude. În privința art.141 alin.(4) lit.c) – se exclude sintagma „și să înainteze candidatura administratorului provizoriu/insolvabilității”.

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
b) au încălcat prevederile prezentei legi ori ale actelor normative emise de CNPF, inclusiv cerinţele prudenţiale aplicabile faţă de acestea, care au produs sau pot produce prejudicii importante sau care pun în pericol funcţionarea ordonată a pieţei. *[...]* (14) În temeiul informaţiilor şi al concluziilor administratorului special, prevăzute în raportul prezentat spre aprobare, CNPF decide motivat: *[...]* c) să retragă autorizaţia entităţii aflate în dificultate cu lichidarea silită a acesteia, sau în temeiul Legii insolvabilităţii nr.149/2012 să solicite instanţei de judecată intentarea procesului de insolvabilitate a entităţii şi să înainteze candidatura administratorului provizoriu/insolvabilităţii, în cazul în care CNPF estimează că, în timpul administrării speciale, situaţia financiară a entităţii aflate în dificultate nu s-a îmbunătăţit.			procesului de insolvabilitate și persoanele îndreptățite să depună cererea introductivă, precum și rolul instanței de insolvabilitate, precum și de a înainta candidatura administratorului provizoriu sau a administratorului insolvabilității. Această configurare normativă poate fi interpretată ca o extindere a rolului autorității administrative dincolo de cadrul stabilit de legea generală a insolvabilității, întrucât inițierea efectivă a procedurii și desemnarea administratorului sunt elemente strict legate de creditorul și debitorul întreprinderii și supuse controlului instanței de judecată. În lipsa unei delimitări clare între atribuțiile de supraveghere prudențială ale CNPF și competențele jurisdicționale ale instanței, există riscul unei suprapuneri de competențe și al afectării principiului legalității în materia procedurilor de insolvabilitate, precum și al afectării rolului exclusiv al instanței în desemnarea administratorului conform art. 63 din Legea nr.149/2012. Totodată, dreptul de a depune cererea introductivă aparține doar debitorului, creditorilor și altor subiecți expres prevăzuți de lege, iar deschiderea procedurii de insolvabilitate este de competența exclusivă a instanței de judecată, în condițiile și temeiurile stabilite de lege. În acest context, atribuirea către CNPF a competenței de a institui administrarea specială și de a decide ulterior asupra oportunității solicitării intentării procesului de insolvabilitate, precum și asupra înaintării candidaturii administratorului provizoriu sau al insolvabilității, creează un mecanism instituțional derogatoriu care nu este reglementat de Legea nr.149/2012. Această configurație poate conduce la apariția unei etape administrative prealabile neprevăzute de legea insolvabilității, cu potențial de influențare indirectă a exercitării dreptului de sesizare a instanței și de afectare a rolului exclusiv al acesteia în deschiderea și gestionarea procedurii. În consecință, se impune clarificarea expresă a naturii juridice a intervenției CNPF, astfel încât aceasta să fie un mecanism paralel sau condiționat în raport cu procedura reglementată de Legea nr.149/2012.	Nu se acceptă critica privind pretinsa lipsă de temei legal a rolului CNPF, întrucât competențele acesteia sunt expres recunoscute de Legea insolvabilității nr.149/2012, în secțiunea specială aplicabilă persoanelor licențiate sau autorizate pe piața de capital: – art.241 alin.(1) prevede că cererea introductivă privind insolvabilitatea unei astfel de persoane poate fi depusă, printre alții, de „autoritatea de stat abilitată cu funcții de reglementare pe piața valorilor mobiliare”, respectiv CNPF – dreptul CNPF de a sesiza instanța nefiind, așadar, un mecanism derogatoriu nereglementat, ci o competență conferită expres de legea generală a insolvabilității; și – art.241 alin.(2) instituie participarea obligatorie a CNPF la examinarea acestor cauze. În acest cadru, delimitarea competențelor este respectată: administrarea specială este o măsură administrativă de supraveghere, distinctă de procedura de insolvabilitate; CNPF nu deschide procedura și nu desemnează administratorul, ci doar exercită dreptul de sesizare conferit de art.241 alin.(1) din Legea nr.149/2012, decizia privind intentarea procedurii și desemnarea administratorului rămânând în competența exclusivă a instanței de judecată (art.63 din Legea nr.149/2012). De altfel, art.141 alin.(14) lit.c) din proiect prevede expres că solicitarea se formulează „în temeiul Legii insolvabilității nr.149/2012”, deci cu respectarea acesteia.

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
				Eventualele ajustări de corelare dintre cele două legi vor fi asigurate, suplimentar, prin mecanismul prevăzut la art.168 alin.(3) lit.a) din proiect, potrivit căruia Guvernul, în comun cu CNPF, prezintă Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege.
Articolul 145. Faptele sancționabile (1) CNPF are competența de a aplica sancțiunile și măsurile sancționatoare prevăzute la art.146 în toate cazurile în care constată că persoanele prevăzute la art.2 sau, după caz, la art.24, art.87, art.101 sau art.123 alin.(6), în mod intenționat sau din neglijență: *[...]* 11) nu respectă în permanență cel puțin una dintre condițiile impuse la autorizarea inițială, contrar prevederilor art.45 lit.a) sau, după caz, art.78 alin.(13);	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**28**	Art.145 alin.(1) pct.11) utilizează cuvintele „nu respectă în permanență cel puțin una dintre condițiile impuse la autorizarea inițială”, formulare care introduce un standard de conformitate continuă insuficient determinat din punct de vedere juridic. Utilizarea noțiunii de „permanență” nu este însoțită de criterii privind momentul, durata sau intensitatea neconformității relevante, ceea ce poate conduce la dificultăți de delimitare între abateri temporare, de natură tehnică sau accidentală, și încălcări substanțiale ale condițiilor de autorizare. În acest context, formularea propusă afectează previzibilitatea regimului sancționator și poate genera o aplicare neuniformă a legii, motiv pentru care se recomandă reformularea dispoziției prin stabilirea expresă a caracterului material și a duratei relevante a neconformității.	**Se acceptă** Acest punct a fost reformulat astfel încât sancțiunea să nu intervină pentru orice neconformitate momentană, de natură tehnică sau accidentală, ci numai în cazul în care aceasta este de natură să afecteze în mod semnificativ interesele investitorilor ori funcționarea ordonată a pieței.
Articolul 146. Sancțiunile și măsurile sancționatoare aplicabile (1) Sancţiunile care pot fi aplicate potrivit prezentei legi sunt: *[...]* e) amendă aplicabilă persoanei fizice sau persoanei juridice, egală cu până la valoarea dublă a profitului obţinut sau a pierderilor evitate ca urmare a încălcării, dacă acestea pot fi determinate, chiar dacă aceasta depășește cuantumurile maxime prevăzute la lit.c) și d).	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**29**	Prevederile art.146 alin.(1) lit.e) instituie o sancțiune sub forma amenzii echivalente cu până la dublul profitului obținut sau al pierderilor evitate ca urmare a încălcării, fără a stabili însă criterii metodologice de determinare a acestui cuantum, modalitatea de calcul, perioada de referință sau standardele contabile aplicabile. În lipsa unor asemenea elemente de determinare, aplicarea sancțiunii depinde de evaluări economice complexe, lăsate neexplicit la discreția autorității de supraveghere, ceea ce poate genera incertitudine juridică și practici neuniforme de calcul, perioada de referință sau standardele contabile aplicabile. În lipsa unor asemenea elemente de determinare, aplicarea sancțiunii depinde de evaluări economice complexe, lăsate neexplicit la discreția autorității de supraveghere, ceea ce poate genera incertitudine juridică și practici neuniforme de calcul. Totodată, absența unei proceduri clare de stabilire și verificare a profitului obținut sau a pierderilor evitate	**Nu se acceptă** Art.146 alin.(1) lit.e) transpune fidel art.70 alin.(6) lit.h) din Directiva 2014/65/UE. Atât cuantumul (dublul beneficiului), cât și condiția „dacă acestea pot fi determinate” și mențiunea privind depășirea plafoanelor reprezintă formularea Directivei, preluată fără devieri potrivit pct.24 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1171/2018. Caracterul armonizat și disuasiv al sancțiunilor constituie un obiectiv esențial al dreptului Uniunii Europene: regimul

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
			afectează previzibilitatea sancțiunii și limitează posibilitatea unei contestări efective, întrucât destinatarul normei nu poate anticipa ex ante criteriile exacte de determinare a cuantumului amenzii. În context, se impune completarea dispoziției prin stabilirea unei metodologii clare de calcul sau prin trimitere expresă la standardele contabile și procedurale aplicabile, astfel încât sancțiunea să respecte cerințele de claritate, previzibilitate și proporționalitate. Mai mult, cuvintele „dacă acestea pot fi determinate” nu înlătură incertitudinea juridică privind aplicarea sancțiunii prevăzute la art.146 alin.(1) lit.e), întrucât nu sunt stabilite criteriile, metodologia sau standardele de determinare a profitului obținut ori a pierderilor evitate. În lipsa unor asemenea repere normative, aplicarea dispoziției rămâne dependentă de evaluări cazuale ale autorității, ceea ce afectează previzibilitatea sancțiunii și poate conduce la practici neuniforme.	sancționator trebuie să fie echivalent în toate statele membre, pentru a asigura sancțiuni eficace, proporționale și disuasive și pentru a preveni arbitrajul de reglementare, respectiv alegerea jurisdicției în funcție de severitatea mai redusă a sancțiunilor. Sintagma „dacă acestea pot fi determinate” instituie o condiție de probațiune: sancțiunea prevăzută la lit.e) se aplică numai în cazul în care profitul obținut sau pierderile evitate pot fi efectiv stabilite în cazul concret, pe bază de probe, sarcina determinării revenind autorității. În confirmarea acestei abordări, aceeași soluție normativă este deja consacrată în legislația națională: art.141 alin.(1) lit.h) din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, care transpune Directiva 2013/36/UE prevede, în termeni identici, „amendă egală cu până la valoarea dublă a beneficiului obținut ca urmare a încălcării, dacă acesta poate fi determinat”. Aceasta demonstrează suplimentar că formula corespunde unor cerințe unitare impuse de dreptul Uniunii Europene în întregul sector financiar.
Articolul 146. Sancțiunile și măsurile sancționatoare aplicabile (3) Prin derogare de la prevederile alin.(1), în toate cazurile în care CNPF constată că a avut loc o încălcare conform art.145 alin.(5), fără a aduce atingere dreptului CNPF de a dispune măsurile de supraveghere prevăzute de prezenta lege, CNPF poate aplica măsurile	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**30**	Menționăm că art.146 alin.(3) utilizează cuvintele „În sensul prezentului punct”, formulare care este necorespunzătoare din punct de vedere al tehnicii legislative, întrucât structura dispoziției este organizată pe articole, alineate și litere, iar nu pe „puncte”, ceea ce generează o imprecizie în determinarea normei de trimitere.	**Se acceptă** Sintagma „În sensul prezentului punct” de la art.146 alin.(3) pct.3) a fost înlocuită cu „În sensul lit.a) și b)”.

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
sancționatoare prevăzute la alin.(2), precum și, după caz, următoarele sancțiuni: 1) avertisment scris; 2) avertisment public prin care se indică persoana fizică și/sau persoana juridică și natura încălcării; 3) amendă aplicabilă persoanei juridice, în cuantum de: a) până la 120 milioane lei moldovenești sau până la 10% din cifra de afaceri anuală a persoanei juridice conform ultimelor situații financiare anuale disponibile aprobate de organul de conducere, în cazul încălcării art.129; b) până la 350 milioane lei moldovenești sau până la 10% din cifra de afaceri anuală a persoanei juridice conform ultimelor situații financiare anuale disponibile aprobate de organul de conducere, în cazul încălcării art.130; În sensul prezentului punct, în cazul în care persoana juridică este o entitate-mamă sau o filială a entității-mamă care trebuie să întocmească situații financiare consolidate, cifra de afaceri anuală totală aplicabilă este cifra de afaceri anuală totală sau tipul de venit corespunzător conform legislației contabile relevante, care se calculează pe baza ultimelor situații financiare consolidate disponibile aprobate de organul de conducere al entității-mamă de cel mai înalt rang;				
Articolul 147. Aplicarea sancțiunilor și a altor măsuri sancționatoare (13) CNPF poate stabili, prin acte normative, modul de aplicare și executare a sancțiunilor	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**31**	Art.147 alin.(13) și art.148 alin.(5) instituie competențe diferite ale autorităților de supraveghere în materia aplicării sancțiunilor, însă modul de reglementare a procedurilor de aplicare nu este pe deplin corelat și uniform structurat. Astfel, în timp ce CNPF este împuternicită în mod expres să stabilească prin acte normative	**Se acceptă** Pentru asigurarea unei abordări unitare și corelate a competențelor celor două autorități în materia procedurilor sancționatorii, art.147 alin.(13) a fost reformulat.

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
și măsurilor sancționatoare prevăzute la art.146. **Articolul 148. Constatarea încălcărilor şi emiterea deciziilor** (5) BNM, în calitate de autoritate competentă în temeiul art.128 alin.(6): a) constată încălcările prevăzute de prezenta lege prin personalul BNM împuternicit în acest sens; și b) aplică măsurile de supraveghere, sancțiunile și măsurile sancționatoare prevăzute de prezenta lege în conformitate cu procedura stabilită prin Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și actele normative ale BNM.			modul de aplicare și executare a sancțiunilor și măsurilor sancționatoare, competența Băncii Naționale a Moldovei (BNM) este formulată într-o manieră indirectă, prin trimitere la Legea nr.548/1995 și actele normative proprii, fără o precizare explicită a conținutului procedural al exercitării competențelor sancționatorii, însă fiind autoritate competentă în temeiul art.128 alin.(6) din proiect. Această diferență de tehnică normativă poate genera un nivel diferit de detaliere și previzibilitate a procedurilor sancționatorii între autoritățile uniforme a sancțiunilor. În acest context, se recomandă clarificarea expresă a raportului dintre competențele normative ale CNPF și BNM în materia procedurilor sancționatorii, astfel încât să fie asigurată o abordare unitară și previzibilă a aplicării sancțiunilor în cadrul reglementat.	Astfel, raportul dintre competențele normative ale CNPF și ale BNM este clarificat expres: CNPF stabilește modul de aplicare și executare a sancțiunilor prin propriile acte normative, iar BNM - în calitate de autoritate competentă în temeiul art.128 alin.(6) — procedează în conformitate cu art.148 alin.(5), potrivit căruia constatarea încălcărilor și aplicarea sancțiunilor se realizează prin personalul împuternicit, în conformitate cu procedura stabilită prin Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și prin actele normative ale BNM.
Articolul 168. Dispoziții finale (3) Până la data intrării în vigoare a prezentei legi: a) Guvernul, în comun cu CNPF, va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislaţiei în concordanță cu aceasta;	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**32**	În aceeași ordine de idei, art.168 alin.(3) lit.a) și b) din proiect instituie în mod expres obligația Comisiei Naționale a Pieței Financiare de a aduce actele sale normative în concordanță cu legea și de a elabora actele normative necesare pentru executarea și punerea în aplicare a acesteia, însă nu conțin o reglementare similară în privința Băncii Naționale a Moldovei, deși aceasta este, potrivit proiectului, autoritate competentă în aplicarea anumitor dispoziții ale legii, în speță art.128 alin.(6). În acest context, se impune examinarea oportunității completării proiectului cu prevederi corespunzătoare privind competențele normative ale BNM, în vederea asigurării unei abordări unitare și coerente în executarea legii de către toate autoritățile competente.	**Se acceptă** Art.168 alin.(3) a fost completat cu o dispoziție corespunzătoare privind BNM, în considerarea calității acesteia de autoritate competentă în temeiul art.128 alin.(6) (precum și a regimului sancționator prevăzut la art.147 alin.(13) și art.148 alin.(5)).
Articolul 168. Dispoziții finale (1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 iunie 2027, cu excepţia dispozițiilor prevăzute la alin.(4). ... (4) Prevederile art.7 alin.(9), art.8, art.10 alin.(2) lit.d) și e), art.11 alin.(3) lit.d)-g) și alin.(11), art.13 alin.(15), art.14 alin.(8),	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**33**	Suplimentar, în același articol se recomandă comasarea prevederilor de la alin.(1) și (4), întrucât vizează intrarea în vigoare a normelor legii.	**Se acceptă**

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
art.16 alin.(13), art.20 alin.(20), art.41 alin.(10) și alin. (11), art.53 alin.(4)-(8), art.56 alin.(7), art.67-70, art.73 alin.(6), alin.(8) și alin.(9), art.80 alin.(5), art.81 alin.(2), art.85 alin.(9), art.90 alin.(3), art.91 alin.(7), art.94 alin.(2) lit.b), alin.(6) și alin.(7), art.95, art.100 alin.(7)-(9), art.101 lit.c)-e), art.102 alin.(10) și alin.(11), art.109 alin.(3), art.110 alin.(7) și alin.(9), art.111 alin.(8), art.119 alin.(2), art.122 alin.(8)-(13), alin.(17) și alin.(18), art.123 alin.(5), art.124 alin.(4) a 2-a propoziție, art.143 alin.(8), art.144 alin.(3), art.145 alin.(3) pct.2) și alin.(8), art.147 alin.(14), art.150 alin.(9) și alin.(10), art.153 alin.(5), art.158-162 și art.164-166 intră în vigoare la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la UE:				
Observații privind Clauza de armonizare	**Centrul de Armonizare a Legislației** (scrisoare nr.31/02-126-5541 din 15.05.2026)	**34**	În cazul în care se va ține cont de observațiile expuse supra, clauza de armonizare a proiectului național se va expune după clauza de adoptare, în redacția următoare: „Prezenta Lege: - transpune Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Directivei 2002/92/CE și a Directivei 2011/61/UE (reformare), CELEX: 32014L0065, publicată în Jurnalul Oficial al 17 Uniunii Europene L 173 din 12 iunie 2014, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2024/2811 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2024; – transpune parțial Directiva delegată (UE) 2017/593 a Comisiei din 7 aprilie 2016 de completare a Directivei 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește protejarea instrumentelor financiare și a fondurilor care aparțin clienților, obligațiile de guvernanță a produsului și normele aplicabile la acordarea sau primirea de onorarii, comisioane sau alte tipuri de beneficii pecuniare sau nepecuniare, CELEX: 32017L0593, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 87 din 31 martie	**Se acceptă.** Clauza a fost expusă conform propunerii.

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
			2017, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva delegată (UE) 2021/1269 a Comisiei din 21 aprilie 2021, – transpune parțial Regulamentul delegat (UE) 2017/565 al Comisiei din 25 aprilie 2016 de completare a Directivei 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele organizatorice și condițiile de funcționare aplicabile firmelor de investiții și termenii definiți în sensul directivei menționate, CELEX: 32017R0565, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 87 din 31 martie 2017, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2021/1254 al Comisiei din 21 aprilie 2021; – transpune parțial Regulamentul (UE) nr.600/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind pieţele instrumentelor financiare și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, CELEX: 32014R0600, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 173 din 12 iunie 2014, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2025/1156 al Comisiei din 12 iunie 2025; – transpune parțial Regulamentul (UE) nr.236/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 martie 2012 privind vânzarea în lipsă și anumite aspecte ale swapurilor pe riscul de credit, CELEX: 32012R0236, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 86 din 24 martie 2012, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2023/2845 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 decembrie 2023; – transpune parțial Regulamentul (UE) nr.2015/2365 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind transparența operațiunilor de finanțare prin instrumente financiare și transparența reutilizării și de modificare a Regulamentului (UE) nr.648/2012, CELEX: 32015R2365, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 337 din 23 decembrie 2015, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2023/2869 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 decembrie 2023”.	
În contextul proiectului	**Centrul Național Anticorupție al**	**35**	În conținutul proiectului se atestă atribuirea unor drepturi CNPF după formula „a putea”.	**Se acceptă parțial.**

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
	Republicii Moldova (scrisoare nr.06/2/10332 din 08.06.2026)		Astfel, utilizarea textelor din norme, precum „CNPF poate (stabili/aproba/elabora/retrage (...), CNPF este în drept să...)” de la art.6 alin.(10), art.7 alin.(2), art.8 alin.(2), art.16 alin.(1), art.19 alin.(6), art.20 alin.(8), art.21 alin.(9) și alte norme din proiect denotă ambiguitate administrativă în privința aplicării uniforme a normelor. Astfel, formulările din norme prin utilizarea verbului „a putea” duc la confuzii și diferențe de tratare a sensului și acțiunii autorității publice. Fiind instituit un drept, entitatea publică poate abuza de acesta și aplica norma diferit în aceleași situații juridice, în dependență de interes și scop. În aceste condiții, în una și aceeași situație juridică identică, autoritatea publică va putea lua decizii în mod unilateral diferite. Considerăm că odată ce sunt întrunite anumite condiții prestabilite, entitatea publică urmează să aplice norma în mod uniform, astfel, având o obligație de conformare și executare a normei. În acest sens, spre exemplu, nu este clar de ce se propune la art.15 alin.(1) norma să instituie obligația CNPF de a respinge o cerere de acordare a autorizației de firmă de investiții deși norma în continuare stabilește cazurile de retragere. La fel, nu este clar, spre exemplu, de ce la art. 20 alin.(9) și alin.(10) CNPF „este în drept să...” odată ce norma stabilește clar anumite condiții, astfel încât CNPF urmează să fie obligat să întreprindă acțiunile ce se impun. Totodată, menționăm că în proiect sunt atestate norme care stabilesc expres obligații de conformare CNPF și atribuie direct competențe clare de acțiune. Astfel, spre exemplu, normele statuate la articolul 12 alin.(13), art.13 alin.(4), art. 13 alin.(18) instituie expres obligația CNPF „de a stabili reguli prin actele sale normative (...)”, art.14 alin.(15) – „CNPF decide asupra cererii”; art.15 alin.(1) – CNPF respinge o cerere (...) dacă (...) și alte norme. În final, ambiguitățile administrative create vor permite, în unele cazuri, aplicarea normelor în mod confuz. Propunem autorului reexaminarea întregului conținut al proiectului de lege prin care se instituie drepturi CNPF prin formula „a putea” și reexaminarea situațiilor în care CNPF urmează să fie obligată să	Ca urmare a observației, formulările prin care se atribuie competențe CNPF prin „poate”/„este în drept”/„are dreptul” au fost reexaminate în integralitatea proiectului, iar utilizarea acestora a fost exclusă în cea mai mare măsură posibilă. Astfel, formulările au fost reformulate la modul indicativ prezent, cu valoare imperativă, în toate cazurile în care: (i) aplicarea normei este condiționată de întrunirea unor circumstanțe obiective ori de constatarea acestora de către CNPF, a căror survenire impune autorității să acționeze (de ex. art.19 alin.(6), art.23 alin.(2), art.26 alin.(3), art.27 alin.(5)-(9), art.30, art.142 alin.(7)); și (ii) dispoziția conferă o competență de bază ce se materializează în mod necesar în executarea legii (de ex. art.7 alin.(2), art.8 alin.(2)). Au fost menținute în varianta inițială, prin formula „poate”/„este în drept”, doar normele în care reformularea ca obligație ar fi contrară acquis-ului UE sau naturii competenței.

Conţinutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare şi coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conţinutul obiecţiei, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Expertizare				
			aplice norma în redacția din proiect prin instituirea unei obligații, excluzând dreptul de a decide.	
În contextul proiectului	**Ministerul Justiției** (scrisoare nr.04/2-6556 din 16.06.2026)	**36**	Se constată că proiectul instituie, în mai multe cazuri, derogări generale de la Codul administrativ, însă nu indică dispozițiile concrete vizate și nici efectele juridice ale derogării. O asemenea redactare nu permite determinarea cu suficientă claritate a normelor procedurale aplicabile și poate genera incertitudine juridică în procesul de interpretare și aplicare a actului normativ. În conformitate cu cerințele de claritate, previzibilitate și accesibilitate a normei juridice, precum și cu regulile de tehnică legislativă, derogările de la cadrul normativ general trebuie formulate expres, prin indicarea exactă a articolelor, alineatelor sau procedurilor de la care se derogă. În lipsa unei asemenea precizări, nu poate fi evaluată oportunitatea și întinderea derogării propuse. Prin urmare, se recomandă revizuirea dispozițiilor menționate mai jos prin identificarea expresă a prevederilor din Codul administrativ de la care se derogă și argumentarea necesității instituirii unui regim juridic special în nota de fundamentare. Observația dată este valabilă pentru prevederile art.11 alin.(5), art.12 alin.(3), art.13 alin.(7), art.27 alin.(4) și (6), precum și art.85 alin.(13), care utilizează formula „prin derogare de la Codul administrativ”, fără a identifica în mod expres normele de la care se derogă.	**Se acceptă.** Au fost operate următoarele modificări: - la art. 11 alin.(5) a fost completată sintagma „Prin derogare de la art.60 alin.(2) lit.c) din Codul administrativ”; - la art.12 alin.(3) a fost completată sintagma „Prin derogare de la art.60 alin.(2) lit.c) din Codul administrativ”; - la art.13 alin.(7) a fost completată sintagma „prin derogare de la art.60 alin.(2) lit.c) din Codul administrativ”; - la art.27 alin.(4) a fost completată sintagma „Prin derogare de la art.60 alin.(1) și (2) lit.c) din Codul administrativ”; - la art.27 alin.(6) a fost completată sintagma „Prin derogare de la art.60 alin.(4) din Codul administrativ”; - la art.85 alin.(13) a fost completată sintagma „Prin derogare de la art.60 alin.(4) din Codul administrativ”. Notăm că necesitatea instituirii termenelor speciale, derogatorii de la termenul general prevăzut de art.60 din Codul administrativ (atât din perspectiva termenului de finalizare a procedurii administrative, cât și din perspectiva momentului în care acesta începe a curge), este argumentată în nota de fundamentare, fiind determinată de specificul procedurilor de autorizare și de evaluare prudențială reglementate de Directiva 2014/65/UE, care prevede termene proprii.